ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

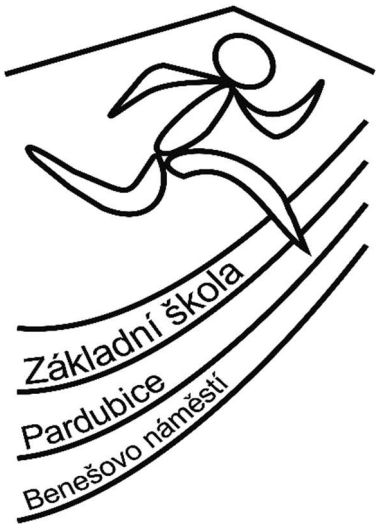

ŠTAFETA 2024

ZÁKLADNÍ ŠKOLA PARDUBICE, BENEŠOVO NÁMĚSTÍ 590

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ... 3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY ... 4
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP „ŠTAFETA“ ... 7
4. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT ... 16
5. UČEBNÍ PLÁN ... 21
6. UČEBNÍ OSNOVY ... 24
   6.1 ČESKÝ JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE ... 24
      6.1.1 Český jazyk a literatura ... 24
      6.1.2 Anglický jazyk ... 68
      6.1.3 Německý jazyk ... 83
      6.1.4 Ruský jazyk ... 89
   6.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE ... 95
      6.2.1 Matematika ... 95
   6.3 INFORMATIKA ... 121
      6.3.1 Informatika ... 121
   6.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT ... 148
      6.4.1 Prvouka ... 148
      6.4.2 Vlastivěda ... 161
      6.4.3 Přírodověda ... 168
   6.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST ... 177
      6.5.1 Dějepis ... 177
      6.5.2 Občanská výchova ... 185
   6.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA ... 194
      6.6.1 Fyzika ... 194
      6.6.2 Chemie ... 205
      6.6.3 Přírodopis ... 213
      6.6.4 Zeměpis ... 223
   6.7 UMĚNÍ A KULTURA ... 236
      6.7.1 Hudební výchova ... 236
      6.7.2 Výtvarná výchova ... 253
   6.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ ... 265
      6.8.1 Rodinná výchova ... 265
      6.8.2 Tělesná výchova ... 271
      6. 8. 3 Pohybové a sportovní hry 1.st. ... 292
   6.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE ... 305
      6.9.1 Pracovní činnosti ... 305
   6.10 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY ... 340
      6.10.1 Konverzace v anglickém jazyce ... 340
      6.10.2 Sportovní hry ... 343
      6.10.3 Pohybové a sportovní hry 2.st. ... 346
7. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ **Chyba! Záložka není definována.**
   7.1 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ**Chyba! Záložka není definována.**

8. DODATKY A POZNÁMKY ... 371

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 27.02.2007 je školní vzdělávací program Základní školy Benešovo náměstí 590, Pardubice s účinností od 01.09.2007 zapsán do školského rejstříku pod č.j.: 79-01-C/01 Základní škola

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) Základní školy Pardubice, Benešovo náměstí 590.
Motto: "ŠTAFETA"

1.2 Údaje o škole

Základní škola Pardubice, Benešovo náměstí 590,
Benešovo náměstí 590, Pardubice 530 02
IČO: 601 589 99
IZO: 060 158 999 – škola
600 096 319 - celá organizace
117 500 313 - školní družina
102 842 752 – školní jídelna
Kapacita školy: 700 žáků
Kapacita školní družiny: 240
Ředitel školy: Mgr. Ema Jičínská
Zástupce ředitele školy: Mgr. Zuzana Vlasáková
Zástupce ředitele školy: Mgr. Markéta Netolická
Telefonické kontakty:
Ředitel školy: 464 629 213
Zástupci ředitele školy: 464 629 214
Kancelář školy: 464 629 210
Školní družina: 464 629 212
Školní jídelna: 464 629 211 - záznamník
e-mailová adresa: skola@benesovka.cz
www stránky: www.benesovka.cz
Datová schránka: gvnhki9
Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Jana Mivaltová

1.3 Zřizovatel

Magistrát města Pardubic, Pernštýnské náměstí 1, Pardubice 530 02
Platnost a účinnost dokumentu: od 1. září 2024
Projednáno se školskou radou 26. 6. 2024

Razítko podpis ředitele školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Jsme škola s prvním i druhým stupněm. Počet tříd v ročníku je 2 -3. Počet žáků se pohybuje mezi 600 až 700. Průměrná naplněnost tříd se pohybuje kolem 24 žáků.

2.2 Historie

Škola byla založena a slavnostně otevřena 1. září 1960. Umístěna je v tehdy vznikajícím sídlišti Višňovka. Prvním ředitelem školy byl pan Bohumil Weiner. V prvních letech měla škola až 975 žáků ve 27 třídách. Výuka probíhala i na směny. Školní jídelna a družina byly otevřeny o 2 roky později, protože sloužily jako kantýna a ubytovna dělníků, kteří pracovali na výstavbě sídliště Višňovka. Od roku 1972 se začala psát historie sportovních atletických tříd. V roce 1974 se změnil název školy na ZDŠ P. A. Sibirkina na Makarenkově náměstí (P. A. Sibirkin byl první spojenecký letec, který přistál na pardubickém letišti v květnu 1945).

Od roku 1990 se škola jmenuje ZŠ Pardubice, Benešovo náměstí 590, podle stejnojmenného náměstí, kde sídlí. V roce 1985 byla dokončena rekonstrukce školního hřiště – škvárový povrch. Druhá rekonstrukce hřiště proběhla v roce 2002 a tehdy zde byl zbudován areál s umělým povrchem – polytan, který byl v roce 2015 opět vyměněn. Rekonstrukce se dotkly v poslední době i tělocvičen, WC v celé budově, umyvadel a odpadů ve všech třídách. Po rozsáhlé rekonstrukci máme jednu z nejmodernějších jídelen v Pardubicích. Budova školy byla zateplena a proběhla výměna oken z dotací EU.
Právní subjektivitu škola získala k 1. lednu 1995.

2.3 Podmínky školy

Budova školy
V budově školy se nachází 31 učeben. Z toho je většina kmenových. Je zde odborná pracovna fyziky a chemie, biologie, hudební výchovy, 2 počítačové učebny, žákovská dílna a cvičná kuchyňka.

Vedlejší budova školy
Ve vedlejší budově patřící škole sídlí školní družina a jsou zde 2 učebny s velice pěkným a pestrým vybavením pro mimoškolní činnost žáků. Učebny jsou využívány i jako kmenové učebny pro třídy 1. a 2. ročníku.

Školní jídelna
Ve vedlejší budově školy sídlí i školní kuchyň a jídelna. Patří mezi nejmodernější v Pardubicích. 1. září 2004 bylo toto zařízení dáno do provozu po rozsáhlé rekonstrukci. Umožňuje připravovat a podávat žákům a zaměstnancům školy racionální stravu a vybírat ze 2 obědů.

Školní hřiště a zahrada
Do areálu školy patří i rozsáhlá zahrada a školní hřiště s umělým povrchem. Hřiště využívají kromě žáků školy i další organizace a veřejnost. Na školní zahradě jsme svépomocí vybudovali travnatý kurt.

Tělocvičny
K pohybovým aktivitám žáci využívají 2 tělocvičny a basketbalové koše před školou. Tělocvičny škola pronajímá a jsou plně využity do nočních hodin i v sobotu a v neděli. Na podzim organizují učitelé TV burzu sportovního oblečení a vybavení.

Školní počítačová síť
Všichni vyučující mají kabinet vybavený počítači s připojením na internetovou a intranetovou síť. K velké části počítačových stanovišť patří i tiskárny. Všichni učitelé mají přístup ke skenerům a mají možnost vypalování na CD a DVD. Na několika místech školy jsou přístupné kopírovací stroje pro formát A4, A3. Pedagogové jsou proškoleni pro práci s programem Bakalář a statistiky související s výukou vypracovávají v tomto programu.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má přibližně 40 členů.
Ve školní družině pracuje 5 -6 vychovatelek.
Ve škole jsou ustanoveny tyto další funkce:
- výchovný poradce
- metodik prevence rizikových jevů
- metodik výpočetní techniky

- trenér sportovních tříd
- sportovní koordinátor
- vedoucí metodických orgánů jednotlivých předmětů
- koordinátor školního vzdělávacího programu

2.5 Charakteristika žáků, žákovský aktiv

Škola se nachází v pardubickém sídlišti Višňovka, které naplňuje školu žáky ze 4/5. Značná část (tedy zhruba 1/5) žáků do školy dojíždí z okolních obcí a další žáci mimo Městský obvod Pardubice 5 byli do školy přijati jako zájemci o sportovní třídy.
V 1. až 5. ročníku máme nabídku přípravky – opět založené na tělesné výchově, ale s velkým důrazem na všestrannost a harmonický rozvoj dítěte. V 6. až 9. ročníku nabízíme vždy jednu třídu s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy zaměřeným na atletiku.
Již několik let pracuje ve škole „žákovský aktiv". Je svoláván podle potřeby a jeho smyslem je komunikace mezi pedagogy a žáky prostřednictvím dvou volených zástupců žáků každé třídy 3. až 9. ročníku. Tento aktiv volí také dva zástupce do dětského parlamentu pardubických škol.
Naši žáci velice dobře reprezentují školu v různých sportovních a vědomostních soutěžích. Máme dobré zkušenosti s integrací žáků se SVP.
Dobré zkušenosti máme s pořádáním škol v přírodě, lyžařských výcviků a soustředění sportovních tříd. Skýtají možnost budování třídních týmů, stmelení žákovského kolektivu a také poskytují třídním učitelům příležitost k bližšímu poznání jednotlivých žáků. Proto se snažíme, aby minimálně 1x za rok uskutečnila každá třída vícedenní výjezd mimo školu. U výjezdů má učitel právo vyloučit žáka, pokud je jeho chování v rozporu se školním řádem. Stejně tak upřednostňujeme i další formy výuky mimo školu – Paleta, DDM atd., zkušenosti zde získané přenášejí žáci zpět do školy.
Škola nabízí žákům řadu kroužků po vyučování. Každým rokem dochází k jejich obměně dle aktuálního zájmu mezi žáky.

2.6 Nadstandardní nabídka – sportovní třídy

Jako nadstandardní nabídka pro všechny děti z Pardubic a okolí se nabízí vzdělávání ve sportovních třídách druhého stupně s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy se zaměřením na atletiku. Kromě rozšířené výuky tělesné výchovy žáci těchto tříd absolvují podzimní a jarní soustředění a také každý rok mají lyžařský výcvik.
Od roku 1995 nabízíme i možnost sportovních přípravných tříd od 1. ročníku. Žákům nabízíme možnost výjezdu na soustředění 2 x ročně, 1 x ročně lyžařský výcvik a výuku plavání v 1. a 2. ročníku v rámci předmětu Pohybové a sportovní hry. Od 2. ročníku se tito žáci stávají členy školního atletického klubu, za nějž závodí v atletice a dalších sportech.
V roce 2004 byl založen Školní atletický klub jako samostatný subjekt pracující při škole. Pracuje jako samostatný subjekt při naší škole a jeho cílem je vychovávat mladé sportovce a nabízí možnost trávení volného času svým členům formou tréninků a sportovních kroužků. Členové klubu soutěží v atletických soutěžích jak jednotlivců, tak družstev. Členy klubu jsou i někteří učitelé školy a rodiče žáků.

2.7 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Většina tříd vyjíždí minimálně 1x ve školním roce do školy v přírodě mimo Pardubice, sportovní třídy 3x za rok. Kromě zdravotních a sportovních účinků má výjezd i význam pro utužení a poznání kolektivu.
Pořádáme také vzdělávací a poznávací zájezdy do zahraničí (Velká Británie – zdokonalení v jazyce, Polsko, Německo, Rakousko).
Na škole probíhají projekty v rámci spolupráce s Odborem sociálních věcí MmP. Škola je zapojena do projektu Ekoškola a Recyklohraní.

2.8 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Spolupráci se zákonnými zástupci se snažíme stále rozvíjet. Po dohodě s vyučujícím mohou zákonní zástupci navštívit školu kdykoliv. Pro informovanost jsou vypsány 2 informační odpoledne a 1 třídní schůzka.
Před třídními schůzkami se vždy schází Školská rada a Rada rodičů a přátel školy. Ve školské radě zasedají 2 zvolení zástupci rodičů, pedagogů a 2 zástupci zřizovatele. V RRPŠ jednají zvolení zástupci každé třídy.
Dobrou tradici si získaly Dny otevřených dveří. Snaha je, aby byly pestré a netradiční.
Zákonní zástupci jsou o činnosti školy informováni zpravodajem na začátku školního roku, prostřednictvím školního zpravodaje a hlavně na webových stránkách školy.

Chceme být „školou otevřenou a spolupracující s okolním světem", proto následuje výčet organizací, s nimiž škola spolupracuje: Paleta, Pedagogicko-psychologická poradna, školní psycholog, DDM Delta, Štolbova, Policie ČR a Městská policie, Kino Dukla, Městská knihovna, VČD, Muzeum, Marius Pedersen – byly zapůjčeny separační nádoby na odpad, Plavecká škola, Oddělení sociální péče MmP, Dopravní hřiště, Úřad práce – spolupráce na projektech + programy pro žáky školy, Služba škole, Sportovní oddíly regionu, Sběr plastů a papíru – sběrné suroviny, Regionální media – využívána k prezentaci aktivit školy, Úřady – MmP, MO 5, Krajský úřad atd.

2.9 Navíc nabízíme

Anglický jazyk vyučujeme již od 1. ročníku.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP „ŠTAFETA“

Zaměření školy:
Motivační název „ŠTAFETA“ odkazuje jednak na nutnost spolupráce, ale také na jednotlivé „úseky“ našeho výchovně vzdělávacího působení.
Spoluprací rozumíme předávání štafetového kolíku informací od učitelů k žákům, mezi učiteli navzájem, od pedagogů k rodičům a zpět, ale i mezi jednotlivými spolužáky a dokonce i směrem od dětí k učitelům.
Náš školní vzdělávací program stojí na dvou pilířích, které mají zajistit všestranný harmonický rozvoj žáků a vybavit je nejnutnějšími životními dovednostmi.

3.1 Úseky naší štafety jsou:

3.1.1 SPORT
3.1.2 MIMOŠKOLNÍ POBYTY

3.1.1 SPORT

V Pardubicích je naše škola známa jako „sportovní“ vzhledem k existenci jedné sportovní třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy v 1. – 9. ročníku. Na 1. stupni fungují sportovní přípravky, s přechodem na 2. stupeň se žáci zaměřují především na atletiku.
Jelikož klademe důraz na zdravý tělesný rozvoj, který je podmíněn také správnou volbou aktivit, navýšili jsme dotace hodin Tělesné výchovy v 6. ročníku. Žáci se v nich věnují (především venkovním) pohybovým činnostem přenositelným do běžného života.
V dalších ročnících pak navazuje nabídka volitelných předmětů zaměřených na sport a hry.
Nedílnou součástí „sportování“ jsou také myšlenky fair play, které uplatňujeme ve všech oblastech školního života.

3.1.2 MIMOŠKOLNÍ POBYTY

Patříme mezi školy s největším počtem „výjezdů“. Sportovní třídy se účastní dvou soustředění (podzim, jaro) a lyžařského výcviku. Avšak i ostatní žáci tráví čas ve zdravějším prostředí – školy v přírodě (1. – 9. ročníky), výlety či jednodenní lyžařské zájezdy. U všech typů výjezdů má učitel právo vyloučit žáka, pokud je jeho chování v rozporu se školním řádem.
Nejde nám jen o vytvoření návyků odpovídajících zdravému životnímu stylu (tj. aktivní náplň volného času), ale také o využívání znalostí a dovedností v běžném životě, k čemuž nám tyto pobyty poskytují dostatek příležitostí. Na těchto akcích se neprohlubuje jen samostatnost dětí, ale pro učitele nastává jedinečná možnost budovat uvědoměle třídní týmy.
Současně se žáci učí kooperaci a vzájemné pomoci, což si přenášejí zpět do vzdělávacího procesu ve škole.
Společně strávené okamžiky mimo domov jsou podmíněny na jedné straně vytvořením bezpečného prostředí, v němž se projevuje důvěra a vzájemný respekt, ale také důsledným dodržováním stanovených pravidel.

3.2 Výchovně vzdělávací strategie (z pohledu učitele):

Na úrovni školy jsme se rozhodli využívat k dosažení našich cílů (tj. daných kompetencí žáků) těchto výchovně vzdělávacích strategií:

3.2.1 Kompetence komunikativní

a) učíme žáky využívat mimiku, gestikulaci, řeč těla, tón a zbarvení hlasu
b) vedeme žáky ke vhodné komunikaci s dospělými i vrstevníky
c) učíme žáky formulovat a obhajovat svůj názor
d) učíme žáky formulovat své dotazy, jak mezi sebou, tak směrem k učiteli
e) při skupinové práci využíváme dialog i diskusi
f) na konkrétní otázku vyžadujeme jasnou a logickou odpověď celou větou, a to v písemném i ústním projevu
Ve výuce i mimo ni používáme komunikativní hry.
Vedeme žáky k využívání moderních informačních technologií- telefon, internet.

3.2.2 Kompetence k učení

Učíme žáky technice „učení se":
a) vedeme žáky vlastním příkladem (soustavné vzdělávání a osobní zodpovědnost) k pochopení, že učení je uvědomělý proces na tomto založený
b) předkládáme metody a testy vhodné pro poznávání osobností žáků, kteří využívají takto získané informace pro osobní rozvoj
c) ve spolupráci s rodiči napomáháme tvorbě zdravého denního režimu a též v průběhu vyučování dodržujeme hygienu práce
d) nacvičujeme se žáky, jak si správně zorganizovat čas, a to i mimo výuku například ve škole v přírodě či na lyžařských výcvicích
e) učíme žáky učit se, tj. osvojit si základní a nové poznatky a dovednosti, např. hlasitým čtením s porozuměním, kreslením náčrtků, tréninkem paměti pomocí her a rébusů

Vedeme žáky k pochopení smyslu učení jako možnosti vytváření vlastního názoru:
a) zadáváme referáty a požadujeme, aby žáci vyhledávali informace z různých zdrojů (internet, encyklopedie, časopisy, filmy, učebnice aj.)
b) zadáváním nejednoznačných problémových úloh nutíme žáky hledat různá řešení podložená samostatně získanými fakty (vedeme je k tolerování jiných názorů a ukazujeme, že ne vždy existuje jediné správné řešení)
c) požadujeme po žácích ověřování předkládaných informací z jiného zdroje, který si sami vyhledají

Učení co nejvíce spojujeme se skutečným životem:
a) účastníme se s žáky veřejných kulturních a odborně zaměřených akcí, díky nimž získávají všeobecný přehled a mají možnost vidět využití teoretických znalostí v praxi
b) na příkladech každodenních situací ukazujeme důležitost vzdělání pro život

3.2.3 Kompetence pracovní

Nabízíme žákům široké spektrum kroužků a volitelných předmětů od pracovních po studijní, ve kterých mají možnost poznat své přednosti a realizovat se.
V posledních ročnících zajišťujeme exkurze a přednášky na Úřadu práce Pardubice, kde mají žáci možnost využít testování, které jim pomohou v další profesní orientaci.
V posledních dvou ročnících část hodin hlavních vyučovacích předmětů dělíme na skupiny studijní a praktické - podle budoucího zaměření žáka.

3.2.4 Kompetence občanské

Škola vytváří příznivé klima respektováním individuálních odlišností při současném důsledném dodržování pravidel slušného chování a taktu ve všech vzájemných vztazích učitel – žák – rodič.
Naší prioritou je dopřát žákovi zažití úspěchu, které vede ke zvýšení vnitřní motivace, a to na základě splnění vyučovacích povinností. Pochvalu chápeme jako jeden ze základních prostředků výuky.
Klademe důraz na mezilidské vztahy, pedagogové působí vlastním příkladem a přátelskou atmosféru přenášejí do třídních kolektivů. Do výuky je zařazována skupinová práce, při níž se dbá na vzájemnou toleranci a respektování osobností žáků, kteří jsou vedeni k hodnocení sebe i druhých - učíme je konstruktivní kritice.

Učitelé svým příkladem a postojem dávají důrazně najevo nesouhlas s fyzickým a psychickým násilím, trvají na dodržování práv dětí i svých vlastních a jsou připraveni poskytnout žákům účinnou pomoc v krizových situacích.
Při pořádání školních akcí převádíme pravomoce na žáky v tom smyslu, že mají své úkoly, plní různé funkce, čímž poznávají a rozvíjejí své schopnosti – Den otevřených dveří, žákovský aktiv, zástupci v Dětském parlamentu při Magistrátu města Pardubic, pomoc při zajišťování pitného režimu - várnice, organizování distribuce školního mléka, výroba kulis pro divadelní kroužek, podílení se na výzdobě školy.

3.2.5 Kompetence sociální a personální

Podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami.
Specifikem naší školy jsou výjezdy tříd na sportovní soustředění, školy v přírodě a výlety, které umožňují žákům i učitelům lépe se vzájemně poznat mimo třídu, v jiném prostředí, kde je otevřenější atmosféra a také možnost osvojování si základů slušného chování mezi lidmi.
Snažíme se vytvořit optimální partnerský vztah mezi vyučujícím a žákem založený na důvěře. Úzká spolupráce s vyučujícími umožňuje žákům řešení nejen školních, ale i osobních problémů.
Ve výuce vytváříme modelové situace, při jejichž řešení dáváme prostor k vyjádření vlastního názoru žáka.
Ve výuce je využívána skupinová práce:
a) vhodně volíme motivaci, zadáváme k řešení zajímavé problémy
b) snažíme se vytvořit rovnocenné skupiny - obsahující různě schopné žáky
c) porovnáváme výsledky práce jednotlivých skupin
d) dbáme na vnitřní organizaci skupiny, kde je zapojen každý člen
e) vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a následnému hodnocení práce, jak ve skupině, tak i mezi skupinami, učíme děti tolerovat odlišné názory
Do výuky je zařazována prezentace vlastní práce jednotlivců. Při ní dbáme na respekt ostatních k osobnosti žáka, na konstruktivní způsob hodnocení, které důsledně začíná pozitivy. Dále zařazujeme rozhovory, diskuse či polemiky.
Také ve spolupráci s jinými organizacemi nabízíme třídním kolektivům v mimoškolním prostředí možnost kooperace při řešení nejrůznějších úkolů, kdy jsou využívány zvláštní schopnosti jednotlivců, tyto zkušenosti se pak přenášejí zpět do školy.

3.2.6 Kompetence k řešení problému

U žáků rozvíjíme tvořivé myšlení – např. zadáváním problémových úloh, práce s knihou, slovníky, internetem.
Při olympiádách, pythagoriádách, recitačních či sportovních soutěžích se snažíme, aby si žáci sami zvolili nejvhodnější a nejefektivnější způsob řešení, který povede k dosažení výborného výsledku.
Trváme na tom, aby si žáci ověřili své znalosti v praxi - využití procent při poskytování úvěru a půjčky, slevy zboží, profesní životopis atd.
Pomáháme dětem i při řešení jejich vlastních problémů, přičemž je vedeme k zamyšlení nad příčinou vzniku problému, učíme je sebereflexi a pomáháme odstraňovat nedostatky.
Při řešení úloh dbáme na to, aby si žák uvědomil různé možnosti a zvolil správný postup.

3.2.7 Kompetence digitální

Pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí a vedeme je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie (z pohledu žáka):

3.3.1 Kompetence k učení

Na úrovni základního vzdělávání žák:
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

3.3.2 Kompetence k řešení problémů

Na úrovni základního vzdělávání žák:
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

3.3.3 Kompetence komunikativní

Na úrovni základního vzdělávání žák:
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

3.3.4 Kompetence sociální a personální

Na úrovni základního vzdělávání žák:
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

3.3.5 Kompetence občanské

Na úrovni základního vzdělávání žák:
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

3.3.6 Kompetence pracovní

Na úrovni základního vzdělávání žák:
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

3.3.7 Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

3.4.1 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením (podle § 16 zákon č. 82/2015 Sb).

Vzdělávání na naší škole se realizuje formou individuální integrace do běžných tříd, která se uskutečňuje na základě doporučení školského poradenského pracoviště, se souhlasem zákonných zástupců (nebo zletilého žáka) a po posouzení možností školy s potřebami a možnostmi žáka (materiálně technické vybavení, bezbariérovost, učební a kompenzační pomůcky).

Školské poradenské pracoviště:

- školní metodik prevence, který se věnuje péči o žáky s rizikovým chováním a prevenci rizikového chování
- výchovný poradce, který se věnuje podpoře žáků a pedagogických pracovníků při vzdělávání žáků s potřebou uplatňování podpůrných opatření
- školní psycholog (pokud ve škole pracuje)

Školské poradenské zařízení:

- pedagogicko-psychologická poradna
- speciálně-pedagogické centrum

Podpůrná opatření:

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:
   - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
   - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
   - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
   - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
b) v oblasti organizace výuky:
   - střídání forem a činností během výuky
   - u mladších žáků využívání skupinové výuky
   - postupný přechod k systému kooperativní výuky
   - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
c) podpora práce pedagogického pracovníka asistentem pedagoga
d) materiální podpora dle podmínek školy
e) zařazení předmětu speciálně pedagogické péče

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Plán pedagogické podpory žáka (PLPP)

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně sestaví třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a po dohodě se zákonným zástupcem žáka PLPP. PLPP má písemnou podobu a zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu vyhodnotí při jednání se školským poradenským pracovištěm. Školské poradenské pracoviště ve škole

zajišťují: školní metodik prevence, výchovný poradce, školní psycholog (pokud ve škole pracuje) a příslušný učitel. Školské poradenské pracoviště vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedla k naplnění stanovených cílů. Pokud ano, bude práce se žákem probíhat i nadále dle PLPP. Není-li tomu tak, doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. S PLPP seznámí třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně
Individuální vzdělávací plán žáka se SVP (IVP)

IVP vypracuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu a výchovným poradcem na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy obdržíme doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. Může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Seznámení s IVP potvrdí svým podpisem všichni vyučující žáka, žák, zákonní zástupci žáka, pracovník školského poradenského zařízení. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka, který provede výchovný poradce.

Předmět speciálně pedagogická péče

Na základě doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory škola zařadí do učebního plánu žáka předměty speciálně pedagogické péče jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Předmět speciálně pedagogické péče bude mít formu další péče o žáka, nemá povahu povinné vyučovací hodiny ve smyslu §26 odst. 2 školského zákona a nezapočítává se do maximálního týdenního počtu povinných vyučovacích hodin stanoveného pro jednotlivé ročníky příslušným RVP.

3.4.2 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (podle § 27 odst. 1, 2 vyhlášky č. 27/2016 Sb)

Školské poradenské pracoviště:
- školní metodik prevence, který se věnuje péči o žáky s rizikovým chováním a prevenci rizikového chování
- výchovný poradce, který se věnuje podpoře žáků a pedagogických pracovníků při vzdělávání žáků s potřebou uplatňování podpůrných opatření
- školní psycholog (pokud ve škole pracuje)

Školské poradenské zařízení:
- pedagogicko-psychologická poradna
- speciálně-pedagogické centrum

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Plán pedagogické podpory žáka (PLPP)

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně sestaví třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce PLPP. PLPP má písemnou podobu a zahrnuje zejména popis speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu vyhodnotí při jednání se školským poradenským pracovištěm. Školské poradenské pracoviště ve škole zajišťují: školní metodik prevence, výchovný poradce, školní psycholog (pokud ve škole pracuje) a příslušný učitel. Školské poradenské pracoviště vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedla k naplnění stanovených cílů. Pokud ano, bude práce se žákem probíhat i nadále dle PLPP. Není-li tomu tak, doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. S PLPP seznámí třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka (IVP)

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se uskuteční podle IVP mimořádně nadaného žáka, který vypracuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP vypracován. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu, vychází se ze závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a ze spolupráce s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP mimořádně nadaného žáka vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP je vypracován bez zbytečného odkladu po obdržení doporučení školského poradenského zařízení, nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je:
žák se zdravotním postižením
(postižení tělesné, zrakové, sluchové, mentální, autismus, vady řeči, souběžné postižení více vadami, vývojové poruchy učení nebo chování),
žák se zdravotním znevýhodněním
(zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání),
žák se sociálním znevýhodněním
(rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožené sociálně patologickými jevy, uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky).

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Vzdělávání na naší škole realizujeme formou individuální integrace do běžných tříd, která se uskutečňuje na základě doporučení školského poradenského pracoviště, se souhlasem zákonných zástupců (nebo zletilého žáka) a po posouzení možností školy s potřebami a možnostmi žáka (materiálně technické vybavení, bezbariérovost, učební a kompenzační pomůcky).

Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou. Pokud indikujeme příznaky některé z vývojových poruch učení, poruchu chování, posíláme žáka (se souhlasem zákonných zástupců) na vyšetření do PPP. Na základě výsledků vyšetření zařazujeme žáka do reedukační péče,s žákem pracují proškolené dyslektické asistentky. S výsledky z vyšetření se seznamují všichni vyučující. Pedagogičtí

pracovníci pracují se žáky podle individuálního vzdělávacího plánu a dle doporučení pedagogicko-psychologické poradny. S obsahem individuálního vzdělávacího plánu a s postupy práce jsou seznámeni zákonní zástupci, třídní učitelé a ostatní vyučující. Při hodnocení výsledků práce těchto žáků se přihlíží k vývojové poruše a hodnocení je prováděno s tolerancí.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Žáci jsou integrováni do běžných tříd, kde jsou jim vytvářeny následující podmínky:
individuální nebo skupinová péče
v případě žáků z jazykově odlišného prostředí – „doučování ČJ" mimo vyučování
spolupráce s rodinou
spolupráce se sociální pracovnicí
spolupráce s PPP a školním psychologem
odpovídající metody a formy práce

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaní žáci jsou žáci dosahující výkonu nad rámec běžného průměru populace; žák disponuje jedním i více druhy nadání. Je nutno vyhledávat tyto žáky i mezi žáky s vývojovou poruchou učení nebo chování, s tělesným handicapem, z odlišného kulturního a znevýhodňujícího sociálního prostředí. (největší pomoc přichází od psychologů z PPP).
Žáci jsou integrováni do běžných tříd. Těmto žákům jsou zadávány náročnější samostatné úkoly –práce s počítačovými vzdělávacími programy, referáty rozšiřující probírané učivo, vedení skupin při řešení dílčích úkolů. Jsou podporovány jejich aktivity v oblastech jejich talentu, jsou jim nabídnuty zájmové kroužky, doporuční k dalšímu rozvoji v mimoškolních organizacích. Jsou pověřování k účasti ve školních i mimoškolních soutěžích, přehlídkách. Pedagogičtí pracovníci jsou jim nápomocni k začlenění do kolektivu.

4. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

4.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

4.1.1 Rozvoj schopností poznávání - integrace ve výuce

1. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
2. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk
3. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
4. ročník Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
5. ročník Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
6. ročník Anglický jazyk, Občanská výchova, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova
7. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Občanská výchova, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Sportovní hry
8. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova
9. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova

4.1.2 Sebepoznání a sebepojetí - integrace ve výuce

1. ročník Prvouka, Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
2. ročník Prvouka, Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
3. ročník Prvouka, Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
4. ročník Anglický jazyk, Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
5. ročník Anglický jazyk, Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
6. ročník Anglický jazyk, Občanská výchova, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity
7. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Občanská výchova, Tělesná výchova, Sportovní hry, Sportovní a pohybové aktivity
8. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity
9. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Výtvarná výchova, Rodinná výchova, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity

4.1.3 Seberegulace a sebeorganizace - integrace ve výuce

3. ročník Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
4. ročník Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
5. ročník Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
6. ročník Anglický jazyk, Občanská výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity
7. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Občanská výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Sportovní hry, Sportovní a pohybové aktivity
8. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity
9. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity

4.1.4 Psychohygiena - integrace ve výuce

3. ročník Pohybové a sportovní hry
4. ročník Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
5. ročník Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
6. ročník Rodinná výchova
7. ročník Občanská výchova, Sportovní hry
9. ročník Rodinná výchova

4.1.5 Kreativita - integrace ve výuce

3. ročník Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
4. ročník Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
5. ročník Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
6. ročník Český jazyk, Anglický jazyk, Hudební výchova
7. ročník Český jazyk, Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Občanská výchova, Hudební výchova, Sportovní hry

8. ročník Český jazyk, Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Hudební výchova, Výtvarná výchova
9. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Hudební výchova, Výtvarná výchova

4.1.6 Poznávání lidí - integrace ve výuce
3. ročník Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
4. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
5. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
6. ročník Anglický jazyk, Občanská výchova, Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
7. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Tělesná výchova, Sportovní hry, Sportovní a pohybové aktivity
8. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity
9. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity

4.1.7 Mezilidské vztahy - integrace ve výuce
2. ročník Český jazyk a literatura
3. ročník Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
4. ročník Anglický jazyk, Vlastivěda, Pohybové a sportovní hry
5. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Vlastivěda, Pohybové a sportovní hry
6. ročník Anglický jazyk, Rodinná výchova, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity
7. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Tělesná výchova, Sportovní hry, Sportovní a pohybové aktivity
8. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity
9. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Rodinná výchova, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity

4.1.8 Komunikace - integrace ve výuce
1. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk,
2. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
3. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
4. ročník Anglický jazyk, Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
5. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
6. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
7. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Sportovní hry, Sportovní a pohybové aktivity
8. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity
9. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity

4.1.9 Kooperace a kompetice - integrace ve výuce
3. ročník Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
4. ročník Anglický jazyk, Pohybové a sportovní hry
5. ročník Anglický jazyk, Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
6. ročník Anglický jazyk, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity
7. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Občanská výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Sportovní hry, Sportovní a pohybové aktivity
8. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity
9. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity

4.1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - integrace ve výuce
1. ročník Tělesná výchova
2. ročník Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
3. ročník Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
4. ročník Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry

5. ročník Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
6. ročník Občanská výchova, Rodinná výchova
7. ročník Sportovní hry
9. ročník Rodinná výchova

4.1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika - integrace ve výuce
1. ročník Tělesná výchova
2. ročník Tělesná výchova
3. ročník Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
4. ročník Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
5. ročník Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
6. ročník Občanská výchova, Tělesná výchova, Pohybové a sportovní hry
7. ročník Tělesná výchova, Sportovní hry, Sportovní a pohybové aktivity
8. ročník Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity
9. ročník Rodinná výchova, Tělesná výchova, Sportovní a pohybové aktivity

4.2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

4.2.1 Občanská společnost a škola - integrace ve výuce
1. ročník Prvouka
2. ročník Prvouka
3. ročník Prvouka
4. ročník Vlastivěda, Přírodověda
5. ročník Vlastivěda, Přírodověda
8. ročník Občanská výchova

4.2.2 Občan, občanská společnost a stát - integrace ve výuce
4. ročník Vlastivěda
5. ročník Vlastivěda
6. ročník Občanská výchova
7. ročník Dějepis
8. ročník Dějepis, Občanská výchova
9. ročník Občanská výchova

4.2.3 Formy participace občanů v politickém životě - integrace ve výuce
8. ročník Občanská výchova

4.2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - integrace ve výuce
4. ročník Vlastivěda
5. ročník Vlastivěda
8. ročník Dějepis, Občanská výchova

4.3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

4.3.1 Evropa a svět nás zajímá - integrace ve výuce
4. ročník Anglický jazyk
5. ročník Anglický jazyk,
6. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Zeměpis, Hudební výchova
7. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Zeměpis, Hudební výchova, Výtvarná výchova,
8. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Dějepis, Hudební výchova
9. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Občanská výchova, Zeměpis, Hudební výchova, Výtvarná výchova

4.3.2 Objevujeme Evropu a svět - integrace ve výuce
4. ročník Anglický jazyk
5. ročník Anglický jazyk, Vlastivěda
6. ročník Anglický jazyk, Zeměpis, Hudební výchova
7. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Zeměpis, Hudební výchova
8. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Dějepis, Zeměpis, Hudební výchova

9. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Občanská výchova, Zeměpis, Hudební výchova

4.3.3 Jsme Evropané - integrace ve výuce
6. ročník Český jazyk a literatura, Dějepis, Zeměpis
7. ročník Zeměpis
8. ročník Dějepis
9. ročník Občanská výchova, Zeměpis

4.4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

4.4.1 Kulturní diference - integrace ve výuce
6. ročník Občanská výchova, Hudební výchova, Výtvarná výchova
7. ročník Hudební výchova, Výtvarná výchova
8. ročník Hudební výchova, Výtvarná výchova
9. ročník Dějepis, Hudební výchova

4.4.2 Lidské vztahy - integrace ve výuce
6. ročník Občanská výchova
7. ročník Občanská výchova, Zeměpis
9. ročník Dějepis, Rodinná výchova

4.4.3 Etnický původ - integrace ve výuce
6. ročník Občanská výchova, Zeměpis
7. ročník Zeměpis
8. ročník Dějepis, Přírodopis

4.4.4 Multikulturalita - integrace ve výuce
4. ročník Anglický jazyk
5. ročník Anglický jazyk
6. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Hudební výchova
7. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Hudební výchova
8. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Hudební výchova
9. ročník Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Hudební výchova

4.4.5 Princip sociálního smíru a solidarity - integrace ve výuce
6. ročník Občanská výchova

4.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

4.5.1 Ekosystémy - integrace ve výuce
1. ročník Prvouka
2. ročník Prvouka
3. ročník Prvouka
4. ročník Přírodověda
5. ročník Přírodověda
7. ročník Přírodopis
9. ročník Zeměpis

4.5.2 Základní podmínky života - integrace ve výuce
1. ročník Prvouka
2. ročník Prvouka
3. ročník Prvouka
4. ročník Přírodověda
5. ročník Přírodověda
6. ročník Přírodopis
8. ročník Fyzika, Chemie
9. ročník Fyzika, Zeměpis

4.5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - integrace ve výuce
4. ročník Přírodověda
5. ročník Přírodověda
6. ročník Zeměpis
7. ročník Přírodopis

8. ročník Fyzika, Chemie, Zeměpis
9. ročník Chemie, Přírodopis, Zeměpis

4.5.4 Vztah člověka k prostředí - integrace ve výuce
1. ročník Prvouka
2. ročník Prvouka
3. ročník Prvouka
4. ročník Vlastivěda, Přírodověda, Pracovní činnosti
5. ročník Vlastivěda, Přírodověda, Pracovní činnosti
6. ročník Přírodopis, Praktika z přírodopisu
8. ročník Fyzika, Přírodopis
9. ročník Chemie, Přírodopis, Zeměpis

4.6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

4.6.1 Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení - integrace ve výuce
3. ročník Český jazyk a literatura
6. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk
7. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk
8. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk
9. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk

4.6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - integrace ve výuce
6. ročník Český jazyk a literatura, Občanská výchova
7. ročník Český jazyk a literatura
8. ročník Český jazyk a literatura
9. ročník Český jazyk a literatura

4.6.3 Stavba mediálních sdělení - integrace ve výuce
8. ročník Český jazyk a literatura
9. ročník Český jazyk a literatura

4.6.4 Vnímání autora mediálních sdělení - integrace ve výuce
6. ročník Český jazyk a literatura
7. ročník Český jazyk a literatura
8. ročník Český jazyk a literatura
9. ročník Český jazyk a literatura

4.6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti - integrace ve výuce
6. ročník Občanská výchova, Hudební výchova
7. ročník Český jazyk a literatura, Hudební výchova
8. ročník Český jazyk a literatura, Hudební výchova
9. ročník Český jazyk a literatura, Hudební výchova

4.6.6 Tvorba mediálního sdělení - integrace ve výuce
4. ročník Anglický jazyk
5. ročník Anglický jazyk,
6. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Výtvarná výchova
7. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Výtvarná výchova
8. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Výtvarná výchova
9. ročník Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Výtvarná výchova

4.6.7 Práce v realizačním týmu - integrace ve výuce
1 ročník Český jazyk a literatura
2. ročník Český jazyk a literatura
3. ročník Český jazyk a literatura
4. ročník Český jazyk a literatura, Výtvarná výchova
5. ročník Český jazyk a literatura
6. ročník Český jazyk a literatura
7. ročník Výtvarná výchova
9. ročník Český jazyk a literatura, Výtvarná výchova

5. UČEBNÍ PLÁN

5.1 Poznámky k učebnímu plánu

1. stupeň:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura byl posílen o disponibilní hodiny v běžných třídách i ve třídách se zaměřením na sportovní přípravu. Od školního roku 2011/2012 zavádíme výuku anglického jazyka od 1. ročníku s časovou dotací 1 hodiny.
Další disponibilní hodiny byly použity na posílení hodinové dotace v Matematice ve 3. a 4. ročníku.
Předmět Výtvarná výchova byl posílen pouze v běžných třídách ve 3. ročníku o 1 disponibilní hodinu.
Ve třídách zaměřených na sportovní přípravu je vyučován předmět Sportovní a pohybové hry, který má dotaci v každém ročníku 1 hodinu týdně. Tyto třídy mají v 1. a 2. ročníku nepovinný předmět plavání.

2. stupeň:

Prvním cizím jazykem je jazyk anglický, vyučovaný ve 3 hodinách týdně. Od školního roku 2011/2012 žáci povinně volí 2. cizí jazyk s časovou dotací 2 hodiny týdně.
Vzdělávací oblast Člověk a svět práce bude realizována v mnoha vyučovacích předmětech tak, aby žákům byla poskytnuta co nejširší nabídka činností. Žáci mají možnost volby při dodržení časové dotace.
V běžných třídách byl o 1 disponibilní hodinu navýšen předmět fyzika v 6. ročníku, předmět přírodopis v 8. a 9. ročníku a předmět zeměpis v 8. a 9. ročníku.
Ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy byl o 1 disponibilní hodinu navýšen předmět fyzika v 6. ročníku, předmět přírodopis v 8. ročníku.
Poskytujeme žákům také široké spektrum volitelných předmětů dle zájmu žáků a možnostech školy.

5.2 Učební plán ročníkový

Disponibilní hodiny jsou přehledně vyznačeny v učebním plánu v tabulce**.**

Učební plán - 1. stupeň

běžná třída / třída se sportovním zaměřením

RVP oblast	RVP obor	ŠVP ŠTAFETA	Min. dot	ROČNÍK					ŠVP. dot	Dis hod.
				1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk	33	9/7	8/7	8	9/8	8/7	42/37	9/4
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	9	1	1	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace		Matematika	20	4	5/4	5	5	5	24/23	4/3
Informační a komunikační technologie		Informatika	2	0	0	0	1	1	2	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	Prvouka	11	1	2	3	0	0	6	0
	Přírodověda	Přírodověda		0	0	0	1	1	2	0
	Vlastivěda	Vlastivěda		0	0	0	1	2	3	0
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1	5	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova		1	1	2/1	2	2	8	1/0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	10	0
		Pohybové a sportovní hry		0/2	0/2	0/1	0/1	0/1	0/7	0/7
Člověk a práce		Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	5	0
Týdenní dotace			102	20	21	25	26	26	118	16

Učební plán - 2. stupeň

běžná třída / třída s rozšířenou výukou tělesné výchovy

RVP oblast	RVP obor	ŠVP ŠTAFETA	Min.dot.	ROČNÍK				ŠVP dot.	Dis. hod.
				6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk a liter.	15	4	5/4	5/4	4	18/16	3/1
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	12	0
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	6	0	2	2	2	6	0
		Ruský jazyk							
Matematika a její aplikace		Matematika	15	4	5	5	5/4	19	4/3
Informační a komunikační technologie		Informatika	4	1	1	1	1	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	10	2	2	1	2	7	1
	Výchova k občanství	Občanská výchova		1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	20	2	2	2	2	8	6
	Chemie	Chemie		0	0	2	2	4	
	Přírodopis	Přírodopis		2	2	2	1	7	
	Zeměpis	Zeměpis		2	1	2	2	7	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	9	1	1	1	0	3	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova		2	1	1	2	6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Rodinná výchova	10	1	0	0	1	2	1
	Tělesná výchova	Tělesná výchova		3	2	2	2	9	
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	3	1	1	1	0	3	0
Volitelné předměty	Sportovní hry		0	0	1/0	1/0	1/0	3/0	3/0
	Konverzace v anglickém jazyce								
	Pohybové a sportovní hry		0	0	0/2	0/2	0/2	0/6	0/6
Týdenní dotace			104	29	30	32	31	122	18

6. UČEBNÍ OSNOVY

6.1 ČESKÝ JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

6.1.1 Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: **Český jazyk a literatura**
Vzdělávací obor: **Komunikační a slohová výchova**
Jazyková výchova
Literární výchova
Vyučovací předmět: **Český jazyk**

---

1. stupeň

1. Název vyučovacího předmětu

Český jazyk

2. Obsahové vymezení

Mezi ostatními vyučovacími předměty má český jazyk stěžejní postavení.
Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité pro veškeré vzdělávací oblasti.
Vzdělávací obsah má komplexní charakter, který se vzájemně prolíná:

- jazyková výchova
- slohová cvičení
- čtení
- psaní
- literární a dramatická výchova
- rétorika

3. Časové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. stupně:

Běžné třídy:
1. ročník – 9 hodin týdně
2. ročník – 8 hodin týdně
3. ročník – 8 hodin týdně
4. ročník – 9 hodin týdně
5. ročník – 8 hodin týdně

Třídy se sportovní přípravou:
1. ročník – 7 hodin týdně
2. ročník – 7 hodin týdně
3. ročník – 8 hodin týdně
4. ročník – 7 hodin týdně
5. ročník – 7 hodin týdně

4. Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových třídách, témata jsou realizována různými formami práce.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel vede žáky vlastním příkladem k aplikaci naučených pravidel pravopisu, seznamuje žáky s mluvnickými termíny a literárními texty.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k dodržování hygienických návyků pro čtení a psaní, správnému držení těla při práci v lavici, používání psacích potřeb a učebních pomůcek**.**

Kompetence k řešení problémů

U žáků rozvíjíme tvořivé myšlení – např. zadáváním problémových úloh, práce s knihou, slovníky, internetem.
Pomáháme dětem i při řešení jejich vlastních problémů, přičemž je vedeme k zamyšlení nad příčinou vzniku problému, učíme sebereflexi a pomáháme odstraňovat nedostatky sebehodnocení.

Kompetence občanské

Škola vytváří příznivé klima respektováním individuálních odlišností při současném důsledném dodržování pravidel slušného chování a taktu ve všech vzájemných vztazích učitel – žák – rodič.
Naší prioritou je dopřát žákovi zažití úspěchu, které vede ke zvýšení vnitřní motivace. Pochvalu chápeme jako jeden ze základních prostředků výuky.
Podporujeme v žácích potřebu písemného projevu, četby a recitace.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke vhodné komunikaci s dospělými a vrstevníky a správnému souvislému vyjadřování, ve výuce využívá zkušenosti z projektu ,,Rétorika".

Kompetence sociální a personální

Ve výuce vytváříme modelové situace, při jejichž řešení dáváme prostor k vyjádření vlastního názoru žáka.
Do výuky je zařazována prezentace vlastní práce jednotlivců, rozhovory, diskuse, referáty.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání při učení i při zapojování do života školy a do společnosti; učí je samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít.
Učitel spolu s žáky vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vhodně navádí žáky k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků.
Učitel vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; učí žáky spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

6. Průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace, vztahy mezi lidmi
Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

2. stupeň

Vzdělávací oblast: **Český jazyk a jazyková komunikace**
Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**
Komunikační a slohová výchova
Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura

2. Obsahové vymezení

Cílem předmětu je vytvořit u žáků předpoklady pro efektivní mezilidskou komunikaci. Předmět zahrnuje tři složky – Komunikační a slohovou, Jazykovou a Literární výchovu, které se vzájemně prolínají. První z nich má za úkol naučit žáky přijímat i vytvářet sdělení. Druhá je základem pro získávání většiny informací a prostředkem pro jejich jasné a srozumitelné předávání. Třetí poskytuje žákům možnost setkání s literárními díly – s jejich recepcí, interpretací i produkcí.

3. Časové vymezení

Předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět.

Běžné třídy:
6. ročník – 4 hodin týdně
7. ročník – 5 hodin týdně
8. ročník – 5 hodin týdně
9. ročník – 4 hodin týdně

Třídy se sportovní přípravou:
6. ročník – 4 hodin týdně
7. ročník – 4 hodin týdně
8. ročník – 4 hodin týdně
9. ročník – 4 hodin týdně

4. Organizační vymezení

Předmět je vyučován v kmenových učebnách v nedělených třídních kolektivech, občas je využívána učebna výpočetní techniky či odborné pracovny vybavené televizí, DVD a videem.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel zadává žákům dlouhodobé úkoly s přesně stanovenými podmínkami zpracování i kritérii hodnocení.
Učitel dává žákům možnost zlepšovat své výkony, opravovat nezdary.
Před rozsáhlejšími písemnými pracemi procházejí žáci přípravou.
Učitel vede žáky k formulaci cílů týkajících se jejich učení.
Učitel trvá na tom, že při zpracování referátů a jiných odborných prací vycházejí žáci z více zdrojů.
Učitel vede žáky k užívání jazykových příruček.
Učitel nabízí v hodinách různé způsoby zápisů (lineární, myšlenkové mapy.).
Učitel vytváří příležitosti k samostatným projevům žáků.
Učitel vede žáky k vyjádření vlastních pocitů, názorů a myšlenek.
Učitel využívá sebehodnocení žáků k motivaci pro jejich další práci.

Kompetence pracovní

Učitel trvá na včasném odevzdávání prací a plnění úkolů žáky.
Učitel vede žáky k efektivnímu využívání pomůcek a k šetrnému zacházení s nimi (knihy, pc – internet, výukové programy aj.).
Učitel poskytuje žákům možnost zamyslet se nad budoucností, nad životními postoji, hodnotami a svou vlastní orientací.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k jasné formulaci názorů na problémové situace.
Učitel vytváří ve třídě atmosféru vzájemného respektu, která je základem kvalitního naslouchání a umožňuje plodnou diskusi.
Učitel zadává žákům problémové úlohy.
Učitel klade žákům otevřené otázky.
Učitel upřednostňuje jedinečné způsoby řešení.
Učitel vede žáky k užívání algoritmů.
Učitel nabízí žákům situace/vyjádření/zpracování téhož tématu vhodné k diskusi, v níž žáci zaujímají stanoviska, obhajují je, argumentují a naslouchají si.
Učitel zadává žákům takové úkoly, které umožňují různá řešení.
Učitel vyžaduje od žáků různá zpracování téhož tématu.
Učitel trvá na zdůvodňování řešení (např. pravopis).

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k respektování jiných názorů.
Učitel požaduje po žácích, aby vysvětlili, co vedlo mluvčího/pisatele k zaujetí daného postoje.
Učitel trvá na dodržování stanovených pravidel.
Učitel vede žáky k aktivní účasti na kulturním životě města.
Učitel nabízí žákům v době výuky možnost zúčastnit se kulturních pořadů.
Učitel zorganizuje pro žáky exkurze do kulturních organizací (knihovna, rozhlas, divadlo aj.).
Učitel předkládá žákům k řešení aktuální společenská témata.

Kompetence komunikativní

Učitel upozorňuje na nevhodné výrazy/formulace v projevech žáků.
Učitel opravuje chyby v písemných projevech žáků.
Učitel trvá na předchozím promyšlení uspořádání částí projevu.
Učitel volí různé metody a formy práce, které vedou k utváření dovednosti naslouchat.
Žáci jsou vedeni k tomu, aby při vzájemném hodnocení začínali vždy pozitivy a ostatní připomínky formulovali jako doporučení.
Učitel zařazuje diskuse jako součásti hodin.

Učitel trvá na taktní komunikaci mezi žáky.
Učitel aktivně pracuje s žákovskými interpretacemi sdělení.
Učitel umožňuje žákům vyjadřovat se i neverbálně a zároveň taková vyjádření interpretovat.
Učitel pracuje v hodinách i s komunikačními sděleními obsaženými v sms zprávách, e – mailech, icq atd.
Učitel zařazuje do hodin modelové situace, jejichž řešení je možné pouze prostřednictvím efektivní komunikace zúčastněných.
Učitel zadává žákům různé role v komunikačních situacích.
Učitel zařazuje takové činnosti, které vedou ke kooperaci žáků.
Učitel vede žáky k sebe/hodnocení předvedené komunikace a formulování jejích kladů i záporů.

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává práce pro skupiny žáků.
Učitel trvá na dodržování stanovených pravidel týmové práce.
Učitel vede žáky k hodnocení práce skupiny i jednotlivce.
Učitel zadává žákům různé role, které mají při skupinové práci naplňovat.
Učitel zadává práce skupinám tak, aby každý člen týmu měl svůj úkol.
Učitel využívá v hodinách metod vzájemného učení žáků.
Učitel zařazuje metody, při kterých se žáci vyjadřují k danému tématu, aniž by jejich projev byl ostatními komentován.
Učitel zařazuje práce, které podporují vyjádření pocitů žáky.
Učitel vede žáky k formulování toho, co se jim v práci podařilo.
Učitel upřednostňuje spolupráci žáků před soutěžením.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, k využívání při učení i při zapojování do života školy a společnosti, učí je samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
Učitel pomáhá žákům pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje je s novými technologiemi, navádí je ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.
Učitel spolu žáky vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vhodně navádí žáky k vyjadřování se za pomocí digitálních prostředků.
Učitel směřuje k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, a k tomu žáci volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

6. Průřezová témata

Multikulturní výchova

Multikulturalita - naslouchání druhým, specifické rysy různých jazyků (nářečí) - porozumění projevům v nářečí, specifika různých prostředí (slang).

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - analýza jazykové správnosti, analýza jazyka publicistiky, vnímání autora mediálních sdělení, identifikace postojů a názorů autora a autorského jazyka, identifikování základních orientačních prvků v textu, kritický přístup ke zpravodajství a reklamě.
Tvorba mediálních sdělení - znalost, výběr a uplatnění výrazových prostředků, komunikační záměr, věcná správnost a výběr vhodných jazykových prostředků, uspořádání a prezentace sdělení, tvorba věcně správného a komunikačně vhodného sdělení, vyjádření fakt i názorů, ovlivňování čtenářů, komunikační záměr – manipulace.
Práce v realizačním týmu - komunikace a spolupráce v týmu, delegování úkolů a zodpovědnost za výsledky práce týmu.
Fungování a vliv médií ve společnosti - postavení médií ve společnosti, vliv na každodenní život, vliv médií na kulturu, role filmu, role médií v politickém životě.
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - rozlišení reality od zobrazovaných stereotypů, rozdíl mezi "faktickým" a "fiktivním" obsahem, rozdíl mezi fakty a názory, manipulativnost, podstata sdělení, cíle, prostředky
Vnímání autora mediálních sdělení - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření názorů autora, identifikace postojů a názorů autora.

Stavba mediálních sdělení - výběr prostředků a jejich uspořádání, pravidelnost v uspořádání, principy sestavování zpravodajství a programu.

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj - kreativita - schopnost vidět věci jinak, citlivost, originalita, nápady (vlastní nová slova), pružnost nápadů.

Sociální rozvoj - komunikace a kooperace, jasná a respektující komunikace, naslouchání, asertivita, tolerance, argumentace; poznávání odlišností lidí, techniky řeči, vedení dialogu, komunikace v různých situacích, efektivní strategie, komunikační záměr, seberegulace v situaci nesouhlasu, neverbální komunikace.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá - řecké báje, eposy, mytologie ostatních národů i mimoevropských, evropští autoři klasických i moderních pohádek, evropští a světoví autoři, klíčové mezníky evropské historie, evropské i světové artefakty.

Jsme Evropané - kořeny evropské civilizace.

	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 1.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	pozná a čte písmena, slabiky, slova, věty, porozumí textu	nácvik čtení slabik, spojování do slov, čtení krátkých vět a textů, poslech pohádek		M, Prv
1.	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	soustředí se a pozorně naslouchá, vyjadřuje stručně svými slovy slyšené	převyprávění krátkého textu - pohádka, báseň, význam slov, odpověď na otázku		M, Prv
1.	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	pozorně naslouchá a odpovídá celou větou, rozeznává zdvořilou komunikaci, zcela vyslechne druhého / neskáče do řeči/	praktické naslouchání, zdvořilé vyjadřování - prosba, poděkování, omluva	Sociální rozvoj - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě	Prv
1.	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správně vyslovuje, dýchá, tvoří hlas	říkadla, poslech dětských textů, jednoduché básničky	Sociální rozvoj - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání /technika řeči/	M, Hv, Prv, Tv
1.	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	rozezná komunikační žánry a správné techniky mluveného projevu	sdělení krátké informace, vyjádření pocitu, nálady, radosti		Hv, Prv, Vv
1.	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	komunikuje verbálně i neverbálně	mimojazykové prostředky řeči / gesta, mimika, hra na řemesla…./		Prv, Vv, Hv
1.	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	pronese krátký mluvený projev	krátký mluvený projev, poslech mluvených projevů / CD, VIDEO…/, vyprávění vlastních zážitků		M, Prv, Vv motivace žáků, individualizace

1.	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	správně drží tělo, zachází s grafickým materiálem	správné sezení, správné držení psacího náčiní, sklon sešitu, uvolnění ruky, hygiena zraku		Vv, Pč, Ma, Prv
1.	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	píše správné tvary písmen a číslic, užívá správnou techniku psaní	psaní písmen a číslic, orientace v lineatuře, psaní velkých počátečních písmen a kvalitativní znaky písma		Prv, Ma
1.	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	opíše bez chyb krátké věty, napíše krátký dopis	krátký dopis, čitelný a úhledný projev		Prv, Ma
1.	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	správně seřadí části obrázkové osnovy a vypráví podle nich příběh	pohádky, příběhy dětí, obrázková osnova, posloupnost děje	Práce v realizačním týmu - redakce školního časopisu, či prostřednictvím internetu	Prv, Vv
	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *JAZYKOVÁ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 1.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	správně vyslovuje, rozliší délku samohlásek a slabik	sluchová analýza a syntéza, dlouhé a krátké samohlásky, dvojhlásky au, ou		Prv, M
1.	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	roztřídí slova do skupin podle významu	slova a pojmy, význam slov, slovní zásoba a tvoření slov		Prv, Ma

1.	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	pojmenuje osoby, zvířata, věci a činnosti	slovní zásoba a tvoření slov		Prv, Ma
1.	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	rozliší názvy pomocí ukazovacích zájmen - ten, ta, to a přiřadí jim odpovídající činnost	nauka o slovech		Prv
1.	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	doplní správný tvar slova v jednoduché větě	tvary slov		M, Prv, Vv, Pč
1.	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	utvoří větu jednoduchou	tvoření vět		Prv, M
1.	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	rozliší začátek a konec věty, pozná větu oznamovací, tázací, rozkazovací	výrazné čtení, intonace v textu		Prv, M
1.	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	správně vysloví měkké a tvrdé slabiky, rozezná dvojhlásky au, ou a přečte je, píše velká písmena na začátku vět a ve vlastních jménech	vlastní jména, věta, slovo, slabika		M, Prv

	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *LITERÁRNÍ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 1.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte literární text, přednáší říkadla, hádanky a krátké básně, hraje pohádky	tvořivé činnosti s literárním textem, dramatizace pohádek		Prv, Vv, Hv
1.	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	poslouchá pohádky, krátké příběhy a říkadla, vyjádří verbálně i neverbálně vlastní pocity z textu	zážitkové čtení a naslouchání, poslech krátkého literárního textu		Prv, Vv, Pč, Hv využití audio i videotechniky
1.	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	čte veršovaný a neveršovaný text, naslouchá pohádkám, prostřednictvím poslechu rozliší pohádku od skutečného příběhu	základní literární pojmy: pohádka, říkadlo, rozpočitadlo, hádanka, spisovatel		Hv, Vv, Prv
1.	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	rozliší v textu nadpis, řádek, odstavec, stranu, dle svých schopností převypráví literární text, pokouší se hrát jednoduché divadlo	tvořivé činnosti s literárním textem, dramatizace pohádek		Tv, Prv, Hv, Vv možnost využití projektů

	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 2.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	správně váže slabiky, plynule čte slova a jednoduché věty	praktické a věcné čtení, vyhledávání v textu, dodržování správné intonace		M, Prv
2.	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	věcně a prakticky naslouchá, zaznamenává slyšené, reaguje otázkami	ústní a písemné vyjadřování žáků, porozumění čtenému - odpovědi na otázky, objasňování významu slov		M, Prv
2.	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	zdvořile se vyjadřuje a komunikuje ve dvojicích a ve skupině	tykání, vykání, pozdrav, omluva, požádání o pomoc, poděkování	Sociální rozvoj - péče o dobré vztahy;	Prv
2.	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správně vyslovuje a zachází s hlasem	jazykolamy, opravování nedbalého jazykového projevu, hlasitost, dýchání	Sociální rozvoj - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání /technika řeči/	M, Hv, Prv, Tv
2.	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	předvede krátký dialog a svými slovy popíše základní techniky mluveného projevu	čtení textů délkou i obsahem přístupných věku žáků		Prv, M
2.	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	popíše základní komunikační pravidla, střídá role mluvčího a posluchače, používá mimojazykové prostředky řeči	komunikativní hry, interaktivní scénky, tvoření smysluplných vět, vyjadřování závislé na komunikační situaci /oslovení, zahájení a ukončení dialogu, mimika, gesta/		Prv, Vv, Hv
2.	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	souvisle vypravuje příhody ze života	jednoduchý popis, dialog		M, Prv, Vv motivace žáků, individualizace

2.	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	správně zachází s grafickým materiálem a upevní základní hygienické návyky spojené se psaním	správné držení těla, sklon sešitu, výška lavic, vzdálenost zraku od sešitu		Vv, Pč, Ma, Prv
2.	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	píše úhledně a čitelně správné tvary písmen a číslic, zdokonalí techniku psaní	opis, přepis, psaní písmen, slabik, slov, jednoduchých vět		Prv, Ma
2.	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	upraví text, píše věcně i formálně správně, píše adresu, pohled, sám si kontroluje napsané	psaní s porozuměním, blahopřání a psaní pohledu, adresa, úprava písemného projevu, sebekontrola		Prv, Ma
2.	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	na základě obrazového materiálu souvisle vypravuje a vytváří dialog	pohádky, příběhy ze života dětí, vyjádření obsahu textu na základě řazení obrázků, samostatné dovyprávění příběhu	Práce v realizačním týmu - redakce školního časopisu, či prostřednictvím internetu	Prv, Vv
	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *JAZYKOVÁ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 2.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	správně vyslovuje samohlásky, souhlásky a souhláskové skupiny, sluchově rozliší hlásky	sluchová analýza a syntéza slabik a slov, dlouhé a krátké samohlásky		Prv, M
2.	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	na základě četby rozšíří slovní zásobu, vysvětlí jednoduché pojmy v textu	slova - jedno a mnohovýznamová, protikladná, souznačná, souzvučná		Prv, Ma

2.	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	k podstatným jménům přiřadí jejich vlastnosti a činnosti	podstatná jména, přídavná jména, slovesa, určování podstatných, přídavných jmen a sloves		Prv, Ma
2.	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	vyjmenuje ohebné slovní druhy, předložky a spojky	úvod do učiva podstatných jmen, sloves, předložek a spojek		Prv
2.	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	vybere správný tvar slova v běžné větě	vlastní jména osob, slova určující vztah nebo myšlenku		M, Prv, Vv, Pč
2.	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	utvoří větu jednoduchou a sestaví z krátkých vět souvětí podle zadání	vhodné spojovací výrazy v souvětí		Prv, M
2.	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	vyjmenuje druhy vět, užívá správnou melodii věty, rozlišuje interpunkční znaménka	věta, druhy vět		Prv, M
2.	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	správně píše a vyslovuje tvrdé a měkké slabiky	tvrdé a měkké slabiky, skupiny: dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, dvojhláska au, ou, samohlásky - u, ú, ů, psaní velkých písmen		M, Prv

	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *LITERÁRNÍ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 2.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	vybere pro daný jev správné literární pojmy, přiřadí k pojmu správné vysvětlení, pokusí se o volnou reprodukci, přednese báseň, vyslechne literární text a převypráví jej	přednes krátké básně, vyprávění obsahu přečteného textu		Prv, Vv, Hv
2.	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	na základě zážitkového čtení vytvoří vlastní výtvarný doprovod	vyjádření vlastních myšlenek, četba časopisů a dětské literatury, vlastní ilustrace k textu		Prv, Vv, Pč, Hv využití audio i videotechniky
2.	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	vysvětlí základní literární pojmy, přednese rozpočitadlo, hádanku, říkanku, zarecituje delší báseň, hraje role z přečteného textu, rozlišuje prózu a poezii	báseň, pohádka, dramatická výchova, přednes, intonace, mimočítanková četba, rozpočitadlo, hádanka, říkanka, práce s audiovizuální technikou		Hv, Vv, Prv
2.	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text, přednese, zahraje, dramatizuje vhodný literární text	první pokusy o **čtenářský deník** s vlastním výtvarným doprovodem, tvořivá práce s textem, práce s mediální technikou		Tv, Prv, Hv, Vv možnost využití projektů

	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 3.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	užívá správnou techniku čtení, čte pozorně a plynule různé texty	uvědomělé a plynulé čtení, spojování předložek se slovy, správná výslovnost a intonace	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě	M, Prv
3.	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	věcně a pozorně naslouchá, soustředí se a reaguje na otázky	krátký slohový útvar - písemný i ústní (vypravování, popis)	Sociální rozvoj - řeč těla, řeč zvuků a slov	Aj, Vv, Prv, M
3.	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	prakticky naslouchá a zdvořile se vyjadřuje, reaguje na otázky partnera, užívá mimiku a gesta	oslovení, prosba, vzkaz, rozhovor, blahopřání, poděkování, omluva		Hv, Pč, Vv
3.	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	zvládá základy techniky mluvení a dýchání, užívá správnou výslovnost	správná výslovnost, přiměřená hlasitost, odpověď celými souvislými větami	Sociální rozvoj - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání /technika řeči/	M, Hv, Prv, Tv
3.	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	vede krátké rozhovory, užívá správnou hlasovou techniku, mimiku a gesta	srozumitelná výslovnost, odpověď celou větou v souvislostech		Aj, Prv, M
3.	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	užívá mimojazykové prostředky řeči, gesta a mimiku, střídá role mluvčího a posluchače	sdělení zprávy, oznámení činnosti, vyjádření svých zkušeností a pocitů		Aj, Prv, Hv, Vv
3.	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	sestaví zprávu, oznámení, prosbu, vypravuje krátký příběh	krátké mluvené projevy, vypravování, popis		Aj, Ma, Prv

3.	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	provádí hygienu zraku a dobře zachází s grafickým materiálem	úhledný čitelný přehledný text, přesná formulace textu		Aj, Ma, Prv
3.	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	píše úhledný text, dbá úpravy a přehlednosti textu	psaní písmen a číslic, tiskací písmo, přepis obtížných slov, křížovky, osmisměrky		Aj, Ma, Prv
3.	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	napíše různé druhy písemného projevu	adresa, dopis, blahopřání, přihláška, omluvenka, zpráva, oznámení		Prv, Ma, Vv, Pč
3.	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyjadřuje se správně a posloupně v mluveném projevu, užívá gesta a mimiku při vypravování	vyprávění pohádky, dobrodružného příběhu dle osnovy - psané i obrázkové, dramatická výchova	Práce v realizačním týmu - redakce školního časopisu, či prostřednictvím internetu	Prv, Vv, Pč
	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *JAZYKOVÁ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 3.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	správně artikuluje, vázaně čte slova přiměřeným tempem s přízvukem na předložkových vazbách	sluchová analýza a syntéza slabik a slov, dlouhé a krátké samohlásky		Prv, M
3.	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	porovnává mnohovýznamová slova, uvede příklady slov stejného a opačného významu	slova nadřazená a podřazená, příbuzná, protikladná, souznačná, souzvučná, tvoření vět		Prv, Ma

3.	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	používá slovní druhy k sestavení věty, třídí je a porovnává jejich význam	podstatná jména obecná a vlastní		Prv, Ma, Aj
3.	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	rozlišuje slovní druhy ohebné a vyjmenuje slovní druhy neohebné, užije je v základním tvaru ve větách	slovní druhy		Aj
3.	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	určuje slovní druhy a užívá správné tvary slov	podstatná jména obecná a vlastní, přídavná jména, slovesa, skloňování a časování		M, Prv, Vv, Pč, Aj
3.	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	vyhledá činnost a určí původce děje v souvětí, věty jednoduché spojí do souvětí vhodnými spojkami	skladba: souvětí, věta jednoduchá, větné vzorce		M, Prv, Aj
3.	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	určí větu oznamovací, tázací, rozkazovací a přací	druhy vět, větná melodie		Aj, Prv, M
3.	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	popíše základy lexikálního, morfologického a syntaktického pravopisu, vysvětlí užívání velkých písmen ve větě a vlastních jménech	vyjmenovaná slova, psaní vlastních jmen		Aj, M, Prv

	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *LITERÁRNÍ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 3.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	přednese vhodné kratší texty a volně reprodukuje čtený a slyšený text, vysvětlí základní literární pojmy svými slovy	pohádky, text se zápletkou - dobrodružné texty, základní literární pojmy - pohádka, bajka, báseň, povídka, poslech lit. díla		Aj, Vv
3.	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	vyjádří své pocity ze zážitkového čtení a poslechu, naslouchá textu	poslech pohádek a dobrodružného textu a výtvarné zpracování		Prv, Vv, Pč, Hv využití audio i videotechniky
3.	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	vysvětlí některé literární pojmy, rozlišuje verš, rým a přirovnání	dramatická výchova, přednes, intonace, literární druhy a žánry, spisovatel, básník, čtenář, kniha, mimočítanková četba, verš, rým a přirovnání		Hv, Vv, Prv
3.	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	přednáší literární texty, předvede dramatizaci a navrhuje výtvarný doprovod	rozhovor, vypravování, divadlo, použití mimiky a gest		Tv, Prv, Vv, Hv možnost využití projektů

	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 4.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	pozorně čte a orientuje se v textu	texty z čítanky a mimočítanková četba		Vl,Př,M
4.	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	vyhledá důležité informace v textu	články z časopisů doplňková četba		Př, Vl, M, cizí jazyk
4.	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	doplní a dokončí neúplnou větu, souvětí, text	zpráva, rozhovor, oznámení, telegram		Vl,Př,M
4.	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	naslouchá čtenému textu, rozliší podstatné od nepodstatného, stručně převypráví obsah	sestavení osnovy		Př, Vl, M, cizí jazyk
4.	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	dodržuje pravidla rozhovoru	rozhovor, komunikační pravidla, představení, oslovení, rozloučení, mluvčí x posluchač		Aj, Př, Vl
4.	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk na příkladech / vhodné př. z literatury, poslech/	jazyk spisovný a nespisovný, nauka o slovech / slova hanlivá, citově zabarvená…/		Aj, Př, Vl, Hv vedeme žáky ke zdvořilému a slušnému vystupování
4.	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	dodržuje správnou techniku mluveného projevu a přečte správně věty oznamovací, tázací i rozkazovací	technika mluveného projevu, výslovnost		Aj, Př, Vl, Hv, Vv

4.	rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	pozná manipulativní reklamu, chápe význam reklamy, pokouší se předvést vlastní reklamu	beseda, reklama,	Sociální rozvoj - chyby při poznávání lidí Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením	
4.	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	písemně vyjádří jednoduchou myšlenku	dopis, vzkaz, blahopřání, pozdrav, jednoduché tiskopisy, dotazník		Vv, Pč
4.	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	sestaví osnovu mluveného i písemného projevu a dodrží posloupnost. Využije ji při vyprávění a psaní	vyprávění - líčení zážitků, osnova	Práce v realizačním týmu - redakce školního časopisu, či prostřednictvím internetu	Vv
	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *JAZYKOVÁ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 4.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	popíše stavbu slova, tvoří nová slova pomocí předpon a přípon ke kořenu	stavba slova		Vl, Př
4.	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	nahrazuje slova slovy podobného významu, rozliší slova vícevýznamová	význam slov - slova opačného, podobného významu, slova vícevýznamová		Vl, Př

4.	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	pozná slova spisovná a nespisovná, pracuje s Pravidly českého pravopisu a Slovníkem spisovné češtiny	slova spisovná a nespisovná, výslovnost		Př,Vl,M,Aj,
4.	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	pozná slovní druhy ohebné a neohebné, užije je ve větách v příslušném tvaru, tvoří příslovce z přídavných jmen	slovní druhy, skloňování a časování - podstatná a přídavná jména, slovesa, zájmena, příslovce		Vl, Př, M, Aj
4.	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	určuje podmět a přísudek ve větě	základní skladební dvojice - podmět nevyjádřený		Při tvoření skladebních dvojic vyžadovat logickou otázku.
4.	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	tvoří jednoduchá souvětí, určí počet vět v souvětí	věta jednoduchá a souvětí		Př, Vl, M
4.	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	využívá k tvorbě souvětí vhodné spojovací výrazy	spojky, věta jednoduchá a souvětí		Př, Vl, M
4.	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	používá správný pravopis i/y po obojetných souhláskách v kořenu slov, koncovkách podstatných jmen a u sloves v minulém čase	vyjmenovaná slova, vzory podstatných jmen, shoda podmětu a přísudku		Př, Vl, M

4.	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	vysvětlí pravidla psaní i/y ve shodě přísudku s podmětem	shoda přísudku s podmětem		
	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *LITERÁRNÍ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 4.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	porozumí přečtenému textu, vyjádří hlavní myšlenku svými slovy a zaznamená ji výtvarně, písemně či dramaticky	mimočítanková četba, referáty z vlastní četby		Vv
4.	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	tvoří stručný obsah literárního textu, pokusí se o vlastní tvorbu textu	vyprávění přečteného textu, vlastní literární pokusy		Vl, Př
4.	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	rozliší literární žánry na příkladech z literatury	práce s textem, rozlišování jednotlivých lit. žánrů (báseň, povídka, pověst), besedy		
4.	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	s pomocí učitele jednoduše rozebere literární text, používá literární pojmy	sloka, verš, rým, lidová rčení, hádanky, přísloví, pohádka, povídka, bajka, spisovatel, básník, ilustrátor		Hv, Vv

	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 5.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	čte přiměřeně rychle potichu i nahlas s porozuměním textu	plynulé čtení s porozuměním textu – potichu, nahlas		Př, Vl, M
5.	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	z přečteného textu vypíše klíčové informace	výběr podstatných informací, zaznamenávání		Př, Vl, M, cizí jazyk
5.	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	naslouchá a vyhodnotí úplnost a neúplnost krátkého sdělení, zaznamená slyšené a reaguje vhodnými otázkami	naslouchání, kladení otázek, základní formy společenského stylu, oznámení, zpráva		Př, Vl, M, cizí jazyk
5.	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	ovládá techniku mluvení, převypráví obsah krátkého sdělení	převyprávění obsahu, zapamatování podstatných informací		Př, Vl, M, cizí jazyk
5.	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	dodržuje pravidla rozhovoru, procvičuje rozhovory v různých situacích s různou tématikou	komunikační pravidla, dialog, telefonický rozhovor	Sociální rozvoj -dovednosti pro sdělování verbální i neverbální /výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování/	cizí jazyk
5.	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	vhodně užívá spisovný a nespisovný jazyk v prostředí školy i domova, mimo školu, v kulturním prostředí	rozlišování spisovné a nespisovné výslovnosti		Aj, Př, Vl, Hv vedeme žáky ke zdvořilému a slušnému vystupování

5.	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	dodržuje techniku mluveného projevu, volí vhodnou intonaci, tempo a přízvuk podle komunikační situace	technika mluveného projevu		Aj, Př, Vl, Hv, Vv
5.	rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	předvede manipulativní reklamu	prověřování informací, reklama	Sociální rozvoj - chyby při poznávání lidí Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením	Vv, Pč
5.	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	písemně vyjádří přiměřeně obsáhlé sdělení, dodržuje úpravu textu, pod vedením učitele vyplní tiskopis	technika psaní: adresa, blahopřání, telegram, zpráva, oznámení, pozvánka, inzerát, dopis, přímé řeči		Vv, Pč, Př, Vl, M
5.	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	vytvoří osnovu a podle ní ústně i písemně reprodukuje text	vyprávění, popis předmětu, pracovního postupu, líčení zážitků, osnova, mluvený a písemný projev	Práce v realizačním týmu - redakce školního časopisu, či prostřednictvím internetu	Vv, Vl, Př
	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *JAZYKOVÁ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 5.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	graficky znázorní stavbu slova, vytvoří slova příbuzná	stavba slova: kořen, předpona, přípona, koncovka, užívání předpon, slova příbuzná		Vl, Př

5.	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	třídí a přiřazuje slova, vysvětlí význam slov, uvede příklad použití dle komunikační situace	význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, s citovým zabarvením, protikladná, souznačná, souřadná, nadřazená, podřazená		Vl, Př
5.	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	vhodně používá slova spisovná a nespisovná	užití spisovného a nespisovného jazyka		M, Vl, Př
5.	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	vytvoří správný gramatický tvar všech slovních druhů	slovní druhy: podstatná jména, přídavná jména – druhy, skloňování tvrdých, měkkých, přivlastňovacích, stupňování, zájmena – druhy, skloňování, číslovky – druhy, skloňování, slovesa – slovesný způsob (oznamovací, rozkazovací, podmiňovací), příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce		Vl, Př, M, Aj
5.	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	najde ve větě podmět a přísudek, graficky znázorní základní skladební dvojici a další skladební dvojice dle významu bez označení	Základní skladební dvojice – základní větné členy – podmět, přísudek, stavba věty		Při tvoření skladebních dvojic vyžadovat logickou otázku.
5.	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	rozliší větu jednoduchou a souvětí, obměňuje je	věta jednoduchá a souvětí		Př, Vl, M

5.	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	vyjádří myšlenku souvětím a obměňuje spojovací výrazy	věta hlavní a vedlejší, spojovací výrazy		Př, Vl, M
5.	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	vysvětlí a užívá pravopis vyjmenovaných slov, podstatných jmen, popíše zásady pravopisu přídavných jmen tvrdých a měkkých	opakování - vyjmenovaná slova, vzory podstatných jmen		Př, Vl, M
5.	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	správně užívá v psaném projevu zásady o shodě přísudku s podmětem	shoda přísudku s podmětem (rod mužský, ženský, střední), podmět několikanásobný, nevyjádřený, rozvitý		
	Vzdělávací oblast	**Český jazyk a literatura -** *LITERÁRNÍ VÝCHOVA*			
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura 5.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	svými slovy vysvětlí význam textu, vyjádří svůj pocit, zpracuje ho výtvarně, literárně či dramaticky	volná reprodukce přečteného, dojmy z četby, písemné zaznamenání, referáty z vlastní četby		Vv
5.	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	vytvoří text dle zadání	volná reprodukce, přednes vhodných literárních textů, tvorba: říkadla, báseň, pohádka, povídka, pověst		Vl, Př

5.	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	při práci s textem samostatně rozliší a svými slovy vysvětlí literární žánry	samostatná práce s textem, rozlišování literárních žánrů		
5.	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	jednoduše rozebírá literární text, rozumí literárním pojmům a používá je	rozbor textu, literární pojmy		

1.	*Vzdělávací oblast*	**Český jazyk a jazyková komunikace**		
	Vyučovací předmět	**Český jazyk a literatura – Jazyková výchova**		
roční k	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
6.	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Vybaví si soustavu hlásek. Určí znělé a neznělé souhlásky. Označí hlavní přízvuk. Definuje hláskovou stavbu slova. Vyjádří podstatu spodoby znělosti.	hláskosloví, spisovná výslovnost, intonace	
6.	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Označí části slova. Přiřadí ke slovu jeho slovo základové. Vytváří vhodná přirovnání.	rozbor stavby slova, slovotvorný rozbor, popis - přirovnání	
6.	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Vyjmenuje základní jazykové příručky a vysvětlí, k čemu slouží. Použije Pravidla českého pravopisu při ověřování správnosti pravopisu.	Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny	
6.	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Definuje jednotlivé slovní druhy. Přiřadí slovům správné slovní druhy. Doplní do vět správné tvary jmen a sloves.	slovní druhy, ohebné slovní druhy - jména (skloňování), slovesa (podmiňovací způsob)	
6.	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	V hodinách užívá prostředky spisovného (hovorového) jazyka. Ve vypravování užívá v přímé řeči i výrazů slangových nebo z obecné češtiny.	útvary jazyka, vypravování - přímá řeč	4.4 Multikulturní výchova 4.4.4 Multikulturalita - specifika různých prostředí (slang)
6.	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	Určí ve větě část podmětovou a přísudkovou. Rozezná věty podle postoje mluvčího. Rozliší řeč přímou a nepřímou.	část podmětová + přísudková, rozvíjející větné členy, věty podle obsahu, nepřímá řeč	

6.	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický u českých slov a správně ho zdůvodňuje.	spodoba znělosti; předpony s-, z- , vz-; skupiny bě, pě, vě / bje, vje a mně/mě; vyjmenovaná slova; zdvojené souhlásky; souhláskové skupiny; vzory podstatných a přídavných jmen; skloňování zájmen a číslovek; shoda podmětu s přísudkem	
6.	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Vyjmenuje útvary jazyka. Označí ukázky spisovné a nespisovné.	spisovná čeština - hovorová čeština, nespisovný jazyk – nářečí	4.4 Multikulturní výchova 4.4.4 Multikulturalita – integrace ve výuce
2. stupeň Literarní výchova				
6.	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Reprodukuje přečtený text a pojmenuje, jak na něj působí. Dle instrukcí vyhledá jazykové i kompoziční prostředky	literární hrdina, obrazná pojmenování	
6.	rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Uvede příklady různých zpracování jednoho tématu/žánru.	pohádky, pověsti, poezie	
6.	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Reprodukuje text (děj představení) a vyjádří vlastními slovy, jak na něj působilo.	volná reprodukce textu	
6.	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Napíše vlastní text odpovídající danému žánru.	pohádka, pověst, báje	4.1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.5 Kreativita – integrace ve výchově
6.	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Seznámí se s vývojem hodnotné literatury	příklady konzumní literatury	4.6 Mediální výchova 4.6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – integrace ve výuce

6.	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Vyjmenuje základní literární druhy a vlastními slovy vyjádří jejich charakteristiku. Uvede některé příklady epických žánrů a jejich představitele.	epika, pohádka, báje, pověst	4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 4.3.1 Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce 4.3.3. Jsme Evropané – integrace ve výuce
6.	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Popíše rysy klasické a moderní pohádky a uvede významné autory.	Pohádka	4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 4.3.1 Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce
6,	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Uvede různé příklady zpracování stejného tématu v bájích.	báje, mytologie různých národů	4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 4.3.1 Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce 4.3.3 Jsme Evropané – integrace ve výuce
6.	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Navštíví knihovnu - školní i krajskou.	orientace – oddělení	
2. stupeň Komunikační a slohová výchova				
6.	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Vyjádří vlastními slovy informace získané z textu. Vyjádří souhlas/nesouhlas s názory spolužáka, které se vztahují k určité situaci.	vypravování, výpisky - znalost orientačních prvků v textu, praktické naslouchání, praktické čtení nepřipravený projev	4.6 Mediální výchova – integrace ve výuce
6.	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Identifikuje objektivní informace a je schopen je zopakovat. Svými slovy vyjádří domněnku o tom, jak se mluvčí cítí a proč daný hovor vede.	rozhovor, telefonát	4.6 Mediální výchova - vnímání autora mediálních sdělení - identifikace postojů a názorů autora; Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - komunikace - techniky řeči, vedení dialogu, komunikace v různých situacích

6.	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Zpracuje reklamu na "nepotřebné/hloupé" zboží, ve které využije prostředky známé ze skutečné propagace.	K. Čapek - Vynálezce, dramatizace, výtvarné zpracování	4.6 Mediální výchova 4.6.6 Tvorba mediálního sdělení – integrace ve výuce
6.	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Jednoduše a srozumitelně popíše cestu školou do daného místa, a to pro různé adresáty sdělení	Popis jazykové hry	
6.	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Označí spisovný a nespisovný projev. Vyloučí ze svých projevů v hodinách nespisovné jazykové prostředky.	členění národního jazyka, slovní zásoba	
6.	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Volí vhodné jazykové (spisovné, hovorové) prostředky. Přiřadí určitému výrazu lidské tváře odpovídající popis emocí.	popis děje, dramatická výchova, komunikační záměr mluvčího	4.1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.5 Kreativita – integrace ve výchově
6.	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Zapojí se do diskuse o přečtené ukázce/zhlédnutém filmovém či divadelním představení. Neskáče mluvícím do řeči.	prosté vyjádření názoru, pocitu, pravidla dialogu	

6.	využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Vybere z textu důležité informace a přehledně je zapíše. Orientuje se v textu a chápe jeho členění, které sám ve svých pracích dodržuje.	výpisky, členění textu - odstavce	
6.	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Reprodukuje vypravování a dodržuje časovou návaznost dějů. Seřadí jednotlivé události a označí je výstižným heslem.	vypravování - reprodukce, osnova	
6.	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Výstižně popíše jednoduchý předmět. Domýšlí nedokončený text. Napíše dopis, který má všechny náležitosti včetně adresy.	popis, vypravování, dopis	4.1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.5 Kreativita – integrace ve výchově
2. stupeň Jazyková výchova				
7.	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Popíše rozdíl mezi psanou a vyslovovanou podobou slov. Nalezne příklady spodoby znělosti.	zvuková stránka jazyka, druhy vět podle postoje mluvčího, spisovná výslovnost	
7.	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Popíše jednotlivé způsoby obohacování slovní zásoby a uvede příklady. Vysvětlí význam některých rčení a přísloví. Najde v textu příklady sousloví. Nalezne v textu metafory a dle vzoru je sám vytváří.	obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov, význam slova (homonyma, synonyma)	4.1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.5 Kreativita – integrace ve výuce

7.	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Běžně používá Pravidla českého pravopisu (Slovník spisovné češtiny) při práci v hodinách i domácí přípravě.	Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny, Mluvnice česká	
7.	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Použije znalosti skloňování jmen k tvoření spisovných tvarů. Uplatní pravidla o shodě při užití správných tvarů slov ve větě jednoduché. Při tvorbě podřadných souvětí užije správných tvarů vztažných zájmen. Užije stejně znějící slova ve větě jako různé slovní druhy (v závislosti na větně členské platnosti)	Tvarosloví, podmět = přísudek (tvar slovesa), shodný přívlastek (tvary přídavných jmen, zájmen, číslovek), vztažná zájmena	
7.	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Předvede různá zpracování žádosti - dle komunikační situace užije vhodné jazykové prostředky.	spisovné tvary slov, výběr slov z různých vrstev jazyka	4.6 Mediální výchova 4.6.6 Tvorba mediálních sdělení – integrace ve výuce
7.	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	Vyjádří vztahy mezi větnými členy základními a rozvíjejícími. Definuje větu jednoduchou a souvětí. Vysvětlí závislost věty vedlejší. Uvede příklady řeči přímé a nepřímé.	větné členy, věta jednočlenná + dvojčlenná, větné ekvivalenty, souvětí podřadné - druhy Vv	
7.	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu používá zásady psaní velkých písmen. Zvládá pravopis syntaktický v jednoduchém podřadném souvětí a ve větě jednoduché oddělí čárkou členy několikanásobného větného členu.	psaní velkých písmen; věta jednoduchá - několikanásobné větné členy; podřadné souvětí - věta hlavní a vedlejší, spojovací výrazy	
7.	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Nalezne ukázky všech útvarů národního jazyka v literatuře, publicistických útvarech atd. a zobecní zásady jejich užití.	užití jednotlivých útvarů jazyka	4.6Mediální výchova 4.6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – integrace ve výuce

2. stupeň Literární výchova				
7.	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Nalézá shody/rozdíly literárních děl (ukázek). Uvádí příklady jazykových prostředků užitých v textu. Sestaví osnovu ukázky. Zobecní smysl ukázky.	reprodukce hlavních myšlenek, kompozice literárního příběhu, literární druhy	
7.	rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Vybere z textu jazykové prostředky typické pro danou ukázku/daného autora.	jazykové prostředky	
7.	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Připraví a přednese referát o přečteném literárním díle nebo navštíveném představení.	referát, základní informace o díle	
7.	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Napíše text inspirovaný ukázkou a tématem.	téma uměleckého díla, jazykové prostředky	4.1. Osobnostní a sociální výchova 4.1.5 Kreativita – integrace ve výuce
7.	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Zařadí ukázku k literatuře hodnotné/konzumní a zobecní některé její rysy.	téma, jazyk	
7.	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Zařadí ukázku k literárnímu druhu a žánru s dopomocí odborné literatury a jiných informačních zdrojů.	lyrika, poezie, jazykové prostředky	
7.	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Zařadí sobě známé české i světové autory k pro ně typickým lit. druhům/žánrům.	poezie, próza	4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 4.3.1 Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce

7.	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Předvede se spolužáky dramatizaci vybrané ukázky.	scénář, scénické poznámky	4.1. Osobnostní a sociální výchova 4.1.8 Komunikace – integrace ve výuce 4.1.9 Kooperace a kompetice 4.6 Mediální výchova 4.6.7 Práce v realizačním týmu – integrace ve výuce
7.	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Samostatně získá určitou knihu v knihovně.	rejstříky, elektronická databáze	
2. stupeň Komunikační a slohová výchova				
7.	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Najde rozdíly mezi fakty a osobním hodnocením. Prozkoumá dostupné informační zdroje.	umělecké texty, výtah, referát, věcné čtení, věcné naslouchání, výchova k empatii, projev na základě poznámek	4.6 Mediální výchova 4.6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – integrace ve výuce 4.6.4 Vnímání autora mediálních sdělení – integrace ve výuce
7.	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Předvede různá zpracování téhož zadání založená na rozdílném pohledu mluvčího.	zpráva - hodnocení, dramatizace situací, textů	4.6 Mediální výchova 4.6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – integrace ve výuce 4.1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.5 Kreativita – integrace ve výuce 4.1.8 Komunikace – integrace ve výuce
7.	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Vybere z tisku ukázky, které svědčí o manipulaci se čtenáři, a pokusí se o zobecnění smyslu takového počínání.	reportáž, komentář, kritické čtení, prostředky reklamy	4.6 Mediální výchova 4.6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti – integrace ve výuce
7.	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Připraví/přednese oznámení/zprávu do školního rozhlasu.	oznámení, zpráva, komunikační hry	4.6 Mediální výchova 4.6.6 Tvorba mediálního sdělení – integrace ve výuce

7.	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Převede nespisovný projev do spisovné podoby. Zvolí vhodné jazykové prostředky pro popis a charakteristiku osoby.	nářečí, slang, popis, charakteristika - takt	
7.	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Tvoří texty s využitím různorodých slov všech slovních druhů. Používá odpovídající gesta, která doprovázejí jeho projev. Předvede pantomimicky danou činnost atd.	popis, dramatická výchova text připraveného sdělení, zvukové prostředky projevu	
7.	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Aktivně se účastní diskuse, vyslechne ostatní názory, vyjádří své stanovisko k nim. Předvede telefonický rozhovor.	rozhovor, jednoduchá taktní argumentace, projev	4.1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.8 Komunikace – integrace ve výuce 4.1.9 Kooperace a kompetice – integrace ve výuce
7.	využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Nalezne klíčová slova, která využívá k vyhledávání dalších informací. Uspořádá vlastní text dle předlohy.	klíčová slova, výtah	
7.	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Připraví předem stavbu textu. Uspořádá dílčí informace o uměleckém díle tak, aby na ně poskytl čtenáři/posluchači ucelený pohled.	popis uměleckého díla - stavba textu, psaní dle osnovy	

7.	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Napíše vypravování na základě osobního zážitku. Upraví různé typy žádosti. Vyrobí pozvánku na akci, kterou sám organizuje nebo které se účastní.	vypravování, žádost - různé komunikační situace, pozvánka	
2. stupeň Jazyková výchova				
8.	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Popíše pořádek slov odpovídající kladení důrazu a rozpozná cizí slova (přejatá, mezinárodní)	pořádek slov – důraz zvukové prostředky promluvy	
8.	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Ukáže, jakými příponami jsou tvořena určitá slova. Přiřadí k přejatým slovům český ekvivalent a zváží vhodnost užití obou variant v dané komunikační situaci.	odvozování - přípony (činitelské atd.), přejatá slova	4.1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.5 Kreativita – integrace ve výuce)
8.	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Prozkoumá synonymický slovník a využije ho při komunikační a slohové výchově. Pracuje se Slovníkem cizích slov při vyhledávání významu i při ověřování správnosti tvarů slov.	Slovník cizích slov, Slovník českých synonym	
8.	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvoří věty se slovesy v trpném i činném rodě. Správně skloňuje přejatá jména obecná i vlastní.	cizí slova - skloňování, slovesný rod	
8.	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Připraví varianty výkladu pro různé posluchače, v kterých vedle českých slov použije i slova přejatá a odborné termíny.	cizí slova - skloňování, slovní zásoba - výběr vhodných prostředků	4.6 Mediální výchova 4.6.6. Tvorba mediálních sdělení – integrace ve výuce

8.	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	Označí souvětí podřadné a souřadné. Definuje významový poměr mezi hlavními větami.	souvětí souřadné - souřadící významové poměry, složité souvětí, nepravidelnosti větné stavby	
8.	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Zvládá pravopis lexikální a morfologický u cizích slov (jmen obecných i vlastních). Zvládá pravopis syntaktický v souvětí souřadném i podřadném, použije zásady psaní čárky ve větě jednoduché i v případech, které se odchylují od běžné větné stavby.	cizí slova - skloňování obecných i vlastních jmen, čárka ve větě jednoduché, poměry mezi větami hlavními, odchylky od větné stavby	
8.	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Rozebere různé texty z hlediska spisovnosti a vysvětlí, proč autor použil prostředky z daných vrstev jazyka.	slang, neologismy, archaismy, historismy	4.6 Mediální výchova 4.6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – integrace ve výuce
2. stupeň Literární výchova				
8.	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Porovná texty různých žánrů. Analyzuje stavbu textu. Vybere nejvýraznější jazykové prostředky.	žánry, jazykové prostředky, kompozice, námět, téma	
8.	rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Posoudí literární text z hlediska kompozičního, jazykového i tematického.	interpretace literárního díla	
8.	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Diskutuje o působení literárního díla (popř. představení).	diskuse, argumentace	
8.	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vytvoří texty se stejným tématem patřící k různým literárním druhům.	poezie - rým, próza - kompoziční prostředky	4.1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.5 Kreativita – integrace ve výuce

8.	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Porovná díla/ukázky různé hodnoty a obhájí svůj názor na základě interpretace textů.	interpretace literárního díla	
8.	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Přiřadí známé autory k pro ně typickým literárním druhům.	drama, scénář	
8.	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Seznámí se se staršími i současnými díly světové a české literatury. Dá do souvislosti dobu vzniku a charakter díla.	starší literatura, současní autoři	4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 4.3.1 Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výchově
8.	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Posoudí ztvárnění námětu a vhodnost užitých prostředků.	specifické vyjadřovací prostředky	
8.	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Porovná informace získané z internetu a z "papírového" zdroje.	internet, odborné publikace	
2. stupeň Komunikační a slohová výchova				
8.	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Porovná odborný a umělecký text. Diskutuje s ostatními o daném tématu. Doporučuje vrstevníkům knihu, film atd.	diskuse, výklad, charakteristika, kritické naslouchání a kritické čtení, komunikační záměr mluvčího	4.1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.8 Komunikace – integrace ve výuce
8.	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Porovná různé reakce na jedinou událost a zváží příčiny jejich rozdílnosti.	publicistika - zpráva, komentář, fejeton	4.6 Mediální výchova 4.6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – integrace ve výuce

8.	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Porovná rozdílné způsoby předávání informací o proběhnutých událostech v různých médiích. Prozkoumá působení masmédií na různé vrstvy populace.	tisk, rozhlas, televize, internet – zpracování informací (vliv reklamy atd.), scénka, dialog	4.6 Mediální výchova 4.6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na každodenní život 4.6.3 Stavba mediálních sdělení – integrace ve výuce 4.6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – integrace ve výuce
8.	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Vhodnými prostředky výstižně, ale taktně charakterizuje známou osobu.	charakteristika, diskuse	
8.	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Napíše líčení, ve kterém užije i obrazná pojmenování, a výklad, kde pracuje s odbornými termíny.	líčení, výtah, výklad	4.1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.5 Kreativita – integrace ve výuce
8.	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Analyzuje projev z hlediska užitých verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči a posoudí jejich vhodnost.	verbální, nonverbální i paralingvální prostředky řeči, hodnocení projevu, text připravených projevů, sdělení, manipulativní působení projevu	
8.	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Při diskusi dodržuje zásady komunikace. Vyjmenuje pravidla dialogu. Z pozice moderátora se snaží o rozlišení sděleného tvrzení a argumentů.	diskuse, zásady komunikace, pravidla dialogu, moderovaný rozhovor	4.1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.8. Komunikace – integrace ve výuce 4.1.9 Kooperace a kompetice – integrace ve výuce

8.	využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Formuluje hlavní myšlenky textu. Přednese vlastní referát.	referát, myšlenková mapa	
8.	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Roztřídí získané informace a sestaví je tak, aby byly pro příjemce co nejpochopitelnější. Vyvaruje se ve svých projevech nefunkčního opakování.	referát, charakteristika - logické uspořádání	
8.	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Přemění charakteristiku literární postavy v životopis. Hledá odpověď na konkrétní otázky formou úvahy.	charakteristika literární postavy, životopis, úvaha	
2. stupeň Jazyková výchova				
9.	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Shrne nejčastější chyby ve výslovnosti a zvukové podobě slova a věty.	varianty zvukové podoby textu podle zaměření	
9.	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Správně užívá přejatá slova a odborné termíny	termíny, projekt - zpracování cizích slov začínajících určeným (daným) písmenem	4.6 Mediální výchova 4.6.6 Tvorba mediálního sdělení – integrace ve výuce

9.	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Vytvoří hypotézu o původu některých slov a o její (ne)správnosti se přesvědčí v etymologickém slovníku.	Etymologický slovník, PČP, slovníky, příručky	
9.	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Porovná tvary slov užitých v mediálních sděleních s jejich spisovnou podobou.	rozbor sms, icq, e-mailových zpráv atd. z hlediska užití spisovných tvarů slov	4.6 Mediální výchova 4.6.3 Stavba mediálních sdělení – integrace ve výuce
9.	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Pronese proslov určený k prezentaci na veřejnosti.	rozbor textu - jazykové prostředky, proslov	4.6 Mediální výchova 4.6.6 Tvorba mediálních sdělení – integrace ve výuce 4.6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – integrace ve výuce
9.	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	Provede komplexní rozbor složitého souvětí.	návaznost textu, prostředky návaznosti, odchylky od větné stavby	
9.	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. V případě nejistoty vyhledá správné řešení v jazykových příručkách.	tvarosloví, skladba, slovotvorba, jazykové příručky	
9.	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Převede nespisovný text do jazyka spisovného a posoudí přiměřenost jejich působení v různých situacích.	přímá/nepřímá řeč, autorský jazyk	4.6 Mediální výchova 4.6.4 Vnímání autora mediálních sdělení integrace ve výuce
2. stupeň Literární výchova				
9.	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Posoudí přečtený text z různých hledisek.	záznam hlavních myšlenek, projekt - televizní zpravodajství	

9.	rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Na základě rozboru ukázek tvoří vlastní text v osobitém stylu daného autora.	vytváření vlastních textů	4.6 Mediální výchova 4.6.4 Vnímání autora mediálních sdělení – integrace ve výuce
9.	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Napíše/přednese kritiku přečteného/ zhlédnutého díla, která je založená na jeho interpretaci.	interpretace literárního textu	4.6 Mediální výchova 4.6.6 Tvorba mediálního sdělení – integrace ve výuce
9.	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Zpracuje osobitým způsobem stejné téma jako autor vybrané ukázky.	literatura faktu, publicistika	4.6 Mediální výchova 4.6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – integrace ve výuce
9.	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Vybere z daných ukázek příklad "pokleslé" literatury a tento výběr zdůvodní.	seriáloví hrdinové, komiks, červená knihovna	4.6 Mediální výchova 4.6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti – integrace ve výuce
9.	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Přepracuje daný text v jiném lit.druhu/žánru.	publicistika, sci-fi, literatura faktu	4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 4.3.1 Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce
9.	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Dle výběru zpracuje informace o konkrétním autorovi, které předá ostatním.	referát - výběr dle žánru, dobového či místního zařazení	
9.	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Porovnává filmové zpracování předloh B. Hrabala s literární zpracováním.	filmové prostředky, motivy a jazyk díla	4.6 Mediální výchova 4.6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti – integrace ve výuce
9.	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Vytvoří seznam využitelných informačních zdrojů k danému literárnímu tématu.	vyhledávání informací	

2. stupeň Komunikační a slohová výchova				
9.	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Píše texty, v nichž uvádí jak fakta, tak vlastní názory a hodnocení. Využívá informace z různých zdrojů.	záznam hlavních myšlenek, literatura umělecká a věcná	4.6 Mediální výchova 4.6.6 Tvorba mediálního sdělení – integrace ve výuce
9.	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Pronese žádost takovým způsobem, který povede k dosažení cíle. Zaujme stanovisko k pronášeným názorům, aniž by se dotkl mluvčího.	žádost, kritika - takt	4.1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.8 Komunikace – integrace ve výuce
9.	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Analyzuje skladbu televizního programu z hlediska manipulování divákem.	kritické naslouchání - rozbor vysílání (četnost reklamy, způsoby informování, další ovlivňování diváků), rozhovor, manipulace	4.6 Mediální výchova 4.6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti – integrace ve výuce 4.6.3 Stavba mediálních sdělení – integrace ve výuce 4.6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – integrace ve výuce
9.	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Předloží ostatním svůj názor na dané téma a vyzve je k diskusi.	úvaha, příspěvek do diskuse, proslov	4.1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.8 Komunikace – integrace ve výuce
9.	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Obhájí užití nespisovného projevu v umělecké literatuře. Kombinuje různé jazykové prostředky ve svých projevech tak, aby dosáhl zamýšleného působení.	vypravování (v umělecké literatuře), úvaha, proslov - vyjádření a vzbuzení emocí	4.6 Mediální výchova 4.6.6 Tvorba mediálního sdělení – integrace ve výuce

9.	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Předvedou scénku/dialog, ve kterých ne/vhodně užijí verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	dramatická výchova, rozbor a hodnocení projevu, vlastní referát, proslov	4.6 Mediální výchova 4.6.6 Tvorba mediálního sdělení – integrace ve výuce 4.6.7 Práce v realizačním týmu – integrace ve výuce
9.	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Řídí diskusi. Vede rozhovor s osobou, která zastává opačné stanovisko, a dodržuje pravidla. dialogu	diskuse, dialog, argumentace, obhajoby, texty jako témata diskusí, názorově odlišné modelové situace, návrhy opatření, příklady z dění ve škole	4. 1 Osobnostní a sociální výchova 4.1.8 Komunikace – integrace ve výuce 4.1.9 Kooperace a kompetice – integrace ve výuce
9.	využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Vytvoří otázky a poznámky k textu a na jejich základě připraví pracovní list pro spolužáky. Přednese výklad.	zpracování textu - pracovní listy, výklad	
9.	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Sestaví svůj text originálně, aby zaujal posluchače/čtenáře.	úvaha, proslov - příprava textu	
9.	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Zaujme k citovanému názoru stanovisko a zdůvodní jej.	polemika, diskuse, popis, charakteristika	

6.1.2 Anglický jazyk

1. stupeň

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Vzdělávací obor: **Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti**
Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Anglický jazyk

2. Obsahové vymezení

Výuka anglického jazyka tvoří v tomto období úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Vychází z praktického použití jazyka.
Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na základní gramatiku.

Hodiny angličtiny jsou prostoupeny poutavými činnostmi, hrami a písničkami.
Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.
Žáci si prohlubují a zdokonalují faktické znalosti ve všech oblastech – receptivní řečové (poslech a čtení s porozuměním), produktivní řečové (ústní a písemný projev), komunikační (komunikace a tematické okruhy). Ve velmi omezeném množství je využívána i gramaticko-překladová metoda za účelem ověření významu slov a gramatických jevů.

Cílem výuky anglického jazyka je pochopení významu znalosti užitého jazyka pro osobní růst žáka a jeho budoucí kariéru, pomáhá snižovat jazykové bariéry při cestování nebo při budoucím studiu

3. Časové vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Na 1. stupni základní školy v 1. a 2. ročníku se tento předmět vyučuje 1 hodinu týdně a od 3. do 5. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně.

4. Organizační vymezení

K rozdělení na jazykové skupiny dochází při počtu žáků ve třídě 25 a více. Učitel pracuje se skupinou žáků, vhodně využívá názorné materiály - časopisy, video, PC, audiokazety, obrázkové karty, nástěnné obrazy, formy her a soutěží.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení.
Učitel při výuce používá fonetické symboly a základy transkripce.
Učitel vede žáky k vedení vlastních záznamů.
Učitel seznamuje žáky s prací s dvojjazyčným slovníkem a slovníkem v dané učebnici.

Kompetence pracovní

Učitel napomáhá žákům k vedení vlastních záznamů.
Učitel umožňuje žákům prezentovat svou práci.
Učitel vede žáky k efektivní organizaci své práce.

Kompetence k řešení problémů

Učitel používá metody vhodné k vyhledávání informací a jejich porovnávání.
Učitel vede žáky k aplikaci osvojených vědomostí v praxi.
Učitel umožňuje volný přístup k informačním zdrojům.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k respektování druhých.
Učitel vede žáky k rozvoji empatie.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k výstižnému a souvislému projevu.
Učitel navozuje vhodné konverzační situace.
Učitel používá komunikační technologie a poslech.

Kompetence sociální a personální

Učitel využívá aktivní spolupráce ve skupině.
Učitel podporuje u žáků jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj.
Učitel podporuje diskuse a debaty v malých skupinách i v rámci celé třídy.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k samostatné práci s digitálními a online slovníky, upozorňuje na jejich přínos i rizika. Zároveň podporuje rozvoj kritického myšlení při práci s online zdroji. Ve výuce jsou využívány multimediální platformy, se kterými žáci pracují v hodinách i doma v rámci samostatné přípravy. Učitel pracuje platformami, které jsou žákům velmi blízké (YouTube, Netflix), ukazuje je jim možnosti samostatného zdokonalování jazyka v rámci volnočasového sledování filmů či videí.

6. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova:
Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět
Multikulturní výchova: Multikulturalita
Mediální výchova: Tvorba mediálního sdělení

2. stupeň

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Tematický okruh: **Jazyk a jazyková komunikace**
Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Anglický jazyk

2. Obsahové vymezení

Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností. Předmět směřuje ke schopnosti žáků dorozumět se v každodenních situacích s lidmi z různých částí světa, ale i k práci s počítačem a internetem. Seznamujeme žáky se základními gramatickými jevy. Umožňujeme žákům aplikovat získané gramatické znalosti při porozumění čteného textu a poslechu nahrávek odpovídajících jejich úrovni. Předáváme žákům informace o kultuře, tradicích, historii a reáliích anglicky mluvících zemí. Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské angličtiny s přihlédnutím na odlišnosti americké angličtiny. Je využívána i gramaticko-překladová metoda za účelem ověření významu slov a gramatických jevů.

3. Časové vymezení

Anglický jazyk je vyučován v 6. - 9. ročníku. Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně.

4. Organizační vymezení

K rozdělení na jazykové skupiny dochází při počtu žáků ve třídě 25 a více. Výuka probíhá i v jazykových učebnách s audio a video technikou nebo v počítačové učebně.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení
Učitel volí výběr vhodných způsobů a metod vedoucích k efektivnímu učení.
Učitel používá obecných termínů, symbolů a znaků.
Učitel vede žáky ke kritickému hodnocení své práce.
Učitel seznamuje a vybízí žáky k práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem.

Kompetence k řešení problémů
Učitel zadává úkoly, které vedou k vyhledávání a porovnávání informací.
Učitel umožňuje žákům aplikace osvojených vědomostí v textu.
Učitel vede žáky ke kritickému zhodnocení výsledků své práce i práce ostatních.

Kompetence komunikativní
Učitel vybízí k samostatné formulaci a vyjádření myšlenky.
Učitel navozuje konverzační situace a vede žáky k používání vhodné argumentace.
Učitel seznamuje žáky s využíváním informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální
Učitel zadává úkoly při kterých žáci pracují ve skupině – spolupráce.
Učitel vede žáky k respektování názoru druhých.
Učitel navozuje diskuse.
Kompetence občanské
Učitel pomáhá žákům s pochopením základních pravidel a společenských norem na daných situacích.
Učitel vede žáky k respektování a vcítění se do situací jiných.

Kompetence pracovní
Učitel zadává úkoly při kterých žáci prezentují vlastní nebo skupinovou práci vhodnými prostředky.
Učitel vede žáky k ověřování si výsledků práce.

Kompetence digitální
Učitel vede žáky k samostatné práci s digitálními a online slovníky, upozorňuje na jejich přínos i rizika. Zároveň podporuje rozvoj kritického myšlení při práci s online zdroji. Ve výuce jsou využívány multimediální platformy, se kterými žáci pracují v hodinách i doma v rámci samostatné přípravy. Učitel pracuje platformami, které jsou žákům velmi blízké (YouTube, Netflix), ukazuje je jim možnosti samostatného zdokonalování jazyka v rámci volnočasového sledování filmů či videí.

6. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Multikulturní výchova
Multikulturalita
Mediální výchova
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Tvorba mediálního sdělení

	Vzdělávací oblast	**Jazyk a jazyková komunikace**		
	Vyučovací předmět	**Anglický jazyk**		
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
1.	**Řečové dovednosti** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Rozumí jednoduchým otázkám, reaguje na pokyny verbálně i neverbálně	- Základní výslovnostní návyky - Základní pozdravy	**Rozvoj schopností poznávání** - integrace ve výuce **Komunikace** - integrace ve výuce
1.	**Poslech s porozuměním** Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí jednoduchým otázkám, reaguje na pokyny verbálně i neverbálně, reprodukuje říkadla a písně daných tematických okruhů	- Žáci si osvojí základní slovní zásobu – barvy, číslovky do 10, školní potřeby, zvířata	**Komunikace** - integrace ve výuce
2.	**Řečové dovednosti** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Rozumí jednoduchým otázkám, reaguje na pokyny verbálně i neverbálně	- Základní výslovnostní návyky - Základní pozdravy, představení se	**Rozvoj schopností poznávání** - integrace ve výuce

2.	**Řečové dovednosti** Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Opakuje slova a použije je ve slovním spojení	- Tematické okruhy – barvy, školní potřeby, oblečení, domácí mazlíčci, číslovky do 20, jídlo, dům	**Komunikace** - integrace ve výuce
2.	**Poslech s porozuměním** Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí známým slovům a jednoduchým větám	- Říkadla a písničky k daným tematickým okruhům	
2.	**Mluvení** Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Vhodně se zapojí do jednoduché konverzace	- Rozhovor na daná témata – představení se, rozloučení se	
3.	**Řečové dovednosti** Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí jednoduchým textům, reaguje na ně, odpoví na jednoduchou otázku	- Osvojení základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů – moje rodina, škola, jídlo, volný čas, zvířata	**Rozvoj schopností poznávání** - integrace ve výuce

3.	**Řečové dovednosti** Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	na základě osvojené slovní zásoby pochopí význam psaného textu s oporou o obrazovou ukázku	- Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) - Tematické okruhy -moje rodina, škola, jídlo, volný čas, zvířata, lidské tělo	**Poznávání lidí** - integrace ve výuce **Mezilidské vztahy** - integrace ve výuce
3.	**Řečové dovednosti** Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Na základě poslechu přiřadí správné slovo nebo slovní spojení	- Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně)	**Seberegulace a sebeorganizace** - integrace ve výuce **Kooperace a kompetice** - integrace ve výuce
3.	**Řečové dovednosti** Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Opisuje slova a krátké věty dle předlohy a obrázků	- Tematické okruhy -moje rodina, škola, jídlo, volný čas, zvířata, lidské tělo	**Kreativita** - integrace ve výuce
3.	**Mluvení** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	V jednoduchých větách ústně popíše základní informace daného tematického okruhu – představí se, řekne svůj věk, základní informace o rodině, popíše svůj vzhled	- Tematické okruhy -moje rodina, škola, jídlo, volný čas, zvířata, lidské tělo - Sloveso být, have got, can/can´t	**Sebepoznání a sebepojetí** - integrace ve výuce **Komunikace** - integrace ve výuce
4.	**Poslech s porozuměním** Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	na základě osvojené slovní zásoby pochopí význam čtených i poslechových vět s oporou o obrazovou ukázku	- Osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tématických okruhů – - Tématické okruhy-kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, počasí, zvířata, oblékání, jídlo, volný čas	**Rozvoj schopností poznávání** - integrace ve výuce **Multikulturalita** - integrace ve výuce

4.	**Poslech s porozuměním** Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	na základě osvojené slovní zásoby pochopí význam čteného i slyšeného textu s oporou o obrazovou ukázku	- Tématické okruhy- kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, počasí, zvířata, oblékání, jídlo, volný čas		**Seberegulace a sebeorganizace** - integrace ve výuce **Mezilidské vztahy** - integrace ve výuce
4.	**Mluvení** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	V jednoduchých větách ústně popíše základní informace daného tématického okruhu – popíše své oblíbené roční období a počasí, co dělá ve svém volném čase, jaké je jeho oblíbené jídlo, mluví o svém domácím mazlíčkovi	- Základní výslovnostní návyky - Osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tématických okruhů – - Tématické okruhy- kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, počasí, zvířata, oblékání, jídlo, volný čas		**Sebepoznání a sebepojetí** - integrace ve výuce **Komunikace** - integrace ve výuce
4.	**Mluvení** Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osovojovaných témat a podobné otázky pokládá	reaguje na otázky učitele a spolužáků a zodpoví je	- Základní výslovnostní návyky - Osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tématických okruhů – - Tématické okruhy- kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, počasí, zvířata, oblékání, jídlo, volný čas		

4.	**Čtení s porozuměním** Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	s pomocí učitele vyhledá v textu odpovědi na zadané otázky, vytvoří správnou odpověď na otázku	- Texty daného tématického okruhu - tvorba otázky a odpovědi (kladné, záporné)		**Kooperace a kompetice** - integrace ve výuce
4.	**Čtení s porozuměním** **Produktivní řečové dovednosti** Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	na základě osvojené slovní zásoby pochopí význam čteného textu s oporou o obrazovou ukázku	- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Tématické okruhy- kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, počasí, zvířata, oblékání, jídlo, volný čas		**Poznávání lidí** - integrace ve výuce **Mezilidské vztahy** - integrace ve výuce **Evropa a svět nás zajímá -** integrace ve výuce **Objevujeme Evropu a svět -** integrace ve výuce
4.	**Psaní** Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Jednoduchým způdobem použije osvojenou slovní zásobu v písemném sdělení.	Tématické okruhy- kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, počasí, zvířata, oblékání, jídlo, volný čas sloveso být, have got, can/can´t, přítomný čas průběhový		**Kreativita** - integrace ve výuce **Tvorba mediálního sdělení** - integrace ve výuce
5.	**Poslech s porozuměním** Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	na základě osvojené slovní zásoby rozumí významu slyšeného textu s oporou o obrazovou ukázku a vhodně na něj reaguje	Tématické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky		**Rozvoj schopností poznávání** - integrace ve výuce **Multikulturalita** - integrace ve výuce

5.	**Mluvení** Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Reaguje na otázky učitele i spolužáků a sám je pokládá	Otázky a odpovědi – kladné a záporné Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) sloveso být, have got, can/can´t, přítomný čas prostý		**Sebepoznání a sebepojetí** - integrace ve výuce **Komunikace** - integrace ve výuce **Evropa a svět nás zajímá -** integrace ve výuce **Objevujeme Evropu a svět -** integrace ve výuce
5.	**Čtení s porozuměním** **Produktivní řečové dovednosti** Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	nalezne v textu odpovědi na zadané otázky, samostatně odpovídá na jednoduché otázky týkající se textu	Tématické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky		**Seberegulace a sebeorganizace** - integrace ve výuce **Poznávání lidí** - integrace ve výuce **Mezilidské vztahy** - integrace ve výuce
5.	**Psaní** Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Na základě osvojené slovní zásoby a základních gramatických jevů vytvoří krátké písemné sdělení na dané téma – o své rodině, kde bydlí, jak se dostává do školy, co dělá ve svém volném čase	- Práce se slovníkem - Tématické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky - sloveso být, have got, can/can´t, přítomný čas prostý		**Kreativita** - integrace ve výuce **Kooperace a kompetice** - integrace ve výuce **Tvorba mediálního sdělení** - integrace ve výuce
5.	**Psaní** Vyplní osobní údaje do formuláře	doplní jednoduchý formulář – vyplní základní informace o sobě – jméno, věk, bydliště	- Jednoduchá sdělení - žádost		

	Vzdělávací oblast	**Jazyk a jazyková komunikace**		
	Vyučovací předmět	**Anglický jazyk, 2. stupeň**		
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
6.	**Poslech s porozuměním** Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Odpovídá jednoslovně nebo jednoduchou frází na jednoduché otázky. Rozumí jednoduchým audio a video nahrávkám.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	**Rozvoj schopností poznávání** - integrace ve výuce **Multikulturalita** - integrace ve výuce
6.	**Mluvení** Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Klade základní otázky a na otázky stejného typu i vhodně reaguje – své jméno, věk, bydliště, koníčky Zeptá se na cenu zboží, nabídne občerstvení, zeptá se na svolení	základní každodenní fráze – pozdravy, dotaz na jméno, bydliště, věk, koníčky Tématické okruhy – domov, rodina, nákupy a móda, volný čas, stravovací návyky, bydlení	**Seberegulace a sebeorganizace** - integrace ve výuce
6.	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Jednoduchými větami vypráví o sobě, své rodině a dalších tématech	Tématické okruhy – domov, rodina, nákupy a móda, volný čas, stravovací návyky, bydlení	**Sebepoznání a sebepojetí** - integrace ve výuce **Komunikace** - integrace ve výuce
6.	**Čtení s porozuměním** Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	V jednoduchých textech se pokusí vyhledat požadované informace	True/False věty Spojování dvou vět do jedné za vznikem úplné informace	**Poznávání lidí** - integrace ve výuce **Mezilidské vztahy** - integrace ve výuce **Kooperace a kompetice** - integrace ve výuce **Evropa a svět nás zajímá -** integrace ve výuce **Objevujeme Evropu a svět -** integrace ve výuce **Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení** - integrace ve výuce

6.	**Psaní** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Doplní do formuláře základní informace týkající se jeho samotného – jméno, věk, adresa, bydliště, telefon	Jednoduchá sdělení, žádost	
6.	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Ve velmi jednoduchých větách popíše sebe a svoji rodinu, svůj volný čas a podá další základní informace u dalších témat. Přeloží jednoduché věty týkající se daného tematického okruhu a gramatických jevů.	Tématické okruhy – domov, rodina, nákupy a móda, volný čas, stravovací návyky, bydlení Sloveso být, have got, přítomný čas průběhový, can/can´t, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, určování množství, přítomný čas prostý, minulý čas prostý – was/were, pravidelná slovesa, nepravidelná slovesa	**Kreativita** - integrace ve výuce **Tvorba mediálního sdělení** - integrace ve výuce
7.	**Poslech s porozuměním** Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Rozumí základním informacím z poslechu se známou slovní zásobou, která je vyslovována pomalu a zřetelně, je schopen na informace vhodně reagovat s určitou mírou chybovosti	Slovní a větný přízvuk, intonace	**Rozvoj schopností poznávání** - integrace ve výuce
7.	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Chápe obsah jednoduché konverzace na dané osvojené téma	Tématické okruhy – kultura, škola, sport, pocity a nálady, cestování, reálie Velké Británie a USA	**Evropa a svět nás zajímá -** integrace ve výuce **Objevujeme Evropu a svět -** integrace ve výuce
7.	**Mluvení** Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Vyžádá si základní informace na dané téma a vhodně reaguje na otázky – popíše cestu, zeptá se na pocity druhé osoby, zeptá se na důvod	Tématické okruhy – kultura, škola, sport, pocity a nálady, cestování, reálie Velké Británie a USA Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka – minulý čas prostý, minulý čas průběhový,	**Seberegulace a sebeorganizace** - integrace ve výuce **Komunikace** - integrace ve výuce **Multikulturalita** - integrace ve výuce

			stupňování přídavných jmen, příslovce, must, have to, going to	
7.	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Vypráví jednoduchým způsobem o sobě a kamarádech, dokáže popsat svoji náladu a preference v kultuře (kino, divadlo, koncerty, muzeum). Dokáže podat informace o reáliích anglicky mluvících států (Velká Británie, USA)	Tématické okruhy – kultura, škola, sport, pocity a nálady, cestování, reálie Velké Británie a USA Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka – minulý čas prostý, minulý čas průběhový, stupňování přídavných jmen, příslovce, must, have to, going to	**Sebepoznání a sebepojetí** - integrace ve výuce
7.	**Čtení s porozuměním** Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Přečte jednoduché texty se známou slovní zásobou, ve kterých vyhledá potřebné informace samostatně nebo za pomocí slovníku	True/False věty Spojování dvou vět do jedné za vznikem úplné informace Práce se slovníkem	**Poznávání lidí** - integrace ve výuce **Mezilidské vztahy** - integrace ve výuce **Kooperace a kompetice** - integrace ve výuce **Evropa a svět nás zajímá -** integrace ve výuce **Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení** - integrace ve výuce
7.	**Psaní** Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Na základě zadaného tématu napíše krátké vyprávění, ve kterém sdělí základní informace. Používá vhodné gramatické jevy a pracuje i se slovníkem. Přeloží věty týkající se daného tematického okruhu a gramatických jevů.	Tématické okruhy – kultura, škola, sport, pocity a nálady, cestování, reálie Velké Británie a USA Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka – minulý čas prostý, minulý čas průběhový, nepravidelná slovesa, stupňování přídavných jmen, příslovce, must, have to, going to, předložky časové – AT, ON, IN	**Kreativita** - integrace ve výuce **Objevujeme Evropu a svět -** integrace ve výuce **Tvorba mediálního sdělení** - integrace ve výuce

			Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.	
8.	**Poslech s porozuměním** Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Rozumí obsahu jednoduché konverzace, která je pečlivě vyslovována a týká se slovní zásoby osvojovaných témat	Tématické okruhy – počasí, příroda a město, péče o zdraví, volba povolání	**Rozvoj schopností poznávání** - integrace ve výuce **Multikulturalita** - integrace ve výuce
8.	Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Za pomocí správných gramatických jevů a slovní zásoby vypráví o osvojených tématech. Dokáže vhodně reagovat na dotazy k danému tématu od vyučujícího i spolužáků.	Tématické okruhy – počasí, příroda a město, péče o zdraví, volba povolání Should, podmínka 1. typu, předpřítomný čas, minulý čas prostý, will/going to	**Sebepoznání a sebepojetí** - integrace ve výuce **Komunikace** - integrace ve výuce **Evropa a svět nás zajímá -** integrace ve výuce
8.	**Čtení s porozuměním** Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Přečte a přeloží si texty a je schopen v nich vyhledat zadané informace, které dokáže i správně zaznamenat.	Tématické okruhy – počasí, příroda a město, péče o zdraví, volba povolání True/False věty Spojování dvou vět do jedné za vznikem úplné informace Práce se slovníkem	**Seberegulace a sebeorganizace** - integrace ve výuce **Poznávání lidí** - integrace ve výuce **Mezilidské vztahy** - integrace ve výuce **Kooperace a kompetice** - integrace ve výuce **Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení** - integrace ve výuce
8.	**Psaní** Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Popíše zadané téma pomocí osvojené slovní zásoby a gramatických jevů a zapojí do textu i novou slovní zásobu. Přeloží věty týkající se daného tematického okruhu a gramatických jevů.	Tématické okruhy – počasí, příroda a město, péče o zdraví, volba povolání Should, podmínka 1. typu, předpřítomný čas, minulý čas prostý, will/going to Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	**Kreativita** - integrace ve výuce **Tvorba mediálního sdělení** - integrace ve výuce

8.	Reaguje na jednoduché písemné sdělení	Dokáže vyplnit jednoduché písemné sdělení jako je žádost, dotazník, formulář	formulář, dotazník, žádost ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	
9.	**Poslech s porozuměním** Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Rozumí obsahu jednoduché konverzace, která je pečlivě vyslovována a týká se slovní zásoby osvojovaných témat	Tématické okruhy – moderní technologie a média, společnost a její problémy	**Rozvoj schopností poznávání** - integrace ve výuce **Multikulturalita** - integrace ve výuce
9.	**Mluvení** Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Popíše události nebo věci každodenního života za použití osvojené slovní zásoby daného tématu a gramatických jevů	Tématické okruhy – moderní technologie a média, společnost a její problémy Trpný rod, zvratná zájmena, tázací dovětky, neither/so, too/not enough, podmínka 2. typu, neurčitá zájmena, kauzativní have, nepřímá řeč, přítomné časy, minulé časy, should/shouldn´t, so/such, frázová slovesa, make/let/be allowed to	**Sebepoznání a sebepojetí** - integrace ve výuce **Komunikace** - integrace ve výuce
9.	**Čtení s porozuměním** Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Přečte a přeloží si texty a je schopen v nich vyhledat zadané informace, které dokáže i správně zaznamenat.	True/False věty Spojování dvou vět do jedné za vznikem úplné informace Práce se slovníkem Tématické okruhy – moderní technologie a média, společnost a její problémy	**Seberegulace a sebeorganizace** - integrace ve výuce **Poznávání lidí** - integrace ve výuce **Mezilidské vztahy** - integrace ve výuce **Kooperace a kompetice** - integrace ve výuce **Evropa a svět nás zajímá -** integrace ve výuce **Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení** - integrace ve výuce
9.	**Psaní** Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Popíše zadané téma pomocí osvojené slovní zásoby a gramatických jevů a zapojí do textu i novou slovní zásobu. Přeloží věty týkající se daného tematického okruhu a gramatických jevů.	Tématické okruhy – moderní technologie a média, společnost a její problémy Trpný rod, zvratná zájmena, tázací dovětky, make/let, neither/so, too/not enough,	**Kreativita** - integrace ve výuce **Objevujeme Evropu a svět -** integrace ve výuce **Tvorba mediálního sdělení** - integrace ve výuce

			podmínka 2. typu, neurčitá zájmena, kauzativní have, nepřímá řeč, přítomné časy, minulé časy, should/shouldn´t, so/such, frázová slovesa, be allowed to Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	
9.	Reaguje na jednoduché písemné sdělení	Vhodným způsobem reaguje na jednoduché písemné sdělení – napíše dopis, pohlednici z dovolené, vyplní potřebné informace v dotazníku či formuláři	Dopis, pohlednice, dotazník, formulář Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	**Tvorba mediálního sdělení** - integrace ve výuce

6.1.3 Německý jazyk

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Tematický okruh: **Jazyk a jazyková komunikace**
Vyučovací předmět: **Německý jazyk**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Německý jazyk

2. Obsahové vymezení

Žáci se učí jazyk spisovné němčiny, ale seznámí se i s často používanými výrazy hovorovými.
Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, tomu je podřízena i výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem a vést s ním rozhovory v rámci běžných situací každodenního života, a to z hlediska jazyka a výslovnosti co nejblíže normě. Žáci se učí porozumět čtenému německému textu a snaží se jej interpretovat. Své jazykové znalosti používají i v písemném projevu při formulování běžných typů sdělení s respektováním základních pravopisných pravidel. Žáci využívají i gramaticko-překladovou metodu za účelem pochopení významu slov a gramatických jevů.
Při výuce se žáci seznamují s reáliemi zemí, kde se tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka je vede k pochopení jiných kultur, úctě k nim, pěstuje v nich vzájemnou toleranci a respekt.
Výuka se opírá o Společný evropský referenční rámec pro jazyky, který stanoví úrovně ovládnutí jazyka. Žáci učící se němčinu jako další cizí jazyk dosáhnou úrovně A 1.

3. Časové vymezení

Německý jazyk jako další cizí jazyk je vyučován v 7. – 9. ročníku. Časová dotace předmětu je 2 hodiny týdně.

4. Organizační vymezení

Výuka probíhá v běžných třídách, jazykových učebnách, ale i v učebně počítačů. Žáci jsou ve skupině v maximálním počtu 24. Žáci mají možnost si zapůjčit německou literaturu ve školní německé knihovničce.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel ponechává žákům prostor pro vlastní postup práce při řešení úloh, cvičení a úkolů z učebnice, pracovního sešitu, časopisu či jiného materiálu k hledání správné formulace, k diskusi mezi sebou i s ním, k nalezení nejvhodnějšího postupu k osvojení si nové látky pro sebe, žáci si tedy zkouší různé formy učení se německému jazyku.
Učitel zadává žákům úkoly i z cizojazyčného tisku, žáci texty analyzují a zpracovávají v podobě referátů, zpráv nebo písemných prací a prezentují je před spolužáky.Učitel podněcuje tvořivost žáků při práci na projektech, kde mohou realizovat i vlastní nápady.
Učitel vede žáky k samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem a stručným přehledem základní německé gramatiky, vyhledávají informace i z jiných zdrojů: ústních, mediálních nebo z internetu.

Kompetence pracovní

Učitel i žáci používají při výuce také obrazový materiál a pomůcky, které si sami vyrobili.

Kompetence k řešení problémů

Učitel využívá při výuce jazykové učebnice, ve kterých je instruktáž psaná německy
V případě nejasností učitel formuluje instruktáž k úkolům jinými slovy opět v němčině čímž vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu.
Učitel zadává při výuce motivační úkoly, při kterých žáci mohou projevit své znalosti a svou individualitu.

Kompetence občanské

Učitel hodnotí při práci nejen výsledek, ale i cestu k jeho získání. Vybízí žáky k otevřenosti, k upřímnosti, aby se nebáli zeptat a nestyděli se za své případné chyby, aby tolerovali postupy jiných a získali tak i k sobě vzájemnou úctu a respekt k individualitě každého z nich.

Učitel na podkladě probrané látky zadává témata pro písemné práce, ve kterých žáci vyjadřují svůj názor a zaujímají stanovisko k problémům společenským, sociálním, kulturním či ekologickým.

Kompetence komunikativní

Učitel vede a organizuje různé způsoby komunikace v němčině: dialogy ve dvojici, skupině nebo předvedení scénky, kdy dochází k simulaci možných situací praktického života.

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává takové úkoly, ve kterých žáci pracují buď samostatně a mohou tak uplatnit své individuální schopnosti, nebo pracují ve dvojici či menší skupince, kde si pomáhají navzájem, doplňují se, podílejí se na společné práci, projevují a uplatňují se dle svých dovedností, odhadují a hodnotí svůj přínos pro skupinu a zodpovídají za svou práci celému kolektivu.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k samostatné práci s digitálními a online slovníky, upozorňuje na jejich přínos i rizika. Zároveň podporuje rozvoj kritického myšlení při práci s online zdroji. Ve výuce jsou využívány multimediální platformy, se kterými žáci pracují v hodinách i doma v rámci samostatné přípravy. Učitel pracuje platformami, které jsou žákům velmi blízké (Youtube, Netflix), ukazuje je jim možnosti samostatného zdokonalování jazyka v rámci volnočasového sledování filmů či videí.

6. Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Multikulturalita

	Vzdělávací oblast	**Další cizí jazyk**		
	Vyučovací předmět	**Německý jazyk**		
	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
7.	**Poslech s porozuměním** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	reaguje na jednoduché pokyny učitele, odpoví na jednoduchou otázku a snaží se o správnou výslovnost	**Mluvnice:** – zvuková a grafická podoba jazyka - – fonetické znaky (pasivně) – základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **Tématické okruhy:** – pozdravy a rozloučení, – pokyny ve výuce – osobní údaje	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností a poznávání
7.	**Mluvení** zapojí se do jednoduchých rozhovorů	tvoří jednoduché otázky a na ně stručné odpovědi, které se týkají příslušné slovní zásoby - stručně popíše své koníčky, sdělí nejzákladnější informace o SRN	Mluvnice: - časování sloves - podstatná jména s určitým členem - sloveso sein - slovosled ve větách - místní předložky - sloveso sein - zápor s nicht - sloveso haben - předložka am+ den Tématické okruhy - základní fráze - volný čas - měsíce - dny v týdnu - roční období	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - komunikace - kooperace a kompetice - mezilidské vztahy - poznávání lidí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce - objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova multikulturalita – integrace ve výuce

7.	**Čtení s porozuměním** rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	přečte nahlas krátké texty z učebnice a snaží se o správnou výslovnost, rozumí obsahu textu	**Tématické okruhy** – čísla – barvy – škola – reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
7.	**Psaní** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	na základě osvojené slovní zásoby vyplní dotazník týkající se osobních údajů	**Mluvnice:** – Člen určitý – Člen neurčitý **Tématické okruhy:** – Volný čas	Osobnostní a sociální výchova - kreativita
8.	**Poslech s porozuměním** rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí opakující se promluvě učitele ve výuce a pokynům k úlohám snaží se rozumět obsahu a smyslu audionahrávek, ve cvičeních ke kontrole porozumění sděleného vybere správnou variantu z nabízených odpovědí	**Tématické okruhy:** – Volný čas – Rodina – Povolání – Názvy zemí	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností a poznávání
8.	**Mluvení** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Představí sebe a svoji rodinu, popíše rozvrh hodin ve škole, sdělí, jaké činnosti vykonává ve škole i v domácnosti, jaké činnosti umí či neumí, jak se stravuje (co mám rád) kde nakupuje	**Mluvnice:** – Přivlastňovací zájmena – Záporný člen kein – Modální slovesa – Vykání Sie – Množné číslo podstatných jmen - Odpověď s doch **Tématické okruhy**: – Jídlo – Nákupy - Rodina - Hodiny –	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - komunikace - kooperace a kompetice

8.	**Čtení s porozuměním** rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	rozumí obsahu krátkého textu se známou slovní zásobou ve cvičeních ke kontrole porozumění sděleného přiřadí správně k textu obrázek, vybere správnou odpověď z více možností	**Tématické okruhy**: – jídlo a pití – nákupy – reálie zemí příslušných jazykových oblastí – Povolání –	Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy - poznávání lidí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce - objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova - multikulturalita – integrace ve výuce
8.	**Psaní** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	písemně a gramaticky správně tvoří jednoduché věty týkající se jeho rodiny, školy a volného času	**Mluvnice:** - modální slovesa - slovosled věty s modálním slovesem - slovesa se 4. Pádem - přivlastňovací zájmena - záporný člen kein - předložky - slovesa s odlučitelnou předponou - časování sloves **Tématické okruhy**: - rodina – - povolání – hodiny – jídlo a pití – volný čas – hodiny	
9.	**Poslech s porozuměním** rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	snaží se rozumět obsahu a smyslu audionahrávek, odpovídá na otázky týkající se obsahu sděleného	**Tématické okruhy**: – hodiny – jídlo a pití – volný čas	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností a poznávání

			– hodiny – obec	- sebepoznání a sebepojetí - mezilidské vztahy - poznávání lidí
9.	**Mluvení** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	zapojí se do dialogu týkající se zdravého životního stylu (stresu), bydlení, dovolené, počasí, sdělí, jak nakládá s kapesným, které oblečení se mu líbí	**Mluvnice:** – Přivlastňovací zájmena – Časování sloves – Předložky – Neosobní zájmeno man – Vazba es gibt – perfektum s pomocným slovesem sein **Tématické okruhy**: – koníčky – svátky	Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace - komunikace - kooperace a kompetice Multikulturní výchova - multikulturalita – integrace ve výuce
9.	**Čtení s porozuměním** rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu a snaží se odpovědět na otázky týkající se přečteného textu	**Tématické okruhy**: Zvířata - Části těla - Lidské tělo - Zdraví - Domov - Oblékání – - Dopravní prostředky - Příroda - počasí	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce - objevujeme Evropu a svět
9.	**Psaní** stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	sestaví a napíše pozvánku na akci (např. party), a na pozvánku svého spolužáka písemně odpoví	Mluvnice: rozkazovací způsob - préteritum - perfektum s pomocným slovesem haben - příčestí minulé – - spojka deshalb - modální slovesa - předložky - řadové číslovky	Osobnostní a sociální výchova - kreativita

6.1.4 Ruský jazyk

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Tematický okruh: **Jazyk a jazyková komunikace**
Vyučovací předmět: **Ruský jazyk**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Ruský jazyk

2. Obsahové vymezení

Žáci se učí jazyk spisovné ruštiny a seznání se s azbukou. Pokusí se reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života.
Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, tomu je podřízena i výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem a vést s ním rozhovory v rámci běžných situací každodenního života, a to z hlediska jazyka a výslovnosti co nejblíže normě. Žáci se učí porozumět čtenému ruskému textu a snaží se jej interpretovat. Své jazykové znalosti používají i v písemném projevu při formulování běžných typů sdělení s respektováním základních pravopisných pravidel. Žáci využívají i gramaticko-překladovou metodu za účelem pochopení významu slov a gramatických jevů.

Při výuce se žáci seznamují s reáliemi zemí, kde se tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka je vede k pochopení jiných kultur, úctě k nim, pěstuje v nich vzájemnou toleranci a respekt.

3. Časové vymezení

Ruský jazyk jako další cizí jazyk je vyučován v 7.-9. ročníku. Časová dotace předmětu je 2 hodiny týdně.

4. Organizační vymezení

Výuka probíhá v běžných třídách, jazykových učebnách. Žáci jsou ve skupině v maximálním počtu 24.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel ponechává žákům prostor pro vlastní postup práce při řešení úloh, cvičení a úkolů z učebnice, pracovního sešitu, časopisu či jiného materiálu k hledání správné formulace, k diskusi mezi sebou i s ním, k nalezení nejvhodnějšího postupu k osvojení si nové látky pro sebe, žáci si tedy zkouší různé formy učení se ruskému jazyku.
Učitel vede žáky k samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem a stručným přehledem základní ruské gramatiky, vyhledávají informace i z jiných zdrojů: ústních, mediálních nebo z internetu.

Kompetence pracovní

Učitel i žáci používají při výuce také obrazový materiál a pomůcky, které si sami vyrobili.

Kompetence k řešení problémů

Učitel využívá při výuce jazykové učebnice, ve kterých je instruktáž psaná rusky.
V případě nejasností učitel formuluje instruktáž k úkolům jinými slovy opět v ruštině čímž vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu.

Kompetence občanské

Učitel hodnotí při práci nejen výsledek, ale i cestu k jeho získání. Vybízí žáky k otevřenosti, k upřímnosti, aby se nebáli zeptat a nestyděli se za své případné chyby, aby tolerovali postupy jiných a získali tak i k sobě vzájemnou úctu a respekt k individualitě každého z nich.

Kompetence komunikativní

Učitel vede a organizuje různé způsoby komunikace v ruštině: dialogy ve dvojici, skupině nebo předvedení scénky, kdy dochází k simulaci možných situací praktického života.

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává takové úkoly, ve kterých žáci pracují buď samostatně a mohou tak uplatnit své individuální schopnosti, nebo pracují ve dvojici či menší skupince, kde si pomáhají navzájem.

Kompetence digitální

Zavádíme do výuky takové činnosti, které vedou k použití digitálních technologií pro komunikaci a vzdělávání.
Promýšlíme, diskutujeme výukové strategie na podporu komunikace a spolupráce žáků v digitálním prostředí.
Zadáváme úkoly a činnosti, které vedou žáky k efektivnímu a zodpovědnému používání digitálních technologií pro komunikaci, spolupráci, rozvoji slovní zásoby a gramatiky.
Za nejdůležitější považujeme spojení digitální technologie a tradiční výuky, tím žáky pozitivně motivujeme k přijetí nového cizího jazyka.

6. Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Multikulturalita

	Vzdělávací obor	**Další cizí jazyk**		
	Vyučovací předmět	**Ruský jazyk**		
Ročník:	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezové témata
7.	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	- poslouchá a opakuje, rozeznává českou a ruskou výslovnost, rozlišuje přízvučnou a nepřízvučnou slabiku	předazbukové období; pozdravy, zvířata; zvuková a grafická podoba jazyka; fonetické znaky- pasivně výslovnostní návyky	Osobnostní a sociální výchova rozvoj schopností a poznávání
7.	zapojí se do jednoduchých rozhovorů	-umí vyjmenovat členy rodiny, pojmenuje zvířata, jednoduše popíše třídu, činnosti žáků. Učí se pojmenovat základní potraviny a nápoje.	rodina, práce s obrazovým materiálem, škola, jídlo, pití, zdraví, nákupy	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - komunikace - kooperace a kompetice - mezilidské vztahy - poznávání lidí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce - objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova multikulturalita – integrace ve výuce
7.	- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- osvojuje si pravidla čtení, snaží se porozumět textu, naučí se několik básniček a písniček	čtení jotovaných písmen; výslovnost tvrdých a	

		- postupně ovládá čtení ruských písmen, slov, jednoduchých vět	měkkých souhlásek; číslovky, barvy	
7.	-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- na základě osvojené slovní zásoby vyplní dotazník s osobními údaji	rodina, osobní údaje; dny v týdnu, měsíce; lidské tělo, zdraví	Osobnostní a sociální výchova - kreativita
8.	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- snaží se porozumět poslechu - rozumí pokynům k úlohám	poslechové a pohybové rozcvičky téma- volný čas, roční období; práce se slovníkem	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností a poznávání
8.	- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- umí se omluvit, poděkovat, popřát k narozeninám, vyjádří časové údaje, dny, měsíce, datum, své narozeniny, pohovoří o svých zálibách, umí určovat čas, hodiny, části dne, roku - vytvoří rozvrh hodin, srovnává českou a ruskou školu, umí říct, jaký kdo je - naučí se několik písní	dialog na téma představování a využití časového rozvrhu; kalendářní rok (svátky); povolání, hodiny, měsíce; volný čas, rodina	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - komunikace - kooperace a kompetice
8.	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- seznámí se s ruskými reáliemi, poznává symboly Ruska a lidové tradice. - dbá na správnou výslovnost a plynulé čtení, správně intonuje oznamovací a tázací větu, snaží se porozumět poslechovým cvičením - rozumí krátkému textu	geografické uspořádání Ruska; příroda, počasí; zvířata	Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy - poznávání lidí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce - objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova - multikulturalita – integrace ve výuce

8.	- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	- zvládne techniku psaní (psací i tiskací písmena azbuky), používá správné tvary probraných sloves, podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen a číslovek, rozlišuje předložky, luští křížovky, řeší hádanky, napíše krátký dopis, sdělení, doplní chybějící text, odpoví na otázky	psaní písmen a slov podle azbuky, spojování do vět; Časování sloves, skloňování ohebných a neohebných slovních druhů; domov, obec, rodina	Osobnostní a sociální výchova kreativita
9.	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí obsahu a smyslu mluveného slova - odpovídá na otázky, týkajícího se obsahu	překlad na základě poslechu a získaných znalostí; obec, rodina	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností a poznávání - sebepoznání a sebepojetí - mezilidské vztahy poznávání lidí
9.	- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, zlého času a podobné otázky pokládá	- vypráví o sobě a o rodině, umí pojmenovat místa ve městě, kde žije, dá jednoduchou radu, umí se zeptat na cestu, pojmenuje dopravní prostředky, řekne, kde pracují jeho blízcí - jmenuje státy Evropy, hlavní města, příslušníky národů, ví, jak se ve které zemi mluví. Učí se názvy povolání, řekne, kdo čím je, osvojuje si výrazy při cestě do ciziny - umí se omluvit, poděkovat, požádat o pomoc, pozvat ke společné akci, zeptat se na to, co potřebuje. Sdělí názvy obchodů, co se ve kterém prodává, co potřebuje koupit.	vyprávění o sobě a svém okolí; města Evropy a jejich památky; dopravní prostředky, počasí, příroda, nákupy, povolání	Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace - komunikace - kooperace a kompetice Multikulturní výchova - multikulturalita – integrace ve výuce
9.	- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	- zdokonaluje se v technice čtení, dbá na správnou výslovnost, intonuje správně tázací větu - seznámí se s oslavou Vánoc a Nového roku v Rusku, vyjmenuje tradiční postavy. Seznámí se s hrdiny několika ruských pohádek - vyhledá odpovědi v textu a odpovídá na otázky	tradice a svátky Ruska, pohádky; oblékání; práce se slovníkem	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce - objevujeme Evropu a svět

9.	- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- umí vyplnit anketu, křížovku, vyluští hlavolam, napíše sdělení, dopis - používá správné tvary podstatných jmen a přídavných jmen, osobních zájmen, minulého a budoucího času - správně časuje slovesa jít, bydlet, chodit, moci, pomoci, platit -skloňuje zájmena kdo, co, jaký, čí.	podstatná, přídavná jména, slovesa, zájmena v textu; přítomný, minulý a budoucí čas; tvorba otázek	
9.	- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	- popíše svůj den, napíše o své rodině a škole, napíše o svých zálibách, koníčcích	oblékání, jídlo, nákupy, volný čas; rodina, škola; podstatná jména, přídavná jména, slovesa v minulém přítomném a budoucím čase, použití tázacích zájmen	Osobnostní a sociální výchova kreativita

6.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

6.2.1 Matematika

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
Vzdělávací oblast: **Číslo a početní operace**
Závislosti, vztahy a práce s daty
Geometrie v rovině a v prostoru
Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Vyučovací předmět: **Matematika**

---

1. stupeň

1. Název vyučovacího předmětu

Matematika

2. Obsahové vymezení

Matematika je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.
Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Předmět Matematika je tvořen čtyřmi tematickými okruhy:

a) Číslo a proměnná

Žáci si postupně osvojují aritmetické operace (porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení).
Dbáme na tři základní složky:
- dovednost (provádění početních operací)
- algoritmické porozumění (proč je práce prováděna předloženým postupem, důraz na činnostní provedení a pozorování žáků, hovor o pozorovaném)
- významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace – nejlépe za pomoci individuálních činností, matematizace reálných situací)

b) Závislosti a vztahy

Žáci si na základě pozorování uvědomují změny a závislosti známých jevů. Porovnávají velikosti věcí a čísel. Pomocí svých činností postupně pochopí, že změnou může být zvětšení, zmenšení, růst, pokles. Na poznání a pochopení závislostí navazuje v dalších obdobích práce s tabulkami, diagramy a grafy.

c) Geometrie v rovině a v prostoru

Žáci se učí objevovat, rozlišovat a určovat základní geometrické rovinné a prostorové útvary. Geometricky modelují reálné situace, hledají geometrické útvary ve svém okolí a pojmenovávají je. Učí se měřit délku, poznávají základní jednotku délky. Učí se základy grafického projevu v geometrii.

d) Slovní úlohy

Jejich řešení je do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky. Při nich je třeba uplatňovat uvažování žáků, které později přechází v logické myšlení. Učí se řešit jednodušší úlohy z reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřídit údaje, pomocí konkrétního názoru situaci modelovat, následně řešit a formulovat odpověď.

3. Časové vymezení

Běžné třídy:
1. ročník – 4 hodin týdně
2. ročník – 5 hodin týdně
3. ročník – 5 hodin týdně
4. ročník – 5 hodin týdně
5. ročník – 5 hodin týdně

Třídy se sportovní přípravou:
1. ročník – 4 hodin týdně
2. ročník – 4 hodin týdně
3. ročník – 5 hodin týdně
4. ročník – 5 hodin týdně
5. ročník – 5 hodin týdně

4. Organizační vymezení

Matematika svým charakterem vyžaduje činnostní pojetí.
Žáci pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel i žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel seznamuje žáky se stručným vyjadřováním a užíváním matematického jazyka včetně symbolik. Učitel vede žáky k provádění rozborů a zápisů při řešení úloh, kdy dochází ke zdokonalování grafického projevu, rozvíjené abstraktního, exaktního, kombinatorického a logického myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.
Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků; srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit; stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech.
Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek.
Učitel vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel podporuje žáky v rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, sebekontrole, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k provádění rozborů problémů a plánu řešení, k odhadnutí výsledků, ke zvolení správného postupu, k vyhodnocení správnosti výsledků.
Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci.
Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence občanské

Učitel vede ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke zhodnocení své práce a práce ostatních, vede k ohleduplnosti.
Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim na základě jasných kritérií hodnocení vlastní činnosti nebo výsledků.

Kompetence komunikativní

Učitel požaduje přesné a stručné vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.
Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, k práci v týmu.
Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání při učení i při zapojování do života školy a do společnosti; učí je samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít.

6. Průřezová témata:

Do předmětu nejsou zařazena průřezová témata.

2. stupeň

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
Vzdělávací obor: **Matematika a její aplikace**
Vyučovací předmět: **Matematika**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Matematika

2. Obsahové vymezení

Učivo navazuje na učivo 1. stupně a dále se prohlubuje a upevňuje. Při výuce je možno využívat PC (např. procenta, přímá a nepřímá úměrnost, pravděpodobnost, statistika, grafické řešení soustavy rovnic, …)

3. Časové vymezení

Běžné třídy:
6. ročník – 4 hodin týdně
7. ročník – 5 hodin týdně
8. ročník – 5 hodin týdně
9. ročník – 5 hodin týdně

Třídy se sportovní přípravou:
6. ročník – 4 hodin týdně
7. ročník – 5 hodin týdně
8. ročník – 5 hodin týdně
9. ročník – 4 hodin týdně

4. Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových učebnách.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel seznamuje žáky s matematickým jazykem. Při používání matematických pojmů, znaků a symbolů dbá na přesnost vyjadřování a používání základních matematických operací.
Zadáváním problémových úloh rozvíjí abstraktní a logické myšlení žáků.

Kompetence pracovní

Učitel umožňuje žákům vlastní osobnostní rozvoj, přípravu na budoucnost a rozhodnutí o svém budoucím profesním zaměření využíváním vlastních znalostí a zkušeností.
Seznamuje žáky se správným používáním geometrických pomůcek.

Kompetence k řešení problémů

Učitel zadává úlohy a problémy týkající se situací v reálném životě, a tím rozvíjí jejich samostatné uvažování.
Učitel dbá na jednoznačné vyjádření, formulování a posouzení problému, na který narazí při výuce.

Kompetence občanské

Učitel klade důraz na vzájemnou toleranci, ohleduplnost a respektování osobností ostatních žáků.
Učitel vede žáky k sebehodnocení a konstruktivní kritice.

Kompetence komunikativní

Učitel zapojuje žáky do diskuse, kde mohou k obhajobě svého názoru využít své znalosti a zkušenosti.
Podněcuje žáky k využívání dostupných informačních a komunikačních prostředků a matematický jazyk a symboliku při řešení problému.

Kompetence sociální a personální

Učitel umožňuje žákům účinnou spolupráci a diskusi ve skupině i celé třídě. Při zařazení skupinové práce vede žáky k respektování osobností druhých a ke konstruktivnímu přístupu k řešení problému.

Digitální kompetence

Žák využívá digitální zařízení a služby, vyhledává a získává na internetu reální údaje se vztahem k danému tématu, kriticky posuzuje a sdílí data
Žák uplatňuje kreativní přístup, logické myšlení a originální řešení problému
Žák využívá práci v týmu, komunikuje a sdílí poznatky
Žák využívá tabulkového procesoru, dále např. program GeoGebru, získává data, zpracuje a vyhodnotí, znázorní a interpretuje

6. Průřezová témata:

Do předmětu nejsou zařazena průřezová témata.

	Vzdělávací oblast	**Matematika a její aplikace**			
	Vyučovací předmět	**Matematika 1. Ročník**			
		ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	žák počítá předměty po jednotkách 0 – 20 (přirozená čísla), na základě manipulace si vytváří představu čísla, řeší nejjednodušší slovní úlohy s názorem	základní matematické pojmy, slovní úlohy s názorem v oboru 0 – 20		Prv, Tv
1.	Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	přečte, zapíše a porovná čísla 0 - 20, pracuje s pojmy větší, menší s využitím číselné osy	čtení, zápis a porovnávání čísel 0 - 20, seznámení s pojmy a zápisem /		Čj, Prv, Tv
1.	Žák užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	ukáže posloupnost čísel na číselné ose, používá správně pojmy za, před, mezi, zvládne porovnávání čísel a řazení dle posloupnosti	zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model)		
1.	provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	při výpočtech využívá vlastnosti základních početních operací /+,-/; využívá komutativní zákon - záměna sčítanců	pamětné sčítání a odčítání 0 - 20 bez přechodu a s přechodem desítky		Tv
1.	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší jednoduché slovní úlohy (o kolik více - méně), tvoří své vlastní slovní úlohy s využitím názoru	přirozená čísla 0 - 20 bez přechodu i s přechodem desítky		Prv, Čj -
		ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
1.	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	prakticky použije časové jednotky: den, týden, měsíc a rok	den, týden, měsíc, rok		Prv, Tv

1.	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	přiřadí značky pro délku - m, hmotnost - kg, objem - l, názorně počítá s penězi	praktické procvičování a využití získaných matematických znalostí v oboru přirozených čísel 0 – 20		Cj, Prv, Tv
1.	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	doplní tabulky a schémata, seřadí čísla podle posloupnosti, doplní číselnou řadu	procvičování + a - v oboru 0 - 20 bez přechodu i s přechodem 10		
		GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
1.	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	pozná čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh, kouli, krychli	základní útvary v rovině / čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh/ a v prostoru / koule, krychle/		Prv, Tv, Vv, Pč
1.	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	pomocí pojmů větší, menší, kratší, delší, porovná a odhadne velikostí rovinných i prostorových útvarů	rovinné a prostorové útvary / čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh, koule, krychle/		
1.	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	mezi ostatními vybere útvary souměrné podle	souměrné útvary v rovině		

	Vzdělávací oblast	**Matematika a její aplikace**			
	Vyučovací předmět	**Matematika 2. Ročník**			
		ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	žák počítá přirozená čísla 0 - 100 po jednotkách i desítkách, vytváří soubory s daným počtem prvků, vyřeší jednoduché slovní úlohy spojené s názorem	sčítání a odčítání dvojciferných čísel, sčítání a odčítání s přechodem přes 10, pojmy o kolik více - méně, slovní úlohy s názorem 0 - 100		Prv, Tv
2.	Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	přečte, zapíše a porovná čísla 0 - 100, řadí čísla dle posloupnosti do 100	přiřazováním prvků porovnat čísla, seznámení s pojmy o kolik více - méně, využití při řešení slovních úloh		Čj, Prv, Tv
2.	Žák užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	vyhledá číslo na číselné ose a dokáže ho zaznamenat, využívá číselnou osu při matematických operacích	zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselnou osu, teploměr, grafické znázornění čísla, lineární posloupnost násobení		
2.	provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	pamětně násobí a dělí přirozená čísla, rozkládá čísla pomocí desítkové soustavy	malá násobilka, činnosti vedoucí k pochopení násobilky a jejímu procvičování		Tv
2.	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	aplikuje a využívá vlastností početních operací s přirozenými čísly	přirozená čísla 0 - 100 s přechodem desítky, prohloubení znalostí násobení a dělení v jednoduchých slovních úlohách		Prv, Čj -
		ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
2.	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	provádí praktické měření času, určuje čas na ručičkových a digitálních hodinách	hodina, minuta, sekunda, poznávání ručičkových a digitálních hodin		Prv, Tv

2.	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	prakticky měří a určuje délku, čas a hmotnost, uvede značku pro objem - litr / l / a hektolitr / hl /, počítá s penězi	praktické měření délek / m, cm/, jednotky času / min, h, pojmy celá, čtvrt, půl, tři čtvrtě/, hry na obchod, slovní úlohy		Cj, Prv, Tv
2.	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	orientuje se v tabulce a doplní o kolik více, méně; doplní a přečte číselné řady	procvičování +, -, x, :, v oboru 0 – 100		
		GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
2.	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	rozezná a pojmenuje základní útvary v rovině a prostoru hravou formou / stavebnice, prostorové hry/	základní rovinné útvary/ čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, bod, čára, přímka, polopřímka, úsečka/ kvádr, krychle, kužel		Prv, Tv, Vv, Pč
2.	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	změří délku úsečky, měření délek provádí na konkrétních předmětech, porovná velikost útvarů - předmětů / pojmy větší, menší/, určí vzájemnou polohu dvou přímek	rovinné útvary, rýsování úsečky		
2.	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	žák rozezná geometrické útvary v rovině, dokreslí útvar ve čtvercové síti	čáry /lomená, přímá, křivá / čtverec, trojúhelník, obdélník, vzájemná poloha dvou přímek		

	Vzdělávací oblast	**Matematika a její aplikace**			
	Vyučovací předmět	**Matematika 3. Ročník**			
		ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	žák vytváří soubory prvků, odhaduje výsledky sčítání a odčítání, používá přirozená čísla 0 - 1000, řeší složitější slovní úlohy / 2 početní úkoly /	sčítání a odčítání dvojciferných čísel, zaokrouhlování, násobení a dělení přiroz. čísel do 1000, slovní úlohy		Tv
3.	Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	zapíše a porovná čísla 0 -1000, používá číselnou osu, řadí čísla dle posloupnosti do 1000	porovnávání čísel, zápis a čtení trojciferných čísel, řešení slovních úloh		Čj, Prv, Tv
3.	Žák užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	přečte a zapíše čísla na číselné ose, užívá zápis čísla v desítkové soustavě	zápis čísel pomocí číselné osy, sčítání, odčítání, násobení, dělení, zaokrouhlování čísel na desítky a jednotky, násobení dvojciferného čísla jednociferným		
3.	provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	rozlišuje sudá a lichá čísla, provádí zpaměti násobení a dělení přirozených čísel, je schopen odhadu a kontroly	násobení a dělení čísel, pamětné sčítání a odčítání v oboru 0 - 100 bez přechodu desítky, sudá a lichá čísla		Tv
3.	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	aplikuje znalosti vlastností početních operací s čísly, při výpočtech využívá písemných algoritmů, řeší slovní úlohy a tvoří své vlastní	přirozená čísla 0 - 1000 řešení obtížnějších slovních úloh, písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel s přechodem přes desítku		Prv, Čj -
		ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			

3.	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	orientuje se v závislostech a vztazích mezi jednotkami času, dokáže časové jednotky měřit a odečíst z časových měřidel a aplikuje své znalosti ve hrách	převody - minuty - hodiny - sekundy/, aplikace ve slovních úlohách		Prv, Tv
3.	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	měří a určí různé veličiny / délku, hmotnost, čas a objem/ a aplikuje je do her a slovních úloh	názorné měření fyzikálních veličin, zadávání jednoduchých úloh / hry na obchod		Cj, Prv, Tv
3.	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	doplní zadané tabulky, vysvětlí a schémata, rozlišuje sudá a lichá čísla, užije posloupnost čísel, vymýšlí své tabulky	sudá a lichá čísla, algoritmy: +, -, x, : a jednotky času, slovní úlohy		
		GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
3.	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	určí, odhadne, změří základní útvary v rovině	přímka, polopřímka, úsečka, bod, průsečík, porovnávání délek úseček a odhad, kreslení rovinných obrazců ve čtvercové síti		Tv, Pč, Vv
3.	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	určuje, porovnává a měří základní útvary v prostoru, rýsuje a měří úsečky, vyjmenuje jednotky délky, určí vzájemnou polohu přímek v rovině, měří délky hran tělesa, vypočte obvod rovinných obrazců	kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec, přenášení úseček a porovnávání délek, vzájemná poloha dvou přímek, tělesa		
3.	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	rozezná, vyjmenuje a narýsuje základní útvary v rovině: kružnice, kruh, čtyřúhelník, trojúhelník, modeluje, dokreslí složitější útvar do čtvercové sítě	měření délek stran rovinných útvarů, zakreslování do čtvercové sítě		Vv, Pč

	Vzdělávací oblast	**Matematika a její aplikace**			
	Vyučovací předmět	**Matematika 4. Ročník**			
		ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	využívá záměnu sčítanců a činitelů v písemném i pamětném sčítání a násobení v číselném oboru 0 - 10 000	pamětné a písemné násobení přirozených čísel		
4.	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	žák použije písemné algoritmy početních operací / viz učivo /, celá čísla	písemné sčítání a odčítání, písemné násobení jednociferným číslem, písemné dělení jednociferným číslem 0 - 10 000, celá čísla		
4.	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhluje přirozená čísla na desítky, stovky až statisíce, odhaduje výsledky výpočtů	zaokrouhlování čísel, odhady výpočtů v oboru 0 - 10 000, převody a zaokrouhlování jednotek / délky, hmotnosti, času, objemu/		Př, Vl, Tv
4.	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	řeší jednoduché a složitější slovní úlohy, provede zkrácený zápis s neznámou	jednoduché a složitější slovní úlohy s dvěma a více početními operacemi		Př, Vl, Čj -
4.	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, pojmenuje čitatele, jmenovatele, zlomkovou čáru	celek, část, zlomek, seznámení s pojmy čitatel, jmenovatel, zlomková čára, polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina		Čj, Př, Vl,
4.	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem, řeší slovní úlohy	porovnávání, sčítání, odčítání zlomků se stejným základem, jednoduché a složitější slovní úlohy		ČJ, Př, Vl

4.	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	pojmenuje desetinnou čárku, desetinu, setinu, zapíše a přečte desetinné číslo a vyznačí na číselné ose, řeší jednoduché slovní úlohy	desetinná čárka, desetina, setina, desetinné číslo, znázornění na číselné ose		Př, Vl
4.	porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose, přečte a zapíše celé záporné číslo	význam znaku „-„, celé záporné číslo, znázornění na číselné ose		Př, Vl
		ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
4.	vyhledává, sbírá a třídí data	popíše postup, jak vyhledat zadaná data v dostupných zdrojích	jednotky, slovní úlohy		Vl, Př
4.	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	přečte jednoduchou tabulku a diagram, čte v jízdním řádu	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády		Vl
		GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
4.	narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, sestrojí kolmice, rovnoběžky a různoběžky	čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice, rovnoběžky, různoběžky, kolmice – vlastnosti		Tv, Pč, Vv
4.	sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	rýsuje grafický součet a rozdíl úseček, určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku, sestrojí grafický násobek úsečky	lomená čára, úsečka, mnohoúhelníky, trojúhelník, čtverec, obdélník		
4.	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	pozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti překládáním	pozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti překládáním		Pč, Vv

4.	sestrojí rovnoběžky a kolmice	sestrojí kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou a rovnoběžky i podle trojúhelníku a pravítka	rýsování rovnoběžek a kolmic procházejících daným bodem		Pč, Vv
4.	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	vyjmenuje jednotky obsahu, určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě	obvod a obsah čtverce a obdélníku		
		NESTANDRADNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY S PROBLÉMY			
4.	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	řeší různými způsoby neobvyklé slovní úlohy	možnost malých projektů k rozvoji logického myšlení žáků		Pč, Vv, Vl

	Vzdělávací oblast	**Matematika a její aplikace**			
	Vyučovací předmět	**Matematika 5. Ročník**			
		ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	žák se orientuje v oboru přirozených čísel 0 – 1 000000, násobí a dělí v tomto číselném oboru, ve výpočtech využívá vlastnosti početních operací	pamětné i písemné sčítání a násobení víceciferných čísel		
5.	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	žák automaticky používá písemné algoritmy početních operací	písemné sčítání, odčítání, násobení, dělení, přirozená čísla		
5.	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	dokáže zaokrouhlit číslo, rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru 0 -1 000 000, provádí kontrolu svých výpočtů (přirozená čísla)	Opakování zaokrouhlování čísel		Př, Vl, Tv
5.	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	přečte, pochopí, zapíše a vyřeší slovní úlohu, aplikuje naučené algoritmy v řešení i tvorbě vlastních slovních úloh	slovní úlohy		Př, Vl, Tv, Čj -
5.	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	přečte, pochopí, zapíše zlomek, pojmenuje jeho části, řeší a vytváří slovní úlohy se zlomky	celek, část, zlomek, slovní úlohy se zlomky – opakování		Čj, Př, Vl,
5.	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	řeší a vytváří slovní úlohy s porovnáváním, sčítáním a odčítáním zlomků se stejným základem	sčítání, odčítání zlomků, slovní úlohy		ČJ, Př, Vl
5.	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	přečte a zapíše desetinné číslo, porovnává desetinná čísla, řeší složitější slovní úlohy	desetinná čísla – porovnávání, sčítání, odčítání, násobení, dělení, zaokrouhlování		Př, Vl

5.	porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	zapíše celé záporné číslo, vyznačí na číselné ose, pracuje s teploměrem	celé záporné číslo, teploměr, číselná osa		Př, Vl
		ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
5.	vyhledává, sbírá a třídí data	vyhledá zadaná data v dostupných zdrojích a orientuje se v jízdním řádu, zapíše a přečte římské číslice	Vyhledává data – jízdní řád, římské číslice, jednotky délky, hmotnosti, času		Vl, Př
5.	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	žák sestaví diagramy a tabulky, zapíše a přečte hodnoty, žák vyhledává závislosti a jejich vlastnosti, vyhledá v jízdním řádu	závisle a nezávisle proměnná, průměrná rychlost, aritmetický průměr		
		GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
5.	narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	pojmenuje a narýsuje základní útvary v rovině	úhel, čtverec, obdélník, úhlopříčky, trojúhelník a jeho vlastnosti, kruh, kružnice – vzájemná poloha dvou kružnic, konstrukce pravidelných obrazců		Tv, Pč, Vv
5.	sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	graficky sčítá a odčítá úsečku, určí obvod rovinných geometrických obrazců	graficky sčítá a odčítá úsečku, určí obvod rovinných geometrických obrazců – opakování		
5.	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	rozpozná ve čtvercové síti osově souměrné útvary, jednoduché útvary narýsuje podle osy souměrnosti	souřadnice bodu, osa a střed úsečky, osa úhlu, osově souměrné útvary		Pč, Vv
5.	sestrojí rovnoběžky a kolmice	souřadnice bodu, osa úsečky, střed úsečky, osa úhlu, osově souměrné útvary	rovnoběžky, různoběžky, kolmice		Pč, Vv

5.	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	vypočítá obsah daného obrazce ze čtvercové sítě i podle vzorce, vyjmenuje jednotky obsahu a navzájem je převede, vypočítá povrch daného tělesa	obsah čtverce a obdélníku - vzorce, jednotky povrchu tělesa /krychle a kvádr - vzorce pro výpočet povrchu/, převody		Pč, Vv
		NESTANDRADNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY S PROBLÉMY			
5.	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	řeší praktické a problémové slovní úlohy, neobvyklé slovní úlohy s pomocí nákresu, číselné osy, představivosti	neobvyklé slovní úlohy		Př, Vl, Vv Cvrček, Matematické oříšky

	Vzdělávací oblast	**Matematika a její aplikace**			
	Vyučovací předmět	**Matematika 6. Ročník**			
roční k	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	- žák čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla - zaokrouhluje des. čísla na daný řád - provádí početní výkony s desetinnými čísly - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly	Desetinná čísla -zápis desetinného čísla -čtení desetinného čísla -početní výkony s desetinnými čísly -převody délkových a plošných jednotek -slovní úlohy		Z - vzdálenosti, plochy území Př -práce s hmotnostmi a rozměry různých živočichů D - práce s číselnou osou Tv - měření výkonů a zaznamenávání výsledků
6.	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- provádí odhad a kontrolu výsledků řešením numericky a pomocí kalkulátoru	-porovnávání, zaokrouhlování		F - měření délek, převody jednotek
6.	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- rozezná prvočíslo a číslo složené - provádí rozklad přirozených čísel na prvočinitele - určí čísla soudělná - určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek dvou čísel	Dělitelnost přirozených čísel -násobek a dělitel -znaky dělitelnosti: 2,3,4,5,6,9,10 -prvočísla, rozklad čísla na prvočinitele -největší společný dělitel -nejmenší společný násobek -čísla soudělná, nesoudělná		D - historické úlohy na využití dělitelnosti Tv -řady, zástupy s různými počty prvků
6.	určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- narýsuje a změří úhel dané velikosti - užívá jednotky stupeň a minuta - odhaduje velikost úhlu - graficky a numericky sčítá, odčítá, násobí a dělí úhly - vyznačí a určí velikosti úhlů vrcholových, vedlejších	Úhel a jeho velikost - úhel, velikost úhlu - úhel ostrý, pravý, přímý, tupý - úhly vedlejší, vrcholové - sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlů dvěma		

6.	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar	- určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné - sestrojí obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti - určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce - s využitím čtvercové síti doplní chybějící část osově souměrného obrazce	Osová souměrnost - shodnost geometrických útvarů - osová souměrnost a její vlastnosti - sestrojení obrazu osově souměrného obrazce - osově souměrné obrazce		Vv - užití souměrnosti Př - souměrnost v přírodě (stavba květu)
6.	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- popisuje různé trojúhelníky a jejich vlastnosti - určuje velikosti vnitřních úhlů trojúhelníku	Trojúhelník - základní pojmy - rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník		
6.	načrtne a sestrojí rovinné útvary	- užívá věty o shodnosti trojúhelníků sss, sus, usu - sestrojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu - provede zápis konstrukce	Shodnost trojúhelníků - věta sss - věta sus - věta usu		
6.	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- sestrojí výšky a těžnice, kružnici opsanou a vepsanou	- střední příčky, výšky, těžnice trojúhelníku - kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná		F - těžiště
6.	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- načrtne ve volném rovnoběžném promítání krychli a kvádr	Krychle a kvádr - kvádr a krychle ve volném rovnoběžném promítání		Př - objem plic, množství vzduchu v místnosti pro určitý počet lidí
6.	načrtne a sestrojí sítě základních těles	- narýsuje síť krychle a kvádru	- síť krychle a kvádru		

6.	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- převádí jednotky objemu a povrchu - vypočítá objem a povrch kvádru a krychle - řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádru a krychle	- jednotky objemu a obsahu - objem a povrch kvádru a krychle - praktické úlohy		D - dříve používané jednotky objemu Z - jednotky objemu používané v jiných zemích

	Vzdělávací oblast	**Matematika a její aplikace**			
	Vyučovací předmět	**Matematika 7. ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	- převede daný zlomek na základní tvar - porovná 2 zlomky - zobrazí daný zlomek na číselné ose - určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků - sčítá a odčítá zlomky - násobí a dělí zlomky - upraví smíšené číslo na zlomek a naopak - určí převrácené číslo k danému zlomku - převede zlomek na desetinné číslo a naopak - řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky	<u>Zlomky</u> - celek a jeho část - čtení a zápis zlomků - zlomky na číselné ose - rozšiřování a krácení zlomků - porovnávání zlomků - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace se zlomky		
7.	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- určí, kolik procent je daná část z celku - určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent - určí celek z dané části a příslušného počtu procent - řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku - řeší jednoduché příklady na výpočet úroků - ve slovních úlohách správně užívá pojem promile	<u>Procenta. Úroky</u> - procento, základ, procentová část - úrok - promile		

7.	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- zapíše záporné a kladné číslo a zobrazí je na číselné ose - určí opačné číslo k danému číslu - zobrazí dané racionální číslo na číselné ose - porovná 2 racionální čísla - určí absolutní hodnotu racionálního čísla - sčítá a odčítá celá a racionální čísla - násobí a dělí celá a racionální desetinná čísla - řeší slovní úlohy na užití početních operací s celými a racionálními čísly	<u>Celá čísla, racionální čísla</u> - celá čísla a jejich znázornění - absolutní hodnota celého čísla - porovnávání celých čísel - sčítání a odčítání celých čísel - násobení a dělení celých čísel -záporná desetinná čísla a záporné zlomky - porovnávání racionálních čísel - sčítání a odčítání racionálních čísel - násobení a dělení racionálních čísel		
7.	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	- zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru - rozdělí celek v daném poměru - daný poměr zjednoduší krácením - řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru	<u>Poměr</u> - poměr - rozšiřování a krácení poměru - postupný poměr - měřítko plánu a mapy - slovní úlohy		
7.	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	- určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní	<u>Přímá a nepřímá úměrnost</u> - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost		
7.	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- zapíše tabulku přímé a nepřímé úměrnosti - zakreslí bod s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic - narýsuje graf přímé (nepřímé) úměrnosti - řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky	- pravoúhlá soustava souřadnic v rovině - graf přímé úměrnosti - graf nepřímé úměrnosti - trojčlenka		
7.	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a pojmenuje jejich vlastnosti - rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků a určí jejich vlastnosti	<u>Čtyřúhelníky</u> - rovnoběžník a jeho vlastnosti - výšky a úhlopříčky rovnoběžníku - obdélník, kosodélník, čtverec, kosočtverec - lichoběžník a jeho vlastnosti		

7.	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- sestrojí rovnoběžník - sestrojí lichoběžník	- konstrukce rovnoběžníku - konstrukce lichoběžníku		
7.	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku - vypočítá obsah trojúhelníku - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku	- obvod a obsah rovnoběžníku - obsah trojúhelníku - obvod a obsah lichoběžníku		
7.	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- určí shodné útvary - zobrazí obraz útvaru v osové a středové souměrnosti - určí osu osově souměrného rovinného obrazce - určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce - rýsuje kvalitně a přesně	<u>Středová souměrnost</u> - shodnost geometrických útvarů - středová souměrnost a její vlastnosti - středově souměrné útvary		
7.	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- určí vlastnosti hranolu	<u>Hranoly</u> - hranol		
7.	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou	- povrch hranolu - objem hranolu		
7.	načrtne a sestrojí sítě základních těles	- sestrojí síť hranolu	- síť hranolu		
7.	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- načrtne a sestrojí obraz hranolů v rovině	- zobrazení hranolů		

	Vzdělávací oblast	**Matematika a její aplikace**			
	Vyučovací předmět	**Matematika 8. ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- určuje odhady druhé mocniny a odmocniny daného čísla - používá tabulky při hledání druhých mocnin a odmocnin, výhodně zaokrouhluje - vysvětlí Pythagorovu větu a používá ji k výpočtům stran pravoúhlého trojúhelníka	<u>Mocniny a odmocniny</br><u>Pythagorova věta</u> - druhá mocnina - druhá odmocnina - Pythagorova věta v pravoúhlém trojúhelníku, v rovině		D - Pythagoras
8.	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- určuje druhé mocniny a odmocniny pomocí kalkulátoru	<u>Mocniny a odmocniny</u> - druhá mocnina, odmocnina - třetí mocnina, odmocnina - mocnina s přirozeným mocnitelem - pravidla pro počítání s mocninami		
8.	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- vysvětlí pojem číselný výraz, výraz s proměnnou - určí hodnotu výrazu - provádí početní operace s mnohočleny, rozkládá je na součin - používá vytýkání a základní algebraické vzorce	<u>Výrazy</u> - číselný výraz - výraz s proměnnou - hodnota výrazu - mnohočleny - sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů - rozklad mnohočlenu na součin - vytýkání - vzorce		
8.	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- řeší lineární rovnice - používá základní ekvivalentní úpravy - řeší soustavy rovnic - sestavuje rovnice při řešení slovních úloh - vyjadřuje neznámou ze vzorce	<u>Lineární rovnice</u> - rovnice s jednou neznámou - ekvivalentní úpravy - slovní úlohy řešené rovnicemi - vyjádření neznámé ze vzorce		

8.	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- provádí jednoduchá statistická šetření	Základy statistiky - statistické šetření - četnost		
8.	porovnává soubory dat	- orientuje se v tabulce, grafu a v diagramech - vypočítá aritmetický průměr - vysvětlí pojem modus, medián	- diagramy - aritmetický průměr - modus, medián		
8.	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- řeší vzájemnou polohu kružnice a přímky, dvou kružnic - vysvětlí Thaletovu větu a použije ji při konstrukci	Kružnice a kruh - kružnice, kruh - průměr, poloměr - kružnice a přímka - dvě kružnice - Thaletova věta		D - Thales
8.	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí	- kružnice a kruh		
8.	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice	- Ludolphovo číslo - délka kružnice, obvod kruhu - obsah kruhu		D - Ludolph van Ceulen
8.	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- svými slovy vyjádří pojem množina bodů dané vlastnosti - řeší jednoduché konstrukční úlohy	Konstrukční úlohy - množiny bodů v rovině		
8.	načrtne a sestrojí rovinné útvary	- množiny bodů dané vlastnosti používá při konstrukci základních rovinných útvarů	- konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků		
8.	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- charakterizuje válec	Válec - válec		
8.	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- odvodí vzorce pro výpočet povrchu a objemu válce, používá je při výpočtech	- povrch a objem válce		F - objem
8.	načrtne a sestrojí sítě základních těles	- načrtne a sestrojí síť válce	- síť válce		
8.	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- načrtne a sestrojí obraz válce	- obraz válce v rovině		
8.	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- řeší náročnější geometrické slovní úlohy	Konstrukční úlohy Válec Pythagorova věta - slovní úlohy z praxe		

	Vzdělávací oblast	**Matematika a její aplikace**			
	Vyučovací předmět	**Matematika 9.ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.		- počítá s lomenými výrazy a používá dovednosti získané při práci se zlomky - využívá dovednosti, které získal při úpravách výrazů	Lomené výrazy - krácení lomených výrazů, - rozšiřování lomených výrazů, - -sčítání , odčítání lomených výrazů - násobení, dělení lomených výrazů		
9.	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- řeší jednoduché lineární rovnice a provádí zkoušku - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli a provádí zkoušku - řeší jednoduché i složitější slovní úlohy - řeší soustavy lineárních rovnic a provádí zkoušku - řeší soustavy lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli a provádí zkoušku	<u>Lineární rovnice</u> - ekvivalentní úpravy rovnic - provádí zkoušku řešení rovnice <u>Slovní úlohy</u> - pohybové - o společné práci - o směsích - s procenty <u>Soustavy lineárních rovnic</u> - metody řešení soustav rovnic		F - rovnoměrný pohyb
9.	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- určuje a charakterizuje jehlan, kužel, kouli - určí jejich vlastnosti	<u>Objem a povrch těles - jehlan, kužel, koule</u> - vlastnosti těles		
9.	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- odhadne a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele, koule	- objem a povrch jehlanu - objem a povrch kužele - objem a povrch koule		
9.	načrtne a sestrojí sítě základních těles	- načrtne a sestrojí sítě jehlanu a kužele	- síť jehlanu - síť kužele		

9.	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- načrtne obraz jehlanu a kužele v rovině - sestrojí obraz jehlanu v rovině	- zobrazení jehlanu - zobrazení kužele		
9.	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- řeší geometrické úlohy	- geometrické úlohy z praxe		
9.	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- určí podobné útvary v rovině - určí poměr podobnosti - sestrojí podobné útvary - rozdělí úsečku v poměru - změní úsečku v poměru	<u>Podobnost</u> - podobnost - poměr podobnosti - podobnost trojúhelníků - věty o podobnosti trojúhelníků - dělení úsečky v poměru - změna úsečky v poměru		
9.	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- rozezná funkční vztah - určí definiční obor a obor hodnot - sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti, lineární funkce - řeší graficky soustavu lineárních rovnic - chápe goniometrické funkce pravoúhlého trojúhelníku a řeší úlohy s nimi	Funkce - definiční obor a obor hodnot - graf přímé a nepřímé úměrnosti - graf lineární funkce - vlastnosti - rostoucí, klesající a konstantní funkce - grafické řešení soustavy rovnic - funkce sinus, cosinus, tangens		
9.	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- vyhledá dané údaje z grafu - využívá funkce při řešení úloh z praxe	- čtení a vyhledávání údajů v grafech		
9.	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	řeší algebraické úlohy, ve kterých užívá postupy z různých oblastí matematiky	- logické a netradiční aritmetické, algebraické úlohy a hlavolamy - procenta - rovnice - slovní úlohy		

9.	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	řeší geometrické úlohy, ve kterých užívá postupy z různých oblastí matematiky	- logické a netradiční geometrické úlohy - konstrukční úlohy - obsah a obvod rovinných útvarů - povrch a objem těles		

6.3 INFORMATIKA

6.3.1 Informatika
Vzdělávací oblast: **Informatika**
Vyučovací předmět: **Informatika**

1. Název vyučovacího předmětu
Informatika

2. Charakteristika vyučovacího předmětu
Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

3. Obsahové vymezení
Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Hlavním cílem předmětu Informatika je seznámit žáky:
- s nezbytnými dovednostmi v ovládání počítače (spuštění, přihlašování do školní sítě, správa svého uživatelského účtu)
- se správnými návyky používání klávesnice a myši (klávesové zkratky)
- se základními dovednostmi ovládání textového editoru
- s úspěšným hledáním informací na síti Internet (adresy-katalog-klíčová slova)
- se spolehlivou komunikací prostřednictvím elektronické pošty

4. Časové vymezení
Předmět je zařazen do výuky ve 4. - 9. ročníku ZŠ v rozsahu 1 hodiny týdně.

5. Organizační vymezení
Výuka je realizována ve dvou učebnách výpočetní techniky. Třída se podle početnosti dělí na skupiny, výuka obou skupin probíhá současně. Pro posílení výuky výpočetní techniky v předmětu Informatika zařazujeme do výukového plánu 4. - 9. ročníku předmět **Informatika**. Tento předmět je svým obsahem identický a jeho úkolem je podpora žáků při osvojování dovedností při zpracování prací zadaných v jiných předmětech.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání, třídění a zpracovávání informací. Seznamuje je s různými postupy, které vedou k řešení daného úkolu. Vede je k toleranci postupů jiných. Po žácích i sobě samých požaduje ověření předkládaných informací z jiného zdroje. Pro pochopení a při aplikacích se snaží co nejvíce přibližovat reálným podmínkám. Modelové situace vycházejí z praktického používání výpočetní techniky v praxi. Nacvičuje s žáky, jak si správně organizovat a připravovat elektronický obsah (texty obrázky, soubory a složky) k dalšímu používání – předávání, kopírování, tisku, prezentaci.

Kompetence pracovní

Učitel dbá na to, aby žáci dodržovali bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s výpočetní technikou, šetrně zacházeli s výpočetní technikou. Při postupech dbá na efektivitu a správné pracovní návyky. Dodržováním zásad struktury dokumentu vede žáky k tomu, aby předcházeli problémům při tisku jimi nepsaných, nezpracovaných textů. Popisuje rozdíly mezi jednotlivými postupy, metodami a vhodnosti jejich užití v různých situacích (přepis x scan textu).

Kompetence k řešení problémů

Učitel se snaží, aby si žáci sami zvolili nejvhodnější a nejefektivnější způsob řešení, který povede k dosažení výborného výsledku. Vede žáky k samostatnému řešení problémů, ale i k řešení ve skupině s využitím všech zatím nabytých dovedností a vědomostí. Při řešení úloh dbá na to, aby si žák uvědomil různé možnosti a zvolil správný postup.

Kompetence občanské

Učitel vytváří příznivé klima respektováním individuálních odlišností žáků při současném důsledném dodržování pravidel slušného chování a taktu. Umožňuje žákovi zažívat úspěchy, které vedou ke zvýšení vnitřní motivace, a to na základě splnění vyučovacích povinností. Pochvalu chápeme jako jeden ze základních prostředků výuky.
Učitel odmítá porušování autorského zákona, nelegální užívání produktů, dbá na ochranu osobních údajů. Seznamuje žáky s bezpečným chováním na síti i internetu a možnými riziky zneužití jejich počítačových aktivit, s možnostmi, které nabízí výpočetní technika a moderní komunikace, pomáhá jim v jejím efektivním používání. Zároveň je upozorňuje na možná rizika při jejím zneužití.

Kompetence komunikativní

Učitel upřednostňuje komunikaci pomocí moderních komunikačních technologií, některé své práce žáci odevzdávají elektronickou formou. Při verbální komunikaci při vyučování dodržuje pravidla slušného chování. Žáky vede k obhajobě svých názorů, k tolerování a respektování názorů druhých. Jednoznačně formuluje požadavky na pomoc při řešení vzniklé problémové situace (popis činnosti před nezdarem, popis nápravných úkonů).

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k diskusi použitých řešení a vzájemné pomoci, k ohleduplnosti při používání techniky ve vztahu k jiným uživatelům. Při práci ve třídě dbá na dohodnuté používání techniky, pomáhá žákům naplánovat si jejich práci a dodržovat časový harmonogram.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky, aby si osvojili ovládání běžně používaného digitálního zařízení, aplikací a služeb; využívali je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovali, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
Učitel podporuje žáky v získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, a k tomu volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
Učitel podporuje žáky ve vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinacích různých formátů, vyjadřování za pomoci digitálních prostředků.

Učitel vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, k zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce.
Učitel podporuje žáky v chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje žáky s novými technologiemi, podporuje žáky v kritickém hodnocení jejich přínosu a reflektování rizik jejich využívání.
Učitel vede žáky k předcházení situacím ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na žákovo tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

7. Průřezová témata:

Do předmětu nejsou zařazena průřezová témata.

	Vzdělávací oblast	**Informatika**		
	Vzdělávací obor	**Informatika**		
	Vyučovací předmět	**Informatika (4. ročník)**		

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP - Digitální technologie

Ročník	Výstupy RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
4	Žákyně/žák: - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Žákyně/žák: - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	

Práce ve sdíleném prostředí **Tematický celek RVP -** Digitální technologie				
4	Žákyně/žák: - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Žákyně/žák: - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst - v textu rozpozná osobní údaje - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje	

Základy robotiky se stavebnicí **Tematický celek RVP -** Algoritmizace a programování				
4	Žákyně/žák: - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: - sestaví robota podle návodu - sestaví program pro robota - oživí robota, otestuje jeho chování - najde chybu v programu a opraví ji - upraví program pro příbuznou úlohu - pomocí programu ovládá světelný výstup a motor - pomocí programu ovládá senzor - používá opakování, události ke spouštění programu	Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací **Tematický celek RVP -** Data, informace a modelování				
4	Žákyně/žák: - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	Žákyně/žák: - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text - zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emoji Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	

	Vzdělávací oblast	**Informatika**		
	Vzdělávací obor	**Informatika**		
	Vyučovací předmět	**Informatika (5. ročník)**		

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP - Informační systémy

Ročník	Výstupy RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
5.	Žákyně/žák: - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Žákyně/žák: - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory **Tematický celek RVP -** Algoritmizace a programování				
5.	Žákyně/žák: - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	

Úvod do informačních systémů **Tematický celek RVP -** Informační systémy				
5	Žákyně/žák: - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Žákyně/žák: - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy	

Základy programování – vlastní bloky, náhoda **Tematický celek RVP -** Algoritmizace a programování				
5	Žákyně/žák: - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat **Tematický celek RVP -** Data, informace a modelování				
5	Žákyně/žák: - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	Žákyně/žák: - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	

Základy programování – postavy a události **Tematický celek RVP -** Algoritmizace a programování				
5	Žákyně/žák: - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	

	Vzdělávací oblast	**Informatika**		
	Vzdělávací obor	**Informatika**		
	Vyučovací předmět	**Informatika (6. ročník)**		

Kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP - Data, informace a modelování

Ročník	Výstupy RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
6.	Žákyně/žák: navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Žákyně/žák: - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	

Práce s daty **Tematický celek RVP -** Informační systémy				
	Žákyně/žák: - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Žákyně/žák: - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	

Informační systémy **Tematický celek RVP -** Informační systémy				
	Žákyně/žák: - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Žákyně/žák: - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	

Programování – opakování a vlastní bloky **Tematický celek RVP -** Algoritmizace a programování				
	Žákyně/žák: - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Vytvoření programu - Opakování - Podprogramy	

-

	Vzdělávací oblast	**Informatika**		
	Vzdělávací obor	**Informatika**		
	Vyučovací předmět	**Informatika (7. ročník)**		

Programování – podmínky, postavy a události

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování

Ročník	Výstupy RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
7	Žákyně/žák: - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	

Modelování pomocí grafů a schémat **Tematický celek RVP -** Data, informace a modelování				
	Žákyně/žák: - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Žákyně/žák: - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	

Programování – větvení, parametry a proměnné

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování

	Žákyně/žák: - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	

Počítače **Tematický celek RVP -** Digitální technologie				
	Žákyně/žák: - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Žákyně/žák: - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Metody zabezpečení přístupu k datům - Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	

	Vzdělávací oblast	**Informatika**		
	Vzdělávací obor	**Informatika**		
	Vyučovací předmět	**Informatika (8. ročník)**		

Programování robotické stavebnice

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování

Ročník	Výstupy RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
8	Žákyně/žák: - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: - podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot	

Programování hardwarové desky **Tematický celek RVP -** Algoritmizace a programování				
	Žákyně/žák: - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Žákyně/žák: - sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej - přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	

Hromadné zpracování dat **Tematický celek RVP -** Informační systémy				
	Žákyně/žák: - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Žákyně/žák: - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	

	Vzdělávací oblast	**Informatika**		
	Vzdělávací obor	**Informatika**		
	Vyučovací předmět	**Informatika (9. ročník)**		

Programovací projekty

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování

Ročník	Výstupy RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
9	Žákyně/žák: - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	

Digitální technologie

Tematický celek RVP - Digitální technologie

	Žákyně/žák: - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Žákyně/žák: - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) - Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) - Bezpečnost - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků),	

			nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat - Digitální identita - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	

6.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

6.4.1 Prvouka

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
Vzdělávací obor: **Místo, kde žijeme**
Lidé kolem nás
Lidé a čas
Rozmanitost přírody
Člověk a jeho zdraví
Vyučovací předmět: **Prvouka**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Prvouka

2. Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:
Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.
Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi.
Lidé a čas – orientace v dějích a čase
Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody.
Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Cílem předmětu prvouka je:

Učit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase.
Na základě činností a pozorování vytvářet nové představy o jednoduchých, chápání žáků dostupných, ale podstatných věcech a jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci.
Vést žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory.
Učit žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí.
Vytvářet u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a rozvíjet pozitivní vlastnosti žáků.
Dát žákům základní poučení o lidském těle a ochraně zdraví.
Naučit žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních.

3. Časové vymezení

Předmět Prvouka je vyučován v běžných i sportovních třídách v 1. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně, ve 2. ročníku 2 hodiny týdně a ve 3. ročníku 3 hodiny týdně.

4. Organizační vymezení

Učitel řídí vyučování s celou třídou tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností, přímého pozorování a prostřednictvím vlastních zkušeností. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusování, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činností podněcuje aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, to je výtvarně i písemně.

Využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů.

Charakteristické je prolínání prvouky s učivem ostatních předmětů, což dává možnost vytváření i malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí.
Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky i exkurse.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel motivuje a vede žáky vlastním příkladem.
Učitel vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímá a v čem by v budoucnu mohli uspět.
Učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií.
Učitel nacvičuje s žáky, jak si správně zorganizovat čas.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
Učitel seznamuje žáky s používáním různých materiálů, nástrojů a vybavení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel rozvinuje u žáků upevňování účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti.
Učitel napomáhá žákům dojít k samostatným objevům, řešením a závěrům.
Učitel u žáků rozvíjí tvořivé myšlení – zadáváním problémových úloh.
Při řešení úloh nabádá žáky k práci s odbornou literaturou, encyklopediemi – internetem.

Kompetence občanské

Učitel utváří u žáků ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům.
Učitel vede žáky k respektování pravidel.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke vhodné komunikaci s dospělými i vrstevníky.
Učitel při skupinové práci využívá dialog i diskusi.
Učitel rozšiřuje u žáků slovní zásobu v osvojovaných tématech, vede je k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci.
Učitel podporuje žáky v jasné formulaci a obhájení svého názoru.

Kompetence sociální a personální

Učitel využívá skupinovou práci – snaží se vytvořit rovnocenné skupiny obsahující různě schopné žáky. Vede žáky k efektivní spolupráci na řešení problémů, vzájemnému naslouchání, následnému hodnocení práce ve skupině i mezi skupinami.
Učitel vede žáky k respektování názorů druhých, k přispívání k diskusi.

Kompetence digitální

Učitel vhodně směřuje k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, a k tomu žáci volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

6. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova: Sociální rozvoj – péče o dobré vztahy
Výchova demokratického občana: Občanská společnost a škola
Enviromentální výchova: Ekosystémy; Základní podmínky života; Vztah člověka k prostředí

1. stupeň	*Vzdělávací oblast*	**Člověk a jeho svět**			
	Vyučovací předmět	**Prvouka**			
		MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy Poznámky
1.	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	zakreslí do náčrtu třídy místo, kde sedí, orientuje se v místě bydliště a školy, bezpečně přechází vozovku	pojmy: vpravo, vlevo, vpředu, vzadu, vedle…Moje obec - vycházky do okolí školy		Vv, Pč, M, Čj Projekty, vycházky do okolí, školy v přírodě, besedy
1.	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	popíše rozdíly mezi městským a venkovským prostředím	doma / město - venkov/- zdravotní středisko, obchod, místo pro hry	Občanská společnost a škola - spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	Čj, Vv besedy, exkurze, vycházky, školy v přírodě, projekty
1.	rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	popíše svými slovy práci dospělých a výsledky lidské práce	práce dospělých, řemesla, výsledky lidské práce	Vztah člověka k prostředí - náš životní styl / spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí /	Čj, Vv
		LIDÉ KOLEM NÁS			
1.	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných li, jejich přednostem i nedostatkům	pojmenuje členy rodiny a popíše jejich úlohy a role správně užívá pojmy malý, velký, silný, slabý, oslovuje spolužáky jménem a dodržuje zásady soužití ve třídě	rodina – členové rodiny soužití lidí jména spolužáků protiklady	Sociální rozvoj - péče o dobré vztahy	Vv, Pč Lze využít dle možnosti malých projektů
		LIDÉ A ČAS			

1.	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	pojmenuje části dne, činnosti dne, pravidelně se opakující činnosti, vhodně užívá pojmy ráno, dopoledne, poledne, odpoledne a večer, charakterizuje roční období	den, části dne, roční období, určování času		
1.	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	navštíví kulturní památky města, také muzea, výstavy a kulturní akce	památky města		Čj
1.	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	popíše práci dospělých a různé formy aktivního odpočinku, uvádí příklady režimu dne ve vztahu k rodině a ke škole, reprodukuje elementární poznatky o sobě a svém těle, svými slovy vyjádří, vyjmenuje a popíše lidové zvyky a tradice	rodina a příbuzní, části těla		Vv, Pč
		ROZMANITOST PŘÍRODY			
1.	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	žák pojmenuje roční období a stručně je popíše, jmenuje dny v týdnu, pozoruje změny počasí	roční období a jejich charakteristika, dny v týdnu, významné svátky v roce /vycházky do přírody /	Základní podmínky života - ochrana biologických druhů / důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů /	Pč, Vv, Čj - možnost malých projektů Školy v přírodě
1.	roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	identifikuje v přírodě některé listnaté a jehličnaté stromy, rozliší domácí zvířata a jejich mláďata v jejich domácím prostředí, popíše a pojmenuje některé rostliny a živočichy ve svém okolí	domácí zvířata, základní jehličnaté a listnaté stromy, ovoce a zelenina	Ekosystémy - změny okolní krajiny vlivem člověka	Pč, Vv, Čj - možnost malých projektů Poznávací soutěže - rostlin, živočichů, hornin a nerostů
		ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			

1.	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	popíše svůj denní režim, svými slovy vyjádří základní hygienické návyky, rozlišuje zdravou a nezdravou výživu, vysvětlí pojmy: lékař, nemoc, lék, úraz	při vyučování, o přestávce, získávání základních návyků, doma, domácí příprava, pečujeme o zdraví, u lékaře, v lékárně, výživa, volný čas a zábava		Čj, TV, Pč, Vv
1.	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníků silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	popíše využívání svého volného času, vyjadřuje vlastními slovy zásady bezpečného chování, uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa	volný čas, zábava cesta do školy, dopravní situace – v roli chodce	Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	Čj, Vv, Pč, Tv Dle možnosti využití výukových programů v EKOCENTRU
1.	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	orientuje se ve škole a v jejím okolí	škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy		Čj
1.	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	popíše chování v neobvyklých situacích a vysvětlí pokyny učitele	evakuace třídy riziková místa a situace		Tv Besedy s městskou policií

	Vzdělávací oblast	**Člověk a jeho svět**			
	Vyučovací předmět	**Prvouka**			
		MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy Poznámky
2.	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	orientuje se v nejbližším okolí, vyhledá své bydliště na plánu obce, vysvětlí význam základních dopravních značek, popíše bezpečnou cestu do školy	chodec, cyklista, dopravní prostředky, prostředí, ve kterém žiji, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)		Vv, Pč, M, Čj Projekty, vycházky do okolí, školy v přírodě, besedy
2,	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	na základě pozorování popíše krajinu, ve které žije	Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště a nejbližším okolí - adresa, tel. čísla, významné budovy a ulice	Občanská společnost a škola - spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	Čj, Vv besedy, exkurze, vycházky, školy v přírodě, projekty
2,	rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	vysvětlí pojmy: příroda, krajina, zdůvodní hodnotu lidské práce, popíše výtvory lidské práce – umění	práce lidí a lidské výtvory, umění, příroda, krajina – odlišnosti	Vztah člověka k prostředí - náš životní styl / spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí /	Čj, Vv
		LIDÉ KOLEM NÁS			
2,	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných li, jejich přednostem i nedostatkům	pojmenuje všechny členy rodiny a blízké příbuzné / bratranec - sestřenice / popíše a pojmenuje odlišnosti spolužáků, pomáhá nemocným, svými slovy popíše způsoby pomoci sociálně slabým a se zdravotním postižením	Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, vlastnosti lidí, tolerance a pomoc	Sociální rozvoj - péče o dobré vztahy	Vv, Pč Lze využít dle možnosti malých projektů

2,	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	pojmenuje a popíše povolání dospělých, definuje práci fyzickou a duševní, rozlišuje práci strojovou a ruční	výroba a řemesla, povolání fyzická a duševní práce, zaměstnání		Vv, Pč, Čj
		LIDÉ A ČAS			
2,	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	vyjmenuje způsoby měření času, správně používá pojem rok, měsíc, týden, rozlišuje délku ročních období, určí, kolik je hodin a orientuje se v čase	měření času, denní režim, členění roku		
2,	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	orientuje se v kalendáři, vyhledá významná data událostí školy - města, navštíví muzeum, výstavy, uvádí příklady událostí z historie města	historie mého města		
2,	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	uvádí další poznatky o svém těle, rozeznává jednotlivé části života od narození do stáří, charakterizuje příbuzenské vztahy, srovnává vztahy s vrstevníky, porovnává lidové zvyky a tradice, přiřadí je k datu a ročnímu období	fáze života, , soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, péče o zdraví, hygiena, naše tělo, lidové zvyky a tradice		Vv, Pč
		ROZMANITOST PŘÍRODY			
2,	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	pojmenuje roční období a přiřadí k nim jednotlivé měsíce, pozoruje a popisuje změny v přírodě	charakteristika ročních období, pozorování přírody a změn v přírodě, charakteristika svátků v roce/vycházky do přírody /	Základní podmínky života - ochrana biologických druhů / důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů /	Pč, Vv, Čj - možnost malých projektů Školy v přírodě

2,	roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	pojmenuje některé listnaté a jehličnaté stromy ve svém okolí, pojmenuje domácí zvířata s mláďaty, popíše společenství lesa, louky, rybníka, pole, pojmenuje exotická zvířata (zoo – výlet)	základní společenstva - les, louka, rybník, pole, zahrada, lidská obydlí	Ekosystémy - změny okolní krajiny vlivem člověka	Pč, Vv, Čj - možnost malých projektů Poznávací soutěže - rostlin, živočichů, hornin a nerostů
2,	provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	pozná látky hmatem a zrakem, určí jejich pozorovatelné vlastnosti, vyjmenuje základní měřidla	vlastnosti jednotlivých látek, /tvar, barva, velikost, slanost..sladkost../ základní měřidla		M, Čj, Pč Praktické činnosti, pokusy, vycházky do přírody / pro materiál/
		ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
2,	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	vyjmenuje návyky denního režimu a hygieny	chování ve škole, školní řád, čistota, smysly, zdraví, výživa		Čj, TV, Pč, Vv
2,	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníků silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	popíše vztahy v rodině, mezi lidmi, dodržuje školní řád, rozliší dopravní prostředky, rozumí základním dopravním značkám, základním dopravním pravidlům pro chodce a cyklisty	chování ve škole, školní řád, vztahy v rodině dopravní prostředky, dopravní značky, chodec, cyklista, tísňové volání	Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	Čj, Vv, Pč, Tv Dle možnosti využití výukových programů v EKOCENTRU

2,	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	uvede příklady krizových situací, ví, kdy použít čísla tísňového volání	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		Čj
2,	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	uvede příklady přiměřeného chování v neobvyklých situacích a reaguje na pokyny učitelů	evakuace školy, evakuace osoby mimořádné události /požár, povodeň, zemětřesení, smogová situace…/evakuace		Tv Besedy s městskou policií

	Vzdělávací oblast	**Člověk a jeho svět**			
	Vyučovací předmět	**Prvouka**			
		MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy Poznámky
3.	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	zakresluje jednotlivosti do náčrtu školy, udělá si plán cesty do školy/domů, orientuje se v obci a okolní krajině, určí světové strany a následně směr do jiných částí obce a okolí, rozliší dopravní značky	práce s mapou, orientace v krajině – orientační body a linie, světové strany - práce s kompasem, plán cesty do školy, dopravní značky; dopravní síť obce (města)		Vv, Pč, M, Čj Projekty, vycházky do okolí, školy v přírodě, besedy
3.	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	určí region, do kterého obec patří, porovná krajinu dříve a nyní	obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost obce (města), význačné budovy,-památky a zajímavosti města - divadlo, kino, knihovna, muzeum, Pardubický kraj	Občanská společnost a škola - spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	Čj, Vv besedy, exkurze, vycházky, školy v přírodě, projekty
		LIDÉ KOLEM NÁS			
3.	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných li, jejich přednostem i nedostatkům	vysvětlí své postavení v rodině a popíše její funkci ve společnosti, vysvětlí a zdůvodní svými slovy důležitost domova vhodně reaguje na odlišnosti spolužáků, zhodnotí vztahy mezi lidmi na modelových situacích / scénky/	život a funkce rodiny, rodinní příslušníci, soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace – konflikty	Sociální rozvoj - péče o dobré vztahy	Vv, Pč Lze využít dle možnosti malých projektů
3.	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	uvede příklady historických vynálezů a objevuje vynálezy moderní techniky, zdůvodní význam technického pokroku	historické vynálezy, vynálezy moderní doby		Vv, Pč, Čj
		LIDÉ A ČAS			

3.	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	vysvětlí pojmy minulost, přítomnost a budoucnost, popíše život v dávné minulosti	život v dávné minulosti – pojmy minulost, přítomnost, budoucnost		
3.	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	orientuje se v kalendáři a rozlišuje významná data, převypráví regionální pověsti a báje, navštíví muzea, výstavy, identifikuje významné osobnosti regionu a popíše některé významné historické události	historie mého kraje – významní rodáci, regionální pověsti a báje		ČJ
3.	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	pojmenuje jednotlivé části těla a smyslové orgány, přizpůsobí režim dne svým potřebám, dodržuje školní řád a rozpozná chybné návyky, uvádí příklady lidových zvyků a tradic	režim dne doma a ve škole, lidové zvyky a tradice v minulosti a současnosti, části těla, smyslové orgány, školní řád		Vv, Pč
		ROZMANITOST PŘÍRODY			
3.	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	svými slovy vyjádří význam ovzduší, vodstva a půdy na Zemi, rozliší rostlinstvo a živočišstvo na Zemi (sestaví si herbář)	změny v přírodě, rostlinstvo a živočišstvo na Zemi, příprava zvířat a přírody na jednotlivá roční období, poznávání rostlin /vycházky do přírody, herbář/	Základní podmínky života - ochrana biologických druhů / důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů /	Pč, Vv, Čj - možnost malých projektů Školy v přírodě
3.	roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	pojmenuje další druhy živočichů a rostlin, třídí je podle nápadných určujících znaků, uvede příklady jejich výskytu ve svém blízkém i vzdáleném okolí, třídí přírodniny	seznámení s živou a neživou přírodou, rozlišení živočichů dle určujících znaků	Ekosystémy - změny okolní krajiny vlivem člověka	Pč, Vv, Čj - možnost malých projektů Poznávací soutěže - rostlin, živočichů, hornin a nerostů

3.	provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	porovná a určí vybrané látky a jejich vlastnosti a roztřídí je do skupin /pevné, kapalné plynné/, provede pokusy pod vedením učitele a zaznamená změny látek a jejich skupenství, změří různé veličiny a přiřadí k nim základní jednotky, provede malé pokusy dle zadání samostatně, používá základní měřidla	vlastnosti látek, porovnávání, druhy látek / pevné, plynné, kapalné / změny skupenství látek, měření veličin - délka, hmotnost, čas, objem, teplota		M, Čj Praktické činnosti, pokusy, vycházky do přírody / pro materiál/
		ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
3.	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	reprodukuje informace o zdravé výživě, popíše lidské tělo	složky zdravé výživy, růst a vývoj, části lidského těla, rodina, lidé a čas		Čj, TV, Pč, Vv
3.	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníků silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	uvede příklady vhodného využívání volného času, dodržuje zásady bezpečného chování ve škole i mimo školu popíše jednotlivé druhy dopravy ve městě, vysvětlí význam dopravních značek, předvede ošetření jednoduchého zranění, přivolá pomoc	využití volného času, zásady bezpečného chování ve škole i mimo ni, druhy dopravy ve městě, první pomoc	Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	Čj, Vv, Pč, Tv Dle možnosti využití výukových programů v EKOCENTRU
3.	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	popíše správné chování v nebezpečném prostředí, v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky, dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji, rozliší nebezpečí komunikace prostřednictvím médií	chování v nebezpečném prostředí, nácvik komunikace s operátorem tísňové linky, negativní vliv médií		Čj

3.	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	správně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		Tv Besedy s městskou policií

6.4.2 Vlastivěda

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
Vzdělávací obor: **Místo, kde žijeme**
Lidé kolem nás
Lidé a čas
Vyučovací předmět: **Vlastivěda**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Vlastivěda

2. Obsahové vymezení

Cíle výuky vlastivědy jsou naplňovány prostřednictvím pozorování a pojmenovávání jevů a dějů, např. při různých činnostech – exkurze, výstavy, besedy; jejich vzájemných vztahů a souvislostí. Vedeme žáky k osvojování poznatků činností, aby uměli vyjadřovat své myšlenky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Ve vlastivědě se věnujeme:
- jazykovému vyjadřování
- procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti atd.
- výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých jevů (žáci poznávají jak a proč se měří čas, jak v čase postupují události a utvářejí historii věcí a dějů)
- ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce
- snažíme se u žáků vyvolat zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země

3. Časové vymezení

Předmět Vlastivěda je v běžné i sportovní třídě vyučován ve 4. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně, v 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně a navazuje na výchovné a vzdělávací cíle předmětu Prvouka.

4. Organizační vymezení

Učitel řídí vyučování s celou třídou tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností, přímého pozorování a prostřednictvím vlastních zkušeností. Charakteristické pro výuku je samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet, návštěva veřejné knihovny, muzea), od členů své rodiny a lidí v nejbližším okolí (společné návštěvy památek, výstav atd.).
Výuka dějinné i zeměpisné části dává možnost vytvářet projekty, které doplní a obohatí výuku (propojení českého jazyka, výtvarné a hudební výchovy, pracovních činností).
Výuku vlastivědy vhodně doplňují obrazy, mapy a plány, vědomostní soutěže, práce ve skupinách, filmy, besedy, výstavy, exkurze, školní výlety.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky.
Učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit.
Učitel vede žáky k pochopení smyslu učení jako možnosti vytváření vlastního názoru: zadává referáty a požaduje vyhledávání informací z různých zdrojů (internet, encyklopedie, časopisy, filmy, učebnice aj.)

Kompetence pracovní

Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků.
Učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů.
Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.

Kompetence k řešení problémů

Učitel umožňuje žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanské

Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.
Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.
Učitel zařazuje skupinovou práci, při níž dbá na vzájemnou toleranci a respektování osobností žáků, kteří jsou vedeni k hodnocení sebe i druhých – učí je konstruktivní kritice.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke vhodné komunikaci s vrstevníky.
Učitel vede žáky k využívání moderních informačních technologií.
Učitel využívá při skupinové práci dialog i diskusi.

Kompetence sociální a personální

Učitel se snaží vytvářet rovnocenné skupiny – obsahující různě schopné žáky a dbá na zapojení všech členů skupiny.
Učitel porovnává výsledky práce jednotlivých skupin.
Učitel vede žáky ke vzájemnému naslouchání a následnému hodnocení práce ve skupině i mezi skupinami, k tolerování odlišných názorů.

Kompetence digitální

Učitel vhodně směřuje k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, a k tomu žáci volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

6. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova: Sociální rozvoj – péče o dobré vztahy
Výchova demokratického občana: Občanská společnost a škola; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování; Občan, občanská společnost a stát
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Objevujeme Evropu a svět
Enviromentální výchova: Vztah člověka k prostředí

	Vzdělávací oblast	**Člověk a jeho svět**			
	Vyučovací předmět	Vlastivěda			
		LIDÉ KOLEM NÁS			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy Poznámky
4.	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	vyjádří svými slovy bezpečí domova, hodnotí a kritizuje jednání, chování a soužití lidí v blízkém okolí, rozlišuje vztahy: kladné, neutrální a záporné, vztahy mezi chlapci a dívkami	rodina a její okolí	Sociální rozvoj - péče o dobré vztahy	Čj, Pč, Vv Lze využít příklady z chování ve třídě, rodině. Malé projekty
4.	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	v modelových situacích vysvětlí pojmy: majetek, soukromý a veřejný majetek, nárok na reklamaci, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, sestaví jednoduchý rozpočet, pozná české mince a bankovky, uvede příklady využití platebních karet	základy rodinné výchovy / otec - matka = živitelé rodiny Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny		Čj, M
4.	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	vysvětlí pojmy: šikana, vandalismus, demokracie, principy demokracie, rasismus, anarchie	vztahy mezi lidmi - konflikty, demokratická práva občanů	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - základní kategorie fungování demokracie / spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka/	
		LIDÉ A ČAS			
4.	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	zakreslí vybrané děje na časovou přímku, rozliší vztahy mezi jevy a ději	Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj; úvod do českých dějin: časová přímka, letopočet;		

			obrazy z českých dějin: Slované, Přemyslovci, Lucemburkové, Husité, Habsburkové, Marie Terezie		
4.	Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	navštíví stavební památky města, sbírky, muzea, galerie a knihovny, využívá další informační zdroje	historické památky, základní informační zdroje ve městě; regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost		
4.	srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	svými slovy popíše pradávné osídlení a život v naší vlasti	orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendář, letopočet, generace; pravěké osídlení na našem území; současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny		Exkurze - Veselý Kopec, dle možnosti

	Vzdělávací oblast	**Člověk a jeho svět**			
	Vyučovací předmět	Vlastivěda			
		MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy Poznámky
5.	rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	načrtne hlavní komunikační síť města, orientuje se v informačních tabulích, vyhledá významná místa v obci; orientuje se na mapě ČR; pracuje s mapou ČR, orientuje se v mapě Evropy	práce s mapou, kompasem a buzolou, zorientování mapy dle buzoly; mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky poloha ČR, Evropy na mapě opakování pojmů z kartografie		Vv, Pč, M, Čj Projekty, vycházky do okolí, školy v přírodě, besedy
5.	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	vysvětlí pojmy: území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní a správní celek; vyjádří svými slovy územně správní pojmy: obec, okres, kraj, region, správní celek ČR, vyhledá zajímavé informace z dostupných zdrojů	pojmy: území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní a správní celek; můj kraj, orientace na mapě, jízdní řád; moje město: obec, okres, kraj, region, správní celek ČR	Občanská společnost a škola - spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	Čj, Vv besedy, exkurze, vycházky, školy v přírodě, projekty
5.	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	určí světové strany podle přírodních úkazů /slunce, mraveniště…/ a podle mapy se orientuje v krajině; vyhledá orientační body v krajině, zhotoví plánek, podle mapy dojde na dané místo	bezpečné chování v přírodě, práce s mapou - význam barev a značek na mapě; práce s mapou – typy map, čtení z mapy, orientace v přírodě podle mapy	Vztah člověka k prostředí - náš životní styl / spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí /	Čj, Vv
5.	Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	vyhledá města, řeky, hory, zvláštnosti, zajímavosti v regionu; posoudí význam regionu z různých hledisek	ČR, regiony, povrch, vodstvo, zemědělství, průmysl; Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR: Střední, Východní, Severní, Západní, Jižní Čechy, Českomoravská vrchovina, Severní, Střední, Jižní Morava, Brno	Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti / jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresován na zájmu celku/	výlety

5.	porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	seznámí ostatní spolužáky se zážitky a zajímavostmi z vlastních cest; porovná způsob života a přírodu u nás i v jiných zemích, shromáždí jednoduché informace z vlastních cest /pohledy, fotografie, vstupenky…/	Putování po ČR – významná města ČR; Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU Severní, Západní, Jižní, Východní, Střední Evropa Sousedé ČR – Německo, Rakousko, Polsko, Slovensko; cestování	Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa	vedení a porovnávání Turistického deníku /s ostatními /- pohledy, fotografie, vstupenky
5.	rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	vysvětlí pojmy: ústava, státní zřízení, poslanec svými slovy vyjádří význam pojmů: totalita, demokracie, seřadí chronologicky nejvýznamnější události z českých dějin	naše vlast, parlament, zákony, demokratická práva občanů, prezident, vláda, státní symboly a svátky, památná místa; opakování: domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, pojmy totalita, demokracie – principy demokracie	Principy demokracie, jako formy vlády a způsobu rozhodování - principy demokracie	
		LIDÉ KOLEM NÁS			
5.	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	na příkladech (dramatizace, film, noviny, články, literatura, život) rozliší nežádoucí formy chování a vyvodí důležitost dobrých vztahů mezi lidmi - viz. vlastní zkušenosti	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktů	Sociální rozvoj - péče o dobré vztahy	Čj, Pč, Vv Lze využít příklady z chování ve třídě, rodině. Malé projekty
5.	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	definuje pojmy: majetek hmotný x nehmotný, přiřadí hodnotu peněz ke zboží, rozliší způsoby placení, vyjádří svými slovy hodnotu majetku - vysvětlí význam slova vandalismus, korupce, vlastními slovy vyjádří, že je banka správce peněz, objasní, jak řešit situaci, kdy příjmy jsou menší nebo větší než výdaje, objasní rizika půjčování peněz, vysvětlí, jak reklamovat zboží	peníze a jejich použití, spoření, reklamace zboží vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsob placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky		Čj, M

5.	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	vyjmenuje důsledky šikany, snaží se řešit šikanu na modelových situacích	Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy; Šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - základní kategorie fungování demokracie / spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka/	
		LIDÉ A ČAS			
5.	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	zhodnotí vztahy mezi jevy a ději na základě časových údajů	České země – součást Rakouska, Rakousko – Uhersko, první světová válka, samostatné Československo, druhá světová válka, obnovená československá republika, návrat k demokracii, vznik ČR		
5.	využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	vyhledává informace z různých informačních zdrojů, vyjmenuje chráněné oblasti v ČR a vysvětlí jejich význam, identifikuje nejznámější kulturní památky našeho státu	chráněná území a památky ČR		Paleta – exkurze na Nemošickou pláň
5.	srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	hodnotí život našich předků v minulosti a porovnává ho se životem v současnosti, vyjmenuje významné události z minulosti svého regionu	významné osobnosti z našeho regionu		

6.4.3 Přírodověda

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
Vzdělávací obor: **Rozmanitost přírody**
Člověk a jeho zdraví
Vyučovací předmět: **Přírodověda**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Přírodověda

2. Obsahové vymezení

Žáci se učí pozorovat, objevovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Objevují vztahy mezi živou a neživou přírodou. Poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi. Učí se poznávat, že Země a život na ní tvoří jediný celek, že všechny jevy a děje spolu souvisí a jsou v rovnováze a jakékoli narušení může být pro další život rozhodující. Všechny poznatky i souvislosti vycházejí z pozorování skutečných jevů, z prožitků a zkušeností žáků z jejich života, ale i z modelových situací a pokusů.

Cíle jsou rozšiřovány v pěti tematických okruzích: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

3. Časové vymezení

Předmět Přírodověda je v běžné i sportovní třídě vyučován ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně a navazuje na výchovné a vzdělávací cíle předmětu Prvouka.

4. Organizační vymezení

Učitel řídí vyučování s celou třídou tak, aby žáci získávali nové poznatky na základě vlastních činností, přímého pozorování a prostřednictvím vlastních zkušeností. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusech, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činností učitel podněcuje všechny žáky.

Informace získávají žáci z literatury a dalších informačních zdrojů. Zjištěné výsledky i jejich třídění žáci zaznamenávají a prezentují různými způsoby. Nezbytnou součástí výuky jsou vycházky, exkurze, besedy a nejrůznější projekty.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu.
Učitel seznamuje žáky s informacemi o přírodě, pozorování přírody, zaznamenáváním a hodnocením výsledků svého pozorování.

Kompetence k řešení problémů

Učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami.
Učitel vede žáky k řešení zadaných úkolů, správně se rozhodovat v různých situacích, vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k používání správné terminologie.
Učitel pomáhá žákům rozšiřovat si slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.
Učitel podporuje žáky při vyjadřování svých myšlenek, poznatků a dojmů, reakcí na myšlenky, názory a podněty jiných.

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně.
Učitel zadává práci ve skupině, kde vede žáky ke spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, respektování názorů a zkušeností druhých.
Učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků.
Do výuky je zařazována prezentace vlastní práce jednotlivců – referáty aj., zařazujeme rozhovory, diskuse, polemiky.

Kompetence občanské

Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.
Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.
Učitel zařazuje skupinovou práci, při níž dbá na vzájemnou toleranci a respektování osobností žáků, kteří jsou vedeni k hodnocení sebe i druhých – vede je ke konstruktivní kritice.

Kompetence pracovní

Učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat.
Učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení a techniky za dodržení obecných pravidel bezpečnosti
Učitel utvářejí u žáků pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržování vymezených pravidel.

Kompetence digitální

Učitel vhodně směřuje k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, a k tomu žáci volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

6. Průřezová témata

Výchova demokratického občana: Občanská společnost a škola
Enviromentální výchova: Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

	Vzdělávací oblast	**Člověk a jeho svět**			
	Vyučovací předmět	**Přírodověda**			
		MÍSTO, KDE ŽIJEME, ROZMANITOST PŘÍRODY			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy Poznámka
4.	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	vysvětlí význam a souvislosti Země - vesmír, popíše sluneční soustavu, popíše střídání ročních dob a času na Zemi	Země, Slunce, střídání ročních období, zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině; Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	Základní podmínky života - ochrana biologických druhů / důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů /	Pč, Vv, Čj - možnost malých projektů Školy v přírodě
4.	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	uvádí příklady rovnováhy organismů v přírodě a objasní vzájemné vztahy mezi nimi, rozlišuje základní společenstva, popíše způsoby správného chování v přírodě	živá a neživá příroda, voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život; nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	Vztah člověka k prostředí - naše obec / přírodní zdroj, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství	Čj, Pč, Vv Realizace škol v přírodě
4.	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	prozkoumá základní společenstva ve svém regionu, (prostřednictvím vycházek exkurzí, publikací, přednášek, besed) navštíví chráněné lokality v regionu	rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva; přírodní společenstva v regionu: v lese, ve vodě a okolí, u lidských obydlí, na louce, na poli; životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	Ekosystémy - změny okolní krajiny vlivem člověka Vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví / rozmanitost vlivů prostředí na zdraví	Pč, Vv, Čj - možnost malých projektů Poznávací soutěže - rostlin, živočichů, hornin a nerostů

4.	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	pozná rostliny, houby a živočichy, vyhledá a určí organismy podle klíčů a atlasů, popíše jejich znaky, životní potřeby a projevy života	jehličnaté a listnaté stromy, byliny, kapradiny, houby. savci, ptáci, plazi, obojživelníci, hmyz	Ekosystémy - pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek	Čj, Pč, Vv - možnost malých projektů Paleta, tvorba herbáře, výstavy.
4.	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	zhodnotí činnost člověka v přírodě, rozliší aktivity, kterými člověk pomáhá chránit přírodu a její bohatství, ale i ty, kterými poškozuje a ničí přírodu	Okolní krajina (místní oblast, region) – vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí; ochrana životního prostředí, ekologie	Lidské aktivity a problémy ŽP, vlivy průmyslu na prostředí, hospodaření s odpady, ochrana přírody	Čj, Tv Paleta, besedy, výukové videoprogramy
4.	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	porovná, roztřídí a určí látky dle vlastností, založí vlastní pokus, plánuje ho a zdůvodní postup, hodnotí a vysvětlí výsledky, samostatně měří různé veličiny, základní jednotky vyjmenuje	Látky a jejich vlastnosti – třídění látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek, magnetická síla		M, Čj Praktické činnosti, pokusy, vycházky do přírody / pro materiál/
		ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
4.	využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	pojmenuje části lidského těla	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka		
4.	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	rozliší etapy vývoje člověka, objasní význam rodiny	etapy lidského života	Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	Čj Dle možnosti využití výukových programů v EKOCENTRU
4.	účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	vyjmenuje nabídku mimoškolních volno-časových činností, v hodinách se chová tolerantně a zdvořile	režim dne, duševní hygiena		Vv, Pč, Čj

4.	uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	uvede příklady intimní a duševní hygieny, sestaví zdravý jídelníček	Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin vhodná skladba stravy, pitný režim; osobní hygiena		Vv, Pč, Tv
4.	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	popíše vhodné způsoby chování v rizikovém prostředí, uvede pravidla pro chodce, vyjmenuje dopravní pravidla pro cyklisty, opakuje čísla tísňového volání, prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty, charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje	dopravní výchova		Tv Besedy s městskou policií, vycházky, výlety, teoretická i praktická výuka na dopravním hřišti,
4.	předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	uvede příklady nebezpečí požití návykových látek, popíše, jak odmítnout nabídnuté látky	prevence osobního ohrožení a zneužívání návykových látek		Čj
4.	rozpozná života ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	popíše situace s nebezpečím úrazu, uvede možnosti ošetření a vyjmenuje vybavení lékárničky, charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a života ohrožujícím zraněním	Úrazy, první pomoc, lékárnička, důležitá telefonní čísla – 150, 155, 158, 112		Tv

	Vzdělávací oblast	**Člověk a jeho svět**			
	Vyučovací předmět	**Přírodověda**			
		MÍSTO, KDE ŽIJEME, ROZMANITOST PŘÍRODY			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy Poznámka
5.	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	vysvětlí pojmy: sluneční soustava, Země, vesmír, Měsíc, Slunce, vyjmenuje další planety a vysvětlí princip střídání ročních dob a času na planetě Zemi	Země, vesmír, Měsíc, Slunce, sluneční soustava, planety, družice, střídání ročních období a času	Základní podmínky života - ochrana biologických druhů / důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů /	Pč, Vv, Čj - možnost malých projektů Školy v přírodě
5.	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	zdůvodní nezbytnosti zdravého životního prostředí a jeho ochrany před negativními vlivy člověka, vysvětluje, jak máme chránit přírodu a žít s ní, abychom ji zachovali	různé podmínky života na Zemi, přizpůsobivost rostlin živočichů v přírodě, různé přírodní podmínky, podnebné pásy (tropický, subtropický, mírný, polární, oceány), ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	Vztah člověka k prostředí - naše obec / přírodní zdroj, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství	Čj, Pč, Vv
5.	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	vyjmenuje základní společenstva v regionu a určí vzájemné vztahy mezi organismy, vytipuje a popíše chráněné lokality v regionu, vysvětlí způsoby správného chování v chráněném území	zařazování a poznávání rostlin a živočichů, ochrana přírody, ekologie; rozšíření půd, rostlinstva a živočichů	Ekosystémy - změny okolní krajiny vlivem člověka Vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví / rozmanitost vlivů prostředí na zdraví	Pč, Vv, Čj - možnost malých projektů Poznávací soutěže - rostlin, živočichů, hornin a nerostů Paleta – Exkurze na Nemošickou stráň

5.	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	určí druhy rostlin, hub a živočichů podle atlasu a klíče, roztřídí je do známých skupin, s klíčem a atlasem pracuje samostatně i ve skupinách, popíše životní potřeby a projevy života jednotlivých organismů	Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka; třídění organismů, přírodnin	Ekosystémy - pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek	Čj, Pč, Vv - možnost malých projektů tvorba herbáře, výstavy.
5.	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	rozezná kladný i záporný vztah člověka k přírodě na základě jeho aktivit, které zde vykonává, uvede příklady správného životního stylu, zdravé životosprávy, sestaví zdravý jídelníček, organizuje správně svůj volný čas	člověk a jeho životní styl, životospráva	Lidské aktivity a problémy ŽP, vlivy průmyslu na prostředí, hospodaření s odpady, ochrana přírody	Čj, Tv besedy, výukové videoprogramy
5.	stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnosti se účinně chránit	na modelových situacích rozliší mimořádné události způsobené přírodními vlivy a popíše ochranu před nimi a postup v případě ohrožení	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy		Čj
5.	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	vyjmenuje změny látek a skupenství na základě pokusů, samostatně založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí své výsledky a poznatky	Magnetická síla, gravitační síla pokusy, dokumentace		M, Čj Praktické činnosti, pokusy, vycházky do přírody / pro materiál/
		ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
5.	využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	popíše stavbu a funkci orgánů	lidské tělo -soustava oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, nervová, kostra, svaly, kůže, smysly		

5.	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	uvede příklady biologických a psychologických změn v dospívání, vysvětlí vznik života a narození dítěte	rozmnožovací soustava – pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce – vznik života a narození dítěte – vývoj jedince	Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	Čj Dle možnosti využití výukových programů
5.	účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	sestaví svůj denní režim, popíše využití svého volného času	režim dne, volný čas		Vv, Pč, Čj
5.	uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	popíše, jak dbát o své zdraví a chránit ho, rozliší kladné a záporné vlivy na své zdraví	Péče o zdraví – přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými v krvi (hepatitida, HIV/AIDS)		Vv, Pč, Tv
5.	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	v modelových situacích předvede dodržování pravidel silničního provozu pro cyklisty a pravidel chování v mimořádných situacích, uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá, vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě a určuje vhodný způsob bezpečného chování	dopravní výchova – cyklista, chodec, hromadná doprava- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek		Tv Besedy s městskou policií, vycházky, výlety, teoretická i praktická výuka na dopravním hřišti, besedy s městskou policií
5.	předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	předvede odmítnutí návykových látek	Návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislosti, odmítání návykových látek, nebezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií		ČJ
5.	rozpozná života ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	ošetří drobné úrazy a poranění, uvede, jak vyhledat pomoc, v modelové situaci určí život ohrožující zranění	zásady první pomoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při		Tv

			drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena		

6.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

6.5.1 Dějepis

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
Vzdělávací obor: **Dějepis**
Vyučovací předmět: **Dějepis**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Dějepis

2. Obsahové vymezení

Vzdělávací obor dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou minulostí. Výběr učiva a jeho strukturalizace vychází z chronologického pojetí, které je kombinováno s tematickým a je proveden tak, aby žáci získali ucelený a objektivní obraz historie.

3. Časové vymezení

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6., 7. a 9. ročníku. V 8. ročníku došlo ke snížení na 1 hodinu týdně při zachování daných výstupů s drobnou korekcí učiva.

4. Organizační

Výuka probíhá většinou ve třídách, výjimečně pracujeme v terénu (návštěvy výstav, muzeí, archívu).

5. Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva tím, že zařazuje rébusy, hádanky, křížovky.
Učitel používá vhodné učební pomůcky (učebnice, mapy, pracovní listy, audiovizuální techniku).
Učitel vede žáky k systematickému ukládání informací.

Kompetence pracovní

Učitel zařazuje do vyučování vytváření nákresů, kreseb, modelů.
Učitel vede žáky k udržování pořádku v učebním prostoru a k dobrému zorganizování vlastní práce.
Učitel při práci ve skupině učí žáky brát na sebe odpovědnost za přidělený úkol.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tomu, aby samostatně vyhledávali informace.
Učitel zadává úkoly, při nichž žák využívá vlastní zkušenosti.
Učitel klade důraz na porozumění přečtených textů.
Učitel vede žáky k tomu, aby uměli nalézat a opravovat věcné chyby.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k tomu, aby se seznámili s historickým dědictvím naší vlasti (například při jejich prázdninových cestách, výletech po naší vlasti a do zahraničí) a mohli tak sami srovnávat.
Učitel nabádá žáky k chránění uměleckých děl a vážení si jich.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení.
Učitel nabízí žákům dostatek příležitostí k porozumění dějepisným textům.
Učitel vede žáky k formulování vlastních názorů při debatách, diskusích.
Učitel vede žáky při vyhledávání informací k tomu, aby využili nejen encyklopedie, ale i vědomosti rodičů a prarodičů.

Kompetence sociální a personální

Učitel zařazuje práci ve skupině.
Učitel vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat ve skupinách i v rámci celé třídy.
Učitel posiluje sebedůvěru žáka pochvalou, využitím jeho mimoškolních zájmů.
Učitel uplatňuje k žákům individuální přístup, kdy žák prezentuje vlastní práci- referát, rozhovor.
Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a tolerování odlišných názorů.

Kompetence digitální

Učitel vede žáka vhodnými prostředky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací a digitálního obsahu odpovídající konkrétní situaci a účelu.
Učitel zařazuje samostatnou či skupinovou práci, při které žák využívá náležité technologie k vytváření digitálního obsahu za současného použití kombinací různých formátů a digitálních prostředků.

6. Průřezová témata:

Výchova demokratického občana,
Multikulturní výchova - Multikulturalita
Princip sociálního smíru a solidarity
Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
Mediální výchova

	Vzdělávací oblast	**Člověk a společnost**			
	Vzdělávací obor	**Dějepis**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
6.	uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti a pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány, definuje základní periodizaci dějin	Pravěk- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách		
6.	uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	žák vyjmenuje muzea, archivy a knihovny ve svém okolí, kde jsou informace shromažďovány	historické prameny a literatura, instituce k jejich shromažďování a ochraně	ČJ – prameny a literatura, archiv a knihovna	
6.	orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	žák nakreslí časovou přímku, zaznačí data před naším letopočtem, našeho letopočtu	historický čas a prostor, čas v dějinách, letopočet, základní periodizace dějin		
6.	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	vyjmenuje vývojová stadia člověka, popíše způsoby obživy a soužití lidí	Starší doba kamenná- způsoby života jednotlivých typů člověka		
6.	objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	vysvětlí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství, vysvětlí podmínky vzniku řemesel	Mladší doba kamenná- způsob života a obživy, počátky řemesel, doba bronzová a železná		
6.	uvede příklady archeologických kultur na našem území	vyjmenuje nejznámější naleziště pravěkého osídlení na našem území uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa, chápe kulturní rozmanitost světa	mladší a pozdní doba kamenná, doba kovů, rozvoj řemesel a obchodu, zánik rodové společnosti naše země v období pravěku, člověk a lidská společnost v pravěku		VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané
6.	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	vyjmenuje starověké státy, definuje podmínky pro jejich vznik, objasní náboženské představy	Starověk –nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz, Egypt, Mezopotámie, Indie, Čína oblasti starověkého východu, náboženské představy, počátek písma a kultury, přínos starověkých civilizací		

6.	uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	vyjmenuje nejznámější památky starověkých států a památky antiky, objasní význam antické kultury pro rozvoj kultury evropské	Kultura starověkých civilizací Řecko - kořeny řecké civilizace, archaické a klasické období, Makedonie, helénismus	ČJ (lit.) - eposy, řecké báje a pověsti	
6.	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	vyjmenuje osobnosti antiky uvede příklady odkazů antiky (písmo, číslice, matematika, olympiáda) definuje význam křesťanství pro vznik raně feudálních států	Řím - počátky křesťanství, římská kultura, rozpad římské říše, střední Evropa a její styky s antickým Středomořím		
6.	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše, porovná barbarské civilizace se světem antiky, objasní principy antické demokracie	Společenské zřízení a společenská struktura starověkých civilizací – aténská demokracie, římská republika, římské císařství		
7.	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	popíše podstatné změny v Evropě v důsledku příchodu nových etnik, uvede odlišnosti života (Arabů, Slovanů) v byzantské, slovanské, západoevropské a islámské kulturní oblasti a jejich další vliv na vývoj států střední Evropy	Středověk, Raný středověk stěhování národů, nový etnický obraz Evropy v 5. – 7. století		
7.	porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	vyjmenuje některé vzniklé státní útvary v Evropě, porovnává postavení panovníka a ostatních společenských vrstev	Vznik států v západní a východní Evropě a jejich specifický vývoj, říše byzantská, arabská, islám a státy Slovanů		
7.	objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	vysvětlí vliv Velké Moravy na vznik českého státu a postavení těchto zemí v evropských poměrech	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě, vláda Přemyslovců a Lucemburků		
7.	vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	definuje úlohu církve a víry v životě středověkého člověka, uvede příčiny vzájemných konfliktů církevní moci a panovníka	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy		

7.	ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	uvede základní prvky románské kultury a jmenuje nejvýznamnější románské památky v Čechách a na Moravě, popíše hospodářství, strukturu středověké společnosti, postavení společenských vrstev, popíše základní prvky gotické kultury a jmenuje nejvýznamnější památky gotické kultury na našem území	kultura středověké společnosti - románské umění a vzdělanost Vrcholný středověk - rozvoj řemesel, obchodu, vznik měst, vývoj států v Evropě, český stát za vlády Přemyslovců a Lucemburků, struktura středověké společnosti gotické umění a vzdělanost		VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát
7.	vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	vysvětlí význam husitství pro vývoj české společnosti, vyjmenuje příčiny a důsledky husitské revoluce, popíše myšlenky reformy	husitství, český stát v době husitského hnutí, Jiří z Poděbrad, Jagellonci na českém trůnu		
7.	objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	popíše postavení českých zemí v habsburské monarchii a v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center, objasní náboženské rozdělení Evropy na katolický a reformační blok, vyjmenuje země habsburské monarchie, rozliší země na katolické a nekatolické	český stát a velmoci v 15. - 18. století, reformace v evropských státech a její důsledky, vznik absolutistických monarchií		
7.	vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	vysvětlí pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	antika – ideál krásy, renesance, humanismus, reformace a jejich šíření Evropou		
7.	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	uvede základní prvky renesance, humanismu a reformace, jmenuje nejvýznamnější renesanční památky v Čechách a na Moravě	Pozdní středověk společnost, hospodářství a kultura, architektonické slohy – románský, gotický, renesanční, barokní		
7.	popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	popíše příčiny, význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nových oblastí	Novověk **–** zámořské objevy a počátky dobývání světa		

7.	na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	vysvětlí způsoby vlády (absolutismus, monarchie)	změny v Evropě v 16. století, habsburská monarchie, reformační hnutí v Evropě v 15. a 16. století		
7.	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	vysvětlí vliv katolické církve na život a myšlení lidí, objasní příčiny třicetileté války, posoudí její důsledky	třicetiletá válka, její průběh, důsledky		
8.	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	pojmenuje základní znaky baroka, vysvětlí význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, jmenuje významné představitele	baroko a životní styl, upevňování vlády Habsburků, rozvoj vzdělanosti v době osvícenství, české země za vlády Marie Terezie a Josefa II.		VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát
8.	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	vysvětlí souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, politickými změnami moderní společnosti. Porovná vývoj v jednotlivých částech Evropy.	rozvoj vědy a změny ve společnosti v 17. a v 18. stol., dějiny významných evropských států		
8.	objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	vysvětlí vliv revoluce na evropský vývoj, objasní důsledky středověkých politických, hospodářských a společenských struktur, charakterizuje republiku jako moderní formu státu a chápe principy demokracie	Velká francouzská revoluce, její průběh, napoleonské války, Evropa po napoleonských válkách		VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
8.	porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	definuje národní obrození jako celoevropský jev, s vytvářením novodobých národů vysvětlí pojmy svoboda, občanská práva, národ popíše průběh revoluce 1848, uvede požadavky revoluce	národní obrození, utváření novodobého českého státu, habsburská monarchie a postavení českého národa v ní	ČJ- vývoj jazyka a slovní zásoby	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané

8.	charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	zformuluje požadavky vytvoření jednotlivých národních celků, popíše uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu	revoluce ve Francii, v habsburské monarchii, Itálii, Německu		
8.	na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	vyjmenuje a vysvětlí pojmy liberalismus, konzervatismus, demokratismus	Vídeňský kongres a ponapoleonská Evropa		
8.	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	vysvětlí pojem průmyslová revoluce a vyjmenuje její významné představitele, uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie, zdůvodní význam kolonií, vyhledá na konkrétních příkladech porušování lidských práv, posoudí vliv rozvoje průmyslu na modernizaci a změny ve společnosti, interpretuje postavení českých zemí ve druhé polovině 19. století	předpoklady k přechodu k průmyslové revoluci, koloniální panství evropských zemí, vznik USA, rozmach průmyslové revoluce, občanská válka v USA, sjednocení Itálie a Německa, vznik Rakousko-Uherska, porevoluční Evropa, konflikty mezi velmocemi,	Z- zeměpisná poloha, mezinárodní vztahy	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět
8.	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	učí se chápat 1. pol. 20 st. jako období dvou nejničivějších válek	Moderní doba 1.světová válka		
9.	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	učí se chápat okolnosti vzniku samostatného Československa, jeho vnitřní a zahraniční politiku, vyjmenuje politické strany první republiky	Evropa a svět po roce 1918 vznik Československa, hospodářsko-politický rozvoj, sociální a národnostní problémy		
9.	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná	uvědomí si změnu mezinárodních politických vztahů, vznik komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu	vznik SSSR, totalitní režimy, komunismus a fašismus, rozdělené světy		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy

	destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu				
9.	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	uvede příklady pro nacionalismus, extremismus, rasismus	první projevy fašistické agrese, nástup fašismu, vznik válečných ohnisek, protektorát Čechy a Morava, 2. světová válka		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ
9.	zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	zdůvodní úctu k odkazu účastníků odboje, vysvětlí poválečný vývoj Československa	poválečné Československo 1945-1948, domácí a zahraniční odboj, mezinárodní konference a uspořádání světa		
9.	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	uvede problémy existence bipolárního světa	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, poválečné dějiny Československa, projevy sovětizace ve všech oblastech života lidí politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření, vnitřní situace zemí východního bloku		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference
9.	posoudí postavení rozvojových zemí	uvede příčiny rozpadu koloniálního systému	mimoevropský svět, rozpad koloniálního systému		
9.	prokáže základní orientaci v problémech současného světa	informuje o událostech v naší republice- rok 1968 a prodiskutuje vývoj od roku 1989	sametová revoluce, vznik České republiky, problémy současnosti, věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, kultura zábava, sport		
9.	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	zdůvodní rozpad východního bloku a rozklad komunistických systémů	rozpad východního bloku, obnova demokracie, evropská integrace - vstup do EU		

6.5.2 Občanská výchova

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
Tematický okruh: **Výchova k občanství**
Vyučovací předmět: **Občanská výchova**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Občanská výchova

2. Obsahové vymezení

Cílem předmětu je vytvořit u žáků znalosti, které jsou v přímém vztahu k reálnému životu a splňují potřeby pro aktivní zapojení se do života demokratické společnosti. Seznamujeme žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřujeme se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjíme vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporujeme přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Vedeme žáky k vytváření správných postojů v mezilidských vztazích.

Pracujeme formou referátů, besed, exkurzí a přednášek, a tak učíme žáky uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití.

3. Časové vymezení

Předmět je vyučován na 2. stupni v 6. - 9. ročníku s dotací 1 hodiny týdně.

4. Organizační vymezení

Žáky učíme v kmenových třídách, občas je využívána odborná pracovna vybavená televizí, DVD a videem.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel zadává dlouhodobé úkoly s přesně stanovenými podmínkami zpracování a kritérii hodnocení.
Učitel vede žáky, aby při tvorbě referátů vycházeli z více zdrojů a uměli je porovnat.
Učitel vede žáky k vyjádření vlastních názorů a myšlenek.
Učitel vytváří podmínky k diskusi na dané téma.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky, aby znalosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech uměli využít ve svém dalším vzdělávání a profesním zaměření.
Učitel vede žáky k vytvoření vlastního názoru na rozvoj podnikatelského záměru a rozvíjí podnikatelské myšlení.
Učitel vytváří příležitost k zamyšlení nad cíli a riziky podnikání.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k jasné formulaci názorů na problémové situace.
Učitel zadává žákům problémové úlohy a vede žáky ke způsobu řešení.
Učitel zadává žákům takové úkoly, které umožní různá řešení.
Učitel rozvíjí u žáků kritické myšlení a pocit zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k respektování názorů druhých lidí.
Učitel předkládá žákům k řešení aktuální společenská témata a vede je k uvědomění vcítit se do situace ostatních lidí.
Učitel předkládá žákům základní principy zákonů a společenských norem.
Učitel vede žáky ke znalosti práv a povinností ve škole i mimo školu.

Učitel požaduje po žácích znalost našich národních tradic a uvádí příklady zapojení se do kulturního a společenského dění.
Učitel zorganizuje pro žáky exkurze do orgánů státní správy.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k vyjadřování vlastních myšlenek a názorů
Učitel vytváří prostor pro různé diskuse a argumentace
Učitel vede žáky k zapojení se do společenského dění
Učitel vede žáky k využívání informací z mediálně důvěrných zdrojů

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává práce pro skupiny žáků
Učitel trvá na dodržení stanovených pravidel práce v týmu
Učitel vede žáky ke vzájemné úctě a ohleduplnosti
Učitel vede žáky k poskytování vzájemné pomoci
Učitel zařazuje práce, kde se žák může kriticky vyjádřit k daným společenským problémům

6. Průřezová témata

Multikulturní výchova: kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

Osobnostní a sociální výchova: sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika, seberegulace a sebeorganizace, kooperace a kompetice

Výchova demokratického občana: občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Environmentální výchova: lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

Mediální výchova: interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti

	Vzdělávací oblast:	**Člověk a společnost**		
2. stupeň	*Vyučovací předmět:*	**Občanská výchova**		
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
6.	zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny a vyjádří vlastními slovy význam slova solidarita popíše situaci, kdy je třeba bránit stát navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení	přátelství a kamarádství, vztahy mezi členy rodiny; obrana státu	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace
6.	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	rozebere na modelové situaci různé způsoby chování a komunikace	osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích	Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát
6.	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	vyjmenuje možné příčiny problémů mezi lidmi- rasismus,sociální problematika	přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost	Multikulturní výchova – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ
6.	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofóbní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	vypráví z vlastní zkušenosti zážitek netolerantního škodlivého chování	problémy lidské nesnášenlivosti	Multikulturní výchova - multikulturalita-princip sociálního smíru a solidarity
6.	zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	navrhne řešení, jak zabránit vandalství	ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	
6.	zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají	vybere z dostupných zdrojů nabízené kulturní akce	kulturní tradice, kulturní instituce, rozmanitost kulturních projevů	
6.	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	uvede příklady škodlivé reklamy	práce s informacemi, prostředky masové komunikace, masmédia	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti

6.	posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	uvede příklad dělby práce v rodině, ve školní samosprávě	život ve škole, práva a povinnosti žáků, dělba práce a činností,	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, praktická etika
6. -7.	objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	vyjmenuje nejdůležitější symboly státnosti, zdůvodní používání státních symbolů	pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, státní svátky, státní symboly	Multikulturní výchova – lidské vztahy
7.	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	vyjmenuje příklady vlasteneckého chování lidí a rozliší je od nacionalismu	problémy rasové a skupinové nesnášenlivosti	
7.	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	zdůvodní své chování k rodičům, učitelům, kamarádům na základě sebekritiky a svého svědomí	podobnost a odlišnost lidí, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
7.	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	sestaví svůj hodnotový systém	sebepoznávání, realistické posuzování skutečnosti, systém osobních hodnot, vrozené předpoklady člověka, hodnocení a sebehodnocení	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
7.	rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	vyjmenuje své osobní vlastnosti a vyvodí závěr, jak ovlivňují jeho chování	posuzování druhých lidí, sebe a skutečnosti	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena, kooperace a kompetice
7.	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	připraví modelovou situaci konfliktu se spolužákem, s rodiči a její řešení	systém osobních hodnot, sebehodnocení, adaptace na životní změny adaptace na životní změny, svoboda a vzájemná závislost	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, kreativita
7.	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	vyjmenuje svůj osobní majetek uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví	formy vlastnictví	

7.	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy vyšší než výdaje navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti	Hospodaření- rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti	
7.	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet uvede příklady různých způsobů hotovostního placení uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet na příkladech objasní rozdíl mezi debetní a kreditní platební kartou	Banky a jejich služby- druhy placení a jejich rizika, platební karty	
7.	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	uvede příklad placení např. nákupu - půjčky, hypotéky, druhy účtů, druhy bank, platební karty na příkladech objasní rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým	banky a jejich služby- aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	

7.	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	na příkladech objasní možnosti úspor, investic či potřeby při nakládání s volnými finančními prostředky porovnává nabídku finančních produktů pro zhotovení volných finančních prostředků hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků porovnává nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků uvede možnosti různých typů pojištění	volné finanční prostředky, finanční deficit	
7.	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	vyjmenuje, odkud do státního rozpočtu plynou státní příjmy a jak s nimi stát nakládá	rozpočet rodiny, státu, význam daní	
7.	rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu, služeb, uvede příklady jejich součinnosti	prozkoumá, jaká je poptávka a nabídka po konkrétním druhu zboží a srovná cenu	výroba, obchod a služby	
7.	objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	vysvětlí fungování trhu ve státním a soukromém sektoru na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu na příkladu vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz	principy tržního hospodářství-nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace	

8.	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	přiřadí k daným zemím formu vlády	království, republika a další formy státu	
8.	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států	vysvětlí a zdůvodní, jak se které orgány podílejí na správě obce, města, kraje	rozdělení státní moci, státní občanství, Ústava ČR	Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát
8.	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	diskutuje a uvádí příklady výhod demokratického způsobu vlády nad totalitním	znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, formy participace občanů v politickém životě
8.	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	popíše systém voleb do zastupitelstev a jejich vliv na život občanů v ČR	demokracie, demokratické režimy, svobodná volba a rozhodování v každodenním životě, volby do zastupitelstev	
8.	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	uvede příklady korupčního jednání diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích	Korupce	
8.	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	uvádí příklady porušování lidských práv, např. Palestina, Kuba, Čína na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu vysvětlí postup při reklamaci výrobku nebo služby na příkladu vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	základní lidská práva, práva dětí, šikana, diskriminace, povinnosti občana, obrana státu, reklamace, práva spotřebitele	Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě
8.	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství	na konkrétních příkladech vysvětlí význam právních úprav	význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající	Výchova demokratického občana - principy demokracie

8.	provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	vyjmenuje důležité právní předpisy a vysvětlí jejich používání	styk s úřady	jako formy vlády a způsobu rozhodování
8.	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	vybere konkrétní příklad porušování lidských práv a zhodnotí ho	trestní zákoník, druhy trestů, soudy, trestně - právní orgány, předpisy a jejich porušování	
8.	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	definuje úkoly orgánů právní ochrany občanů	druhy a postihy protiprávního jednání, trestní zákoník, právo, právní úkony, trestněprávní řízení	
8.	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	definuje přestupek a trestný čin a uvede právní následky	právní norma, předpis, publikování právních předpisů	
9.	popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	uvádí příklady spolupráce ČR a ostatních členských zemí EU	Evropská unie a ČR	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané
9.	uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	vyjmenuje významné mezinárodní organizace a společenství a doloží konkrétní příklad vztahu k ČR	NATO, OSN, EU, obrana státu	
9.	uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	definuje pojem globalizace	projevy, klady a zápory globalizace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané

9.	uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	vyjmenuje některé globální problémy a předpoví jejich dopad na budoucí život lidstva	významné globální problémy	
9.	objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, v regionu	na základě aktuální situace zhodnotí dění v obci, regionu	způsoby řešení globálních problémů	Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát
9.	uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roly ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	vypráví o událostech z 11. září 2001 a porovná přístup zemí k vývoji terorismu Na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR Uvede příklady zahraničních misí Armády ČR	Rada Evropy, NATO, OSN, EU, boj proti mezinárodnímu terorismu a jeho prevence, možnosti řešení; Armáda ČR	

6.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

6.6.1 Fyzika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Tematický okruh: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika

---

1. Název vyučovacího předmětu

Fyzika

2. Obsahové vymezení

Vzdělávací obor je zaměřen na činnostní a badatelský charakter výuky, který vede k hlubšímu porozumění zákonitostí a přírodních procesů. Metody práce jsou zaměřené především na pozorování a zkoumání přírodních jevů včetně experimentů a vyhledávání informací z jiných zdrojů.

Ve výuce žáci s pomocí učitele nacházejí odpovědi na otázky: JAK? - PROČ? – CO SE STANE KDYŽ? Požadujeme po žácích, aby na základě zkoumání, pozorování a měření „dějů" předvedených či samostatně provedených byli schopni si tato pozorování vybavit, zapamatovat, porozumět jim, zobecnit a vyvodit své závěry.

Předmět Fyzika vede k hledání a řešení praktických problémů na základě poznaných přírodních procesů i experimentů. Ve svých výpočtových částech navazuje na vzdělávací obor „Matematika a její aplikace" a využívá matematického aparátu. Nedílnou součástí výuky jsou úlohy a práce spojené s měřením nebo výpočty fyzikálních veličin. Popis a zkoumání přírodních jevů je společné s předmětem Přírodopis, Chemie a Zeměpis.

3. Časové vymezení

Vyučovací předmět má v 6. – 9. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně.

4. Organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předměty Prvouka a Přírodověda. Do vzdělávacího oboru je začleněno průřezové téma environmentální výchova.

Výuka vzdělávacího předmětu Fyzika probíhá především v odborné učebně, kde lze provádět jednoduché experimenty nebo v učebně výpočetní techniky, kde je možné využít výukové programy.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel požaduje řádné vedení sešitů, zaznamenávání důležitých informací a orientaci v nich.
Učitel se snaží používat příklady, modelové situace co nejvíce přiblížené praktickému životu, s informováním žáků o nutných zjednodušeních.
Učitel při fyzikálních výpočtech využívá osvojené matematické operace a používá jednotky soustavy SI.
V průběhu vyučování dbá na dodržování hygieny a bezpečnosti práce.

Kompetence pracovní

Učitel prováděním žákovských pokusů prohlubuje u žáků jejich manuální zručnost a pracovní návyky. Pomáhá žákům organizovat si vlastní práci. Vede žáky k dodržování zásad bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními, dbá na dodržování hygieny.

Kompetence k řešení problémů

Učitel u žáků rozvíjí tvořivé myšlení – např. zadáváním problémových úloh, práce s knihou, internetem. Nabízí žákům dostatek příkladů, vycházejících z reálného života, na kterých si mohou ověřovat porozumění vztahů, pravidel, zákonů.

Kompetence občanské

Učitel klade důraz na mezilidské vztahy, přenesení přátelské atmosféry do třídních kolektivů. Při skupinové práci dbá na vzájemnou toleranci a respektování osobností žáků, vede žáky k hodnocení sebe i druhých.
Učitel pochvalu chápe jako jeden ze základních prostředků výuky.
Při výuce upozorňuje na možnosti úspor energií a ekologického chování.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke vhodné komunikaci s dospělými i vrstevníky.
Ve výuce, při pokusech a problémových úlohách po žácích požaduje, aby vyjadřovali své návrhy řešení a závěry.
Při skupinové práci, řešení problémových úloh vede žáky k dialogu i diskusi.
Při vyhledávání informací vede žáky k tomu, aby jako zdroj používali internet, encyklopedie, odbornou literaturu i vědomosti jiných.

Kompetence sociální a personální

Do výuky je zařazována prezentace vlastní práce jednotlivců – referáty, technické zajímavosti, domácí experimenty aj. Při ní dbá učitel na respekt ostatních k osobnosti žáka, na konstruktivní způsob hodnocení.
Při zařazení skupinové práce vede učitel žáky ke spolupráci při řešení problémů.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k účelnému používání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb při učení, získávání, vyhledávání, sdílení dat, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků.

6. Průřezová témata

Environmentální výchova: základní podmínky života; vztah člověka k prostředí

	Vzdělávací oblast	**Člověk a příroda**			
	Vyučovací předmět	**Fyzika 6. ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	– rozliší látky a tělesa – na základě pozorování uvede vlastnosti látek pevných, kapalných a plynných – uvede příklady využití vlastností látek – na základě porozumění částicovému složení látek vysvětlí Brownův pohyb, difuzi a vlastnosti látek	**<u>Látky a tělesa</u>** – tělesa a látky – vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek – částicová stavba látek (Brownův pohyb, difuze) – atomy a molekuly – model atomu a iontu		**Pč** technické materiály
6	změří velikost působící síly	– pozná a popíše účinky gravitační síly – správně nazývá silová pole a síly, kterými na sebe působí tělesa tzv. na dálku – změří sílu (např. tahovou sílu, gravitační sílu Země) – experimentem prokáže vzájemné přitahování a odpuzování zelektrovaných těles a tento jev vysvětlí – experimentem určí póly tyčového magnetu, správně nazývá síly, kterými na sebe magnety působí – popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití	– vzájemné působení těles, síla – gravitační síla a gravitační pole – měření síly – elektrická síla a elektrické pole – magnetická síla a magnetické pole		
6	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	– změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem – změří objem tělesa odměrným válcem – změří hmotnost tělesa na vahách – porovná mezi sebou jednotlivá měřidla – používá zásady správného měření – použije aritmetický průměr a pravidla zaokrouhlování – vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny	**<u>Měřené fyzikální veličiny</u>** – délka – objem – hmotnost – čas		**M** jednotky délky, objemu, výpočet průměru, zaokrouhlování **D** historické jednotky

6	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	– určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa a výpočtem pomocí vztahu ρ=m/V – zjistí hustotu látky v tabulkách – vypočte hmotnost tělesa z jeho objemu a hustoty látky, ze které je těleso	– hustota – výpočet hustoty tělesa – výpočet hmotnosti tělesa - výpočet objemu tělesa		**D** řecký filosof Archimédes **Z** hustota vody v jezerech, mořích
6	předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	– vysvětlí z praxe a na základě pozorování jednoduchých pokusů změnu délky a objemu různých těles při změně teploty – pojmenuje jednotku teploty, orientuje se v různých druzích teploměrů a jejich použití, určí rozdíl teplot – z grafu závislosti teploty na čase odečítá teplotu v určitém času	– teplotní roztažnost látek – teploměry, teplota a její změna – změna teploty vzduchu v průběhu času		**Př** vliv extrémních teplot na zdraví
6	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	– zakreslí schematické značky pro znázornění elektrického obvodu a sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu – určí podmínky vedení proudu obvodem – experimentem rozhodne, zda je látka vodič nebo izolant – uvede příklady spotřebičů, které využívají tepelné účinky elektrického proudu, objasní ochranu před zkratem pomocí tavné pojistky – pokusem prokáže existenci magnetického pole cívky s elektrickým proudem – porovná vlastnosti permanentních magnetů a elektromagnetů, uvede příklady užití elektromagnetu – dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními a ovládá základy první pomoci při úrazu elektrickým proudem	**Elektrický obvod** – jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod – elektrický proud – zdroje napětí – vodiče a izolanty – tepelné účinky elektrického proudu, pojistka – magnetické pole cívky s proudem – galvanometr – elektromagnet a jeho užití – bezpečné zacházení s elektrickými přístroji – první pomoc při úrazu elektrickým proudem		

	Vzdělávací oblast	**Člověk a příroda**			
	Vyučovací předmět	**Fyzika 7. ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	– definuje vztažnou soustavu – objasní klid a pohyb tělesa na konkrétních příkladech – na základě popisu pohybu tělesa vzhledem k jinému tělesu rozliší pohyby (rovnoměrný/nerovnoměrný, přímočarý/křivočarý, posuvný/otáčivý)	**Pohyb tělesa** – klid a pohyb těles – dělení pohybu tělesa		**P**ř porovná rychlosti různých zvířat **Tv** atletické disciplíny, běh, vrh... **Z** planeta Země
7	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	– na základě znalosti hodnot dvou veličin (dráha, čas, rychlost) určí hodnotu veličiny třetí – posoudí reálnost výsledku řešeného problému – znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a odečítá z něj hodnoty s, t, v – vysvětlí rozdíl mezi rychlostí rovnoměrného pohybu a průměrnou rychlostí	– rychlost rovnoměrného pohybu – dráha při rovnoměrném pohybu – graf závislosti dráhy na čase – čas při rovnoměrném pohybu – průměrná rychlost pohybu tělesa		**M** úlohy o pohybu grafické vyjádření závislosti
7	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	– vzájemně převádí běžně používané jednotky síly – změří sílu siloměrem a zapíše výsledek – znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti – používá vztah mezi gravitační silou a hmotností při řešení úloh – určí směry působících sil a výslednici sil působících v jedné přímce – rozhodne, zda jsou dvě síly v rovnováze – experimentem určí polohu těžiště – v konkrétních situacích určí síly působící na těleso, jejich výslednici a účinky – určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu	**Síla** – síla, její měření a znázornění – gravitační síla a hmotnost **Skládání sil** – skládání sil stejného směru – skládání sil opačného směru – rovnováha sil – těžiště tělesa **Deformační účinky síly** – tlak – tlaková síla **Třecí síla** – třecí síla **Posuvné účinky síly** **Otáčivé účinky síly**		**M** rýsování **Z** gravitační pole Země

		– předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí – navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly			
7	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	– užitím Pascalova zákona vysvětlí princip hydraulického zařízení – porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny, tlaky ve stejné hloubce dvou různých kapalin – popíše příklady využití principu spojených nádob v běžném životě – porovná atmosférický tlak v různých výškách – popíše způsob měření atmosférického tlaku – objasní pojmy přetlak/podtlak a využití těchto jevů v technické praxi – určí velikost vztlakové síly působící na zcela ponořené těleso – znázorní síly a jejich výslednici působící na těleso v kapalině, předpoví chování tělesa v kapalině – uvede příklad prokazující existenci vztlakové síly, která působí na tělesa v plynu	**Mechanické vlastnosti tekutin** – Pascalův zákon – hydraulické zařízení – hydrostatická tlaková síla – hydrostatický tlak – atmosférický tlak vzduchu – tlak plynu v uzavřené nádobě – vztlaková síla – Archimédův zákon – potápění, vznášení se a plování těles – vztlaková síla působící na tělesa v atmosféře Země		**Př** sluch, krevní tlak **Tv** plavání, potápění **D** (Pascal, Archimédes) **Z** hydrosféra, atmosféra
7	využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	– rozliší zdroj světla a osvětlené těleso – rozhodne, zda dané prostředí je čiré, průhledné, průsvitné či neprůhledné – uvede hodnotu rychlosti světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla v jiných prostředích – objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce – vysvětlí vznik stínu, polostínu a zatmění Slunce a Měsíce – formuluje zákon odrazu světla – zobrazí předmět dutým zrcadlem, uvede příklady využití kulových zrcadel – využívá zákon odrazu světla na rozhraní dvou prostředí ke geometrické konstrukci obrazu	**<u>Světelné jevy</u>** – vlastnosti a zdroje světla – rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích – měsíční fáze – stín, zatmění Slunce a Měsíce – zákon odrazu světla – zobrazení odrazem na rovinném zrcadle – zobrazení odrazem na dutém a vypuklém zrcadle		**Tv** míčové hry (odraz míče)

		rovinným zrcadlem a k řešení praktických úloh – zobrazí předmět dutým zrcadlem, uvede příklady využití kulových zrcadel			

	Vzdělávací oblast	**Člověk a příroda**			
	Vyučovací předmět	**Fyzika 8. ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	– na konkrétních příkladech určí, kdy člověk nebo těleso koná práci – používá vztah pro mechanickou práci vykonanou konstantní silou, která působí na těleso ve směru pohybu – určí výkon z práce a času – objasní pojem účinnost	**Práce** – mechanická práce **Výkon** – výkon – výpočet práce z výkonu a času – účinnost		**D** využití jednoduchých strojů
8	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí předpoví, jak se změní objem tělesa při dané změně jeho teploty zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	– objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou resp. polohovou energií tělesa – na konkrétních příkladech popíše vzájemnou přeměnu polohové energie v pohybovou a naopak – charakterizuje vnitřní energii tělesa uvádí možnosti změny vnitřní energie – porovná látky podle jejich tepelné vodivosti – charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně – diskutuje o formách tepelné výměny a uvádí příklady z praxe – popíše fungování spalovacích motorů a vysvětlí rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem – uvede příklady změn skupenství a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje – objasní anomálii vody a uvede příklady jejích negativních důsledků – navrhne způsoby zvětšení rychlosti vypařování kapalin	**Formy energie** – polohová energie – pohybová energie – přeměna polohové a pohybové energie – vnitřní energie tělesa – zahřívání těles při tření – tepelná výměna vedením – tepelná výměna prouděním – tepelné záření – využití energie slunečního záření – spalovací motory **Teplo** – teplo – přeměny skupenství – tání a tuhnutí – anomálie vody – vypařování, var – kapalnění – skupenství látky	**EV-základní podmínky života** šetření energie tepelnou izolací,volba ekologického způsobu vytápění	**Pč** řezání, pilování, vrtání, tvarování **Př** význam peří, srsti pro termoregulaci těl zvířat, létání ptáků **D** rozdělávání ohně vynálezy a vynálezci v novověku (J. Watt, J. P. Joule) **Př** zvětrávání hornin **Ch** teplotní inverze skleníkové plyny

		– objasní kapalnění vodní páry ve vzduchu – určí skupenství látky při určité teplotě – uvede základní meteorologické prvky – vyhledá na internetu informace o počasí	**Meteorologie** – základní meteorologické prvky – předpověď počasí		**Pč** chlazení potravin, příprava pokrmů
8	rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	– objasní pojem elementární náboj – vysvětlí, proč izolanty prakticky nevedou elektrický proud – vysvětlí působení přitažlivých sil mezi nabitým a nenabitým tělesem	**Elektrický náboj** – elektrický náboj – elektroskop – vodič a izolant v elektrickém poli – siločáry elektrického pole		**Ch** částice atomu
8	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	– zakreslí schematické značky a schéma elektrického obvodu – rozliší jednoduchý a rozvětvený el. obvod – sestaví elektrický obvod dle schématu – určí podmínky vedení el. proudu obvodem – objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích – změří ampérmetrem elektrický proud – změří voltmetrem elektrické napětí mezi dvěma místy obvodu – rozumí vztahu mezi veličinami el. proud, el. napětí a el. odpor – porovná odpor dvou kovových drátů, které se liší jen průřezem, nebo jen délkou, nebo jen materiálem; – popíše, jak se mění elektrický odpor kovového vodiče s teplotou – porovná proud v různých částech jednoduchého a rozvětveného obvodu – vypočítá výsledný odpor rezistorů spojených za sebou a vedle sebe – použije reostat k regulaci proudu nebo jako děliče napětí v obvodu	**Elektrický proud** – elektrický obvod – elektrický proud – elektrické napětí – zdroje napětí – závislost proudu na napětí zdroje – elektrický odpor – závislost odporu na vlastnostech vodiče – sériové zapojení rezistorů – paralelní zapojení rezistorů – reostat, potenciometr		**M** graf lineární funkce

8	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	– charakterizuje zdroj zvuku jako chvějící se těleso vyvolávající rozruch – rozlišuje rychlost zvuku v závislosti na prostředí, v němž se šíří – objasní vznik ozvěny – uvede příklady zdrojů nadměrného hluku – uvede příklady, jak se v praxi provádí snižování nadměrné hladiny hluku v prostředí	**Zvukové jevy** – zdroje, šíření a rychlost zvuku – odraz zvuku na překážce, ozvěna – hladina zvuku – ochrana před nadměrným hlukem	**EV-vztah člověka k prostředí** (prostředí a zdraví)	**Př** lidské ucho

	Vzdělávací oblast	**Člověk a příroda**			
	Vyučovací předmět	**Fyzika 9. ročník**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	– určí el. práci z příkonu a doby průchodu el. proudu – určí výkon el. proudu I ve vodiči mezi jehož konci je napětí U – navrhne možné úspory elektrické energie	**Elektromagnetické jevy** – elektrická energie (el. práce) – výkon elektrického proudu – úspory elektrické energie		**Rv, Pč** úspory energie v domácnosti, příprava pokrmů
9	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	– určí severní pól cívky s proudem – vysvětlí podstatu elektromagnetu a porovná jeho vlastnosti s trvalým magnetem – vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru – demonstruje elektromagnetickou indukci a vysvětlí její podstatu	– magnetické pole cívky s proudem – elektromagnet – otáčivé účinky magnetického pole na cívku s proudem – stejnosměrný elektromotor – elektromagnetická indukce		
9	rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	– objasní vznik střídavého proudu a z konkrétního grafu časového průběhu střídavého proudu určí jeho periodu a kmitočet – porovná stejnosměrný a střídavý proud – změří střídavý proud a napětí	**Střídavý proud** – vznik střídavého proudu – časový průběh střídavého proudu – měření střídavého proudu a napětí		**M** goniometrické funkce (sinusoida)

		– objasní stavbu a funkci transformátoru – využívá vztah pro výpočet transformačního poměru při řešení konkrétních úloh – zná podstatu rozvodné elektrické sítě	– transformátor – rozvodná elektrická síť		
9	rozlišívodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	– objasní mechanismus vedení elektrického proudu v elektrolytech, plynech a polovodičích – uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalině a v plynu – objasní vznik blesku a zásady ochrany před jeho účinky – vysvětlí změnu odporu vlastního polovodiče při zahřátí a při osvětlení, uvede příklady užití těchto jevů – objasní funkci polovodičové diody	**<u>Vedení elektrického proudu</u>** – elektrický proud v kapalinách – elektrický proud v plynech – elektrický proud v polovodičích – polovodičová dioda – LED dioda, fotodioda		**Ch** stavba atomu, ionty, PSP, galvanické články a elektrolýza
9	rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	– na příkladech ukáže, kdy dochází k lomu světla ke kolmici, a kdy k lomu od kolmice – uvede příklad úplného odrazu světla a objasní, kdy může nastat – objasní rozklad bílého světla optickým hranolem a barevnost okolního prostředí – rozliší spojku od rozptylky podle optických vlastností a uvede jejich užití v praxi	**<u>Lom světla, čočky</u>** – lom světla – úplný odraz světla – rozklad bílého světla hranolem – zobrazení spojkou a rozptylkou – dalekozrakost a krátkozrakost		**Př** mikroskop, zrak
9	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	– popíše složení atomu – uvede tři základní druhy radioaktivního záření a porovná jejich vlastnosti – uvede příklady využití radionuklidů – popíše řetězovou jadernou reakci – vysvětlí výrobu energie v jaderné elektrárně	**<u>Energie a její přeměny</u>** – radioaktivita – využití jaderného záření – jaderné reakce – jaderná elektrárna – ochrana lidí před radioaktivním zářením – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	**ENV-základní podmínky života** surovinové a energetické zdroje, vlivy na prostředí)	

		– uvádí výhody a nevýhody větrných, vodních, tepelných a jaderných elektráren z hlediska vlivu na životní prostředí			
9	objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	– uvede složení sluneční soustavy – objasní pohyby planet kolem Slunce – objasní pohyb měsíců planet kolem planet	**Sluneční soustava** – hlavní složky Sluneční soustavy – pohyb planet/měsíců kolem Slunce/planet		**Z** Země, sluneční soustava

6.6.2 Chemie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vzdělávací obor: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie

1. Název vyučovacího předmětu

Chemie

2. Obsahové

Vzdělávací obor je zaměřen na podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí prostřednictvím pozorování a jednoduchých chemických pokusů. Do vzdělávacího oboru je začleněno průřezové téma environmentální výchova.

3. Časové vymezení

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku.

4. Organizační vymezení

Výuka probíhá většinou v odborné učebně, se kterou sousedí sklad se základními chemikáliemi a laboratorními pomůckami. Učebna je vybavena nástěnnou periodickou soustavou prvků, pracovními stoly a katedrou. Lze zde vykonávat jednoduché experimenty související s učivem.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel seznamuje žáky se základními chemickými pojmy a s různými metodami poznávání přírodních jevů a vlastností látek.
Učitel provádí experimenty, které buď ověřují či potvrzují uvedené zákonitosti.
Učitel vede žáky k zpracovávání informací z hlediska důležitosti i objektivity.

Kompetence pracovní

Při provádění žákovských pokusů dbá učitel na dodržování pravidel bezpečné práce.
Seznamuje žáky s chemickými látkami, které mohou poškodit zdraví člověka.
Vede žáky k tomu, aby získané dovednosti využili v každodenním životě.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k samostatnému uvažování a řešení problémů týkající se situací v reálném životě.
Učitel vede žáky k vyjádření či formulaci jednoznačného problému, na který se narazí při výuce.
Učitel u žáků rozvíjí tvořivé myšlení např. zadáváním problémových úloh, práce s knihou, internetem.

Kompetence občanské

Učitel klade důraz na zodpovědné rozhodování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
Učitel vede žáky k odpovědnosti za kvalitu životního prostředí.
Učitel upozorňuje na nebezpečí zneužití některých chemických látek.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k výstižnému vyjadřování myšlenek a názorů jak v písemném, tak v ústním projevu.
Učitel vybízí žáky k vhodnému reagování při řešení problémů, k účinnému zapojení se do diskuse a k obhajobě vlastního názoru a k vhodné argumentaci.
Učitel využívá informační a komunikační prostředky k řešení problémů týkajících se okolního světa.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k účinné spolupráci ve skupinách.
Učitel zapojuje diskusi s jednotlivci, ve skupině i celé třídě.
Učitel vede žáky k efektivní spolupráci.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb při učení, při procvičování, při laboratorních pracích a chemických pokusech.
Učitel podněcuje žáky k seznámení se s novými technologiemi, které lze využít pro efektivní práci při hodině a při učení.
Učitel vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí.
Učitel vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi.
Učitel klade důraz na etické jednání a respekt k ostatním při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.
Učitel vede žáky k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s užíváním převzatých zdrojů.

6. Průřezová témata

Environmentální výchova:
základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

8.ročník

	Vzdělávací oblast	**Člověk a příroda**			
	Vzdělávací obor	**Chemie**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	– uvede zásady bezpečné práce v odborné učebně a řídí se jimi – popíše zásady první pomoci při úrazu (poleptání, popálení, nadýchání se jedovatého plynu) v laboratoři nebo domácnosti – pojmenuje v laboratoři nejčastěji používané sklo a pomůcky	**Zásady bezpečné práce** – chemická laboratoř – nebezpečné látky a přípravky		**Př** první pomoc
8.	Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	– uvede příklady volně prodávaných hořlavin a zásady bezpečné práce s nimi – uvede telefonní číslo hasičů a popíše správné chování při požáru – vysvětlí princip hašení požárů a rozliší základní hasební látky v hasicích přístrojích	– hašení požáru		
8.	Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	– popíše vlastnosti vybraných látek – porovná vybrané látky na základě jejich rozdílných vlastností	**Vlastnosti látek** – pozorování vlastností látek – měření vlastností látek (hustota, t_t, t_v, - skupenství) – rozpustnost látek,		**F** látky a tělesa
8.	Rozlišuje směsi a chemické látky	– rozpozná různorodé a stejnorodé směsi – uvede příklad pevného, kapalného a plynného roztoku	**Směsi** – různorodé, stejnorodé		
8.	Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	– vypočítá hmotnostní zlomek složek roztoku – navrhne přípravu roztoku daného složení – správně používá termíny: rozpuštěná látka a rozpouštědlo, koncentrovanější a zředěnější roztok	**Složení roztoků** – hmotnostní zlomek		**M** procenta, trojčlenka
8.	Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	– popíše vliv teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné pevné látky na rychlost rozpouštění – rozlišuje mezi pojmy nasycený a nenasycený roztok	– rozpustnost		

8.	Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	– sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci – popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace – navrhne vhodný postup oddělování složek směsí v běžném životě – uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí	**Oddělování složek směsí** – usazování – filtrace – destilace, – krystalizace, – sublimace		**F** skupenství látek
8.	Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	– vysvětlí význam vody pro život na Zemi – uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti vody – rozliší vodu destilovanou, měkkou, tvrdou, minerální – používá správně pojmy: pitná, užitková a odpadní voda – vyjmenuje příklady jejich výskytu a použití – navrhne, jak šetřit vodou v domácnosti	**Voda a vzduch** – druhy vod – úprava vody – čištění vody	**EV - základní podmínky života** (význam vody pro život na Zemi, ochrana vody)	**Z, Př** hydrosféra
8.	Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	– popíše složení vzduchu – vyjmenuje hlavní znečišťovatele pitné vody a vzduchu – navrhne, jak omezit znečišťování vody a vzduchu	– složení a význam vzduchu – čistota ovzduší	**EV - základní podmínky života** (význam vzduchu pro život na Zemi, snižování znečištění vzduchu)	**F, Př, Z** atmosféra
8.	Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	– rozlišuje částice atomu, atomy a molekuly – popíše umístění protonů, elektronů a neutronů v atomu a uvede znaménko elektrického náboje elektronu a protonu – používá značky a názvy vybraných prvků – vysvětlí vznik iontů	**Částicové složení látek** – stavba atomu – chemické prvky – vznik iontů		**F** částice látky
8.	Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků	– vysvětlí princip uspořádání prvků v periodické soustavě	**Periodická soustava prvků**		
8.	Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	– rozliší chemickou značku a vzorec – rozdělí látky podle složení na prvky, sloučeniny a směsi – určí charakter chemické vazby	**Chemické sloučeniny** – složení molekul, chemický vzorec – chemická vazba – chemická sloučenina		

8.	Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	– definuje pojmy: výchozí látky, produkty chemických reakcí – rozliší typy chemických reakcí – vyčíslí a přečte jednoduché chemické rovnice – uvede využití vybraných chemických reakcí v praxi	**Chemické reakce** – chemická rovnice – zákon zachování hmotnosti – klasifikace chemických reakcí(slučování, rozklad, exotermní a endotermní reakce)		**F** energie, teplo
8.	Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	– vyjmenuje faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – vysvětlí pojem katalyzátor	– faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí		
8.	Rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	– uvede vlastnosti a použití významných nekovů – uvede vlastnosti a použití vybraných kovů – uvede hlavní složky vybraných slitin kovů	**Prvky** – nekovy(H, O, N, C, S, P, halogeny) – polokovy (Si) – kovy(Fe, Al,Zn, Cu, Hg, Pb, Sn, Ag,Au, alk. kovy, Ca, Mg)		**F** elektrické a tepelné vodiče **Pč** technické materiály
8.	Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	– používá oxidační čísla k psaní a čtení vzorců halogenidů, oxidů, hydroxidů a kyselin – popíše vlastnosti a použití vybraných halogenidů, oxidů, hydroxidů a kyselin – uvede pravidla bezpečné práce s žíravými látkami a první pomoc při zasažení těmito látkami – zapíše vzorce a uvede praktické využití vybraných solí	**Anorganické sloučeniny** – oxidační číslo – halogenidy – oxidy – sulfidy – hydroxidy – kyseliny – kyslíkaté soli – vznik a využití solí		**Př** nerosty **Pč** výživa rostlin
8.	Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	– rozliší kyselý a zásaditý roztok pomocí hodnot pH – určí pH roztoku pomocí univerzálního indikátorového papírku – definuje neutralizaci a dokáže ji zapsat chemickou rovnicí, uvede praktické příklady neutralizace	**Kyselost a zásaditost roztoků** – stupnice pH – neutralizace		

9. ročník

9.	Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	– rozezná redoxní reakce mezi ostatními a určí, který prvek se oxiduje, redukuje – podle umístění kovu v řadě reaktivity kovů rozhodne o průběhu reakce – popíše výrobu železa a výrobu oceli – popíše elektrolýzu a uvede příklady jejího využití – uvede faktory ovlivňující korozi kovů a způsoby jejich ochrany	**Redoxní reakce** – řada napětí kovů – výroba železa a oceli – elektrolýza – galvanický článek – koroze		F vedení el. proudu v kapalinách, zdroje napětí
9.	Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	– vypočítá molární hmotnost sloučeniny z molárních hmotností chemických prvků – využívá s porozuměním vztah mezi látkovým množstvím, molární hmotností a hmotností – využívá s porozuměním vztah mezi látkovou koncentrací, látkovým množstvím a objemem roztoku	**Chemické výpočty** – látkové množství – molární hmotnost – koncentrace roztoku		**M** trojčlenka, vyjádření neznámé ze vzorce, procenta
9.	Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	– rozliší fosilní a ostatní paliva – uvede příklady produktů získávaných při frakční destilaci ropy – uvede příklady výrobků chemického průmyslu, jejichž výchozí surovinou je ropa – popíše výhody a nevýhody neobnovitelných a obnovitelných zdrojů energie	**Zdroje energie** – uhlí – ropa – zemní plyn – obnovitelné zdroje energie	**EV- vztah člověka k prostředí** (význam podpory obnovitelných zdrojů energie)	**Z** přírodní suroviny
9.	Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	– zapíše a přečte jednoduché vzorce uhlovodíků – sestaví modely vybraných uhlovodíků – uvede zdroje uhlovodíků – popíše vlastnosti a použití vybraných uhlovodíků	**Uhlovodíky** – organické sloučeniny – alkany – alkeny – alkyny – areny		
9.	Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	– používá pojmy derivát uhlovodíku, charakteristická skupina a uhlovodíkový zbytek ve správných souvislostech – zapíše chemické vzorce, pojmenuje základní uhlovodíky a jejich deriváty	**Deriváty uhlovodíků** – halogenderiváty – dusíkaté deriváty – hydroxyderiváty – karbonylové sloučeniny – karboxylové kyseliny – reakce karboxylových kyselin	**EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí** (účinky některých halogenderivátů na	

		– uvede vlastnosti a použití vybraných halogenderivátů, dusíkatých a kyslíkatých derivátů uhlovodíků – rozlišuje reakce karboxylových kyselin, esterifikaci a neutralizaci		ozonovou vrstvu a životní prostředí)	
9.	Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	– uvede příklady zdrojů sacharidů a jejich význam pro člověka – uvede příklady zdrojů tuků a jejich význam pro člověka – uvede příklady zdrojů bílkovin a jejich význam pro člověka – uvede příklady zdrojů vitaminů a jejich význam pro člověka	**Přírodní látky** – sacharidy – tuky – bílkoviny – vitamíny		**Rv** výživa a zdraví
9.	Orientuje se v koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů	– rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy z hlediska výživy – posoudí různé typy potravin z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	**Chemie a společnost** – biotechnologie – potraviny		
9.	Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	– jmenuje příklady průmyslových hnojiv, skupiny látek užívaných k ochraně úrody a jejich vliv na životní prostředí – jmenuje skupiny běžně dostupných léčiv, způsoby jejich použití a porozumí základním instrukcím uvedeným v příbalových letácích léčiv – popíše bezpečné a k životnímu prostředí šetrné zacházení s mycími a čisticími prostředky v domácnosti – jmenuje příklady plastů a syntetických vláken, uvede jejich vlastnosti – vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska jejich užitných vlastností a vlivu na životní prostředí – uvede příklady zákonně i nezákonně prodávaných omamných a návykových látek	– průmyslová hnojiva, pesticidy – léčiva – detergenty – polymerace, plasty – syntetická vlákna – návykové látky	**EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí** (vliv průmyslových hnojiv, pesticidů a detergentů na životní prostředí - ochrana životního prostředí)	**Př** ochrana životního prostředí, návykové látky **Pč** výživa a ochrana rostlin, technické materiály **Rv** - drogy

		– popíše příklady následků účinků nadměrné konzumace drog (včetně kouření a požívání alkoholu) na lidský organismus			
9.	Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	– uvede příklady prvotních a druhotných surovin významných pro chemickou výrobu – zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace odpadů	– chemický průmysl v ČR – recyklace surovin	**EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí** (hospodaření s odpady, druhotné suroviny, recyklace)	Z hospodářství ČR

6.6.3 Přírodopis

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Tematický okruh: **Přírodopis**
Vyučovací předmět: **Přírodopis**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Přírodopis

2. Obsahové vymezení

Předmět Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, spolu s předměty chemie, fyzika a zeměpis.
Přírodopis je vyučován v 6. – 9. ročníku jako samostatný předmět. Bezprostředně navazuje na předmět Přírodověda, která se vyučuje ve 4. a 5. ročníku.
Vzdělávání v předmětu Přírodopis:

- vše směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako celek, jehož součásti jsou navzájem propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organizmů

3. Časové vymezení

Vyučovací předmět Přírodopis má hodinovou dotaci v 6. – 8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

4. Organizační vymezení

Pro výuku Přírodopisu máme samostatnou odbornou učebnu. Vyučuje se ve třídě, kde je kmenová třída, která bezprostředně sousedí s kabinetem Přírodopisu.

Formy a metody práce:

- frontální výuka, demonstrační pokusy
- skupinová práce (využití přírodnin, pracovních listů a odborné literatury)
- přírodovědné vycházky, pozorování
- spolupráce s ekologickým centrem Paleta – přednášky
- návštěva muzeí a výstav
- laboratorní práce
- využití pobytu ve školách v přírodě
- přírodovědné soutěže, olympiády

V hodinách přírodopisu jsou často používány různé demonstrační pomůcky, které umožňují rozvíjet představivost žáků. Dále pak tvorba plakátů (a laboratorní práce) s využitím přírodnin a odborné literatury. Žáci navštěvují ekologické sdružení Paleta, kde se seznamují s ochranou životního prostředí a zajištěním tzv. trvale udržitelného rozvoje.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel vede žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů a k jejich propojování.
Učitel vede žáky ke správnému používání odborné terminologie.
Učitel vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací.
Učitel vede žáky k nalézání a pochopení souvislostí a to i v ostatních předmětech.

Kompetence pracovní

Učitel využívá exkurzí, přednášek, vycházek a škol v přírodě, kde mají žáci možnost poznat své schopnosti a realizovat je, ukáže jim profesní směr.
Učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a živými přírodninami.
Učitel zadá úkol tak, aby si žáci sami si mohli organizovat práci, navrhnou svůj postup a časový rozvrh.

Kompetence k řešení problémů

Učitel zadává úkoly tak, aby umožňovaly více postupů řešení.
Učitel zařazuje metody, při nichž žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, chování v NP, CHKO, třídění odpadu.
Učitel vede žáky k ochraně vlastního zdraví a zdraví svých blízkých.

Kompetence komunikativní

Učitel ve skupinách vede žáky k respektování názorů druhých, učí je diskuzi.
Učitel využívá informační a komunikační prostředky, umožňuje prezentaci žáků pomocí různých typů textů, záznamů a obrazového materiálu.
Učitel vede žáky k hodnocení výsledků jejich práce, schopnosti argumentovat a přijmout kritiku druhých.

Kompetence sociální a personální

Učitel využívá skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
Učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a pocitu zodpovědnosti
Učitel využívá pobytu ve školách v přírodě k lepšímu poznání žáků mezi sebou i žáků s učitelem k posílení sebedůvěry žáka přispívá řešení jednotlivých problémů

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb, které žák využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
Učitel zadává úkoly s využitím digitálních technologií, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

6. Průřezová témata:

- aplikace odpovědného chování, jednání, zodpovědnost za své zdraví, aktivní přístup k prostředí (VDO)
- vývoj lidského chování, zvířecí a lidská komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- pochopení souvislostí v biosféře, vztahů člověka a prostředí a důsledku lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace kritického čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

	Vzdělávací oblast	**Člověka a příroda**		
	Vzdělávací obor	**Přírodopis**		
	Předmět	**Přírodopis**		
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
6.	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	porovná názory na vznik a vývoj života na Zemi, vymezí základní projevy života a stanoví podmínky života na Zemi	Vznik života na Zemi Projevy života Podmínky života Rozmanitost přírody	**Environmentální výchova:** Základní podmínky života
6.	popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou, porovná rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, pracuje s mikroskopem a vytvoří preparát	Buňka, nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost	
6.	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	popíše pohlavní a nepohlavní rozmnožování a uvede příklady, vysvětlí význam dědičnosti	Rozmnožování a dědičnost	
6.	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	vyjmenuje základní virová a bakteriální onemocnění, popíše způsoby ochrany před nákazami, uvede příklady užitečných bakterií	Viry, bakterie	
6.	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	popíše stavbu hub, vyjmenuje a charakterizuje zástupce jedovatých, jedlých a nejedlých hub, plísní	Houby	
6.	vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích		Houby	
6.	objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	vysvětlí symbiózu houby a řasy, pozorováním porovná stélky lišejníků, ukáže na mapě, kde slouží lišejníky jako potrava sobů	Lišejníky	

6.	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	dokáže zařadit bezobratlé živočichy do taxonomických skupin, vyjmenuje zástupce jednotlivých skupin dokáže popsat jejich život a rozmnožování a stavbu těla diskutuje o jejich výskytu vysvětlí jejich význam v různých ekosystémech vyjmenuje nemoci, které mohou přenášet a vysvětlí způsoby ochrany pracuje s mikroskopem	Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci Korýši Vzdušnicovci Hmyz Ostnokožci	
6.	zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Zdůvodní význam živočichů v přírodě v souvislostech, vysvětlí smysl vytváření NP a CHKO, popíše hospodářské využití zvířat	Etologie	
6.	aplikuje praktické metody poznávání přírody	pracuje s mikroskopem, používá atlasy a klíče, pracuje s přírodninami v učebně i v terénu	Mikroskopovací a pozorovací techniky	
6.	dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		**Environmentální výchova**:vztah člověka k prostředí
7.	rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	uvede příklady orgánových soustav rostlin a živočichů a objasní jejich význam	Pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus	
7.	třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	rozdělí organismy do říší, podle společných znaků a vlastností je porovná a zařadí do systému, při vyhledávání použije mezinárodní odborné názvosloví	Soustava organismů, mezinárodní odborné názvosloví	
7.	odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	uvede příklady rozdělení pletiv a popíše jejich znaky	Přehled systému rostlin	**Environmentální výchova:**ekosystémy

7.	porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	pojmenuje části rostlin, vysvětlí druhy rozmnožování rostlin rozpozná zástupce rostlin a dokáže je zařadit do taxonomických skupin	Semenné rostliny, výtrusné rostliny Nahosemenné roslltiny Krystosemenné roslltiny	
7.	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	vysvětlí pojem fotosyntéza, vyjmenuje typy rozmnožování rostlin rozlišuje rostliny podle požadavků na prostředí	Fyziologie rostlin	
7.	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	určuje rostliny podle botanického klíče	Určování rostlin podle botanického klíče	
7.	odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	rozliší přírodní a umělá společenstva, popíše patrovitost a vegetační stupně lesa, vysvětlí pojmy	Společenstva	
7.	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	popíše stavbu těla živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů, popíše tělo obratlovců	Strunatci	
7.	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje do hlavních taxonomických skupin	zařazuje zástupce obratlovců do taxonomických skupin vysvětlí vznik jednotlivých skupin obratlovců popíše stavbu těla skupin obratlovců uvede výskyt živočichů a způsob života vyjmenuje chráněné druhy	Bezobratlí, strunatci, obratlovci: Kruhoústí Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci	
7.	odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	vysvětlí pojem adaptace, popíše vztahy mezi jednotlivými organismy, uvede příklady adaptací	Společenstva	
7.	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi			**Environmentální výchova:**ekosystémy

7.	rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	vyjmenuje základní ekologické pojmy a orientuje se v nich	Ekologie, populace, společenstva, ekosystémy, potravní řetězec,trvale udržitelný rozvoj	**Environmentální výchova:**lidské aktivity a problémy životního prostředí
7.	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Ekologie	**Environmentální výchova:**lidské aktivity a problémy životního prostředí
7.	dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Poznávání přírody	**Environmentální výchova:**vztah člověka k prostředí
7.	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	posoudí narušení rovnováhy ekosystému	Životní prostředí	
7.	zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	prostuduje zásady etologie a ekologie	Etologie a ekologie	
8.	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	prodiskutuje využití genového inženýrství, objasní význam genetických vyšetření pro zdravý vývoj plodu člověka, rozumí vybraným pojmům	Dědičnost a základy genetiky	

8.	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje do hlavních taxonomických skupin	zařadí zástupce savců do taxonomických skupin popíše stavbu těla savců vysvětlí pojmy vejcorodí a živorodí popíše způsob života, získávání potravy a výskyt zástupců jednotlivých řádů popíše způsoby ochrany některých savců vysvětlí základní pojmy prodiskutuje vztah člověka k vybraným zástupcům	Savci - vejcorodí živorodí: Placentálové Hmyzožravci Letouni Chudozubí Hlodavci Zajíci Šelmy Ploutvonožci Kytovci Chobotnatci Lichokopytníci Sudokopytníci Primáti	
8.	odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	vysvětlí pojem biom a zařadí do něj vybrané savce, vysvětlí pojem etologie a rozdělí jednotlivé druhy chování savců	Savci	
8.	zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	zdůvodní význam živočichů v přírodě, uvede příklady nebezpečí negativních zásahů člověka, vysvětlí smysl vytváření národních parku a CHKO, popíše hospodářské využití zvířat	Ekologie a etologie	

8.	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	popíše stavbu jednotlivých soustav vysvětlí vznik jednotlivých orgánů a jejich stavbu popíše procesy životních funkcí vyjmenuje základní pojmy diskutuje o nemocech a jejich prevenci	Člověk: Kosterní soustava Svalová soustava Oběhová soustava Mízní soustava Dýchací soustava Vylučovací soustava Kožní soustava Nervová soustava Smyslové orgány Hormonální soustava Pohlavní soustava	
8.	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	rozliší ontogenezi od fylogeneze, vyjmenuje základní vývojové lidské znaky	Vývoj člověka	Odlišnosti mezi národy
8.	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	vyjmenuje jednotlivé fáze prenatálního vývoje, vysvětlí pojem šestinedělí, uvede znaky jednotlivých věkových období	Ontogeneze	
8.	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	objasní vliv životního prostředí na zdraví člověka, vysvětlí pojmy civilizační nemoc a návyková látka	Člověk a zdraví Nemoci, úrazy, epidemie Vliv prostředí a životního stylu na zdraví člověka	
8.	aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	svými slovy popíše chování v situacích ohrožujících zdraví, vysvětlí postup při první pomoci	Zásady poskytování první pomoci a vybavení lékárny, epidemie	
8.	aplikuje praktické metody poznávání přírody	pacuje s mikroskopem, používá atlasy a klíče, pracuje s přírodninami v učebně i v terénu	Mikroskop, atlasy	
8.	dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Poznávání přírody	**Environmentální výchova:**vztah člověka k prostředí
9.	odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Rozliší instinktivní a adaptivní chování, vysvětlí základní ekologické pojmy	Savci	

9.	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Shrne veškeré znalosti o těchto dějích, popíše vlivy erozí ve svém okolí, vysvětlí nutnost ochrany vodních zdrojů	Vnější a vnitřní činitelé podílející se na tvorbě zemského povrchu	
9.	zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	zdůvodní význam živočichů v přírodě v souvislostech, uvede příklady nebezpečí negativních zásahů člověka do přírody, uplatní zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Ekologie a etologie	
9.	objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	shrne veškeré znalosti o zemských sférách a zdůvodní jejich význam pro vznik a trvání života na Zemi	Planeta Země	
9.	rozpozná podle charekteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	uvede příklady nerostů a hornin, objasní hospodářský význam důležitých hornin	Nerosty a horniny	
9.	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	shrne veškeré znalosti o vnitřních a vnějších geologických dějích, posoudí jejich důsledky na život člověka a jeho sídla, popíše vlivy vodních erozí ve svém okolí	Vnitřní a vnější geologické děje	
9.	porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	zdůvodní význam ochrany půdy, vysvětlí pojmy urbanizace, půdní fond, rekultivace, meliorace	Pedologie	**Environmentální výchova:** vztah člověka k prostředí
9.	rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	vysvětlí, že vývoj Země pokračuje, uvede příklady jednotlivých geologických období s jejich charakteristickými znaky	Historie Země	
9.	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	uvede konkrétní příklady toho, jak člověk negativně ovlivňuje počasí a podnebí	Atmosféra, hydrosféra Význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana přírodních zdrojů, negativní vlivy znečištění ovzduší a klimatických změn na živé organismy Přírodní katastrofy ve světě a v ČR a ochrana před nimi	**Environmentální výchova:**vztah člověka k prostředí

9.	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	vysvětlí pojem ekologie, vyjmenuje mezidruhové a vnitrodruhové vztahy	Druhy ekologie	
9.	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Etologie a ekologie	**Environmentální výchova:**lidské aktivity a problémy životního prostředí

6.6.4 Zeměpis

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Tematický okruh: **Zeměpis**
Vyučovací předmět: **Zeměpis**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Zeměpis

2. Obsahové vymezení

Zeměpis svojí obsahovou náplní navazuje na předmět vlastivěda na 1. stupni ZŠ.
Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání svého regionu, své vlasti a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení, logického uvažování, zaujímání postojů a sledování aktuálního dění
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

3. Časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. V 6., 8. a 9. má dotaci 2 hodiny týdně, v 7. ročníku 1 hodinu týdně.

4. Organizační vymezení

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- referáty a samostatná práce

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacích oblastí Člověka příroda a Člověk a společnost

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel vede žáky

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevování, řešení problémů a utváření vlastních závěrů
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k myšlení v Evropských a globálních souvislostech
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k myšlení v Evropských a globálních souvislostech
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:
- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

Kompetence digitální

Učitel vede žáky:
- k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- k utváření digitalizovaných geografických reálii
- k práci s geografickými informačními systémy, s digitálními mapami a aplikacemi
- k ověřování poznatků získaných z jiných zdrojů

6. Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:
Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané
Etnický původ
Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

	Vzdělávací oblast	**Člověk a příroda**		
	Vzdělávací obor	**Zeměpis**		
	Předmět	**Zeměpis**		
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
6.	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- samostatně používá atlas a učebnici, orientuje se v jejich obsahu	rejstřík, tabulky atlasu	Objevujeme Evropu a svět - Evropa a svět, mezinárodní setkávání
6.	Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- používá s porozuměním základní zeměpisné pojmy - pracuje samostatně se zeměpisnými souřadnicemi a s jejich pomocí určuje zeměpisnou polohu - aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností	krajinná sféra, měřítko map, legenda mapy, zeměpisná poloha, poledníky, rovnoběžky, obratníky	
6.	Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	- rozlišuje zemský povrch podle určitých zeměpisných kritérií - popíše děje v atmosféře a hydrosféře	vznik pohoří, vnější přírodní činitelé, podnebí, voda v oceánech, voda na pevnině	Základní podmínky života – voda

6.	Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- uspořádá informace o probraných přírodních krajinách	krajinná sféra, fyzicko-geografická sféra, socioekonomická sféra	
6.	Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	- určí a popíše tvar Země - objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše ostatní tělesa sluneční soustavy	planeta Země, zeměkoule, Slunce, sluneční soustava, vesmír	
6.	Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- předvede otáčení Země kolem zemské osy - vysvětlí pojem zemská osa, severní (zeměpisný) pól a jižní pól, naznačí sklon zemské osy - určí délky otočení Země okolo osy a okolo Slunce - popíše vztah mezi Zemí a Měsícem, povrch a pohyby Měsíce	planeta Země, globus, pohyby Země, roční období, Měsíc - přirozená družice Země, čas na Zemi	
6.	Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	- vyjmenuje, popíše a vysvětlí jednotlivé přírodní sféry	litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra, tvary zemského povrchu	Základní podmínky života - voda, ovzduší, půdy, ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině, krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy Vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na zemi - důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje

6.	Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	- pojmenuje a porovná přírodní a kulturní složky krajiny	přírodní a kulturní krajiny biomy:deštné lesy, pouště, savany, stepi, subtropické rostlinstvo, listnaté lesy, jehličnaté lesy, tajga a tundra	Základní podmínky života - biodiverzita, funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás
6.	Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- popíše s porozuměním vnitřní přírodní síly, které působí na zemský povrch a projevují se zemětřesením a sopečnou činností - popíše s porozuměním vnější přírodní síly	vrásnění, kerná činnost, zemětřesení, sopečná činnost, zvětrávání	
6.	Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	- čte s porozuměním turistické značky a vysvětlivky v mapě - pracuje aktivně s turistickými mapami	turistické mapy, určování zeměpisné polohy v mapě	
6.	Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	- pracuje aktivně s azimutem, směřuje podle něho pohyb v terénu	orientace podle mapy, azimut (plní se v rámci sportovních podzimních soustředění a na pobytech v přírodě)	
6.	Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	- rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajin	krajina krajinná sféra fyzickogeografická sféra	
6.	Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- dodržuje při cvičeních v terénu zásady bezpečného pohybu - vykonává aktivně praktické činnosti a úkoly v modelových situacích	bezpečné chování v terénu, správné chování v přírodě, jednání a chování v mimořádných událostech	

7.	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- vyhledává informace z různých zdrojů dat (internet, encyklopedie) - používá tabulky v učebnici a atlase - zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídí a zobecňuje - aktivně pracuje s rejstříkem zeměpisných atlasů	informační a dokumentační zdroje v geografii týkající se světadílů Amerika, Afrika	Evropa a svět nás zajímá-zážitky a zkušenosti z Evropy a světa Objevujeme Evropu a svět-státní a evropské symboly Etnický původ-různé způsoby života
7.	Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- všímá si přírodních a společenských znaků a popisuje je podle příslušných map	Amerika, Afrika– poloha, povrch, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny, nerostné bohatství, obyvatelstvo, průmysl	
7.	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- vyhledá a popíše v mapách oblasti Ameriky, Afriky	oblasti Ameriky oblasti Afriky	

7.	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- vyhledá v mapách příslušný kontinent, určí jeho geografickou polohu a orientuje se v něm	Amerika, Afrika, - poloha, členitost, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo, náboženství	Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí,ale i jejich vzájemná rovnost,postavení národnostních menšin /indiáni, eskymáci…/ Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami /vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílností Etnický původ - odlišné myšlení a vnímání světa, projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznání a důvody vzniku
7.	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- uvádí podle dostupných geografických materiálů důležité změny v politické mapě světa (nová jména států, vznik nových států a problémy států)	Amerika, Afrika, - státy v politické mapě - problémy států a jejich řešení - životní úroveň	
8.	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- používá tabulky v učebnici a dostupné školní atlasy pro daný ročník - třídí a zobecňuje zjištěné informace z různých zdrojů - aktivně pracuje s rejstříkem zeměpisných atlasů	informační a dokumentační zdroje v geografii týkající se Evropy a České republiky	Objevujeme Evropu a svět-naše vlast a Evropa

8.	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- vyhledá v mapách příslušný kontinent, určí jeho geografickou polohu a orientuje se v něm	Evropa - poloha, členitost, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo, náboženství	Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí,ale i jejich vzájemná rovnost,postavení národnostních menšin Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami /vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílností Etnický původ - odlišné myšlení a vnímání světa, projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznání a důvody vzniku
8.	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- uvádí podle dostupných geografických materiálů důležité změny v politické mapě světa (nová jména států, vznik nových států a problémy států)	Evropa - státy v politické mapě - problémy států a jejich řešení - životní úroveň	Objevujeme Evropu a svět-naše vlast a Evropa
8.	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- vyhledá a popíše v mapách oblasti Evropy	oblasti Evropy - východní, severní, jižní, jihovýchodní, západní, střední	

8.	Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- všímá si přírodních a společenských znaků a popisuje je podle příslušných map	Evropa, Česká republika jako součást Evropy	
8.	Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- vyjmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR, zhodnotí jejich zaměření	členství ČR v mezinárodních organizacích- NATO a EU	Jsme Evropané - mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže
8.	Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	- určí zeměpisnou polohu České republiky. - orientuje se na fyzickogeografické mapě	poloha, rozloha ČR povrch a geomorfologické členění podnebí vodstvo obyvatelstvo hospodářství zemědělství doprava	Základní podmínky života - propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, nové funkce zemědělství v krajině Lidské aktivity a problémy životního prostředí -doprava a ŽP /druhy doprav a ekologická zátěž/
8.	Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	- rozlišují základní správní územní členění ČR – kraje a jejich vybraná kritéria	územní členění ČR Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj	

8.	Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního region, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	- určí zeměpisnou polohu místního regionu - pojmenuje základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu. - posuzuje přednosti a nevýhody místního regionu	Pardubický kraj - můj region	
8.	Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	- pracuje s plánem města Pardubic, pojmenovává specifika města (podniky, firmy, kulturní zařízení, památky, sportoviště)	Pardubice - moje město	Vztah člověka k prostředí - naše obec
8.	Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	- komplexně srovnává jednotlivé kraje ČR podle vybraných kriterií	Morava, Zlínský kraj, Olomoucký kraj, Jihomoravský kraj,Vysočina, Moravskoslezský kraj	
9.	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- vyhledává informace z různých zdrojů dat (internet, encyklopedie) - používá tabulky v učebnici a atlase - zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídí a zobecňuje - aktivně pracuje s rejstříkem zeměpisných atlasů	informační a dokumentační zdroje v geografii týkající se světadílů Asie, Austrálie a Oceánie, Antarktida	Evropa a svět nás zajímá-zážitky a zkušenosti z Evropy a světa Objevujeme Evropu a svět-státní a evropské symboly Etnický původ-různé způsoby života
9.	Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- všímá si přírodních a společenských znaků a popisuje je podle příslušných map	Asie, Austrálie a Oceánie, Antarktida – poloha, povrch, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny, nerostné bohatství, obyvatelstvo, průmysl	

9.	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- vyhledá a popíše v mapách oblasti Asie, Austrálie a Oceánie	Oblasti Asie, Austrálie a Oceánie	
9.	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- vyhledá v mapách příslušný kontinent, určí jeho geografickou polohu a orientuje se v něm	Asie, Austrálie a Oceánie, Antarktida - poloha, členitost, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo, náboženství	Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí,ale i jejich vzájemná rovnost,postavení národnostních menšin /indiáni, eskymáci…/ Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami /vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílností Etnický původ - odlišné myšlení a vnímání světa, projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznání a důvody vzniku
9.	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- uvádí podle dostupných geografických materiálů důležité změny v politické mapě světa (nová jména států, vznik nových států a problémy států)	Asie, Austrálie a Oceánie - státy v politické mapě - problémy států a jejich řešení - životní úroveň	

9.	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídí a zobecňuje - aktivně pracuje s rejstříkem zeměpisných atlasů - používá různé druhy map k vysvětlení konkrétní tematiky (zemědělství, těžba, obyvatelstvo) - aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností	informační a dokumentační zdroje v geografii týkající se světa	Objevujeme Evropu a svět
9.	Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	- rozlišuje vzhled a znaky kulturních krajin	socioekonomická sféra	Ekosystémy - kulturní krajina - pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek
9.	Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	- zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi - objasní pojmy porodnost, úmrtnost a přirozený přírůstek - nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi - pojmenuje příčiny přelidnění v určitých částech světa, jeho dopady na sociální a životní prostředí - vysvětlí typické rozdíly u základních lidských ras	obyvatelstvo světa, lidské rasy a jazyky	Ekosystémy - lidské sídlo - město - vesnice -umělý ekosystém, jeho funkce vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky
9.	Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	- rozliší sídla podle velikosti - vysvětlí pojem urbanizace - zdůvodní obecné výhody, ale i určité nevýhody života ve městě -uvede příklady různé funkce měst	sídla - městská sídla, funkce měst	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek
9.	Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	- vysvětlí pojmy (ekonomicky aktivní obyvatelstvo, HDP) - ukáže na mapě nejprůmyslovější oblasti na světě - rozliší druhy nerostných surovin a lokalizuje jejich výskyt na mapě	hospodářské poměry, nerostné suroviny, průmyslová odvětví	základní podmínky života – přírodní zdroje, surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost a vliv na prostředí

9.	Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- objasní s porozuměním pojmy vztahující se k dopravě, službám a cestovnímu ruchu	úloha dopravy v hospodářství pozemní doprava: silniční, železniční a potrubní vodní a letecká doprava služby obyvatelstvu cestovní ruch a rekreace	Lidské aktivity a problémy životního prostředí -doprava a životní prostředí, význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vliv na prostředí, ekologická zátěž, doprava a globalizace
9.	Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	- vzájemně srovná státy podle fyzickogeografických kritérií a podle společenských a hospodářských kritérií	politická mapa současného světa státy světa podle - rozlohy, polohy, počtu obyvatelstva, hustoty obyvatelstva	
9.	Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- posoudí na konkrétních příkladech, jak přírodní prostředí a zásahy do něj ovlivňují způsob života lidí na Zemi - zhodnotí přírodní zdroje z hlediska jejich vyčerpatelnosti a obnovitelnosti - posoudí příčiny a následky globálního poškozování životního prostředí	vztah přírody a společnosti globální problémy lidstva	Vztah člověka k prostředí - aktuální /lokální/ ekologický problém, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor a presentace
9.	Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- vyjádří osobní postoj k průvodním jevům ozbrojených konfliktů namířených proti civilnímu obyvatelstvu, př. terorismus - zdůvodní vznik nových států po roce 1990 - ukáže a pojmenuje některé nově vzniklé státy na mapě	ohniska nepokojů v současném světě, Evropa dnes	Evropa a svět nás zajímá - místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu

6.7 UMĚNÍ A KULTURA

6.7.1 Hudební výchova

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
Vzdělávací obor: **Hudební výchova**
Vyučovací předmět: **Hudební výchova**

---

1. stupeň

1. Název vyučovacího předmětu

Hudební výchova

2. Obsahové vymezení

Hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura
Hlavní složkou hudební výchovy na 1. stupni jsou zpěv a poslech. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti a návyky žáků. Nejčastější formou tohoto období je zpěv jednohlasý i dvojhlasý. Učitel vede žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku. Rozsah a poloha písní musí odpovídat rozsahu a poloze dětského hlasu. Je důležité, aby v hodinách docházelo ke střídání činností, aby děti nezpívaly po celou vyučovací dobu.
Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv hudební sluch žáků, jejich smysl pro čistou intonaci a rytmus. Rytmus snadno a dobře rozvíjíme častým zařazováním doprovodných nástrojů ke zpěvu. Vnímání hudby se rozvíjí nejvýrazněji při poslechu hudby. Poslechem se učí žáci hudbu citově prožívat a soustředit se.
Zpěv a hudbu vůbec můžeme využít i v jiných předmětech než Hv (Vv, Tv, Pč.).
Ve zpěvu i poslechu je nezbytné se vracet k probraným písním a skladbám. Je třeba věnovat pozornost hudebně nadaným žákům, dbát o jejich další rozvoj a probouzet u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity.
Zpěvem, poslechem, doprovodem písní na hudební nástroje a pohybovým projevem se stávají děti aktivními pozorovateli.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:
vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

3. Časové vymezení

Hudební výchova je realizována v 1. - 5. ročníku 1 hodinou týdně

4. Organizační vymezení

Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.
Jak a kde je předmět organizován, střídání skupin

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel vede žáka ke zpěvu na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.
Učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky.
Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

Učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků.
Učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů.
Učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení vhodných pro reprodukci hudby.

Kompetence k řešení problémů

Učitel seznamuje žáky s rozlišováním jednotlivé kvality tónů, rozpoznáním výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.
Učitel vybízí žáky k rozpoznání v proudu znějící hudby některých hudebních nástrojů, odlišení hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.
Učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků.
Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl.
Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence komunikativní

Učitel vybízí žáka k rytmizování a melodizování jednoduchých textů, improvizování v rámci nejjednodušších hudebních forem.
Učitel vybízí žáka k reakci pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.
Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků.
Učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby.
Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání.
Učitel vede žáky ke vzájemné toleranci.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání při učení i při zapojování do života školy a do společnosti; učí je samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít.

6. Průřezová témata

Nejsou zařazena

2. stupeň

1. Název vyučovacího předmětu

Hudební výchova

2. Obsahové vymezení

V průběhu vyučovacích hodin se žák učí pracovat se svým hlasem, osvojuje si písně různých hudebních žánrů, poznává hudbu v jejích stylových, žánrových i funkčních podobách a získává tak základní přehled o vývoji hudby ve světě i u nás.
V rámci vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností rozvíjí žák svou hudebnost a uplatňuje své individuální hudební schopnosti a dovednosti. Hlavním cílem předmětu je především utvářet a dále rozvíjet kladný vztah žáka k hudbě a umění vůbec.

3. Časové vymezení

Předmětu hudební výchova je věnována 1 hodina týdně v 6. - 8. ročníku.

4. Organizační vymezení

Výuka probíhá ve speciální učebně, která umožňuje provádět veškeré hudební aktivity. Je zde k dispozici klavír, rytmické nástroje, technické zázemí pro poslechové činnosti a především prostředí pro důstojné vnímání hudby.

5. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k vyjádření svého názoru a ohodnocení výsledků své práce i práce druhých.
Učitel vede žáky k využívání moderních informačních technologií.

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k osvojování si základních i nových poznatků a dovedností různými cestami, například formou hudebních her.
Učitel vede žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů (internet, encyklopedie, časopisy, filmy, učebnice) a k hledání souvislostí mezi nimi.
Učitel spojuje učení se skutečným životem, účastní se s žáky veřejných kulturních akcí, díky nimž získávají všeobecný přehled a ověřují si teoretické znalosti v praxi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k dodržování vymezených pravidel a ke kvalitnímu plnění povinností a závazků.

Kompetence občanské

Učitel vytváří příznivé klima respektováním individuálních odlišností při současném dodržování pravidel slušného chování.
Učitel využívá pochvalu jako jeden ze základních prostředků výuky a vede žáky k zažití úspěchu.
Učitel zařazuje do výuky skupinovou práci, při níž dbá na vzájemnou toleranci a respektování názorů druhých, vede žáky ke konstruktivní kritice.

Kompetence sociální a personální

Učitel podporuje přátelské vztahy ve třídě.
Učitel se snaží vytvořit optimální partnerský vztah mezi vyučujícím a žákem založený na důvěře.
Učitel zařazuje do výuky prezentace vlastní práce jednotlivců (referáty aj.), dále zařazuje rozhovory, diskuse a polemiky.
Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání.

Kompetence k řešení problémů

Učitel rozvíjí tvořivé myšlení, například při hudební improvizaci.
Učitel při řešení úkolů dbá na to, aby si žák uvědomil různé možnosti a zvolil správný postup.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb, které žák využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
Učitel vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, žáci spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
Učitel seznamuje žáky s významem digitálních technologií pro lidskou společnost, zařazuje práci s novými technologiemi, a rozvíjí u nich kritická hodnocení a jejich přínosy, kde žák reflektuje rizika jejich využívání.

6. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj, Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Sociální rozvoj, Poznávání lidí
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, Zvyky a tradice národů Evropy
Objevujeme Evropu a svět – Evropa a svět
Multikulturní výchova - Kulturní diference, Multikulturalita
Mediální výchova - Fungování a vliv médií ve společnosti

	Vzdělávací oblast	**Umění a kultura**			
	Vzdělávací obor	**Estetická výchova**			
1. stupeň	*Předmět*	**Hudební výchova**			
OVO	Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase			zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	zpívá na základě svých schopností čistě jednohlasé písně, provádí hlasová a dechová cvičení, správně vyslovuje, označí v nabídce poslechových skladeb / ukolébavku, vánoční koledu a písně, hymnu ČR /	zpívá jednohlasé písně, dodržuje hlasovou hygienu, měkce nasadí tón, uvědoměle vyslovuje samohlásky na konci slov, vysvětlí svými slovy pojmy: notová osnova, noty, houslový klíč, rozlišuje noty dle délky trvání, pozná pomlky, rozlišuje melodii stoupavou a klesavou, označí lidovou a umělou píseň	správně dýchá, vyslovuje a tvoří tón, rozlišuje dvoučtvrteční takt, pokouší se o zpěv jednoduché i dvojhlasé písně, vysvětlí pojmy: notová osnova, taktová čára, noty - celá, půlová, čtvrťová, rozliší vzestupnou a sestupnou melodii	dbá na správné dýchání, dodržuje hlasovou hygienu, použije v písni dynamiku	správně dýchá a uplatňuje hlasovou hygienu, rozšiřuje hlasový rozsah, na základě svých dispozic zpívá vícehlasně
Učivo	pěvecký a mluvní projev / pěvecké dovednosti, hlasová hygiena/, hudební rytmus - realizace písní ve dvoučtvrtečním, tříčtvrtečním a čtyřčtvrtečním taktu	vokální činnosti: rozšíření hlasového rozsahu, pěvecký a mluvní projev /pěvecké dovednosti, hlasová hygiena/ , notová osnova, noty, houslový klíč	vokální činnosti: pěvecký a mluvní projev / pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamika zpěvu, kánon, noty dle délky trvání, názvy not	vokální činnosti: intonace, vokální improvizace / durové i mollové tóniny/, pěvecký a mluvní projev, pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rytmus ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním a čtyřčtvrtečním taktu, dvojhlasé a vícehlasé písně	vokální činnosti: intonace v durových a mollových tóninách, hlasová hygiena, kánon
Mezipředmětové vztahy	Čj, M, Vv, Prv, Tv	Čj, M, Vv, Prv, Tv	Čj, M, Vv, Prv, Tv	Čj, M, Vv, Prv, Tv	Čj, M, Vv, Prv, Tv
Průřezová témata					

Poznámky	žák zazpívá nejméně 10 lidových písní a některé další písně dle uvážení učitele	žák zazpívá nejméně 10 lidových písní a některé další písně dle uvážení učitele	žák zazpívá nejméně 10 lidových písní a některé další písně dle uvážení učitele	žák zazpívá nejméně 15 písní dle výběru učitele	žák zazpívá nejméně 15 písní dle výběru učitele
OVO	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem			orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	vytleská rytmus, rytmizuje říkadla a jednoduché texty, improvizuje	rozliší rytmus pomalý a rychlý, vytleskává rytmus podle říkadel a písní, využívá k rytmickému doprovodu jednoduché nástroje	rozliší rytmus valčíku a polky, vytleskává rytmus jednoduchých popěvků, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem, využívá k rytmickému doprovodu jednoduché nástroje	vytvoří podle svých individuálních schopností a dovedností zápis melodie na daný text	přečte zápis melodie a zrealizuje jej podle svých individuálních schopností a dovedností
Učivo	vokální činnosti: improvizace ve dvoučtvrtečním taktu, hra na tělo	vokální činnosti: hudební rytmus, improvizace ve tříčtvrtečním taktu, hra na tělo, rytmický kánon	vokální činnosti: improvizace ve čtyřčtvrtečním taktu, hra na tělo, rytmický kánon	zápis melodie, instrumentální činnost žáků	čtení not, zpěv podle zápisu (dle individuálních možností žáků)
Mezipředmětové vztahy	Čj, M, Vv, Prv, Tv	Čj, M, Vv, Prv, Tv	Čj, M, Vv, Prv, Tv	Vv	Vv
Průřezová témata					
Poznámky					
OVO	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře			využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	využívá hudební nástroji k doprovodné hře	používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu	pozná, rozlišuje a používá hudební nástroje Orffova instrumentáře, vyrábí vlastní rytmické nástroje a využívá je k doprovodu	doprovodí písně na jednoduché rytmické nástroje, rytmizuje říkadla	doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje dle svých schopností a dovedností

Učivo	instrumentální činnosti: hra na hudební nástroje z Orffova hudebního instrumentáře	instrumentální činnosti: hra na hudební nástroje z Orffova hudebního instrumentáře	instrumentální činnosti: hra na hudební nástroje z Orffova hudebního instrumentáře	instrumentální činnosti: hra na hudební nástroje dle výběru žáků a jejich schopností	instrumentální činnosti: melodické a rymické nástroje
Mezipředmětové vztahy	Tv	Tv	Tv		
Průřezová témata					
Poznámky			vlastní rytmické nástroje např.:plechovka s čočkou, kinder vajíčko s rýží – pískem		
OVO	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie			rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	správně drží tělo při chůzi, poznává jednoduché taneční a hudebně pohybové hry, užívá pojmy melodie, zvuk, tón	pohybuje se podle daného rytmu, při tanci tleská a do pochodu bubnuje, rozlišuje směr melodie, označí tempo: pomalé - rychlé	předvede rytmus valčíku a polky, polkový a valčíkový krok, snaží se vyjádřit hudbu pohybem a zpěvem	vysvětlí pojmy velká a malá písňová forma, rondo, variace	rozlišuje na základě poslechu velkou a malou písňovou formu, rondo, variace
Učivo	zvuky, tóny, melodie	pohybový doprovod, pohybová, improvizace	taktování, pohybový doprovod, pohybové vyjádření hudby - chůze dvoudobá a třídobá, přísunný krok	hudební formy	hudební formy
Mezipředmětové vztahy	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv
Průřezová témata					
OVO	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby			vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

Školní výstupy	rozliší střední, vysoký a hluboký tón, jeho sílu a délku, vzestupnou a sestupnou melodii	rozliší stoupavou a klesavou melodii, výšku a hloubku tónu, pojmenuje barvu tónů, orientuje se v dynamice - znaménka síly	rozlišuje kvality tónů /délka, síla, barva, výška/ , melodii vzestupnou a sestupnou, používá dynamiku	objasní pojmy: předehra, mezihra, dohra s využitím notového materiálu písně, pokouší se o improvizaci	vysvětlí pojmy předehra, mezihra, dohra, tvoří v rámci svých individuálních schopností vlastní předehry, mezihry a dohry, hraje na ozvěnu, otázku a odpověď
Učivo	poslechové činnosti: kvalita tónů, délka, síla, výška	poslechové činnosti: kvalita tónů, pohyb melodie, zvukomalba, dynamika	poslechové činnosti: kvalita tónů, dynamika, emocionální zážitek z hudby	instrumentální činnosti: rytmizace, melodizace, stylizace, tvoření hudební improvizace, hudební hry	předehra, mezihra, dohra, hudební improvizace
Mezipředmětové vztahy	Vv, Tv	Vv, Tv	Vv, Tv		
Průřezová témata					
OVO	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální			rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	pojmenuje hudební nástroje a jejich zvuky	rozliší některé hudební nástroje v proudu znějící hudby	rozpozná některé hudební nástroje v proudu znějící hudby a odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	vyjmenuje hudební výrazové prostředky / metrum, tempo, dynamika, harmonie/ a rozliší je na základě poslechu	rozpozná některé hudební výrazové prostředky v proudu znějící hudby
Učivo	instrumentální činnosti: hra na hudební nástroje z Orffova hudebního instrumentáře, hudební a poslechové hádanky, poznávání hudebních nástrojů podle obrázků	poslech jednotlivých hudebních nástrojů ve skladbách, hádanky	vokální, instrumentální a vokálně instrumentální hudba, poslech skladeb, vlastní produkce	hudební výrazové prostředky - délka, síla, barva, výška tónů, souzvuk tónů poslech, hud. hádanky	hudební výrazové prostředky, změny (rytmické, tempové, dynamické), poslech, hudební hádanky
Mezipředmětové vztahy	Vv	Vv	Vv		
Průřezová témata					

OVO				ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy				popíše možnosti vyjádření hudby pohybem, realizuje taneční hry se zpěvem / tančí jednoduché lidové tance / valčík, polka …/ taktuje, pamětně si uchovává taneční pohyby	vnímá rytmus pochodu, polky, valčíku, mazurky, pohybově improvizuje na danou hudbu, uchovává si schéma tanečních kroků a reprodukuje je
Učivo				hudebně pohybové činnosti - taneční kroky, menuet, pohybový doprovod hudby, taktování, orientace v prostoru	hudebně pohybové činnosti - taneční kroky, pohybová improvizace
Mezipředmětové vztahy				Tv	Tv
Průřezová témata					

	Vzdělávací oblast	Umění a kultura		
	Vzdělávací obor	Estetická výchova		
2. stupeň	Předmět	Hudební výchova		
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
6.	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- provádí vokální, instrumentální, pohybové a poslechové činnosti dle svých individuálních schopností a dovedností - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti	Sociální rozvoj - Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině / třídě)
6.	Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- zpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - zazpívá vícehlasý kánon - orientuje se v tónině C dur - osvojí si pravidla hlasové hygieny	správné dýchání, pěvecká výslovnost, navození hlavového tónu, hlasová hygiena	Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
6.	Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- zopakuje jednoduchý rytmický celek a orientuje se v notovém záznamu nacvičované písně - zopakuje zahraný či zazpívaný hudební motiv - dle svých dispozic zahraje doprovod na nástroje Orffova instrumentáře - využívá k doprovodu hru na tělo	rytmické hry s využitím Orffova instumentáře, hádanky, hra na ozvěnu, hra na tělo	Osobnostní rozvoj - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)

6.	Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- zopakuje jednoduchý rytmický celek a orientuje se v notovém záznamu nacvičované písně - zopakuje zahraný či zazpívaný hudební motiv - vytleská rytmus jednotlivých částí písně - rozpozná durovou a mollovou tóninu - orientuje se v 2/4 a 3/4 taktu, dokáže je taktovat - vysvětlí, co je repetice - vnímá a respektuje značku pro nádech - rozlišuje lidovou a umělou píseň odliší předvětí a závětí	notová osnova, stupnice, tónina, rytmické hodnoty, takt a jeho druhy, taktovací schémata	
6.	Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- vytleská polkový rytmus - předvede taneční krok polky - pozná nejznámější polky B. Smetany (Jiřinková, Luisina, …) - předvede valčíkový krok - uskuteční dramatizaci písně (Avignon, Tři tamboři …)	polka, valčík, lidové tance, základní taneční kroky, rytmické hry, dramatizace písně, B. Smetana (Jiřinková a Luisina polka)	Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
6.	Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- rozpozná hudební nástroje podle zvuku i vzhledu - vysvětlí pojmy: lidová píseň, umělá píseň - odliší předvětí, závětí - rozpozná hudební formu rondo - objasní pojmy: opera, opereta, muzikál, hudební revue - vybaví si vývoj písně	píseň a její hudební forma, lidová píseň, umělá píseň, předvětí, závětí, rondo, jevištní formy (opera, opereta, muzikál, hudební revue), druhy hudebních nástrojů,	
6.	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- rozpozná základní díla Bedřicha Smetany, vypráví o jeho životě - rozpozná základní díla Antonína Dvořáka, vypráví o jeho životě	život a dílo Bedřicha Smetany, život a dílo Antonína Dvořáka	Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)

6.	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- vyjmenuje a vysvětlí jevištní hudební formy: opera, opereta, muzikál, hudební revue, balet - uvede příklady nejznámějších děl a jejich autorů - objasní pojmy: melodram, scénická hudba vypráví o založení Národního divadla, uvede letopočty jeho založení a otevření	hudební slohy, česká opera, opereta, a balet, pojmy: melodram, scénická hudba, Národní divadlo	Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika) Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu - role hudby v životě jednotlivce a společnosti)
7.	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- uplatňuje své vědomosti a dovednosti z předchozího ročníku při vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činnostech	vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti	Sociální rozvoj - Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině / třídě)
7.	Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- zpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popř. v dvojhlase - rozpozná mollovou tóninu - uplatňuje při zpěvu pravidla hlasové hygieny - osvojí si písně nejrůznějších směrů a období dle svých individuálních schopností	pěvecká výslovnost, hlavový tón, hlasová hygiena, intonační cvičení, vokálně-instrumentační aktivity, 10 písní v každém ročníku dle výběru učitele	Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
7.	Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - reaguje na dynamiku - využívá k doprovodu hru na tělo - žák ovládající hru na melodické nástroje zvládne doprovod např. na klavír, keyboard, flétnu nebo housle	rytmické hry, hádanky, hra na ozvěnu, hra na dirigenta a orchestr (taktování)	Osobnostní rozvoj - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
7.	Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- orientuje se v notovém zápisu - rozpozná tóninu, vysvětlí předznamenání - rozeznává rytmické hodnoty - píseň zvládne zazpívat i sólově - taktuje při zpěvu či poslechu písně	hudební styly a žánry, 4/4 takt a jeho taktování	

		- orientuje se ve 4/4 taktu, dokáže ho taktovat		
7.	Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- předvede taneční kroky mazurky - za zpěvu písně zatančí mazurku - předvede hru na tělo a jednoduchý pohybový celek - vyslechne Slovanský tanec č. 1 (Furiant) A. Dvořáka - vysvětlí typický rytmus pro tanec Furiant - pohybově improvizuje na danou hudbu, reaguje na změnu rytmu a tempa, na pohyb melodie, vnímá kontrasty v dynamice	lidové tance, základní taneční kroky mazurky, rytmické hry, A. Dvořák – Slovanský tanec č. 1 (Furiant), rytmus tance Furiant	Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
7.	Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- vyjmenuje druhy hudebních nástrojů, rozdělí je do skupin - seznámí se s lidovými nástroji - vyjmenuje komorní hudební tělesa (trio, kvarteto, kvinteto) - rozlišuje typy zpěvních hlasů - rozezná sólové a sborové obsazení - vysvětlí pojmy: vokální hudba, instrumentální hudba - rozliší komorní a symfonickou hudbu - vyjmenuje a uvede příklady základních hudebních žánrů	typy zpěvních hlasů, hudební uskupení, hudba vokální a instrumentální, komorní a symfonická hudba	
7.	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- vysvětlí princip polyfonie - rozpozná kánon a fugu v hudební ukázce - rozliší duchovní a světskou hudbu	polyfonie, kánon, fuga, duchovní a světská hudba	Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)

7.	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- rozliší a objasní různé druhy tance: lidový, společenský, výrazový, balet, pantomima - shromáždí informace, případně obrazový materiál o známých tanečních souborech a jejich představitelích - definuje muzikál, vysvětlí okolnosti jeho vzniku a vývoje - uvede příklady, shromáždí informace a připraví si referát zhlédne divadlo či film	hudba a tanec, hudba a slovo	Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika) Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu - role hudby v životě jednotlivce a společnosti)
8.	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- aktivně se zapojuje do vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností a hodnotí hudební aktivity druhých	vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti	Sociální rozvoj - Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině / třídě)
8.	Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,	- zkvalitňuje svůj vokální projev a rozšiřuje si hlasový rozsah - pokouší se intonovat - uplatňuje při zpěvu pravidla hlasové hygieny - uvědomuje si problematiku hlasu v době mutace - ocení kvalitní vokální projev svého spolužáka a následně i profesionála - rozpozná možnosti, a nedostatky vlastního zpěvu	vokálně-instrumentační aktivity, 10 písní v každém ročníku dle výběru učitele	Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)

	dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého			

8.	Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- má rytmické cítění a rytmickou paměť - využívá k doprovodu hru na tělo a rytmické nástroje - žák hrající na flétnu nebo jiné melodické nástroje hraje doprovod dle svých schopností - přečte a vysvětlí kytarové značky - správně rytmicky a s vlastní invencí doprovází náročnější píseň na Orffovy nástroje - má dokonalejší rytmické cítění a rytmickou paměť - vysvětlí harmonické funkce (TSD) - pokusí se o harmonizaci	rytmické hry, kytarové značky, harmonické funkce (TSD), harmonizace	Osobnostní rozvoj - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
8.	Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- snaží se intonovat podle not - přečte a uplatňuje dynamická znaménka a tempová označení - používá taktovací schémata pro 2/4, 3/4 a 4/4 takt - odhadne příležitost nebo situaci pro uvedení písně či skladby - shromáždí informace o autorovi - vysvětlí pojem folklór x folk	hudební styly a žánry, kytarové značky, folklór x folk, pojmy: prima volta, sekunda volta, da Capo al Fine, koruna, nádech, dynamická znaménka, označení tempa	

		- osvojí si písně nejrůznějších směrů a žánrů dle svých schopností - orientuje se v zápisu jednotlivých hlasů - vysvětlí pojmy: prima volta, sekunda volta, da Capo al Fine - porovná svůj zpěv s originální nahrávkou vyjádří vlastní názor na skladbu či píseň		
8.	Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- předvede taneční krok polonézy - poslechne si Polonézu A dur Fr. Chopina uskuteční dramatizaci písně - kultivovaně vyjádří moderní hudbu tancem - předvede pantomimu - pohybem vyjádří určitou náladu v hudbě, druh emoce rozpozná základní taneční styly	taneční krok polonézy, Polonéza A-dur od Fryderyka Chopina, dramatizace písně, pantomima, vyjádření emoce (nálady) hudbou	Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)

8.	Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- zdokonalí svou orientaci v symfonickém orchestru - charakterizuje rozdíly mezi hudebními žánry - orientuje se v základních hudebních formách - při poslechu využívá získané zkušenosti a znalosti o hudebních nástrojích a formách - vysvětlí pojem: sonátová forma - rozliší sonátu a symfonii	hudební žánry, symfonický orchestr, symfonie x sonáta, sonátová forma	
8.	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- rozliší artificiální a nonartificiální hudbu - vyjmenuje hudební slohy - orientuje se na časové přímce z hlediska světové hudby - zařadí světové hudební skladatele k jednotlivým hudebním slohům - orientuje se ve vývoji české a světové populární hudby a charakterizuje jednotlivá hudební období	artificiální a nonartificiální hudba, počátky hudby, hudební slohy, poslech skladeb různých období, hudební rozbor vybraných skladeb, vývoj světové moderní hudby, počátky hudebních dějin v Čechách, vývoj české	Objevujeme Evropu a svět (Evropa a svět) Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)

		- vyjmenuje hlavní světové osobnosti populární hudby a shromáždí o nich informace - zařadí české hudební skladatele k jednotlivým hudebním slohům - rozpozná stěžejní hudební díla - vyjmenuje hlavní osobnosti české populární hudby a vypracuje o některé z nich referát	hudební scény od 60. let, hlavní osobnosti české populární hudby	
8.	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- vyhledá souvislosti mezi vývojem hudby a výtvarným uměním - dá do souvislostí hudební vývoj a historické události - připraví si referát o hlavních představitelích jednotlivých hudebních období - navštíví hudební představení či besedu - vyjmenuje hudební přehrávače a hudební nosiče - vnímá hudbu v kontextu ostatních druhů umění - uvede příklady vlivu médií na kulturu (negativní působení masmédií) - rozumí pojmům umění a kýč - aktuálně informuje o hudebním dění ve světě i u nás - koncerty, hudební festivaly (Pražské jaro, Smetanova Litomyšl) - zhlédne a okomentuje film či divadelní představení s hudební tématikou	hudební slohy, české divadlo a hudba, hudba a technika, umění x kýč, aktuální hudební dění ve světě i u nás, hudební festivaly, vliv médií na kulturu	Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika) Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu - role hudby v životě jednotlivce a společnosti)

6.7.2 Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
Vzdělávací obor: **Estetická výchova**
Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**

---

1. stupeň

1. Název vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova

2. Obsahové vymezení

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii a intuici. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřením komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova směřuje:
- k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- k svobodnému výtvarnému vyjádření
- k uvědomování si krásy tvarů, barev a barevných kombinací, struktur
- k postupné schopnosti samostatné volby výtvarné techniky (technologie)
- ke správnému zacházení s výtvarnými nástroji, barvami apod.
- k účasti na utváření prostředí, ve kterém žijeme, učíme se

vede: k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
seznamuje: se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
učí:
- chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

3. Časové vymezení

Výuka probíhá v každém ročníku 1. stupně s touto hodinovou dotací:
Běžné třídy v 1. a 2. ročníku 1 hodina týdně, v 3. - 5. ročníku 2 hodiny týdně.
Třídy se sportovní přípravou v 1. - 3. ročníku 1 hodina týdně, v 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

4. Organizační vymezení

Učitelům se přímo nabízí možnost mezipředmětových vztahů a využití výtvarných činností žáků v různých malých projektech. Velmi vhodné je uplatňovat ve výuce náměty z žákova okolí, z dětského života z prostředí obce i školy.
Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření, k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi, k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů, k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svého postoje.

Učitel vybízí žáky k využívání získaných poznání při vlastní tvorbě.

Kompetence občanské

Učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům, chápat a respektovat estetické požadavky na životní prostředí.

Kompetence komunikativní

Učitel zapojuje žáky do diskuse a vede je k respektování názorů jiných.
Učitel seznamuje žáky s pojmenováním vizuálně obrazných elementů, jejich porovnáváním a oceněním vizuálně obrazných vyjádření.
Učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky tvořivě pracovat ve skupině.
Učitel vede žáky ke kolegiální pomoci.
Učitel vede žáky respektovat různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření a možnost alternativního přístupu.

Kompetence digitální

Učitel vhodně směřuje k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, a k tomu žáci volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

6. Průřezová témata

Nejsou zařazena

2. stupeň

1. Název vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova

2. Obsahové

V hodinách Výtvarné výchovy poznávají děti prostřednictvím vlastní tvorby sebe sama i své okolí. Při práci je vedeme k podrobnému zkoumání všedních věcí, které rozvíjí jejich smyslové vnímání (snažíme se zapojovat všechny smysly). Fantazijní práce probouzejí u žáků kreativitu, originalitu, ale také toleranci a úctu k ostatním. Žáci se postupně seznamují s jednotlivými technikami a své znalosti prohlubují. Vedeme je ke správným postupům práce, ale tolerujeme individuální zvláštnosti jednotlivců. Nedílnou součástí hodin je hodnocení prací, do kterého se opět zapojují děti. Hlavním cílem je uspokojení žáků z vlastní práce, možnost vyjádřit se tvůrčím způsobem a také vnímavost k uměleckým dílům, s kterými se v životě setkají.

3. Časové vymezení

Vyučovací předmět má na 2. stupni časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6. a 9. ročníku a 1 hodinu týdně v 7. a 8. ročníku.

4. Organizační vymezení

Kolektivy nejsou děleny a základem je práce ve vyučovací hodině, která probíhá v kmenových třídách. Škola nemá specializovanou učebnu Výtvarné výchovy. Díky tomu jsou žáci vedeni k aktivnímu zapojení do úpravy svého nejbližšího okolí – jejich práce často zdobí třídy. Jednotlivé hodiny jsou často propojovány pomocí dlouhodobějších projektů, které žáky vedou k hlubšímu proniknutí do problematiky dílčích témat a hledání nejvhodnějších forem zpracování. Do výuky jsou zařazovány i exkurze, návštěvy galerií a práce v plenéru.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel klade důraz na samostatnost žáků při řešení jednotlivých úloh, v nichž využívají základní poznatky (např. z dějin umění.
Učitel vede žáky k plánování činností, které vychází z poznání sebe sama (pracovní tempo, temperament atd.)
Nedílnou součástí hodin je i hodnocení prací, při němž učitel umožňuje žákům uvědomit si vlastní pokrok a posuzovat a porovnávat jednotlivé práce (vlastní i cizí).

Kompetence pracovní

V hodinách Výtvarné výchovy seznamuje učitel žáky s množstvím výtvarných technik, ale vede je i k experimentování
Učitel obeznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a jejich dodržováním.
Při práci s různými materiály vede učitel žáky k jejich hospodárnému a šetrnému využívání (barvy, nástroje).
Učitel podněcuje žáky zvlášť nadané, směřují je na mimoškolní aktivity (ZUŠ).

Kompetence k řešení problémů

Při zadávání prací volí učitel témata, která se žáků dotýkají, nutí je k zamyšlení a nahlédnutí na problém z různých hledisek.
Vedle neverbálních projevů zařazuje učitel do výuky i komentáře, v kterých děti osvětlují zvolené způsoby zpracování látky nebo použitý materiál či techniku.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k zodpovědnosti za svou práci (podepisují se pod ni).
Učitel svým citlivým přístupem jde příkladem při respektování soukromí a pocitů žáka (nenutí vždy zveřejňovat práci nebo se k ní vyjadřovat).

Jak ukázkami uměleckých děl, tak návštěvami galerií či vycházkami do okolí vede učitel děti k úctě k uměleckým dílům minulosti i současnosti.

Kompetence komunikativní

V hodinách Výtvarné výchovy vede učitel žáky k využívání vědomě grafických znaků a symbolů, díky nimž komunikují s ostatními – sdělují své pocity (abstrakce, působení linií či barev) nebo přímo informace (užitá grafika).
Součástí výuky je i prezentace vlastních prací nebo společné hodnocení výsledků formou diskuse, při níž učitel dbá na takové vyjádření názoru, které by neubližovalo ostatním a bylo založeno na konkrétních argumentech.

Kompetence sociální a personální

Do výuky zařazuje učitel i práce skupinové, při kterých žáci různého založení a nadání spolupracují, využívají svou rozdílnost a učí se od sebe navzájem.
U samostatných prací zdůrazňuje učitel individualitu, originalitu a odlišnost přístupů a při hodnocení vede žáky k vzájemné toleranci.
Také ukázky z dějin umění nám slouží jako materiál dokazující nepřeberné množství různých přístupů a nemožnost omezit se pouze na jediný model.
Učitel volí různé způsoby práce tak, aby každý žák měl možnost zažít úspěch.
Učitel klade důraz především na proces tvorby, který je často důležitější než samotný výsledek.

Digitální kompetence

Pomáháme žákům odpovědně užívat digitální technologie k prohlížení a vyhledávání obrazových materiálů, ukazujeme vhodné postupy a prostředky k vytváření a úpravě digitálního obsahu (fotografie, fotomontáž, prezentace) a jejich sdílení (Outlook, MS Teams). Vedeme žáky k digitální archivaci svých prací s nezbytným uplatněním znalostí autorských práv – citace materiálů, které žáci využívají z internetových stránek.

	Vzdělávací oblast	**Člověk a kultura**			
	Vzdělávací obor	**Estetická výchova**			
1. stupeň	*Předmět*	**Výtvarná výchova**			
OVO	rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ			při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	rozpozná základní barvy a barevný kontrast	rozpozná výrazové vlastnosti světlé a tmavé plochy, rozliší podvojné barvy a svými slovy vyjádří symboliku barev	uplatní základní barevné vztahy, hru s tvary a jejich uspořádání a třídí je na základě svých zážitků	vyjádří výtvarné kontrasty, vnímá pozorně projevy okolního světa i sebe sama a použije je ve svém výtvarném projevu	výtvarně vnímá, analyzuje a zobrazuje umělé předměty, vystihuje jejich barvu, tvar a funkci, porovná jejich barevný kontrast a pozadí, uplatní estetický vztah k věcem
Učivo	hra s barvou	symbolika barev	vlastní vyjádření zobrazeného námětu	barevný kontrast, světlostní poměry	výtvarné vnímání, barevné kontrasty, světlostní poměry, proporční vztahy
Mezipředmětové vztahy					
Průřezová témata					
OVO	v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace			užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

Školní výstupy	využívá lineární hry jako průpravy - vytváří základní linky	užije grafické způsoby znázornění při práci z představy i z názoru	sleduje tvar předmětu z hlediska užitku a materiálu, popíše estetický vztah k barvám přírody a experimentuje se základními a podvojnými barvami	rozvíjí tvořivost při práci z fantazie, kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření	pozná sebe sama a ověří výrazové vlastnosti linie na základě zrakové zkušenosti a představivosti, využije tvarových a barevných etud v ploše i prostoru
Učivo	lineární hry	prostorové uspořádání barev a proporcí	tvar předmětu, barvy přírody	vizuálně obrazné vyjádření	tvarové a barevné etudy, linie, modelování
Mezipředmětové vztahy					
Průřezová témata					
OVO	vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky			při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	přepíše pomocí svých smyslů volně výtvarně svůj svět a spontánně kreslí, maluje, modeluje	citlivě vnímá svět přírody jako smyslové vjemy a zaznamená je	vytváří vizuálně obrazné vyjádření na základě svých citových zážitků ve vztahu ke společnosti a svému okolí	rozvíjí sebevyjádření při práci z představy, hodnotí svět okolo nás, vědomě se zaměří na zachycení svých vztahů v rodině, škole	vyjádří situaci a děj zejména postavami a jejich vztahem k ostatním obrazovým prvkům, které mají vliv na nejbližší sociální vztahy
Učivo	můj svět	svět přírody	já a mé okolí	zážitky ze života dětí	Vyjádření situace, děje, postav, zážitků
Mezipředmětové vztahy	Prv	Prv	Prv	Př, Čj	Př, Čj
Průřezová témata					
OVO	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností			nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

Školní výstupy	použije výtvarná grafická schémata, pro předměty, přírodu a životní prostředí, hledá nové způsoby vyjádření spojené s novým poznáváním	pozoruje a prožívá skutečnost, osobitě a výrazově ji výtvarně přepíše	podle svých schopností interpretuje vizuálně obrazná vyjádření a porovná je se svou dosavadní zkušeností	soustředí se na pocit prožitku, na vlastní niterné reakce a spontánně je přenáší do výtvarného projevu	zkvalitní svůj projev v objektivním pozorování a uvědoměle používá vhodné vyjadřovací prostředky naší doby, které uplatní v plošné, objemové i prostorové tvorbě
Učivo	hledání výrazových prostředků	setkání se skutečností	svobodný výtvarný přepis	vypovídání o světě	vhodné vyjadřovací prostředky, tvorba – objemová, plošná, prostorová
Mezipředmětové vztahy	Pč	Pč	Pč	Pč	Pč
Průřezová témata					
OVO	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil			nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	využije verbální i neverbální komunikaci jako prostředek k porozumění novému světu	na základě setkání se skutečností, která ho vhodně motivuje, vypoví o světě a o skutečném životě	dle svých schopností samostatně vytvoří, vybere či upraví vizuálně obrazné vyjádření	nadále rozvíjí představivost ve výtvarné grafice a uvědoměle užívá tvarovou a barevnou nadsázku a využívá kombinovaných technik	intuitivně vnímá hloubku a šíření vztahů mezi lidmi, výtvarně je zobrazuje, výtvarné práce používá jako prostředku k sebevyjádření
Učivo	neverbální řeč jako dětský výtvarný projev	svět a skutečnost	krása našeho života	školní a společenský život	výtvarné zobrazení, sebevyjádření, hloubka a šíření vztahů
Mezipředmětové vztahy	Pč	Pč, Prv	Pč, Prv	Pč, Př	Pč, Př
Průřezová témata					
OVO				porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

Školní výstupy				využije k výtvarným parafrázím podněty i z jiných uměleckých oborů, popíše svůj vztah k umění	využije krásy jako zdroje citového bohatství, naváže na první kontakty s řečí umění na výstavách, v galeriích a denním životě
Učivo				vztah k umění	Umění – výstavy, porovnává různé interpretace
Mezipředmětové vztahy				Pč, Vl	Pč, Vl
Průřezová témata					
OVO				osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy				popíše rysy uměleckých děl, jejich proměny a rozpozná spojitost volby barev s výrazem uměleckého díla jako vyjádření nových a neobvyklých pocitů	ve svém okolí rozezná základní stavební slohy, vyjmenuje podoby užitého umění, vytvoří obrazy výtvarné kultury člověka, svobodně volí a kombinuje vizuálně obrazná vyjádření
Učivo				proměny a spojitosti uměleckých děl	stavební slohy a užité umění
Mezipředmětové vztahy				Pč, Vl	Pč, Vl
Průřezová témata					

	Vzdělávací oblast	**Člověk a kultura**		
	Vzdělávací obor	**Estetická výchova**		
2. stupeň	*Předmět*	**Výtvarná výchova**		
OVO	vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků			
Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Školní výstupy	pojmenovává základní prvky VOV používá jednotlivé prvky VOV dle instrukcí	vysvětlí vztahy prvků VOV, vybírá z nabídky prvky VOV vhodné k vyjádření daných obsahů	uspořádá vybrané prvky VOV v ploše i prostoru, samostatně vybírá prvky VOV, obměňuje je a kombinuje, aby co nejvíce odpovídaly jeho vyjádření	vytváří netradiční prvky VOV po předchozích experimentech a vytvářením variant volí takové prvky VOV a dává je do vztahů, které nejlépe odpovídají jeho sdělení
Učivo	linie, tvar, objem, světlo, barva, textura	vztahy prvků v ploše - podobnost, kontrast, rytmus	uspořádání prvků v ploše - proměny, struktura	výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání – integrace ve výuce	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání – integrace ve výuce	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání – integrace ve výuce	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání – integrace ve výuce
OVO	užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie			
Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Školní výstupy	vytvoří vizuálně obrazné vyjádření na základě soustředěného vnímání zrakem i ostatními smysly, zobrazuje své vlastní představy osobitým způsobem	výtvarně zaznamená viděné s využitím zásad zobrazování, parafrázuje umělecká díla s fantazijní tématikou	výtvarně zpracuje i složitější náměty, a to pomocí konkrétních i abstraktních vizuálně obrazných vyjádření	užívá svou tvorbu k sebevyjádření
Učivo	ilustrace textů, studijní kresba, fantazijní práce	zátiší, portrét, inspirace moderním uměním	perspektiva, práce v plenéru, abstrakce, výtvarné akce	sebereflexe, volba výrazových prostředků
Průřezová témata	Multikulturní výchova - kulturní diference – integrace ve výuce	Multikulturní výchova - kulturní diference – integrace ve výuce	Multikulturní výchova - kulturní diference – integrace ve výuce	Osobnostní a sociální výchova- sebepoznání a sebepojetí – integrace ve výuce
OVO	užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace			
Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Školní výstupy	zpracuje děje jako kreslený komiks	samostatně nebo ve spolupráci s ostatními připraví výtvarnou akci	využije fotografie k zachycení proměn jevů nebo procesů	zaznamená výtvarnou akci pomocí digitálních médií

Učivo	komiks	Performance	fotografie a její zpracování - úpravy, koláže	digitální fotografie
Průřezová témata	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení – integrace ve výuce	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení – integrace ve výuce	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení – integrace ve výuce Multikulturní výchova - kulturní diference – integrace ve výuce	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení – integrace ve výuce Multikulturní výchova - kulturní diference – integrace ve výuce
OVO	vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření			
Ročník	6. Ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Školní výstupy	pozná a vyjmenuje prostředky pro své vyjádření, zvládá základní výtvarné techniky, které samostatně kombinuje, posoudí výsledek práce své i spolužáků vysvětlí, jak a proč na něj dané vizuálně obrazné vyjádření působí	uvádí příklady výtvarných prostředků a zdůvodňuje jejich výběr pro dané vyjádření, hodnotí výsledky práce dle daných kritérií, zaujímá stanovisko k výtvarně obrazným vyjádřením, se kterými se setkává v běžném životě	vybírá nejvhodnější prostředky pro svá vyjádření, nebojí se je vzájemně kombinovat a experimentovat, porovnává působení různých prostředků vytvářením variant a volbou nejlepší z nich obhájí výběr prostředků, chválí spolužáky, popř. jim doporučuje změny v jejich výtvarně obrazných vyjádřeních vzhledem k účinku	hledá originální prostředky, které by mu umožnily co nejúčinnější vyjádření při hodnocení vlastní práce, dává do souvislosti výsledné působení se zamýšleným cílem, diskutuje o působení vizuálně obrazných vyjádření vlastních i cizích
Učivo	výtvarné techniky a prostředky, hodnocení prací	výběr z nabízených prostředků, jejich kombinování, užitá grafika	návrhy VOV, sebehodnocení, kritika	hledání nových prostředků, působení uměleckého díla
Průřezová témata			Osobnostní a sociální výchova – kreativita – integrace ve výuce	Osobnostní a sociální výchova – kreativita – integrace ve výuce
OVO	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu			
Ročník	6. Ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Školní výstupy	pojmenuje pocit, který v něm vizuálně obrazné vyjádření vyvolalo	vysvětlí, jakým způsobem na něj vizuálně obrazné vyjádření působí, a zdůvodní, proč tomu tak je	porovná vizuálně obrazná vyjádření vytvořená různými autory	nalezne na základě svých znalostí a zkušeností ve vizuálně obrazném vyjádření skryté významy a symboly
Učivo	hodnocení prací, popis uměleckého díla	výrazové prostředky uměleckého díla	odlišná zpracování téhož námětu ve výtvarném umění	biblické příběhy, bájesloví a další motivy z literatury

Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání– integrace ve výuce Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace – integrace ve výuce	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání – integrace ve výuce Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace – integrace ve výuce	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání – integrace ve výuce Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace – integrace ve výuce	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání – integrace ve výuce Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace – integrace ve výuce
OVO	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků			
Ročník	6. Ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Školní výstupy	popíše umělecké vizuálně obrazné vyjádření a vysvětlí, jak na něj působí	porovná umělecká vizuálně obrazná vyjádření z různých období	posoudí umělecké vizuálně obrazné vyjádření vzhledem k svým znalostem a zkušenostem	vytvoří originál na základě vybraného uměleckého vizuálně obrazného vyjádření
Učivo	barevnost, uspořádání prvků	různé přístupy k námětům - zátiší, portrét, krajina	kritika, argumentace	kopie, parafráze, vytváření "živých obrazů"
Průřezová témata		Multikulturní výchova - kulturní diference – integrace ve výuce Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce	Multikulturní výchova - kulturní diference – integrace ve výuce	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce
OVO	porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů			
Ročník	6. Ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Školní výstupy	při hodnocení vizuálně obrazných vyjádření vzniklých v hodinách Vv ne/podpoří názor spolužáků	vysvětlí, proč k danému vizuálně obraznému vyjádření zaujímá určitý postoj	obhájí nebo vyvrátí předložený výklad vizuálně obrazného vyjádření	diskutuje o působení vizuálně obrazného vyjádření i o sděleních, která přináší
Učivo	hodnocení na základě daných kritérií	působení VOV	kritika - práce s odborným textem	symboly, interpretace VOV
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – komunikace – integrace ve výuce	Osobnostní a sociální výchova – komunikace – integrace ve výuce	Osobnostní a sociální výchova – komunikace – integrace ve výuce	Osobnostní a sociální výchova – komunikace – integrace ve výuce
OVO	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci			
Ročník	6. Ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník

Školní výstupy	vybírá z vizuálně obrazných vyjádření ta, která jsou mu nejbližší, a svou volbu zdůvodňuje, hlásí se ke svému autorství a vysvětlí ostatním motivace a způsob své práce	porovnává jednotlivá vizuálně obrazná vyjádření podle předem daných kritérií, vhodně umístí své vizuálně obrazné vyjádření v učebně či jejím okolí	posuzuje vizuálně obrazná vyjádření na základě svých znalostí a zkušeností uspořádá výstavu prací v rámci školy	sám stanoví kritéria pro hodnocení vizuálně obrazného vyjádření, vytvoří prezentaci svých vizuálně obrazných vyjádření
Učivo	hodnocení se zdůvodněním, podepisování prací	vystavení prací - jejich působení v daném prostoru	výběr a instalace prací, portfolio	hodnotící hlediska, prezentace
Průřezová témata		Osobnostní a sociální výchova – kooperace a kompetice – integrace ve výuce		

6.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

6.8.1 Rodinná výchova

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
Tematický okruh: **Výchova ke zdraví**
Vyučovací předmět: **Rodinná výchova**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Rodinná výchova

2. Obsahové vymezení

Předmět Rodinná výchova se zaměřuje na zdraví, které je nutno chápat jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně-preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka, atd.
Protože je zdraví předpokladem pro aktivní a spokojený život, směřujeme vzdělávání v této oblasti tak, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí.
Při realizaci tohoto předmětu klademe důraz na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy a rodiny.

3. Časové vymezení

Předmět je zařazen na 2. stupni ZŠ v 6. a 9. ročníku s dotací 1 hodiny týdně.

4. Organizační vymezení

Žáky učíme v celých třídách, popřípadě rozdělíme na skupiny při výkladu osobní hygieny dívek a chlapců a pracujeme i ve skupinách.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky, aby uměli naslouchat promluvám druhých lidí, rozumět jim a reagovat na ně.
Učitel zařazuje do hodin modelové situace poškození zdraví, narušení mezilidských vztahů, narušení životního prostředí a jeho vliv na život člověka.
Učitel vede žáky k sebehodnocení chování ve složité životní situaci.
Učitel zařazuje diskuse jako součásti hodin.

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává práce pro skupiny žáků na dané téma.
Učitel vede žáky k formulování toho, co se jim v práci zdařilo.
Učitel vede žáky k efektivní spolupráci s druhými ve skupinové práci.
Učitel klade důraz na spolupráci žáků před soutěžením.
Učitel vede žáka k získání sebedůvěry a sebeúcty.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k zamyšlení se nad budoucností, nad životními hodnotami ve svém pracovním i soukromém životě.
Učitel vede žáky k pragmatickému zamyšlení se nad životními problémy.

Kompetence k učení

Učitel zadává dlouhodobé úkoly s přesně stanovenými podmínkami zpracování a kritérii hodnocení.
Učitel vede žáky,aby při tvorbě referátů vycházeli z více zdrojů a uměli je porovnat.
Učitel vede žáky k vyjádření vlastních názorů a myšlenek.
Učitel vytváří podmínky k diskusi na dané téma

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k respektování názoru druhých lidí.
Učitel předkládá žákům k řešení aktuální společenská témata a vde je k uvědomění vcítit se do situace ostatních lidí.
Učitel předkládá žákům základní principy zákonů a společenských norem. Učitel svým příkladem a postojem dává najevo najevo nesouhlas s fyzickým a psychickým násilím a připravuje žáky na účinnou pomoc v krizových situacích.
Učitel vede žáky, aby se aktivně zapojovali do života školy.

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáky k jasné formulaci názorů na problémové situace.
Učitel zadává žákům problémové úlohy a vede žáky ke způsobu řešení.
Učitel zadává žákům takové úkoly, které umožní různá řešení.
Učitel rozvíjí u žáků kritické myšlení a pocit zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

Kompetence digitální

Zadáváme činnosti, které vedou žáky ke kreativnímu používání digitální technologie a vedou žáky k tomu, aby si vzájemně pomáhali v rozvoji digitálních technologií.
Učíme žáky respektovat normy chování, správně volit komunikační kanály a strategie a být si vědom kulturních a generačních rozdílů v digitálním prostředí.
Podporujeme a vedeme žáky k tomu, aby užívali digitální technologie k vědomé a aktivní účasti v občanském a rodinném životě.
Pomáháme žákům v zabezpečení ochrany jejich digitální identity.
Radíme žákům, jak omezit nebo potlačit důsledky nevhodného chování – např. krádež identity, podvod, stalking…. .

6. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova:sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, hodnoty, postoje, praktická etika, mezilidské vztahy
Multikulturní výchova: lidské vztahy
Environmentální výchova: lidské aktivity a problémy životního prostředí

	Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví		
	Vyučovací předmět:	Rodinná výchova		
ročník	výstupy z RVP	očekávaný školní výstup	učivo	průřezová témata
6.	respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	vypráví o svém kamarádovi a o svém vztahu s rodiči a prarodiči	vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy řešení problémů a rozhodovací dovednosti psychohygiena
6.	vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	popíše sociální klima ve třídě, v rodinném prostředí a vysvětlí klady a zápory jejich působení na svoji osobu	vztahy a pravidla soužití komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	
6.	vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	zdůvodní proč uspokojování nebo neuspokojování základních lidských potřeb má vliv na zdraví člověka	dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny respektování sebe i druhých cvičení sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací	Environmentální výchova: Lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí
6.	posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví		podpora zdraví	
6.	usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	vyjádří svými slovy, jak pečuje o své zdraví	tělesná a duševní hygiena, režim dne	
6.	projevuje odpovědné chování rizikových v situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy) uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví- bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě	

		cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista ošetří drobná i závažná poranění		
6.	vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	popíše, jak členové rodiny pečují o své zdraví	stres a jeho vztah ke zdraví civilizační choroby zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče	
6.	dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí	sestaví zdravý jídelníček	zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví	

	Vzdělávací oblast:	**Člověk a zdraví**		
	Vyučovací předmět:	**Rodinná výchova**		
ročník	výstupy z RVP	očekávaný školní výstup	učivo	průřezová témata
9.	uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou nemoc	vysvětlí, proč je třeba využít všech prostředků pro ochranu před civilizačními chorobami a uvede příklad, kde hledat pomoc	bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV, hepatitidy) zdravotní preventivní a lékařská péče, vztahy ve dvojici	
9.	projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	zhodnotí, zda jeho způsob života odpovídá pravidlům zdravého životního stylu	zdravý způsob života a péče o zdraví, výživa a zdraví - poruchy příjmu potravy ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
9.	samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	vyjádří svými slovy důsledky stresu na zdraví člověka, nutnost a způsoby překonávání únavy - odpočinek,sport	rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonání únavy	

9.	respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	na modelové situaci uvede příklady asertivního chování	efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích	
9.	respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou hranici pro beztrestný pohlavní styk charakterizuje odpovědné sexuální chování vysvětlí, které hygienické postupy a preventivní činnosti podporují reprodukční zdraví charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích; uvede postup v konkrétních modelových případech vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku spojuje význam sexuality/pohlavnosti především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím	sexuální dospívání a reprodukční zdraví- zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvích; poruchy pohlavní identity	Osobností a sociální výchova - hodnoty, postoje, praktická etika
9.	uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	vysvětlí, proč návykové látky mohou ničit životní perspektivu člověku	auto-destruktivní závislosti – rizika zneužívání návykových látek, práce s počítačem, patologické hráčství, trestná činnost, skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, bezpečné chování – přítomnost v konfliktních a krizových situacích, drogy a závislost	Multikulturní výchova - lidské vztahy

9.	vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	vysvětlí pojem sekt a uvede příklady jejich působení na člověka	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy	
9.	projevuje odpovědné chování rizikových v situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	uvede konkrétní příklad svého chování v případě ohrožení zdraví spolužáka vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech	bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví-bezpečné prostředí ve škole, ochrana člověka za mimořádných událostí	Osobností a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Psychohygiena, Mezilidské vztahy
9.	respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	porovnává chování lidí podle charakterových vlastností, zorganizuje hru a předvede model asertivního jednání	asertivní komunikace	
9.	posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	zhodnotí vliv práce na zdraví člověka a uvádí příklady škodlivých jevů	člověk a práce	
9.	dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí	seznámí se s nemocemi, které vznikají ze špatných stravovacích návyků	poruchy příjmu potravy	

6.8.2 Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: **Výchova ke zdraví**
Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

---

1. stupeň

1. Název vyučovacího předmětu

Tělesná výchova

2. Obsahové vymezení

Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a ke správnému držení těla žáků. Vštěpováním pohybových návyků a vyvoláním radosti z pohybu se podílíme na zvyšování psychické odolnosti vůči negativním vlivům okolí a na posilování jejich charakterových vlastností. Základní metodou je HRA - dodržování herních pravidel, orientace v prostoru, rychlé rozhodování.
Při výuce TV upozorňujeme na možnosti úrazů, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za chování a bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti.
Tělesná výchova je předmět, v němž je nezbytný individuální přístup k žákům. Zde musíme citlivě hodnotit každého žáka, vzhledem k jeho individuálním možnostem a předpokladům pro zvládnutí různých pohybových aktivit. Využíváme pozitivní motivace k dosažení požadované činnosti ve vlastním tempu.
V hodinách TV se nezaměřujeme jen na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, ale také na vštěpování hygienických zásad.
V rámci možností zařazujeme: plavání, lyžování, bruslení, vycházky.

3. Časové vymezení

Tělesná výchova je realizována v 1. - 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Ve 3. a 4. ročníku je povinnou součástí Tělesné výchovy plavání. Výuka plavání probíhá ve třídách se sportovní přípravou z pohledu školního roku zrcadlově (1. pololetí je plavání vyučováno v jednom ročníku, 2. pololetí v ročníku dalším). V běžných třídách je výuka organizována Plaveckou školou 20 hodin za školní rok.

4. Organizační vymezení

Výuka probíhá v tělocvičnách, na hřišti, na zimním stadionu, v plaveckém areálu i v terénu. Na vyučovací hodiny TV se žáci převlékají do cvičebních úborů, popřípadě plaveckých úborů.
Výuka plavání se odehrává v plaveckém areálu a je vedena plaveckou školou, ve třídách se sportovní přípravou je plavání vedeno učiteli naší školy.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, seznamuje je s cvičením podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, měří základní pohybové výkony a porovnává je s předchozími, vede žáky k orientaci v informačních zdrojích.
Učitel umožňuje žákům na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, k používání jednotlivých tělocvičných nářadí a náčiní.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k dodržování zásad správného chování ve sportovním prostředí a adekvátní reakci při úrazu spolužáka, k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním.
Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k realizaci pravidelného pohybového režimu.

Učitel vede žáky ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení, k ohleduplnosti a taktu.
Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, k reagování na základní povely a pokyny, sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.
Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování výkonu druhých.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k jednání v duchu fair-play - dodržování pravidel, přiznání přestupků, respektování opačného pohlaví, zvládání pohybové činnosti ve skupině.
Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

6. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova:
Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí; psychohygiena
Sociální rozvoj - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci; komunikace; mezilidské vztahy
Morální rozvoj - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování; hodnoty, postoje praktická etika

2. stupeň

7. Název vyučovacího předmětu

Tělesná výchova

8. Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Tělesná výchova spolu s Výchovou ke zdraví je zároveň vzdělávacím oborem této oblasti.
Vyučovací předmět Tělesná výchova na 2. stupni ZŠ navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Tělesná výchova 1. stupně.
Předmět reaguje na nevhodné organizování života v současné „moderní" společnosti, kdy dochází k omezování či vyřazování přirozených pohybových aktivit z běžného života.
Předmět nabízí dětem kompenzaci tohoto deficitu, kompenzaci jednostranné zátěže školního vyučování i korekci a nápravu pohybových oslabení.
Předmět vede žáky k tomu, aby:

- znali a ctili pravidla her, dodržovali ducha fair-play, vede k soudržnosti družstva v týmových hrách (nikoli individualismu) a k rozvoji kladných morálních vlastností
- byli schopni samostatně organizovat a rozhodovat hry, včetně převzetí odpovědnosti
- si osvojili dodržování hygieny, pitného režimu, relaxace a odpočinku, správné zásady stravování
- poznávali potřeby vhodného vybavení (technické, výstroj, výbava, …)
- poznávali vhodná místa pro sport a pohybové aktivity ve městě a v jeho blízkém okolí
- měli možnost poznat lyžařské terény a prostředí hor

Předmět je koncipován tak:

- aby děti měly radost z pohybu
- aby si sport a pohyb vybíraly jako častou náplň volného času
- aby poskytoval maximální pestrost sportů a her
- aby si děti vyzkoušely různé druhy dostupného náčiní a nářadí

Předmět motivuje žáky k tomu, aby

- svou pravidelnou sportovní aktivitou podpořili zdravý životní styl
- podporoval a rozšiřoval jejich individuální sportování
- se snažili zlepšovat své výkony

Předmět směřuje svým zaměřením k tomu, aby žák na straně jedné poznal své pohybové možnosti a na straně druhé si byl vědom vlivu pohybových a sportovních činností na svoji tělesnou zdatnost, duševní pohodu a spokojenost.
Pohybové a sportovní vzdělávání navazuje na spontánní pohybové činnosti, které by měly být žákům „blízké z podstaty přírody a přirozeného vývoje".

Vhodné oblečení a obuv jsou nezbytnou podmínkou pro aktivní účast v hodině.

Žáci jsou seznamováni se zásadami bezpečnosti a chování při Tv a jejich dodržování je součástí hodnocení.

Významné je i hodnocení žákovy aktivity a přístupu k předmětu.

V hodině tělesné výchovy jsou zahrnuty aktivity: pohybové hry, gymnastika, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, úpoly, atletika, sportovní hry, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování, snowboarding, bruslení a další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků).

Nedílnou součástí výuky tělesné výchovy jsou i cviky a činnosti pro odhalování a korekci zdravotních oslabení. Dbáme na to, aby do výuky nebyly zařazeny nevhodné (nesprávné) cviky.

Výše vymezené činnosti jsou zároveň součástí náplně sportovních soustředění.

9. Časové vymezení

Předmět Tělesná výchova je v 6. ročníku vyučován 3 hodiny týdně, a v 7. – 9. ročníku jsou 2 hodiny týdně.

10. Organizační vymezení

Výuka předmětu Tělesná výchova je organizována tak, aby byl čas efektivně využit pro pohybové aktivity co největšího počtu dětí.

Probíhá v mezitřídních skupinách chlapců i dívek, odděleně i spojeně podle počtu žáků v ročníku a třídách.

1. a 2. hodina jsou začleněny do pevného rozvrhu třídy, obě budou vyučovány v prostorách školy určených k výuce Tělesné výchovy (školní atletický areál, travnaté hřiště a kurt, 2 tělocvičny, prostory školní zahrady, basketbalové hřiště před školou a nejbližší okolí školy).

Předmět Tělesná výchova je zařazován do rozvrhu tak, aby nebyl narušen přirozený denní režim dětí.

Pro vybrané žáky školy nabízíme účast ve sportovních a pohybových soutěžích mimo školní výuku (Pohár starosty MO V., soutěže AŠSK ČR, Olympiáda okresu Pardubice, Liga škol v B, sportovní víceboje, O nejrychlejšího chlapce a dívku Pardubic).

11. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel po žácích požaduje sebehodnocení a uvědomění si svého výkonu. Pochvalou za výkon nebo rozborem chyb motivuje žáky ke snaze o zlepšení výkonu.
Zadáváním postupných cílů pomáhá učitel žákům ke zvládnutí učiva TV.
Účastí ve sportovních soutěžích motivuje učitel žáky k vývoji vlastní výkonnosti a poskytuje srovnání s ostatními, zároveň předkládá možnosti druhů soutěží.
Učitel seznamuje žáky s vlivem pohybových aktivit na jejich organismus a při pravidelném cvičení na jejich kondici, duševní pohodu, spokojenost a také na odolnost proti nemocem.
Při všech činnostech zdůrazňuje učitel správné provedení jednotlivých cviků (s vyloučením cviků zdraví škodlivých), aby zamezil vývoji vad a tělesných poškození.
Učitel seznamuje žáky se základními pravidly her, sportů, atletiky apod. jako s prostředky vzájemného dorozumění a též jako s důležitou součástí prevence úrazu.
Při učení se pohybovým aktivitám se učitel snaží žákům klást takové postupné cíle, aby jich dosáhlo maximum žáků, kteří tak mají možnost prožít pocit úspěchu a radosti z pohybu. Zároveň tím učitel zvyšuje motivaci žáků k plnění dalších dílčích cílů.
Sportováním na různých druzích sportovišť ukazuje učitel žákům možnosti jejich využití.

Pestrou škálou pohybových aktivit seznamuje učitel žáky s potřebným tělocvičným i vlastním vybavením ke sportování tak, aby si žáci měli možnost vybrat dle vlastního rozhodnutí pohybové aktivity, které budou provozovat ve svém budoucím životě.
Učitel vede žáky k nutnosti dodržovat bezpečnostní opatření a principy hygieny, pitného režimu, relaxace a odpočinku, popřípadě stravování v době přípravy na sportovní výkon, při podání výkonu a po něm.
Při seznamování s různými druhy sportu vede učitel žáky k poznávání potřebného technického a sportovního vybavení (obuv, oblečení, lyže, kola, brusle,…)
Učitel vede žáka vlastním příkladem k radosti z pohybu, potřebě vybírat si sport jako náplň svého volného času (sportovní akce po vyučování – Pardubice na bruslích, bruslení, kolo, plavání nebo sportování na LVK a ŠVP, sportovní soustředění, v hodinách TV – pokud je organizačně možné).

Kompetence k řešení problémů

Učitel pověřuje žáky organizováním soutěží a sportovních akcí pro spolužáky, tím je podněcuje k tvořivému myšlení a k pěstování odpovědnosti za vlastní rozhodování.
Učitel používá i netradiční hry nebo obměny her s jinými pravidly, popřip. necháme žáky vytvořit vlastní pravidla nebo vlastní aktivity.
Učitel vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení (anketa o tom, co chtějí dělat, pomoc při rozhodování utkání, příprava pomůcek).
Učitel zařazuje do výuky bojové, polní, týmové a iniciativní hry, při kterých žáci uplatňují své vlastní nápady pro řešení herních situací a taktiky.
Učitel pomáhá žákům s rozborem chyb, mají tedy příležitost získat informace o správném řešení vedoucím k vytčenému cíli (úkolu).

Kompetence komunikativní

Učitel podporuje a vyžaduje po žácích vhodnou vzájemnou komunikaci během vyučovacího procesu Tělesné výchovy (i mimo něj), také mezi nimi a pedagogické pracovníky, upozorňuje na nedostatky v dodržování pravidel slušného chování.
Při výuce zadává učitel úkoly, které vedou ke kooperaci a komunikaci žáků v menších či větších skupinách. Tím vede žáky k vyslovování svého názoru, k obhajování jej vhodnou formou argumentace a zároveň k vyslechnutí názor jiných (taktika, povely, signály, gesta,…).
Učitel seznamuje žáky se základní gestikulací rozhodčích a vede je k jejímu používání.

Kompetence sociální a personální

Učitel pracuje při výuce mimo jiné s žáky rozdělenými do menších skupin, kde spolu žáci komunikují, diskutují, kooperují a pomáhají si. Učitel vede žáky k tomu, aby spolupráce ve skupině probíhala v duchu fair play, aby byla ctěna pravidla her i slušného chování. Učitel tak posiluje pozitivní vztahy mezi žáky.
Učitel vede žáky k řešení zadaných úkolů na základě jejich znalostí a dovedností, k přispívání do diskuse o problému či taktice hry, k ocenění zkušeností a dovedností jiných spolužáků a poučení se z nich. Zároveň tím přispívá k sebepoznání, srovnání s ostatními spolužáky, přičemž mohou dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty (přínos k řešení problému), nebo je to motivuje k usilovnější práci na sobě samém.
Učitel obměňuje cvičení tak, že si žáci (jednotlivci nebo ve skupině) své pohybové role střídají, tím se seznamují s novými činnostmi a posilují tak svou odpovědnost za kvalitu práce (při hrách, dopomoc při cvičení na nářadích)**.**
Při hodinách dbá učitel na to, aby soupeření nepřerůstalo v nevhodné chování, či nezdravou rivalitu. Nepřipouští i jakékoli náznaky fyzického a psychického násilí.

Kompetence občanské

Při výuce TV vyžaduje učitel aktivní zapojení žáků do pohybových aktivit (úbor a obuv), dodržování pravidel slušného chování a také domluvených pravidel pro TV, která velkou měrou zabraňují úrazům.
Při aktivitách probíhajících v družstvech vede učitel žáky k poznávání a rozvíjení plněných úkolů a různých funkcí. Učitel vede žáky k rozlišování a uplatňování práva a povinnosti vyplývající právě z různých rolí (divák, hráč, rozhodčí hry, honič, vedoucí družstva, brankař, útočník,…). Učitel nabádá žáky k využití své znalosti i v aktivitách mimo školu.
Obzvláště při výuce TV mimo školu (sportovní soustředění, školy v přírodě, lyžařské zájezdy,…) vede učitel žáky k poznávání v praxi našeho životního prostředí a základů ekologie, k chápání environmentálních problémů a respektování případných omezení pro sportování v přírodě.

Vzhledem k různým schopnostem žáků v Tělesné výchově uplatňuje učitel individuální přístup k hodnocení jednotlivých žáků tak, aby každý žák mohl zažít pocit úspěchu a radosti ze svého výkonu. Učitel vede žáky k toleranci a respektování druhých lidí a k vcítění se do jejich situace (různé somatotypy).
Učitel seznamuje žáky se způsoby, jak správně a účinně pomoci spolužákovi při provádění cvičení a jak předcházet situacím ohrožujícím zdraví vlastní či jiných.

Kompetence pracovní

Učitel seznamuje žáky s manipulací s nejrůznějším dostupným tělocvičným náčiním a nářadím, dodržováním vymezených pravidel, adaptováním se na změněné role při pohybových aktivitách a na různá prostředí, kde se TV odehrává.
Učitel zapojuje žáky aktivně do hodin TV (pomoc při přípravě pomůcek a realizaci výuky), vede je ke snaze podat vždy svůj nejlepší výkon a aby usilovali o jeho zlepšení. Dále také, aby si vypěstovali potřebu chránit zdraví své i druhých a snažili se předcházet situacím lidské zdraví ohrožujícím.
Učitel umožňuje žákům seznámit se s pestrou škálou různých pohybových aktivit, které mohou podle vlastního výběru uplatňovat ve svém budoucím životě, buď pro sebe, nebo organizováním pohybové činnosti pro jiné.

12. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

	Vzdělávací obor	**Člověk a zdraví**			
1. stupeň	*Předmět*	**Tělesná výchova**			
OVO	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti			podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	pravidelně se pohybuje během vyučování v Tv chvilkách, cvičí jednoduché cviky pro správné držení těla, uvede příklady základní hygieny	vylepší cvičební návyky v Tv chvilkách, reaguje na pokyny učitele v hodinách Tv, popíše základy správné hygieny při TV, rozvíjí základní taneční kroky	demonstruje správné cvičební návyky, taneční kroky spojuje ve variace na hudbu, dodržuje získané hygienické zásady, popíše záchranu tonoucího, uvede příklady sebezáchrany a bezpečného plavání ve volné přírodě, ujasní si zdravotní význam plavání	zařadí náročnější cviky v kondičním duchu, zlepšuje svou kondici, spojuje cvičení s hudbou, ujasní si zdravotní význam plavání, plavecké zdatnosti a vytrvalosti	zlepšuje svou kondici, zlepšuje sportovní výkony dle svých schopností
Učivo	jednoduché cviky, cvičební úbor, vhodná obuv, otužování, pohybové hry, správné držení těla	složitější cviky, cvičební návyky, prostředí Tv, korekce držení těla	náročnější cviky, korekce držení těla, tanec podle hudby, hygienické zásady a návyky, první pomoc, sprchování otužování, základní plavecké dovednosti	kondiční cvičení ve skupinách, testy zdatnosti, turistika, plavecké pohyby	kondiční cvičení, náročnost cviků, samostatnost při Tv, testy zdatnosti, turistika
Mezipředmětové vztahy	Prv, Vv, Pv	Prv, Vv, Pv	Prv, Vv, Pv	Př, Vl	Př, Vl
Průřezová témata	Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí /moje tělo, moje psychika, uvolnění, relaxace/				
Poznámky	Dbá na bezpečnost při pohybových činnostech, žák využívá prvků Ztv v hodinách Tv - viz příloha Ztv				
OVO	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení			zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

Školní výstupy	provádí samostatně i ve skupině jednoduché cviky, reaguje na pokyny učitele, rozvíjí rychlost, vytrvalost, sílu, pohyblivost, koordinaci, předvede jednoduchá rytmická cvičení podle hudby	zvládá náročnější cviky, skupinové cvičení, pomáhá slabším spolužákům, popíše základy daných sportů a vysvětlí jejich pravidla	předvede samostatné i skupinové cvičení, usiluje o zlepšení výkonu, cvičí dle svých předpokladů, schopností a možností, popíše pravidla pohybových her, předvede jednoduché tance, kondiční cvičení s hudbou, zdokonaluje osvojené plavecké pohyby, uplave nejméně 25m volným způsobem, zvládne zásady dalšího plaveckého způsobu – kraul, prsa	cvičí samostatně nebo ve skupině, zařazuje prvky Ztv - správné držení těla, správné dýchání, zařazuje vyrovnávací cvičení, upevňuje osvojené plavecké pohyby spojené se správným dýcháním do vody, uplave nejméně 50 m volným způsobem, zvyšuje zdatnost a vytrvalost	dodržuje pravidelný pohybový režim, zopakuje soubor speciálních cvičení Ztv
Učivo	formy rychlosti, obratnosti, síly - hry, náčiní, hudba, atletika	složitější hry - koordinace pohybu, náčiní, rytmická cvičení, vytrvalostní běhy dle věku, tanec, skupinové cvičení, pohybové a sportovní hry, gymnastika, atletika	rozšíření her, rozvoj obratnosti, pohybové a sportovní hry, gymnastika, atletika, plavecké návyky a dovednosti, pády a skoky do vody, skok střemhlavý, dílčí záběrové pohyby	pravidelný pohybový režim, Ztv cviky, vyrovnávací cviky, dechová cvičení, gymnastika, plavání, otužování, plavecké návyky a dovednosti, pády a skoky do vody, skok střemhlavý, plavání pod hladinou 10m, dílčí záběrové pohyby	korektní cvičení, Ztv cviky
Mezipředmětové vztahy	Čj, Prv, Hv	Čj, Prv, Hv	Čj, Prv, Hv	Př	Př
Průřezová témata	Osobnostní rozvoj - zdravé a vyrovnané sebepojetí Sociální rozvoj - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci - vedení a organizování práce skupiny				
Poznámky	Dle možnosti žáků – bruslení				
OVO	spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích			zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

Školní výstupy	vykonává jednoduché pohybové činnosti ve dvojicích, trojicích, hraje drobné kolektivní hry	účastní se složitějších pohybových činností v kolektivu, hraje vybrané kolektivní hry, dodržuje pravidla, spolupracuje v rámci fair-play	účastní se činností ve dvojicích, hraje jednoduché kolektivní hry, spolupracuje, pomáhá ostatním a dodržuje pravidla fair-play	předvede osvojené pohybové dovednosti, spolupracuje v kolektivních hrách, vysvětlí pravidla vybraných her	zvládá pohybové dovednosti úměrně věku, hraje podle daných pravidel a pravidel fair-play, orientuje se v kolektivních hrách
Učivo	jednoduché hry, honičky, přihrávky ve skupině, formy vybíjené, florbal, kopaná	hry, soutěže, vybíjená, přehazovaná, kopaná, florbal	vybíjená, přehazovaná, kopaná, florbal, ringo, základy košíkové, plavání	rozšíření kolektivních her, herní pravidla vybraných her	variace her, zvládání pohybových dovedností (běh, skok, hod) a schopností (rychlost, obratnost, vytrvalost), soutěže
Mezipředmětové vztahy	Prv, Pč	Prv	Prv		
Průřezová témata	Morální rozvoj - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí - problémy v mezilidských vztazích Sociální rozvoj - komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny				
Poznámky					
OVO	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy			uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	reaguje na pokyny o bezpečnosti, spojené s Tv, používá správné oblečení na Tv	správně volí Tv úbor, vyjmenuje správné hygienické návyky, orientuje se v prostorech Tv, reaguje na pokyny učitele	správně se obléká na Tv, dodržuje základní hygienické návyky, reaguje na pokyny učitele a bezpečně se pohybuje v Tv, vyjmenuje základy první pomoci	podle prostředí Tv volí správné sportovní oblečení, řídí se základními pokyny první pomoci při úrazu, bezpečně se chová ve sportovním prostředí, dodržuje získané hygienické zásady, popíše záchranu tonoucího, uvede příklady sebezáchrany a bezpečného plavání ve volné přírodě	chová se bezpečně v prostorách Tv, chová se dle fair-play, reaguje na pokyny vyučujícího při zranění žáka a zabezpečí pomoc na základě znalostí první pomoci
Učivo	základní hygienické návyky, Tv úbor	základní hygienické návyky, Tv úbor, prostředí Tv	základní hygienické návyky, Tv úbor, prostředí Tv, první pomoc	týmová práce, zdravotní výchova, pravidla hygieny, Tv úbor, zdravotní význam	Bezpečné chování při sportu, první pomoc při úrazu

				plavání, zvyšování zdatnosti, první pomoc	
Mezipředmětové vztahy	Prv	Prv	Prv	Př	Př
Průřezová témata					
Poznámky					
OVO	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci			jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	rozumí základním povelům a pokynům vyučujícího a reaguje na ně	předvede základní Tv činnosti úměrné věku, vysvětlí pokyny vyučujícího svými slovy a reaguje na ně	reaguje při osvojených činnostech na pokyny a povely, vysvětlí Tv názvosloví	aktivně se zapojuje do pohybových činností, hodnotí své výkony i výkony spolužáků	zhodnotí činnost spolužáka, provádí vlastní pohybovou činnost a hodnotí ji
Učivo	pokyny: stůj, dvojice, trojice, řada, zástup, značky…, smluvené povely	družstva, přesuny, Tv názvosloví - polohy a postoje částí těla	složitější přesuny, skupiny, organizace různých činností, Tv názvosloví - polohy a postoje částí těla, plavecké pohyby	hodnocení pohybových činností	Pohybová činnost (zhodnocení, provedení)
Mezipředmětové vztahy	M, Pč	M, Pč	M, Pč	M, Pč	M, Pč
Průřezová témata	Morální rozvoj - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí - pomáháme si navzájem				
Poznámky					
OVO				jedná v duchu fair-play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

Školní výstupy				spolupracuje při sportovních hrách, osvojí si pravidla fair-play, hraje podle zjednodušených pravidel, respektuje při hře opačné pohlaví	spolupracuje při sportovních hrách, hraje podle pravidel fair-play, účastní se závodů a soutěží, popíše svými slovy olympijské ideály a symboly, respektuje při hře opačné pohlaví
Učivo				pohybové a sportovní hry, plavání, soutěže, turnaje, utkání a jejich pravidla, chování k opačnému pohlaví při Tv	fair-play, dodržování pravidel her
Mezipředmětové vztahy				Př, Vl	Př, Vl
Průřezová témata				Morální rozvoj - řešení problémů - a rozhodovací dovednosti - zvládá problémy v seberegulaci Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	
OVO				užívá při pohybové činnosi základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy				vysvětlí tělocvičné názvosloví, čte jednoduché nákresy pohybu a pohyb podle nich vykonává	používá samostatně tělocvičné názvosloví, cvičí dle jednoduchého nákresu a popisu cvičení
Učivo				Tv názvosloví, jednoduché sestavy herních činností, rozfázování pohybu	Tv názvosloví, cvičení podle nákresu, popisu
Mezipředmětové vztahy				Čj, Vv, Pč	Čj, Vv, Pč
Průřezová témata					
Poznámky					

OVO				zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy				s pomocí učitele organizuje jednoduché pohybové činnosti a soutěže ve třídě, v bazénu	zorganizuje jednoduchou pohybovou činnost a soutěž
Učivo				pohybové hry a činnosti s jejich pravidly, Tv rozcvičky, fotbal, vybíjená, přehazovaná, ringo, florbal, atletika, plavání	Organizace – pohybových činností, her, soutěží (fotbal, vybíjená, přehazovaná, ringo, florbal)
Mezipředmětové vztahy				Čj, M	Čj, M
Průřezová témata				1.1. Osobnostní rozvoj - Psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času /rozumové zpracování problému, efektivní komunikace, hledání pomoci při potížích/	
Poznámky				Využití na ŠVP a při sportovních akcích školy	
OVO				změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy				měří pohybové výkony a zaznamená je do tabulky, s pomocí učitele porovná dosažené výsledky	změří vybrané výkony a zaznamená je do tabulky, sleduje vzestupnost výkonů
Učivo				měření výkonů, základní pohybové testy, tabulky	měření výkonů, základní pohybové testy, tabulky
Mezipředmětové vztahy				M, Informatika	M, Informatika
Průřezová témata				Morální rozvoj - Hodnoty, postoje praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování	
Poznámky				Atletické závody a jiné soutěže - pomocný rozhodčí	

OVO				orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy				získá informace ze sportovní nástěnky ve třídě, sleduje sportovní dění prostřednictvím tisku, rozhlasu, televize, internetu a orientuje se v nich	vyhledá informace v tisku, knize, zajímá se o sportovní informace ve svém okolí a v místě bydliště, zpracuje samostatně informace z rozhlasu a televize
Učivo				zdroje informací - nástěnka, tisk, internet, televize	informace o sportu, sportovní články
Mezipředmětové vztahy				Čj, M, Vv, Pč	Čj, M, Vv, Pč
Průřezová témata				Sociální rozvoj - Komunikace /řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků/	
Poznámky				Sportovní nástěnka ve třídě - žáci s pomocí učitele, pak samostatně doplňují sportovní aktuality, využívají internet ve škole	

	Vzdělávací oblast	**Člověk a zdraví**			
	Vzdělávací obor	**Tělesná výchova**			
2. stupeň	*Předmět*	**Tělesná výchova**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.-7.	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	- usiluje o zvýšení své tělesné zdatnosti, uvědomuje si nutnost pohybové aktivity pro své zdraví - aktivně se účastní organizace svého pohybového režimu	pohyb pro zdraví uvolňovací cvičení strečink relaxace	Osobnostní rozvoj - organizování vlastního času	RV - 6. r. zdravý životní styl, vliv pohybu na zdraví člověka
6.-7.	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- aktivním přístupem v hodinách usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - vybere si vhodný kondiční program pro svůj rozvoj	kondiční cvičení cvičení na stanovištích kruhový trénink	Osobnostní rozvoj - moje tělo, moje psychika	
6.-7.	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	- chápe, že různá cvičení mají různé účinky - rozpoznává své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele či spolužáka je ovlivňuje - pokouší se zorganizovat jednoduchou pohybovou činnost (rozcvičku před pohybovou činností)	průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Osobnostní rozvoj - organizování pohybových činností ostatních spolužáků	
6.-7.	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	- orientuje se v informacích o předpovědi počasí a tomu přizpůsobuje své pohybové aktivity	význam pohybu pro zdraví	Osobnostní rozvoj-sebeovládání, regulace vlastního jednání Morální rozvoj - analýza postojů, hodnot a chování vlastní i ostatních lidí	OV - užívání drog, škodlivé účinky na zdraví
6.-7.	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- podle prostředí, kde se TV odehrává, volí správné sportovní oblečení - řídí se základními pokyny první pomoci při úrazu - bezpečně se chová ve sportovním prostředí	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Osobnostní rozvoj - regulace vlastního jednání	RV - 6. r. hygiena při sportu

6.-7.	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- aktivně se zapojuje do pohybových her, dle svých možností si osvojuje techniku a základní pravidla her - snaží se o fair-play jednání - postupně poznává, že hra přináší radost a příjemné prožitky - připraví a zorganizuje pro spolužáky jednoduchou hru - rozpozná správné i nesprávné provedení pohybové činnosti a podle svých možností ji zdokonaluje - rozumí základnímu používanému názvosloví	Pohybové hry - s různým zaměřením, - netradiční pohybové hry a aktivity Znalost ochrany přírody a orientace v přírodě	Sociální rozvoj - vzájemné poznávání se ve skupině, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace	
6.-7.		Podle svých možností předvede: - kotoul vpřed a vzad - stoj na rukou se záchranou - roznožka přes kozu nadél - houpání na kruzích - pád vpřed	Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení na nářadí Základy sebeobrany		
6.-7.		- osvojuje si správné držení těla - cvičí s náčiním - švihadlo, tyč, obruč - zapojuje se do kondičních cvičení - švihadla, plné míče, bedýnky, tyče, posilování vlastní vahou - pokouší se šplhat na tyči - používá atletickou abecedu - používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností podle svých možností: - běhá na různé vzdálenosti (od 60m do 1000m) i z nízkého startu i štafety - skáče do dálky s použitím základní techniky - skáče do výšky - hází míčkem z místa nebo s rozběhem	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky - cvičení s náčiním - kondiční formy cvičení pro daný věk žáků Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh - skok do dálky - skok do výšky - hod míčkem Sportovní hry - pravidla - herní činnosti	Sociální rozvoj - komunikace, kooperace a kompetice	

		- uplatňuje základní pravidla sportovních her (kopaná, florbal, vybíjená, přehazovaná, volejbal, basketbal, ringo, freesbee) - aktivně se her zúčastňuje - zdokonaluje se v herních schopnostech, dovednostech a herním myšlení	jednotlivce - herní kombinace - utkání dle pravidel		
6.-7.	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti		
6.-7.	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- vyhledá informace v tisku, na internetu - zajímá se o sportovní informace ve svém okolí a v místě bydliště - zpracuje samostatně informace z rozhlasu, televize a internetu	Sportovní názvosloví - tabulka turnaje, propozice soutěže		Počítače – 6. r. Počítačová praktika vol. - 7., 8. a 9. r.
6.-7.	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- aktivně se zapojuje do pohybové činnosti, respektuje rozdílnost ve fyzických i psychických schopnostech spolužáků - ctí fair-play - pomáhá méně schopným a handicapovaným žákům (dopomoc, spolupráce) - uvědomuje si, jak se má chovat v různém prostředí a při různých činnostech	Spolupráce a komunikace při TV - olympismus - zásady jednání a chování v různých prostředích a při různých činnostech - míčové hry, netradiční hry, atletika, gymnastika	Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika	
6.-7.	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- uplatňuje herní znalosti, taktiku a spolupráci v družstvu	Pravidla a taktika sportovních a pohybových her	Sociální rozvoj- kooperace a kompetice Osobnostní rozvoj (komunikace - řeč těla)	

6.-7.	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- chápe úlohu hráče v družstvu - jako hráč důsledně respektuje rozhodčího - řídí hru a spravedlivě ji rozhoduje - v roli diváka se snaží být objektivní	Komunikace v TV - vzájemná komunikace a spolupráce - pravidla her - zásady jednání a chování v různých rolích		
6.-7.	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- přiměřeně vyhodnotí správné a chybné provedení pohybové činnosti - zajímá se o svůj dosažený výkon - změří a zapíše sledované výkony - porovnává a vyhodnocuje svůj výsledek vzhledem k výsledkům ostatních	Měření, evidence a vyhodnocování - práce se stopkami, pásmem		
6.-7.	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- připraví jednoduchou pohybovou hru pro ostatní - samostatně nebo ve skupině organizuje vybrané pohybové a sportovní hry	Pravidla her a taktika, organizace hry	Sociální rozvoj - komunikace, kooperace a kompetice	
6.-7.	- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- osvojuje si vhodná cvičení pro svá oslabení - uvědomuje si správné dýchání při cvičení a správné provedení cviků	vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Osobnostní rozvoj - moje tělo, moje psychika	

	Vzdělávací oblast	**Člověk a zdraví**			
	Vzdělávací obor	**Tělesná výchova**			
2. stupeň	*Předmět*	**Tělesná výchova**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.-9.	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	- usiluje o zvýšení své tělesné zdatnosti, uvědomuje si nutnost pohybové aktivity pro své zdraví - aktivně se účastní organizace svého pohybového režimu	pohyb pro zdraví uvolňovací cvičení strečink relaxace	Osobnostní rozvoj - organizování vlastního času	RV - 6. r. zdravý životní styl, vliv pohybu na zdraví člověka
8.-9.	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- aktivním přístupem v hodinách usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - vybere si vhodný kondiční program pro svůj rozvoj	kondiční cvičení cvičení na stanovištích kruhový trénink	Osobnostní rozvoj - moje tělo, moje psychika	
8.-9.	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	- chápe, že různá cvičení mají různé účinky - rozpoznává své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele či spolužáka je ovlivňuje - zorganizuje pro ostatní žáky cvičební jednotku včetně rozcvičení, hlavní činnosti a kompenzačních cviků	průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Osobnostní rozvoj - organizování pohybových činností ostatních spolužáků	
8.-9.	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	- uvědomuje si negativní vliv návykových látek (drogy, narkotika,…) na své sportovní výkony a morálku sportovce	význam pohybu pro zdraví	Osobnostní rozvoj-sebeovládání, regulace vlastního jednání Morální rozvoj - analýza postojů, hodnot a chování vlastní i ostatních lidí	OV - užívání drog, škodlivé účinky na zdraví
8.-9.	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním pokynů k organizaci cvičební činnosti - přizpůsobuje své chování různým prostředím sportovních aktivit	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Osobnostní rozvoj - regulace vlastního jednání	Bi – 8. r. první pomoc

8.-9.	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- aktivně se zapojuje do pohybových her, dle svých možností si osvojuje techniku a základní pravidla her - snaží se o fair-play jednání - postupně poznává, že hra přináší radost a příjemné prožitky - připraví a zorganizuje pro spolužáky jednoduchou hru - rozpozná správné i nesprávné provedení pohybové činnosti a podle svých možností ji zdokonaluje - rozumí základnímu používanému názvosloví	Pohybové hry - s různým zaměřením, - netradiční pohybové hry a aktivity Znalost ochrany přírody a orientace v přírodě	Sociální rozvoj - vzájemné poznávání se ve skupině, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace	
8.-9.	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Podle svých možností předvede: - kotoul vpřed a vzad - stoj na rukou se záchranou - roznožka přes kozu nadél - houpání na kruzích - pád vpřed - přemet stranou - roznožku přes kozu našíř - skrčku přes kozu - výmyk odrazem jednonož s dopomocí, svis vznesmo - překot vzad i vpřed na kruzích	Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení na nářadí Základy sebeobrany		
8.-9.	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- osvojuje si správné držení těla - cvičí s náčiním - švihadlo, tyč, obruč - zapojuje se do kondičních cvičení - švihadla, plné míče, bedýnky, tyče, posilování vlastní vahou - pokouší se šplhat na tyči nebo laně s přírazem - používá atletickou abecedu - používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností podle svých možností:	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků Atletika- rychlý běh, vytrvalý běh - skok do dálky - skok do výšky	Sociální rozvoj- komunikace, kooperace a kompetice	

		- běhá na různé vzdálenosti (od 60m do 1500m) i z nízkého startu i štafety - skáče do dálky s použitím základní techniky - skáče do výšky - hází granátem z místa nebo s rozběhem - vrhá koulí s použitím základní techniky - uplatňuje základní pravidla sportovních her (kopaná, florbal, vybíjená, přehazovaná, volejbal, basketbal, ringo, fresbe) - aktivně se her zúčastňuje - zdokonaluje se v herních schopnostech, dovednostech a herním myšlení	- hod granátem - vrh koulí Sportovní hry - pravidla - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - utkání dle pravidel		
8.-9.	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- pohybové hry - gymnastika - atletika - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem		
8.-9.	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- vyhledá informace v tisku, na internetu - zajímá se o sportovní informace ve svém okolí a v místě bydliště - zpracuje samostatně informace z rozhlasu, televize a internetu	Sportovní názvosloví - tabulka turnaje, propozice soutěže		Počítače – 6. r. Počítačová praktika vol. - 7., 8. a 9. r.
8.-9.	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- aktivně se zapojuje do pohybové činnosti, respektuje rozdílnost ve fyzických i psychických schopnostech spolužáků - ctí fair-play - pomáhá méně schopným a handicapovaným žákům (dopomoc, spolupráce) - uvědomuje si, jak se má chovat v různém prostředí a při různých činnostech	Spolupráce a komunikace při TV - olympismus - zásady jednání a chování v různých prostředích a při různých činnostech - míčové hry, netradiční hry, atletika, gymnastika	Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika	

8.-9.	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- uplatňuje herní znalosti, taktiku a spolupráci v družstvu	Pravidla a taktika sportovních a pohybových her	Sociální rozvoj- kooperace a kompetice Osobnostní rozvoj (komunikace - řeč těla)	
8.-9.	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- chápe úlohu hráče v družstvu - jako hráč důsledně respektuje rozhodčího - řídí hru a spravedlivě ji rozhoduje - v roli diváka se snaží být objektivní	Komunikace v TV - vzájemná komunikace a spolupráce - pravidla her - zásady jednání a chování v různých rolích		
8.-9.	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- přiměřeně vyhodnotí správné a chybné provedení pohybové činnosti - zajímá se o svůj dosažený výkon - změří a zapíše sledované výkony - porovnává a vyhodnocuje svůj výsledek vzhledem k výsledkům ostatních	Měření, evidence a vyhodnocování - práce se stopkami, pásmem		
8.-9.	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- připraví jednoduchou pohybovou hru pro ostatní - samostatně nebo ve skupině organizuje vybrané pohybové a sportovní hry	Pravidla her a taktika, organizace hry	Sociální rozvoj - komunikace, kooperace a kompetice	
8.-9.	- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- osvojuje si vhodná cvičení pro svá oslabení - uvědomuje si správné dýchání při cvičení a správné provedení cviků	vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Osobnostní rozvoj - moje tělo, moje psychika	

9.	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- sestaví a vyplní tabulku, určí pořadí, přiřadí body	druhy tabulek, zápisy o utkání, zápis z atletických disciplín		

6. 8. 3 Pohybové a sportovní hry 1.st.

1. Název předmětu

Pohybové a sportovní hry

2. Obsahové vymezení

Pohybové a sportovní hry pěstují u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a k správnému držení těla žáků.
Vštěpováním pohybových návyků s vyvoláním radostného pocitu z pohybu se podílíme na zvyšování psychické odolnosti vůči negativním vlivům okolí a na posilování jejich charakterových vlastností. Základní metodou je HRA a dodržování herních pravidel, orientace v prostoru, rychlé rozhodování.
Při výuce Pohybových a sportovních her upozorňujeme na možnosti úrazů, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za chování a bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti.
Pohybové a sportovní hry je předmět, v němž je nezbytný individuální přístup k žákům. Zde musíme citlivě hodnotit každého žáka, vzhledem k jeho individuálním možnostem a předpokladům pro zvládnutí různých pohybových aktivit. Využíváme pozitivní motivace k dosažení požadované činnosti ve vlastním tempu.
V hodinách Pohybových a sportovních her se nezaměřujeme jen na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, ale také vštěpujeme důležité hygienické zásady.
V rámci možností zařazujeme: atletiku, míčové hry, bruslení.

3. Časové vymezení

Výuka Pohybových a sportovních her má dotaci 2 hodiny týdně v 1. a 2. ročníku ve třídách se sportovní přípravou. Ve 3. až 5. ročníku má dotaci 1 hodinu týdně.

4. Organizační vymezení

Výuka probíhá v tělocvičně, na zimním stadionu, na hřišti a plaveckém areálu. Na vyučovací hodiny Pohybových a sportovních her se žáci převlékají do cvičebních úborů a nebo plaveckého úboru.
Součástí předmětu Pohybové a sportovní hry jsou tři soustředění ročně, včetně lyžařského.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k osvojení si základního tělocvičného a plaveckého názvosloví, učí je cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, měří základní pohybové výkony a porovnává je s předchozími, učí žáky orientaci v informačních zdrojích.
Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k dodržování zásad správného chování ve sportovním prostředí a adekvátní reakci při úrazu spolužáka, učí řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním.
Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.
Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině.
Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k realizaci pravidelného pohybového režimu.
Žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní.
Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

6. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj
Rozhodovací dovednosti
Sebepoznání a sebepojetí
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Komunikace
Kooperace
Seberegulace a sebeorganizace
Psychohygiena
Kreativita

1. stupeň	**Člověk a zdraví**				
	Pohybové a sportovní hry				
OVO	ATLETIKA Zaměřuje se na základní pohybový rozvoj žáků, na všestrannost a radost z pohybu. Zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje.				
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	Rozumí základním pojmům, zvládne průpravná cvičení, běží na čas	Umí startovat z různých poloh, skáče z místa, hází míčkem z místa, běží na čas delší vzdálenost	Spojí rozběh s odrazem do písku, hází míčkem z rozběhu, zvládá běžeckou abecedu a strečink, nacvičí start z bloků	Zvládá vytrvalostní běh na 1000 m, hází kriketovým míčkem, skočí do dálky s rozběhem - měřeno z místa odrazu, odrazí se do výšky	Zvládá vytrvalostní běh na 600m, 800 m, běh 12 min., hází granátem, skočí do dálky s rozběhem - měřeno od břevna, skočí do výšky
Učivo	běh, skok, hod	běh, skok, hod	běh, skok, hod	běh, skok, hod	běh, skok, hod
Mezipředmětové vztahy	Matematika, Prvouka	Matematika, Prvouka	Matematika, Prvouka	Matematika, Prvouka	Matematika, Prvouka
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - sebepojetí	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání	Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova
OVO	MÍČOVÉ A JINÉ HRY Zaměřuje se na všestrannou sportovní přípravu žáka. Chápe činnosti s míčem jako vhodné a emotivní činnosti. Uplatňuje zásady fair-play jednání ve hře a týmové spolupráce. Zná základy bezpečnosti a hygieny při míčových a jiných hrách.				
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	zvládá základní způsoby házení a chytání míče nebo jiného náčiní	drží a hází míč jednoruč a obouruč, zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry	zná vybavení hřiště, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her, rozvíjí své herní myšlení	vědomě spolupracuje ve hře s ostatními hráči, chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání, samostatně zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly	uplatní zásady fair-play jednání ve hře, uvědomuje si rozdíl mezi kolektivními a individuálními sportovními hrami, umí zvolit taktiku hry za pomoci spoluhráčů a učitele
Učivo	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal, basketbal	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal, basketbal	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal, basketbal	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal, basketbal

Mezipředmětové vztahy	Prvouka	Prvouka, Matematika	Prvouka, Matematika	Matematika	Matematika
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj	Osobnostní sociální výchova - komunikace	Osobnostní a sociální výchova - rozhodovací dovednosti	Osobnostní a sociální výchova - kooperace	Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů
OVO	BRUSLENÍ Uvědomuje si zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích. Zná zásady bezpečnosti a řídí se jimi. Zná způsoby pomoci a ošetření při úrazech na bruslích.				
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	cvičí rovnováhu na bruslích, jízdu vpřed s oporou i bez opory	zatočí na obou bruslích, zastaví jednostranným nebo oboustranným přívratem	zná zásady hygieny a bezpečnosti při pohybu na ledě, které dodrží, jezdí pozadu po obou bruslích	jede vpřed se schopností reagovat na pohyb jiného bruslaře zpomalením, zastavením, nebo změnou směru jízdy	zatočí překládáním vpřed i vzad, zná způsoby přivolání pomoci při úrazech na bruslích, umí základní obrat
Učivo	rovnováha, jízda vpřed	zatáčení, zastavení	jízda vzad	zpomalení, zastavení, změna směru	překládání, základní obrat
Mezipředmětové vztahy	Prvouka	Prvouka	Prvouka		
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Soustředění

1. stupeň	**Člověk a zdraví**			
	Pohybové a sportovní hry – podzimní soustředění			
OVO	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ Umí se pohybovat v přírodním prostředí dle pokynů a osvojí si procvičené dovednosti a hry.		Zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, výletu, turistické akci a při jiných rekreačních činnostech v přírodním prostředí.	
Ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	Osvojí si turistické dovednosti, pohyb v terénu a chování v přírodě. Umí si připravit obsah batohu dle pokynů. Aplikuje své znalosti z jiných předmětů o rostlinách a zvířatech. Učí se elementární ochraně přírody. Ošetří drobná poranění. Zvládne chůzi a běh v terénu - ve skupině, v pochodovém tvaru, běh po vyznačené trase s vykonáním různých pohybových úkolů.	Přednese další pojmy spojené s pěší a běžkařskou turistikou, s orientací dle mapy a buzoly, výzbrojí a výstrojí. Zvládne způsob pohybu v náročnějším terénu a po vyznačené trase i podle mapy. Ošetří drobná poranění v improvizovaných podmínkách. Aplikuje své znalosti z jiných předmětů (stopy zvěře, druhy rostlin). Uspořádá si poznatky a znalosti pravidel silničního provozu při turistických akcích.	Ujasní si význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví, poznávací činnost, rozvoj specifických dovedností, sociální vztahy atd. Aplikuje znalosti z jiných předmětů (druhy rostlin a zvířat, historické děje, měřítko mapy, topografické značky). Zvládne základní dovednosti spojené s tábořením. Umí ošetřit závažnější poranění. Připraví pochodové trasy, základní dokumentace o turistické akci a zároveň ověřuje své znalosti základních pravidel silničního provozu při turistických akcích (s pomocí učitele).	Využije další druhy turistiky. Ošetří závažnější úrazy a zajistí transport raněného. Orientuje se podle mapy, plánku, buzoly, značek a přírodních úkazů. Umí vytvořit dokumentaci turistické akce a napsat o ní zprávu. Rozvine své pohybové dovednosti a kondiční předpoklady s využitím terénu.
Učivo	Orientace v přírodě. Chůze a běh v terénu. Příprava na turistickou akci.	Chodec - bezpečnost. Orientační běh.	Chodec - základní pravidla bezpečnosti. Orientační běh.	Orientace dle mapy. Dokumentace o turistické akci. Orientační běh.
Mezipředmětové vztahy	Prvouka	Prvouka	Přírodověda, Vlastivěda	Přírodověda, Vlastivěda, Matematika - geometrie, Výtvarná výchova - grafika
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání, psychohygiena, osobnostní rozvoj	Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů	Osobnostní a sociální výchova – kooperace, kreativita	Osobnostní a sociální výchova - komunikace

OVO	ATLETIKA Zaměřuje se na základní pohybový rozvoj žáků, na všestrannost a radost z pohybu. Zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje.			
Ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	Rozumí základním pojmům, zvládne průpravná cvičení, běží na čas. Umí startovat z různých poloh, skáče z místa, hází míčkem z místa, běží na čas delší vzdálenost	Spojí rozběh s odrazem do písku, hází míčkem z rozběhu, zvládá běžeckou abecedu a strečink, nacvičí start z bloků	Zvládá vytrvalostní běh na 1000 m, hází kriketovým míčkem, skočí do dálky s rozběhem - měřeno z místa odrazu, odrazí se do výšky	Zvládá vytrvalostní běh na 600m, 800 m, běh 12 min., hází granátem, skočí do dálky s rozběhem - měřeno od břevna, skočí do výšky
Učivo	běh, skok, hod	běh, skok, hod	běh, skok, hod	běh, skok, hod
Mezipředmětové vztahy	Matematika, Prvouka	Matematika, Prvouka	Matematika, Prvouka	Matematika, Prvouka
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - sebepojetí	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání	Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova
OVO	MÍČOVÉ A JINÉ HRY Zaměřuje se na všestrannou sportovní přípravu žáka. Chápe činnosti s míčem jako vhodné a emotivní činnosti. Uplatňuje zásady fair-play jednání ve hře a týmové spolupráce. Zná základy bezpečnosti a hygieny při míčových a jiných hrách.			
Ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	zvládá základní způsoby házení a chytání míče nebo jiného náčiní, zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry	zná vybavení hřiště, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her, rozvíjí své herní myšlení	vědomě spolupracuje ve hře s ostatními hráči, chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání, samostatně zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly	uplatní zásady fair-play jednání ve hře, uvědomuje si rozdíl mezi kolektivními a individuálními sportovními hrami, umí zvolit taktiku hry za pomoci spoluhráčů a učitele
Učivo	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal, basketbal	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal, basketbal	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal, basketbal	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal, basketbal
Mezipředmětové vztahy	Prvouka, Matematika	Prvouka, Matematika	Matematika	Matematika
Průřezová témata	Osobnostní sociální výchova – osobnostní rozvoj, komunikace	Osobnostní a sociální výchova - rozhodovací dovednosti	Osobnostní a sociální výchova – kooperace, seberegulace	Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů, sebeorganizace

1. stupeň	**Člověk a zdraví**				
	Pohybové a sportovní hry – lyžařský výcvik				
OVO	LYŽOVÁNÍ - SJEZDOVÉ A BĚŽECKÉ Zvládá základní lyžařské dovednosti, osvojuje si techniky posunu, sjíždění a zatáčení na lyžích. Zná zásady bezpečnosti na horách (sjezdové a běžkařské tratě, vleky a lanové dráhy, vysokohorská turistika).				
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy		Osvojí si manipulaci s lyžařskou výstrojí a výzbrojí, obraty na svahu (nástupy na rovině a na svahu), obraty na lyžích a rovnovážná cvičení na místě s lyžemi, transport na lyžích. Učí se základní lyžařský postoj, přívraty, pluh, brzdění pluhem a sesouvání, mírnou vlnovkou, výstupy po spádnici. Přesuny - skluzy s odpichem, sjíždění po spádnici, šikmo svahem, rovnovážná a průpravná cvičení při sjíždění, výstupy chůzí šikmo svahem, zvýrazněná vlnovka.	Ovládá manipulaci lyžařské výstroje a výzbroje. Učí se mazání lyží a druhy vosků, je seznámen s historií lyžování a zimními olympijskými hrami. Zvládne obraty odskokem, náročnější rovnovážná cvičení při sjíždění. Ovládá výstup jednostranným odvratem, brzdění vzpříčením z pluhu, odšlapování přes spádnici, jízdu v členitém terénu, sjezd v různých sjezdových postojích. Ovládá oblouky - základní kročný a snožný, otevřené a zavřené oblouky. Běžecká průprava: Umí manipulovat s lyžařskou běžeckou výzbrojí. Trénuje základní běžecké dovednosti na lyžích. Procvičí střídavý běh dvoudobý a soupažný běh dvoudobý.	Seznamuje se s modifikovanými oblouky: oblouky ke svahu, v pluhu, z přívratu vyšší lyže, oblouky z rozšířené stopy, z pluhu, z přívratu nižší lyže. Terénní skok s oporou o hole, výstup oboustranným odvratem, sjíždění při různých rychlostech. Osvojuje si techniku běhu střídavého dvoudobého a soupažného dvoudobého a nacvičuje běh soupažný jednodobý a bruslení oboustranné dvoudobé. Nové techniky nacvičuje s pomocí řady rovnovážných cvičení - (bruslení klade při nácviku zvýšené nároky na rovnováhu).	Dle své individuální lyžařské úrovně ovládá modifikované oblouky, sjíždění přes různé terénní nerovnosti a zlomy, oblouky s přeskokem, sjíždění svahů s velkým sklonem. Zdokonaluje své dosavadní běžecké a bruslařské dovednosti na lyžích a dle svých schopností a dovedností začíná s technikou běhu soupažného vícedobého, bruslení se střídavou prací paží, do vrchu a prosté.

Učivo		Zásady bezpečnosti na horách. Manipulace s lyžemi a transport na lyžích. Obraty na rovině. Brzdění pluhem. Rovnovážná cvičení, zvýrazněná vlnovka. Obraty v nerovném terénu.	Mazání lyží. Náročné obraty a výstupy. Jízda v členitém terénu. Běh střídavý dvoudobý, soupažný dvoudobý.	Modifikované oblouky, terénní skoky. Běh - soupažný jednodobý. Oboustranné bruslení dvoudobé.	Běh - soupažný vícedobý. Bruslení se střídavou prací paží, bruslení do vrchu, bruslení prosté.
Mezipředmětové vztahy					
Průřezová témata		Sociální a osobnostní výchova			
Poznámky		Umí: manipulovat s lyžařskou výstrojí a výzbrojí (obutí do lyžařských bot a zapínání přezek, svazování lyží, připínání a odepínání lyží s transportem na lyžích s nástupy na rovině a na svahu s obraty na lyžích a s rovnovážnými cvičeními na místě s lyžemi (dřepy, podřepy, úklony, pády a vstávání). Učí se základní lyžařský postoj, přívraty, pluh, brzdění pluhem a sesouvání, mírnou vlnovku, výstupy po spádnici. Závody - sjezd, slalom. Beseda s horskou službou. Video.	Trénuje základní běžecké dovednosti na lyžích - držení holí, chůze na lyžích, obraty na místě, výstupy, základní postoj, pohyb těžiště těla ve všech směrech, izolované pohyby dolních končetin a paží, brzdění a regulace rychlosti jízdy. Má procvičený střídavý běh dvoudobý a soupažný běh dvoudobý.	Závody - sjezd, slalom, běžecké. Beseda - carving, funcarving, bodycarving aj. Video. Půldenní výlet na běžkách.	Dle své individuální lyžařské úrovně ovládá modifikované oblouky, sjíždění přes různé terénní nerovnosti a zlomy (boule, hluboký sníh), oblouky s přeskokem, sjíždění svahů s velkým sklonem. Zdokonaluje své dosavadní běžecké a bruslařské dovednosti na lyžích a dle svých schopností a dovedností začíná s technikou běhu soupažného vícedobého, bruslení se střídavou prací paží, do vrchu a prosté.

1. stupeň	**Člověk a zdraví**				
	Pohybové a sportovní hry – jarní soustředění				
OVO	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ Umí se pohybovat v přírodním prostředí dle pokynů a osvojí si procvičené dovednosti a hry.			Zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, výletu, turistické akci a při jiných rekreačních činnostech v přírodním prostředí.	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	Zvládne pohyb v terénu po vyznačené trase. Dle pokynů si umí připravit obsah batohu.	Osvojí si turistické dovednosti a chování v přírodě. Aplikuje své znalosti z jiných předmětů o rostlinách a zvířatech. Učí se elementární ochraně přírody. Ošetří drobná poranění. Zvládne chůzi a běh v terénu - ve skupině, v pochodovém tvaru, běh po vyznačené trase s vykonáním různých pohybových úkolů.	Přednese další pojmy spojené s pěší a běžkařskou turistikou, s orientací dle mapy a buzoly, výzbrojí a výstrojí. Zvládne způsob pohybu v náročnějším terénu a po vyznačené trase i podle mapy. Ošetří drobná poranění v improvizovaných podmínkách. Aplikuje své znalosti z jiných předmětů (stopy zvěře, druhy rostlin). Uspořádá si poznatky a znalosti pravidel silničního provozu při turistických akcích.	Ujasní si význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví, poznávací činnost, rozvoj specifických dovedností, sociální vztahy atd. Aplikuje znalosti z jiných předmětů (druhy rostlin a zvířat, historické děje, měřítko mapy, topografické značky). Zvládne základní dovednosti spojené s tábořením. Umí ošetřit závažnější poranění. Připraví pochodové trasy, základní dokumentace o turistické akci a zároveň ověřuje své znalosti základních pravidel silničního provozu při turistických akcích (s pomocí učitele).	Využije další druhy turistiky. Ošetří závažnější úrazy a zajistí transport raněného. Orientuje se podle mapy, plánku, buzoly, značek a přírodních úkazů. Umí vytvořit dokumentaci turistické akce a napsat o ní zprávu. Rozvine své pohybové dovednosti a kondiční předpoklady s využitím terénu.
Učivo	Chůze a běh v terénu. Příprava na turistickou akci.	Orientace v přírodě.	Chodec - bezpečnost. Orientační běh.	Chodec - základní pravidla bezpečnosti. Orientační běh.	Orientace dle mapy. Dokumentace o turistické akci. Orientační běh.
Mezipředmětové vztahy	Prvouka	Prvouka	Prvouka	Přírodověda, Vlastivěda	Přírodověda, Vlastivěda, Matematika - geometrie, Výtvarná výchova - grafika

Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání, psychohygiena	Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů	Osobnostní a sociální výchova – kooperace, kreativita	Osobnostní a sociální výchova - komunikace
Poznámky	Seznamuje se se základní technikou chůze (se zátěží), s přípravou na turistickou akci, výlet, vycházku (oblečení, obuv, obsah batohu), se základními zásadami bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě, stravování a pití při turistické akci, s orientací v přírodě - přírodní úkazy, dopravní a turistické značky. Učí se běhu po vyznačené trase s překonáváním přiměřených přírodních překážek. Setkává se s přepravou v různých dopravních prostředcích.				
OVO	ATLETIKA Zaměřuje se na základní pohybový rozvoj žáků, na všestrannost a radost z pohybu. Zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje.				
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	Rozumí základním pojmům, zvládne průpravná cvičení, běží na čas	Umí startovat z různých poloh, skáče z místa, hází míčkem z místa, běží na čas delší vzdálenost	Spojí rozběh s odrazem do písku, hází míčkem z rozběhu, zvládá běžeckou abecedu a strečink, nacvičí start z bloků	Zvládá vytrvalostní běh na 1000 m, hází kriketovým míčkem, skočí do dálky s rozběhem - měřeno z místa odrazu, odrazí se do výšky	Zvládá vytrvalostní běh na 600m, 800 m, běh 12 min., hází granátem, skočí do dálky s rozběhem - měřeno od břevna, skočí do výšky
Učivo	běh, skok, hod	běh, skok, hod	běh, skok, hod	běh, skok, hod	běh, skok, hod
Mezipředmětové vztahy	Matematika, Prvouka	Matematika, Prvouka	Matematika, Prvouka	Matematika, Prvouka	Matematika, Prvouka

Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - sebepojetí	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání	Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova
OVO	MÍČOVÉ A JINÉ HRY Zaměřuje se na všestrannou sportovní přípravu žáka. Chápe činnosti s míčem jako vhodné a emotivní činnosti. Uplatňuje zásady fair-play jednání ve hře a týmové spolupráce. Zná základy bezpečnosti a hygieny při míčových a jiných hrách.				
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	zvládá základní způsoby házení a chytání míče nebo jiného náčiní	drží a hází míč jednoruč a obouruč, zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry	zná vybavení hřiště, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her, rozvíjí své herní myšlení	vědomě spolupracuje ve hře s ostatními hráči, chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání, samostatně zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly	uplatní zásady fair-play jednání ve hře, uvědomuje si rozdíl mezi kolektivními a individuálními sportovními hrami, umí zvolit taktiku hry za pomoci spoluhráčů a učitele
Učivo	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal, basketbal	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal, basketbal	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal, basketbal	vybíjená, florbal, ringo, přehazovaná, fotbal, basketbal
Mezipředmětové vztahy	Prvouka	Prvouka, Matematika	Prvouka, Matematika	Matematika	Matematika
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj	Osobnostní sociální výchova - komunikace	Osobnostní a sociální výchova - rozhodovací dovednosti	Osobnostní a sociální výchova – kooperace, seberegulace	Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů, sebeorganizace

1. stupeň	**Člověk a zdraví**	
	Plavání	
OVO	PLAVÁNÍ Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti, pobyt a pohyb ve vodním prostředí si spojuje s hravou a relaxační aktivitou. Zná zásady bezpečnosti v plaveckém areálu.	

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	Zvládne adaptaci na vodní prostředí, předvede základní plavecké dovednosti. Uplave s pomocí plaveckých pomůcek 10m v dětském bazénu. Uvede příklady základní hygieny, prvky sebezáchrany.	Zvládá adaptaci na vodní prostředí. Předvede osvojené plavecké dovednosti. Uvede příklady základní hygieny a bezpečnosti, prvky sebezáchrany a bezpečného plavání ve volné přírodě. Popíše záchranu tonoucího. Uplave 25m volným způsobem v hlubokém bazénu. Zvládne zásady druhého plaveckého způsobu - kraul, prsa.			
Učivo	Pohyb ve vodě - chůze a poskoky, potopení hlavy a otevření očí pod vodou, plavecké dýchání, hvězdice v poloze na prsou a na zádech, kotoul ve vodě, výlov předmětů, splývání, skoky a pády. Sprchování, otužování, zásady bezpečnosti, přivolání pomoci. Plavecký způsob - znak	Přirozený pohyb ve vodě, plavecké dýchání, skoky a pády, orientace ve vodě, pocit vody. Plavecká poloha, splývání. Plavecké způsoby - kraul, prsa, znak. Sprchování, otužování, hygienické zásady a návyky. Základní prvky sebezáchrany.			
Mezipředmětové vztahy	Prvouka, Matematika	Prvouka, Matematika			
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj.	Osobnostní a sociální výchova - rozhodovací dovednosti.			

Poznámky	Příklady některých plaveckých pohybových cvičení ve vodě: Hra na ZOO - kačenka, čáp, žába, krokodýl, …Výdechy - foukání polévky, pohánění lehké hračky po hladině, prudký výdech jen ústy (koník si odfrkne), prohloubený výdech s otevřenýma očima - neotírat si obličej, rytmizované výdechy ústy i nosem - na Vodníka. Vznášení a splývání - kolotoč, hadrový panák (ve dvojici), hříbek, hvězda, medúza, splývání s a bez odrazu na břiše a na zádech. Potápění + orientace - sudy, výlovy, kotouly, stoj na rukou.	Pády a skoky - po nohou ze sedu, dřepu, stoje, skok střemhlavý - z podřepu a ruce ve vzpažení. Hry bez pomůcek - závod: běh ve vodě, sochy, honičky (chobotnice, mrazík, kruh, slon, zakletí). Pomůcky: křidýlka, pás, deska, puky, zvířátka pěnová, míč lehký a míč plněný vodou. Hry družstev. Štafety. (Některé pomůcky jsou vhodné pro nácvik plaveckých způsobů) Ukázka záchrany a 1. pomoci tonoucímu - video instruktáž			

6.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

6.9.1 Pracovní činnosti

1. stupeň

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
Tematický okruh: **Práce s drobným materiálem**
Konstrukční činnosti
Pěstitelské práce
Příprava pokrmů
Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti

2. Obsahové vymezení

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Cílem je rozvíjet jemnou motoriku žáků, jejich manuální zručnost a postupně vytvářet pozitivní vztah žáků k práci.

Žáci se učí při práci uvažovat, aby věděli, co chtějí dělat, a připravili si vše, co budou k práci potřebovat. Individuálně zodpovídají za kvalitu své práce.

Získávají aktivní vztah k ochraně životního prostředí a utvářejí si počáteční vědomí o individuálních možnostech každého člověka. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem
- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti
- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce
- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů
- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

3. Časové vymezení

Předmět Pracovní činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně.

4. Organizační vymezení

Učitel řídí vyučování s celou třídou, využívá i práci ve skupinách. Při realizaci praktických činností v jednotlivých ročnících je třeba uvažovat o míře integrace praktických činností s obsahem dalších vyučovacích předmětů, např. prvoukou, výtvarnou výchovou, matematikou, českým jazykem.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

Učitel seznamuje žáky k osvojování základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, vede je k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě.
Učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí.
Učitel pozoruje pokrok u všech žáků.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků.
Učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů.
Učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.
Učitel vede žáky ke správnému a zodpovědnému zachází s pracovními pomůckami.

Kompetence k řešení problémů

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.
Učitel povzbuzuje žáky při promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů
Učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů.

Kompetence občanské

Učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.
Učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.
Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence komunikativní

Učitel rozšiřuje u žáků slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, požaduje popis postupu práce.
Učitel vede žáky k užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci.
Učitel vede žáky k práci ve skupině, k vytváření společné práce, ke spolupráci a respektování nápadů druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

6. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Morální rozvoj - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování; hodnoty, postoje a praktická etika
Enviromentální výchova: Vztah člověka k prostředí

1. stupeň	*VZDĚLÁVACÍ OBLAST*	**Člověk a svět práce**			
	PŘEDMĚT	**Pracovní činnosti**			
	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
OVO	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů			vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	mačká, trhá, lepí, vystřihuje, stříhá, překládá a skládá papír, navléká, aranžuje, třídí a dotváří přírodní materiál, nacvičuje navlékání jehly, stříhá a lepí textil, tvoří zadané tvary z modelíny, / objevuje její možnosti, vyrábí jednoduché výrobky	mačká, trhá, lepí, vystřihuje, stříhá, překládá a skládá papír, procvičuje navlékání, aranžuje, třídí a dotváří přírodní materiál, přišije knoflík, šije a vyšije dle předlohy, modeluje různé tvary, vyrábí jednoduché výrobky	mačká, trhá, lepí, vystřihuje, stříhá, překládá a skládá papír, ohýbá, překládá a řeže karton, aranžuje, třídí a dotváří přírodní materiál, šije a vyšije dle vlastní představy, modeluje zadané tvary, vyrábí složitější výrobky, kombinuje materiály	vytváří složitější skládanky z papíru /origami/ přesně vystřihuje a prostřihuje, vytváří prostorové modely z papíru, zkouší nové techniky s netradičním materiálem dle možností a výběru, šije a vyšije dle vlastní představy	sám si připraví a rozvrhne činnosti, využije získané dovednosti k vytvoření složitějších výrobků, na základě své představivosti vytváří různé výrobky, zkouší další techniky
Učivo	práce s papírem, přírodninami, textilem a modelínou	práce s papírem, přírodninami, textilem - přední steh, a modelovací hmotou, kombinace materiálů	práce s papírem, kartonem, přírodninami, textilem - zadní steh modelovací hmotou	práce s papírem a kartonem, přírodninami, textilem /obnitkovací steh/, netradičními materiály - ubrousková technika	práce s papírem a kartonem, přírodninami, textilem, netradičními materiály
Mezipředmětové vztahy	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv
Průřezová témata	Vztah člověka k prostředí - přírodní zdroje / zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů/				
Poznámky	Volba materiálu dle možnosti učitele, využívání nabídky a spolupráce s DDM - drátování, batika, možnost malých projektů, skupinových a kolektivních prací.			Volba materiálu a výrobků dle možnosti žáků a učitele, využívání nabídky a spolupráce s DDM, možnost malých projektů	
OVO	pracuje podle slovního návodu a předlohy			využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

Školní výstupy	pracuje dle slovních pokynů učitele, podle předlohy či šablony	pracuje podle pokynů učitele, samostatněji, dle předlohy či návodu, sám obkreslí a vytvoří šablonu	pracuje samostatně v přiměřeném čase a kvalitě	uvádí příklady vánočních a velikonočních tradic, vyrábí různé dekorace k daným obdobím, vytváří dekorace k ročním obdobím /výzdoba třídy, bytu/	vytváří vánoční a velikonoční dekorace na základě poznání lidových zvyků a tradic, seznamuje se zručností lidových řemeslníků
Učivo	předměty z daného materiálu	práce podle předlohy a návodu, práce podle šablony, vytvoření šablony	drobné předměty z libovolných materiálů	lidové tradice, tvorba dekorativních předmětů	vánoční a velikonoční dekorace, lidové zvyky, řemesla, výzdoba
Mezipředmětové vztahy	Vv, Prv	Vv, Prv	Vv, Prv	Vv, Čj	Vv, Čj
Průřezová témata					
Poznámky				Návštěvy muzea, výstav	
OVO				volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy				používá vhodné a bezpečné pomůcky, svými slovy vyjádří zásady bezpečnosti práce	používá správné nástroje a náčiní, vysvětlí zásady hygieny a bezpečnosti práce
Učivo				výběr vhodných pomůcek	organizace práce, zásady bezpečnosti, výběr vhodných pomůcek
Mezipředmětové vztahy					
Průřezová témata					
Poznámky				jedná se o bezpečnou práci s nůžkami, jehlou, lepidlem, nožíkem	
OVO				udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

Školní výstupy				udržuje pořádek a čistotu při práci, naslouchá pokynům učitele, dodržuje bezpečnost při práci, ošetří drobná poranění, vyjmenuje zásady bezpečnosti práce	udrží pořádek na svém pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při drobném poranění
Učivo				práce s drobným materiálem	Pořádek, zásady hygieny, poskytnutí první pomoci při poranění
Mezipředmětové vztahy				Př	
Průřezová témata					
Poznámky					
	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
OVO	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi			provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	sestavuje, montuje a demontuje stavebnicové prvky	sestavuje, montuje a demontuje stavebnicové prvky, zkoumá různé možnosti a pracovní postupy	vytváří prostorové a pohyblivé modely	vytváří prostorové modely dle návodu, předlohy, provádí montážní a demontážní práce	tvoří prostorově složitější modely dle návodu, předlohy, provádí montážní a demontážní práce
Učivo	jednoduché činnosti se stavebnicemi	náročnější činnosti se stavebnicemi	složitější konstrukční činnosti se stavebnicemi	sestavování prostorových a konstrukčních modelů dle předlohy	sestavování prostorových modelů, montáž a demontáž stavebnic
Mezipředmětové vztahy	Prv	Prv	Prv	Př	Př
Průřezová témata	Morální rozvoj - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí - problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci				
Poznámky	Lego, možnost využití stavebnic žáků			Lego, možnost využití stavebnic žáků	
OVO				pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

Školní výstupy				pracuje podle slovních pokynů učitele, dle slovního návodu a dle předlohy	pracuje podle slovních pokynů učitele, dle slovního návodu, předlohy a vlastního náčrtu
Učivo				konstrukční činnosti, práce s návodem	práce s návodem, předlohou, náčrtem, podle slovních pokynů
Mezipředmětové vztahy				Vv, M	Vv, M
Průřezová témata				Morální rozvoj - pomáhající a prosociální chování /člověk neočekává protislužbu /	
Poznámky					
OVO				dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy				dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti při práci	ošetří drobná poranění
Učivo				pracovní postup / příprava, vlastní práce, úklid, bezpečná manipulace s pracovním náčiním	základy první pomoci při úrazu
Mezipředmětové vztahy				Př	Př
Průřezová témata					
Poznámky					
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
OVO	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování			provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	pozoruje přírodu a počasí dle ročních období a vše zaznamená do kalendáře přírody / společně/	pozoruje jevy v přírodě dle ročního období / měsíců / a zaznamenává je do kalendáře přírody, hodnotí je	samostatně pozoruje přírodu, zaznamenává a hodnotí své výsledky /herbář/	pod vedením učitele založí pokus, pozoruje ho a zaznamená výsledky	samostatně založí pokus, pozoruje ho a zaznamená výsledky

Učivo	pozorování přírody, záznam	pozorování přírody, záznam a hodnocení výsledků	pozorování přírody, záznam a hodnocení výsledků	pozorování přírody, záznam a hodnocení výsledku pokusů / setí semen /	pěstitelské pokusy (pozorování, záznam, hodnocení)
Mezipředmětové vztahy	Prv, Vv	Prv, Vv	Prv, Vv	Př, Vv	Př, Vv
Průřezová témata	Vztah člověka k prostředí - příroda a kultura obce a její ochrana			Vztah člověka k prostředí - zajišťování ochrany životního prostředí v obci	
Poznámky					
OVO	pečuje o nenáročné rostliny			ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	uvede příklady péče o pokojové rostliny /otírání listů, kypření, zalévání/	pečuje o pokojové rostliny, některé druhy pokojových rostlin vyjmenuje a uvede podmínky pro jejich růst	samostatně pečuje o pokojové rostliny, popíše některé způsoby jejich množení	ošetřuje pokojové rostliny - množí je, přesazuje, kypří a hnojí	pěstuje a stará se o pokojové a další rostliny
Učivo	péče o nenáročné pokojové rostliny	péče o nenáročné rostliny, názvy známých pokojových rostlin	péče o pokojové rostliny /řízky, odnože/	pěstování a ošetřování pokojových i jiných rostlin /setí a sázení rostlin /	pěstování a ošetřování pokojových rostlin
Mezipředmětové vztahy	Prv	Prv	Prv	Př	Př
Průřezová témata					
Poznámky	žáci pracují ve skupinách			žáci pracují ve skupinách	
OVO				volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy				vybere vhodné pomůcky, nástroje a náčiní pro pěstování rostlin	používá vhodné pomůcky, nástroje a náčiní pro pěstování rostlin
Učivo				pomůcky pro pěstitelské práce	správné pomůcky pro pěstování rostlin
Mezipředmětové vztahy				Př	Př

Poznámky				Pěstitelské práce se vyučují dle podmínek a vybavení školy	
OVO				dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy				dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti při pěstitelských pracích, ošetří drobná poranění	vysvětlí dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti při pěstitelských pracích, ošetří drobná poranění
Učivo				dodržování pravidel hygieny	dodržování pravidel bezpečnosti práce
Mezipředmětové vztahy				Př	Př
Průřezová témata					
Poznámky					
	PŘÍPRAVA POKRMŮ				
OVO	připraví tabuli pro jednoduché stolování			orientuje se v základním vybavení kuchyně	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy	orientuje se v jídelním náčiní	prostře jídelní stůl /snídaně, oběd, večeře, uvede pravidla prostírání /	prostře jídelní stůl pro jednoduché stolování, prostře sváteční stůl	popíše vybavení školní kuchyňky, vyjmenuje kuchyňské náčiní	orientuje se ve školní kuchyňce, správně používá kuchyňské náčiní
Učivo	jednoduché stolování, prostírání	příprava tabule pro jednoduché stolování, prostírání	prostření sváteční tabule - části příboru	základní vybavení kuchyně - druhy nádobí	základní vybavení kuchyně - "pomocníci v domácnosti"
Mezipředmětové vztahy	škola v přírodě, Prv	škola v přírodě, Prv	škola v přírodě, Prv	škola v přírodě, Př, Čj	škola v přírodě, Př , Čj
Průřezová témata					
Poznámky	Návštěva školní kuchyňky - pouze s ohledem na počet žáků ve třídě, práce ve dvojicích a skupinách, dle možnosti návštěva školní kuchyně a jídelny				
OVO	chová se vhodně při stolování			připraví samostatně jednoduchý pokrm	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

Školní výstupy	dodržuje čistotu a pořádek při jídle, zopakuje si pravidla správného stolování	dodržuje zásady hygieny při jídle a vhodně se při něm chová	udrží pořádek a čistotu při jídle /oběd, svačina/, popíše svými slovy správné stolování a společenské chování	popíše přípravu pokrmů studené kuchyně	připraví si jednoduchý pokrm
Učivo	zásady správného stolování	zásady společenského chování při stolování	zásady správného stolování a společenské chování	recept na jednoduchý pokrm / pomazánka, obložený talíř/	příprava jednoduchého pokrmu / svačina, pomazánka, obložený talíř/
Mezipředmětové vztahy	škola v přírodě, Prv	škola v přírodě, Prv	škola v přírodě, Prv	škola v přírodě, Čj, Př	škola v přírodě, Čj, Př
Průřezová témata	Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování				
Poznámky	Využití možností ve škole v přírodě, práce dvojic - skupin dle možností a vybavení školy a s ohledem na počet žáků ve třídě				
OVO				dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Školní výstupy				vyjmenuje zásady slušného chování a stolování, prostírá stůl	demonstruje zásady slušného a společenského chování
Učivo				pravidla správného stolování	pravidla správného stolování a společenského chování
Mezipředmětové vztahy				Čj	Čj
Průřezová témata				Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika - dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	
Poznámky				Besedy, návštěvy pořadů DDM	Besedy, návštěvy pořadů DDM
OVO				udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	
Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

Školní výstupy				udrží pořádek a čistotu pracovního místa, vyjmenuje zásady hygieny v kuchyni	dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce, zná zásady první pomoci
Učivo				hygiena v kuchyni	hygiena, bezpečný pohyb v kuchyni a bezpečná manipulace s kuchyňským nádobím a náčiním, první pomoc
Mezipředmětové vztahy				Př	Př
Průřezová témata					
Poznámky					

2. stupeň

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Tematický okruh:
- 6. ročník: **Pěstitelské práce a chovatelství**
- **Design a konstruování**
- 7. ročník **Práce s technickými materiály**
- **Práce s laboratorní technikou**
- 8. ročník **Příprava pokrmů**
- **Provoz a údržba domácnosti**
- **Svět práce**

Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**

---

1. Název vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti

2. Obsahové vymezení

Oblast Člověk a svět práce je co do počtu tematických okruhů velice rozsáhlou vzdělávací oblastí. Charakteristiky těchto předmětů jsou si v mnoha pohledech podobné, proto nejprve popisujeme celou oblast jako souhrn prvků společných. Odlišnosti v jednotlivých charakteristikách potom uvádíme u jednotlivých předmětů.

Vyučovací předměty oblasti Člověk a svět práce navazují na obdobnou vzdělávací oblast na 1. stupni. Hlavním rysem těchto předmětů je především činnostní a tomu přizpůsobená organizace výuky a hodiny. Žáci cítí a mají okamžitou odezvu využití nabytých dovedností a jejich praktického užití.
Tyto předměty jsou v rámci učebního plánu školy zcela správně považovány za „odpočinkové", neb jsou založeny především na tvůrčí činnosti a myšlenkové spoluúčasti žáků.
U těchto předmětů (obdobně jako u HV, Vv, Tv) se předpokládá i projevení šikovnosti, manuální zručnosti, nadání (vlohy) žáků (většinou chlapců).
V těchto předmětech jsou přímo sami žáci motivováni k dosažení cílů, které jsou pro ně praktické, „uchopitelné".
Předměty vycházejí z navozování situací, či z jejich přímé účasti, kde se žáci setkávají s výsledky lidské činnosti v oblasti techniky. Předměty mají nezastupitelnou úlohu v porozumění základním činnostem, přispívají a umožňují žákům vytvořit si představu o své profesní orientaci a budoucí kariéře.
Žáci v těchto předmětech získávají praktické dovednosti a správné pracovní návyky, které doplňují základní vzdělání, mnoho dalších vyučovacích předmětů předpokládá již jejich osvojení a aplikaci.

V některých aspektech jsou tyto předměty považovány za určující pro následnou volbu povolání. V tomto vidíme a ctíme jejich velmi důležitou úlohu. Pro volbu povolání je klíčovým předmět „Svět práce".

Na straně druhé mají všechny předměty svá specifika, a tudíž nezastupitelnou úlohu v široké škále základních praktických činností.

6. ročník

Pěstitelské práce a chovatelství

- Společné rysy s Přírodopisem a Přírodovědou
- Poznání a pochopení živé přírody a živočichů, jejich rytmů a cyklů
- Výsledky lidské snahy jsou závislé nejen na kvalitě odvedené lidské práce, ale i na přírodních podmínkách (soulad člověka a přírody) Specifika jsou dána povahou a původem zpracovávaných materiálů
- Práce na školním pozemku

Design a konstrukce

- Práce podle návodu, náčrtu, plánu.
- Návrhy jednoduchých vlastních konstrukčních prvků

Montáž a demontáž předmětů a zařízení

7. ročník

Práce s technickými materiály

- Čtení, dodržování náčrtů a technických výkresů
- Názvosloví nářadí, pomůcek a nástrojů
- Provádění jednoduchých prací s technickými materiály
- Specifika jsou dána povahou a původem zpracovávaných materiálů

Práce s laboratorní technikou

- Práce podle striktních pravidel
- Práce se zařízením
- Dodržování postupů
- Standardní forma výstupů (protokol o měření)

Pozn.: Tento předmět navazuješ předmět Fyzika a velmi úzce s ním spolupracuje.

8. ročník

Provoz domácnosti

- Příprava a získávání návyků, poznatků a dovedností nezbytných pro chod a vedení domácnosti, (zajištění pro budoucí rodinu)
- Poznání, že řada praktických úkonů je velmi jednoduchá a po prvním vyzkoušení, seznámení a aktivním přístupu je žák schopen tyto úkony úspěšně vykonat
- Porovnání a konfrontace tradičních a „nových" postupů, přístupů, předpisů a technologií v závislosti na přístupu k nim

Příprava pokrmů

- Předmět vycházející z uspokojování jedné ze základních biologických potřeb
- Přímé a bezprostřední poznání, seznamování, osvojování pravidel stolování
- Předmět vede ke spokojeným manželstvím

Volba povolání

- Souhrn všech předchozích předmětů, poskytuje možnost srovnání, poznání, porovnání jednotlivých profesí
- Poskytuje základní informace o způsobech materiálního (finančního) zajištění
  Seznamuje žáky s trhem práce, jeho vývojem, možnostmi a požadavky při hledání zaměstnání a uplatnění

3. Časové vymezení

Předmět Pracovní činnosti je v 6. – 8. ročníku vyučován 1 hodinu týdně.

4. Organizační vymezení

Organizace a formy výuky vycházejí z povahy a podmínek jednotlivých vyučovacích předmětů.
Výuka probíhá nejen v klasických třídách a učebnách (kmenových), ale i v dílnách, laboratořích, učebně výpočetní techniky a venku na školním pozemku (zahrada a hřiště).
Do výuky jsou zařazovány exkurze, kde mají žáci jedinečnou možnost poznat reálné prostředí.
Žáci pracují samostatně, ve skupinách, řeší jednoduché i složité zadání, osvojují si konvenční způsoby i hledají nezvyklá řešení, navzájem je porovnávají v pohledech časové náročnosti, efektivity a výsledného zisku/ztrát – nákladů/investic.
Učitel je zároveň demonstrátorem i průvodcem žákům, či jejich poradcem, konzultantem.

6. ročník

Tematický okruh: **Pěstitelské práce a chovatelství**

1. Název vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti

2. Obsahové vymezení

Předmět navazuje v pěstitelské části na tematický okruh Pěstitelské práce na 1. stupni.
Úkolem je seznámit žáky s možnostmi, jak nejlépe si můžeme upravit nejbližší okolí svého bydliště (zahradu) i vlastní domov s ohledem na rostliny. Seznamují se zde se způsoby, jak se starat o půdu a trávník, jak pěstovat rostliny a které rostliny jsou pro dané prostředí nejvhodnější. Poznají a naučí se zacházet s nářadím potřebným k ošetřování rostlin a zahrady.

V další části předmětu se věnujeme chovu drobných zvířat vhodných k chovu, a to i v bytech jako domácí mazlíčky. Seznamují se i se zásadami hygieny a bezpečnosti.

3. Časové vymezení

Tematický okruh Pěstitelské práce a chovatelství je zařazen do učebního plánu v 6. ročníku s časovou dotací 1 hodina 1x za týden v měsících září – říjen a duben – květen s ohledem na roční období.

4. Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá ve třídě a na zahradě školy.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

- Učitel předvádí žákům správné používání jednotlivých druhů nářadí.
- Čtením návodů, příruček a postupů vede žáky ke správnému zacházení s pomůckami, zařízeními a správným pracovním postupům.

Kompetence pracovní

- Učitel popisuje rozdíly mezi jednotlivými druhy nářadí.
- Učitel předvádí správné používání nářadí na určité druhy činnosti.
- Učitel žákům předkládá různé druhy semen a rostlin, porovnává jejich vzhled a charakteristické znaky.
- Učitel porovnává potřebné podmínky pro chov různých drobných zvířat a domácích mazlíčků.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel přidělí žákům část pozemku a ti ho s využitím získaných znalostí uklidí a upraví.
- Učitel vede žáky k úpravě květin ve třídě a v budově školy.
- Učitel posuzuje a hodnotí úpravu části pozemku, květinového koutku, třídy.

Kompetence občanské

- Při výuce i práci dbá učitel na bezpečnost, žákům ukazuje a popisuje správné používání nářadí a nástrojů a upozorňuje je na možná rizika.
- Učitel vede žáky k používání pracovního oděvu, rukavic a vhodné obuvi.
- Učitel seznamuje žáky s postupem poskytnutí první pomoci, ukáže místo uložení lékárny.
- Učitel vyžaduje a kontroluje správné zacházení s nářadím, aby žák neohrožoval bezpečnost spolužáků a svého okolí.

Kompetence komunikativní

- Učitel používá správné názvy pro jednotlivé nástroje a nářadí a žáky tím seznamuje s jejich názvoslovím. Žáci definují a pojmenovávají správně nástroje a nářadí.

Kompetence sociální a personální

- Učitel dělí žáky do skupin a pracovních týmů, jimž zadává úkoly.
- Učitel vede žáky k šetrnému zacházení se svými i cizími pomůckami, nářadím a nástroji.

6. Průřezová témata

Nejsou zařazena

Tematický okruh: **Design a konstrukce**

1. Název vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti

2. Obsahové vymezení

Obsah tohoto předmětu je členěn do tří navzájem propojených a na sebe navazujících celků.

První část – *Modely a stavebnice* – se věnuje sestavování modelů, statických i funkčních, modelů sestavovaných z polotovarů či hotových dílů podle předlohy. Materiálem je kov, dřevo, plast, papír a jejich kombinace.

Druhá část - *Konstrukce* – je věnována konstruování staveb lepených, vázaných, podle předlohy či vlastního návrhu. V této části žáci navrhují a sestavují stavby, které podrobují obdobně jako v technické praxi různým zkouškám – funkčnosti, zátěže.

Část třetí – *Design* – je věnována základnímu poznání a seznámení s tímto oborem prostřednictvím workshopů, účastí na dílnách a jinou formou zajištěnou školou i externími subjekty. V této části chceme být průvodci žáků základy tohoto oboru. Prostřednictvím různých definic designu i kritérií pro posuzování designu s nimi budeme nahlížet na rozličné předměty v jejich okolí a společně posuzovat, jak jsou jednotlivé požadavky splňovány.

3. Časové vymezení

Předmět Design a konstrukce je zařazen do učebního plánu v 6. ročníku s časovou dotací 1 hodina 1x za týden v měsících listopad - březen.

4. Organizační vymezení

Výuka skupiny – třídy probíhá nejen v kmenových třídách (nenáročné dílenské prostředky), ale i v galeriích, dílnách, firmách a ateliérech.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

- Vedeme žáky k posouzení podle stanovených kritérií, tj. na základě pochopení podstaty, funkčnosti - principu, ceny a významu daného předmětu. Tvorbu hodnocení je možné učinit po seznámení s posuzovaným předmětem. Postup seznamování, odhalování autorových důvodů a záměrů chápeme jako proces učení.

Kompetence pracovní

- S žáky zpracováváme a používáme různý materiál – dřevo, plast, papír. Tím je vedeme k získávání zkušeností a dovedností v průběhu zpracování.

Kompetence k řešení problémů

- Předkládáním možných variant a jejich posuzováním na základě různých požadavků vedeme žáky k porovnávání, srovnávání odpovídajících si vlastností a výběru vhodných.

Kompetence občanské

- Debatujeme se žáky o naplnění kritérií designu a konstrukcí.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke skupinovému či týmovému plnění zadání, obhajobě a kritické posuzování jako prostředku pro rozvoj komunikačních dovedností a praktik.

Kompetence sociální a personální

- Srovnáváním např. cenových, technologických, estetických a energetických nároků při výběru technologií, použitých materiálů na provedení konkrétní stavby nebo výrobu předmětu poukazujeme na širší vazby posuzovaného předmětu.

- Učitel vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, hodnocení, odměňování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- Spolu s žáky tvoříme akceptovatelné požadavky na zadání staveb, projektů, s ohledem na jejich užití.

	Vzdělávací oblast	**Člověk a svět práce**				
	Vzdělávací obor	**Pěstitelské práce a chovatelství**				
	Vyučovací předmět	**Pracovní činnosti**				
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Praktické poznámky
6.	Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- popíše vlastnosti půdy - vysvětlí výživu a ochranu rostlin - rozlišuje rozdíl mezi osivem a sadbou - vyjmenuje běžné druhy zeleniny vhodné k pěstování - popíše podmínky a zásady pěstování vybraných druhů zeleniny - vyjmenuje základní druhy ovocných rostlin - vysvětlí rozdíly v pěstování vybraných druhů ovocných rostlin - popíše způsob uskladnění a zpracování ovoce - uvede příklady vlivu rostlin na zdraví člověka - uvede příklady léčivých účinků rostlin - uvede příklady jedovatých rostlin - vyjmenuje rostliny, které působí jako drogy - vysvětlí pojem alergie ve vztahu k rostlinám - uvede příklady základních druhů koření	Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování - výživa rostlin - ochrana rostlin a půdy Zelenina - osivo, sadba, výpěstky - podmínky a zásady pěstování - pěstování vybraných druhů zeleniny Ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin - způsoby pěstování - uskladnění a zpracování Léčivé rostliny, koření - rostliny a zdraví člověka - pěstování vybrané rostliny - léčivé účinky rostlin - jedovaté rostliny - rostliny jako drogy a jejich zneužívání - rostliny a alergie - druhy koření			

6.	Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	- vyjmenuje zásady ošetřování pokojových květin - popíše pěstování okrasných dřevin - využívá dovednost, vkus a estetiku při úpravě květin v interiéru i exteriéru	Okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin - pěstování vybraných okrasných dřevin, - květiny v interiéru a exteriéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin			exkurze zahradnictví
6.	Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- vyjmenuje druhy zahradního nářadí - správně používá běžné druhy nářadí při práci na zahradě - rozezná a vyřadí poškozené nářadí - provádí údržbu nářadí	Zahradní nářadí - druhy - způsob použití - údržba a opravy			
6.	Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- vybere zvířata vhodná k chovu - popíše podmínky chovu pro vybrané druhy zvířat - seznámí se se zásadami hygieny a bezpečnost při chovu zvířat a dodržuje je	Chovatelství - chov zvířat v domácnosti - podmínky chovu - hygiena a bezpečnost chovu - kontakt se známými a neznámými zvířaty			exkurze: - veterinární ordinace - zvířecí útulek
6.	Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- seznámí se s řádem učebny a organizací hodiny a dodržuje je - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - vybaví si a vysvětlí zásady 1. pomoci při úrazech	Řád učebny - organizace hodiny - bezpečnost práce - zásady hygieny - 1. pomoc při úrazu			

	Vzdělávací oblast	**Člověk a svět práce**			
	Vzdělávací obor	**Design a konstruování**			
	Vyučovací předmět	**Pracovní činnosti**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo a pomůcky	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) Sestavování modelů - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program		
6.	Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž		
6.	Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	jednoduché, běžné předměty (mechanické přístroje, autíčka, …)		
6.	Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy - poskytne první pomoc při úrazu	lékárnička		

7. ročník

Tematický okruh: **Práce s technickými materiály**

1. Název vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti. (Výstupy tematického okruhu Práce s technickými materiály navazují na tematický okruh Práce s drobným materiálem na 1. stupni.)

2. Obsahové vymezení

Odlišnost tohoto předmětu je dána povahou a původem zpracovávaných materiálů - papír, dřevo měkké a tvrdé, plast, kov a jejich pojiva – lepidla a materiály povrchové úpravy - barvy, laky, mořidla.

Čtení, dodržování náčrtů a technických výkresů vede žáky k získání technického minima, které je vstupní branou do všech technických oborů. Konečně jde o jedinečné názvosloví nářadí, pomůcek a nástrojů, které část žáků provází a bude provázet celým životem.

Mezi základní pracovní postupy, operace a ruční technologie zařazujeme běžně používané a v praktickém životě využitelné jako vhodné zručnosti - orýsování, formátování, řezání, broušení, ohýbání, tvarování, lepení, povrchová úprava atp.) Vztah k nástrojům chápeme jako projev vztahu žáka k práci v obecných souvislostech.

Chceme ukázat a prezentovat předmět Práce s technickými materiály jako kreativní činnost, nikoli jen jako obor pro nenadané žáky. Mezi žáky se snažíme o vybudování kladného přístupu k technice a lidem působících v technických oborech.

3. Časové vymezení

Tematický okruh Práce s technickými materiály je zařazen do učebního plánu v 1. pololetí 7. ročníku s časovou dotací 1 hodina 1x za týden.

4. Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá v odborné učebně žákovská dílna.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

- Učitel předvádí žákům správné provedení jednotlivých pracovních operací (orýsování, řezání, broušení, …).
- Čtením návodů, příruček a postupů vede žáky ke správnému zacházení s pomůckami, výrobky a zařízeními.

Kompetence pracovní

- Učitel správnou volbou, používáním nástrojů, postojem při práci vede žáky ke správným pracovním návykům. Učitel vede žáky k předvádění, opakování po učiteli správého postoje, pohybů, míry a směru vedení použité síly, učitel poukazuje na případné chyby, napravuje je.
- Učitel popisuje rozdíly mezi jednotlivými nástroji pro užití při různých operacích.
- Učitel předkládá žákům ke zpracování různé materiály pro stejné pracovní operace, vede je k nacházení a zobecňování rozdílů mezi nimi.
- Učitel seznamuje žáky se zpracováním různých materiálů a přiřazuje jim typické, charakteristické vlastnosti, uvádí příklady použití těchto druhů materiálů (papír, dřevo, plast, kov).
- Praktickým používáním a zpracováním materiálu učitel u žáka utváří představu o jeho možnostech dalšího profesního zaměření.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel vybízí žáky k navrhování způsobů a postupů výroby rozličných předmětů či dílů / částí výrobků.
- Učitel vede žáky k dávání do souvislostí ceny materiálů, hodnoty strojové nebo lidské práce a dalších vstupů pro stanovení hodnoty výrobku.

- Učitel vede žáky k zapsání pracovního postupu a uvědomění si návaznosti jednotlivých operací.
- Učitele vede žáky k odhadu představy časové náročnosti výroby předmětu.
- Učitel posuzuje vhodnost konkrétního rozdělení úkonů.
- Správným rozvržením a velikostí použitých polotovarů vede učitel žáky k minimalizaci odpadu a zbytků materiálu.
- Učitel vede žáky k obhajobě navrženého řešení postupu výroby předmětu. Na předložených modelových situacích je žák schopen rozeznat špatné kroky, které vedly či vedou k neúspěchu.

Kompetence občanské

- Při výuce i práci dbá učitel na bezpečnost, žákům ukazuje a popisuje správné používání nástrojů a varuje je (seznamuje je) s možnými riziky.
- Učitel u žáků požaduje používání ochranného oděvu (vhodné obuvi) a vyžaduje-li to technologie i ochranné pomůcky (brýle, rukavice). Učitel nepřipustí porušení těchto zásad.
- Učitel seznamuje žáky s postupem poskytnutí první pomoci, ukáže místo uložení lékárny. Žákům jsou též ukázány hlavní uzávěr plynu, vody a elektrické pojistky v rozvodných skříních.
- Poznáním a pochopením investic (čas, materiál, energie) je žák veden k uvědomění si hodnoty každého výrobku.

Kompetence komunikativní

- Učitel používá správné názvy pro jednotlivé nástroje a nářadí, žáky tím seznamuje s jejich názvoslovím. Vede je ke správnému definování a pojmenovávání nástrojů a nářadí.
- Učitel vyžaduje správné přiřazení prostorových modelů k odpovídajícím výkresům.
- Učitel vede žáky ke správnému používání smluvených značek a zásad technického kreslení.
- Správným užíváním názvů nástrojů, pomůcek a technologických operací vede učitel žáky k výměně informací o postupu zhotovení výrobku.

Kompetence sociální a personální

- Učitel dělí žáky do skupin a pracovních týmů, jimž zadává ke zpracování jednotlivé díly výrobku.
- Učitel vede žáky k šetrnému zacházení se svými i cizími pomůckami a výrobky.

Tematický okruh: **Práce s laboratorní technikou**

1. Název vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti

2. Obsahové vymezení

Odlišnost tohoto předmětu je dána jeho specifickým zaměřením a náplní:

- Výuka je zaměřena především na získávání praktických dovedností a návyků při pozorování, provádění měření, získávání dat a osvojování základních metod jejich následného zpracování.
- Jde o předmět, ve kterém dodržování měřících postupů a přesnost provádění jednotlivých měření značně ovlivňuje výsledky a jejich následnou interpretaci.
- Jde o předmět, mezi jehož výstupy patří protokoly měření a pozorování, jež mají své nedílné součásti a náležitosti.
- Žáci získaná data vhodně zobrazují, poznávají rozdíly mezi nimi.
- V neposlední řadě předmět vede k získávání potřebné zkušenosti pro vyslovování kvalifikovaných odhadů. Předmět též poskytne možnost srovnání objektivního i záměrně ovlivněné interpretace výsledků.

Předmět Práce s laboratorní technikou poskytuje žákům ucelený komplex (objem) dovedností při osvojování pracovních postupů v rámci získávání dat, měření, porovnávání a odhadech základních veličin

včetně jejich následného zpracování, vyhodnocení a interpretace. Vychází především z postupů a výpočtů používaných v předmětech Matematika, Fyzika a Práce v dílnách.
Tento předmět seznamuje žáky s dalšími, přesnějšími a složitějšími měřícími nástroji, pomůckami a laboratorní technikou. Výuka tak navazuje na obsah předmětů Fyzika, Přírodopis a Práce v dílně, kde žáci používají základní měřidla a pomůcky. Do výuky předmětu je zařazena práce s digitálními měřidly či získávání dat z jiných přístrojů (GPS). Zpracování naměřených dat probíhá s využitím výpočetní techniky. Žáky seznamuje s dalšími metodami měření, porovnávání a odhadů. Takto získané výsledky jsou předmětem následné diskuse, zda vynaložené úsilí, čas, energie a prostředky jsou rozumné a adekvátní. Žáci mají možnost vyhodnocovat naměřené „parametry", zda získaná měření, přesnost, průměry či odchylky sedí, nebo jsou zavádějící, včetně jejich případného zneužití špatnou interpretací či argumentací.
Žákovské práce předmětu Práce s laboratorní technikou mohou nabídnout své výsledky jako podněty pro vykonstruované či úmyslně špatně interpretované závěry pro ošizení posluchačů, uživatelů.
Součástí je též pořizování a prezentování fotodokumentace, resp. videozáznamů. Vybraná zpracovaná měření budou ostatním spolužákům zpřístupněny prostřednictvím školního webu.
Předmět předpokládá kladný vztah k používané technice (měřidla a zařízení laboratoří), přesnosti a pečlivosti při samotném měření a získávání dat. Žáci proměřují zadané typy úloh, mohou též navrhovat sami svá zadání a hledat tak odpovědi na zajímavé otázky, např. „Padá chleba častěji namazanou stranou dolů?"
Předmět též:

- poskytne žákům základní přehled o možných způsobech (grafického) zpracování a jejich rozdílech při různých interpretacích
- napomůže odpovědět a získat názor na otázky typu: „Mám hodně či málo, mám-li průměr?"; „Jak hodně velká zima je v den s průměrnou denní teplotou –5°C?"; „Jak dlouho jedu hodně rychle či pomalu, mám-li průměrnou rychlost 30 km/h?" a další…
- umožní žákům porovnávat své odhady s proměřením mezních hodnot, např.: „Protahuje se pružina přímo úměrně závaží?"; „Jedná se o přímou úměru v celé šíři možných hodnot?"
- umožní žákům provádět, zapisovat a vyhodnocovat proměnlivá měření (např.: čas, tlak, teplota) a tyto naměřené hodnoty zpracovávat v různých typech grafických závislostí
- srovnávat výsledky v závislosti na četnosti, počtu získaných dat „pravděpodobnostní počet, hazard - kostky, mince"; „špejle a Ludolfovo číslo" a srovnávat absolutní hodnoty nesouměřitelných vzorků typu „Kdo z živočišné říše skočí výš?"; „Kdo je nejrychlejší?"; „Až budu větší, budou mé výkony lepší / horší ve srovnání se nyní staršími vrstevníky?"
- napomůže žákovi rozhodovat o požadované přesnosti měření (ve smyslu počtu míst za desetinnou čárkou) a jeho obsahem jsou též řádně vedené zápisy a záznamy o měření, pozorování včetně potřebné dokumentace

3. Časové vymezení

Předmět Práce s laboratorní technikou je zařazen do učebního plánu v 2. pololetí 7. ročníku s časovou dotací 1 hodina 1x za týden.

4. Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá v učebně výpočetní techniky a v kmenových učebnách.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence učení

- Praktické dovednosti používání měřící techniky učíme způsoby:
  - učitel předkládá žákům jednotlivé měřící pomůcky a vede je k samostatnosti při určení správných postupů měření
  - učitel poukazuje na principy měření jednotlivých měřících pomůcek, a tím napomáhá žákovi je správně používat
  - při prostudování návodů či příruček vedeme žáky k vyhledávání klíčových kroků pro používání složitějších měřících pomůcek, vedeme je ke správnému zacházení s pomůckami, měřidly, nástroji či laboratorní technikou

- Učitel předkládá žákům různé soubory a pomůcky k měření shodných dějů. Vedeme je ke srovnání naměřených dat a vysvětlení takto získaných výsledků
  Př.: Jak rychle taje led za různých okolností? (v plecháči s pokličkou - na talíři - v papiňáku a v termosce…)
- Před vyslovením závěrů diskutuje učitel se žáky zahrnuté podmínky a poznanou teorii pozorovaných jevů.

Kompetence pracovní

- Učitel koriguje správnou volbu při používání nástrojů a měřidel, vede žáky ke správným pracovním návykům. Učitel poukazuje na případné chyby, napravuje je. Vede žáky k posouzení vhodnosti měření požadované veličiny či rozměru.
- Učitel používá správné názvy pro jednotlivá měřidla a pomůcky, žáky tím seznamuje s jejich názvoslovím. Žáci definují a pojmenovávají správně měřidla a pomůcky.
- Učitel hodnotí žákem rozpoznané rozdíly mezi jednotlivými nástroji pro měření různých veličin.
- Učitel dbá na dodržováním daných postupů při výpočtech a jejich následném vyhodnocování.
- Praktickým používáním pomůcek si žák utváří představu o svých možnostech dalšího profesního zaměření.
- Učitel vede žáky ke správnému používání smluvených značek a symbolů výpočtů a statistik.

Kompetence k řešení problémů

- Na základě předložených příkladů žáci zobecňují, kdy, kde a za jakých podmínek zvolí jednotlivé druhy měřidel a pomůcek.
- Porovnáváním použitých metod, postupů, přesností, grafických výstupů ukazujeme na vhodnost jejich použití, upozorňujeme na záměrné zkreslení vybraných hodnot.
- Učitel posuzuje navržené rozdělení činností, úkolů a odhady časových náročností kroků při složitějších měření.
- Učitel s žáky diskutuje o navržených postupech měření a pozorování. Na předložených modelových situacích je žák schopen rozeznat špatné kroky, které vedly nebo vedou k neúspěchu.
- Učitel vede žáky k obhajování návrhů a snášení argumentů pro / proti.
- Dáváme do souvislostí ceny a kvalitu používaných měřidel.
- Ze získaných výsledků a vzájemného porovnání modifikovaných měření odhalují žáci úspory v domácnosti atp.

Kompetence občanské

- Při výuce i práci dbáme na bezpečnost, žákům ukazujeme a popisujeme správné používání nástrojů a varujeme je před (seznamujeme je s) možnými riziky.
- Správným zacházením s nástroji žák neohrožuje bezpečnost spolužáků svého okolí.
- Učitel žáky seznamuje s pravidly pro zpracování dat, které podléhají zákonným předpisům a etice.
- Učitel koriguje vhodnost zveřejnění výkladu, prezentace dat a získaných výsledků. Vede žáky k rozumné odpovědi, čím lze opravdu ušetřit.

Kompetence sociální a personální

- Při měření většího počtu vzorků žáky dělíme do skupin, pracovních týmů, kde jim zadáváme dílčí úkoly.
- Žáky vedeme k šetrnému zacházení a přístupu k pomůckám svým i cizím.

	Vzdělávací oblast	**Člověk a svět práce**				
	Vzdělávací obor	**Práce s technickými materiály**				
	Vyučovací předmět	**Pracovní činnosti**				
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Praktické poznámky
7.	Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- pozná a popíše jednotlivé druhy ručního obrábění, přiřadí k nim nástroje, které se k jednotlivým druhům používají - objasní a vyjádří vlastními slovy podstatu a princip jednotlivých druhů ručního obrábění - vyjmenuje a popíše používané technické materiály - interpretuje a vysvětlí rozdíly mezi materiály - vybírá vhodné nástroje pro ruční obrábění a materiály splňující požadované vlastnosti, předvádí správně provedený pracovní výstup / operaci - provede rozbor technologického postupu ručního obrábění	úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování			ukázky druhů materiálů
7.	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- identifikuje nástroje a nářadí, vybaví si, jak vypadají jednotlivé nástroje, přiřazuje jednotlivé operace ručního obrábění k použitému nářadí, reprodukuje účel použití nástrojů a nářadí a uvádí pomůcky potřebné k jednotlivým pracovním operacím / úkonům - žák přiřazením doplní charakteristické vlastnosti jednotlivých materiálů, uvádí seznam materiálů, se kterými se dosud setkal / pracoval - objasní výběr materiálu pro daný výrobek; vyjádří vlastními slovy, jak bude postupovat při plnění konkrétního úkonu ručního obrábění a zkontroluje, zda používané nářadí je v pořádku - používá pro ruční obrábění vhodné nástroje a připravuje si materiál a nářadí pro jeho vykonání, předvádí správné provedení jeho	Jednotlivé pracovní operace a postupy			Hlavolam - dřevo, kov, plast Brousítko-plast

		jednotlivých postupů - porovná jednotlivá ruční obrábění; rozdělí materiály podle vlastností a na základě požadavků na výrobek vybere vhodné materiály, polotovar pro konkrétní úkol / výrobek - vyvodí obecné závěry pro použití technických materiálů v oblastech techniky, průmyslu				
7.	Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	- popíše svůj výrobek, který chce zhotovit, vybere a seřadí podle návaznosti potřebné ruční obrábění k jeho dosažení - vysvětlí zařazení jednotlivých druhů ručního obrábění v technologickém postupu a odhadne dobu potřebnou k vykonání jednotlivých úkonů, posléze vypočítá dobu pro zhotovení výrobku - písemně si připraví technologický postup a ústně sdělí způsob zhotovení výrobku, uspořádá si pracovní místo podle charakteru vykonávané činnosti - najde rozdíly mezi navrhovanými technologickými postupy ostatních žáků, provede rozbor předloženého technologického plánu (dokumentace ke stavebnici), určí potřebné pomůcky, nářadí, …, rozčlení složitější postup na jednoduché, dílčí úkony - posoudí, zda je možná spolupráce více žáků při zhotovení jednoho výrobku, a zváží, zda je schopen předložený výrobek zhotovit v daném čase; uvede klady a zápory individuální a skupinové práce u výrobku (skládá se z více dílů)	organizace práce, důležité technologické postupy			
7.	Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	- definuje obsah technické dokumentace (TD), popíše účel jejího používání, místo ve výrobním procesu jako celku, její náležitosti, přiřadí druhy čar jejich významu na výkrese a dále uvede seznam zásad technického kreslení - objasní jednotná pravidla, rozměry používané na TD; objasní nákresy, pohledy, užití průměten při kreslení konkrétních výrobků - dokáže změřit nebo určit skutečný rozměr na výkresu vzhledem k měřítku - na technickém výkresu předloženého výrobku nebo součástky používá měřítko, zobecní pravidla používání pohledů a 2-3 průměten při kreslení předmětů a nakreslí pohledy jednoduchých součástí	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody		M - geometrie	technický výkres, výrobek, hlavolam, brousek

7.	Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- reprodukuje řád učebny a vysvětlí opodstatnění jednotlivých bodů dílenského řádu včetně hygienických požadavků, následně si vybaví, jaké zásady bezpečnosti musí při práci dodržovat - vyjmenuje postupy a rozhodující okamžiky při jejich volbě při poskytování 1. pomoci - vysvětlí možná rizika při nesprávném používání nástrojů a nářadí při ručním obrábění, správně používá nářadí a nástroje a předvádí správné postupy - ukáže správný postup oproti špatně předvedenému a rozliší chyby v předváděných postupech ručního obrábění	<u>Řád učebny</u> - organizace hodiny - bezpečnost práce - zásady hygieny - 1. pomoc při úrazu			

	Vzdělávací oblast	**Člověk a svět práce**			
	Vzdělávací obor	**Práce s laboratorní technikou**			
	Vyučovací předmět	**Pracovní činnosti**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo a pomůcky	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	- popíše a identifikuje jednotlivé měřící přístroje, se kterými již pracoval v ostatních předmětech - vysvětlí používání měřícíchpřístrojů a porovná vhodnost jejich nasazení - správně provede měření a příslušné výpočty, u předložených vzorků, provede rozbor naměřených hodnot a příp. je porovná s vysloveným předpokladem, domněnkou; u vybraných a vhodných měření předpoví hypotézu či vyvodí obecné závěry	- základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky		Dílny – měření
7.	Zpracuje protokol o cíli průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	- uvede seznam součástí zápisu, protokolu o měření či pozorování; objasní jeho potřebu a nutnost v dalších etapách zpracování - použije a vyplní připravený formulář k zápisu dat; provede zápis rozboru průběhu měření a srovná vyslovené předpoklady se závěry svých měření, pozorování	protokol o měření, zápis z pozorování		Práce s počítačem
7.	Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	- vybaví si jemu dosud známé postupy a zásady měření, zpracování dat; vysvětlí podstatu jednotlivých kroků; - vyhledá v dostupných informačních zdrojích (rodiče, kniha, internet), zda obdobné měření nebylo již provedeno, použije nalezené postupy a srovná podmínky se svými měřeními a pozorováními	základní postupy měření a pozorování		
7.	Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	- vyjmenuje pravidla a zásady bezpečnosti práce, vysvětlí možná nebezpečí nesprávného zacházení; při experimentální práci a získávání dat dbá na ochranu životního prostředí	řád učeben, návody pro jednotlivé pomůcky		
7.	Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	- definuje a popíše stavy ohrožující životní funkce, popíše postup poskytnutí první pomoci úměrný věku a jeho možnostem	pravidla poskytování první pomoci, ABC		

8. ročník

Tematický okruh: **Příprava pokrmů**

1. Název vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti

2. Obsahové vymezení

Žáci se učí připravovat jednoduché pokrmy, obsluhovat základní kuchyňské spotřebiče a přístroje. Jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce. Učí se sestavovat jídelníček, nakupovat potraviny. Nacvičují prostírání, učí se slušnému chování při stolování i obsluhovat u stolu.

3. Časové vymezení

Předmět Příprava pokrmů je zařazen do učebního plánu v 8. ročníku s časovou dotací 1 hodinu 1x za 14 dní v průběhu celého školního roku.

4. Organizační vymezení

Výuka probíhá v učebně cvičné kuchyně, je možné pracovat i v terénu /návštěva cukrárny,restaurace/.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učitelé vedou žáky vlastním příkladem (soustavné vzdělávání a osobní zodpovědnost) k pochopení, že učení je uvědomělý proces na tomto založený.
- Učitelé ve spolupráci s rodiči napomáhají tvorbě zdravého denního režimu a též v průběhu vyučování dodržují hygienu práce.
- Učitel nacvičuje s žáky, jak si správně zorganizovat čas, a to i mimo výuku např. ve škole v přírodě či na lyžařských výcvicích.

Kompetence pracovní

- Učitel vede žáka k udržování pořádku a čistoty v učebním prostoru a k dobrému zorganizování vlastní práce.
- Při práci ve skupině vede učitel žáky brát na sebe zodpovědnost za přidělený úkol.
- Učitel vede žáka k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých výsledků práce.

Kompetence k řešení problému

- Při řešení úloh dbá učitel na to, aby si žák uvědomil různé možnosti a zvolil správný postup.
- Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a tolerování odlišných názorů.
- Učitel vede žáka k osvojení základních pracovních návyků a dovedností.

Kompetence občanské

- Klademe důraz na mezilidské vztahy, učitel působí vlastním příkladem.
- Dodržujeme pravidla slušného chování a taktu ve vzájemných vztazích učitel-žák.

Kompetence komunikativní

- Učitel vede žáka ke vhodné komunikaci s dospělými i vrstevníky.
- Učitel nabádáme žáka k formulovaci a obhajobě svého názoru.
- Učitel vybízí žáky k formulování svých dotazů, jak mezi sebou, tak směrem k učiteli.

Kompetence sociální a personální

- Učitel zařazujeme práci ve skupině.
- Porovnáváme výsledky práce jednotlivých skupin.
- Učitel posiluje sebedůvěru žáka pochvalou.

Tematický okruh: **Provoz a údržba domácnosti**

1. Název vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti

2. Obsahové vymezení

Povaha tohoto předmětu je dána souhrnem prováděných úkonů, prací, rozhodnutí, které jsou spojeny s praktickým životem – bydlením – provozem a údržbou domácnosti ve všech praktických ohledech.

Obsahem tohoto předmětu je jednak praktické vyzkoušení opravy základních a nejčastějších poruch v běžném provozu domácnosti a příklady vedení domácnosti s rozborem vzorových příkladů. Předmět vede žáky k poznání, že řada praktických úkonů je velmi jednoduchá a po prvním vyzkoušení nebo seznámení je žák schopen tyto úkony úspěšně vykonat. Předpokladem pro osvojení výše zmíněného je aktivní přístup nejen k výuce, ale především k jednotlivým prováděným činnostem.

Předmět vede žáky k získávání praktických návyků, poznatků a dovedností nezbytných pro chod a vedení domácnosti. Tento předmět chápeme jako pomůcku pro stávají výpomoc v domácnosti i jako zajištění chodu či společné domácnosti, rodiny do budoucna. Součástí výuky je i seznámení se základními způsoby provizorních oprav a řešení vzniklých situací s možností improvizace při nedostatku pomůcek či materiálu.

Ve výuce seznamujeme žáky s možnými nebezpečími, která se mohou vyskytnout při opravách nebo drobné údržbě domácnosti. Žáky vedeme k činnostem tak, aby jejich provádění nebyly příčinou následného zranění či úrazu. I přesto jsou žáci s touto možností obeznámeni a součástí výuky je i osvojení návyků úrazové prevence a dovedností při ošetřování a poskytování první pomoci.

Okruhy a praktické činnosti:

- Voda, odpady, instalace – výměna, oprava vodovodního kohoutku, čištění sifonu, oprava či výměna podtékajícího splachovače, hlavní uzávěry vody, provizorní oprava tekoucích rozvodů
- mechanické opravy - namontování hmoždinky, výměna vložky dveřní FAB, oprava dveřních systémů,
- oprava a údržba sportovních potřeb – základní údržba kola, čištění, výměna koleček in-line bruslí, lyží a bruslí
- elektrická instalace – oprava zásuvky, vypínače, výměna pojistek, nahození jističe, základní oprava elektrický spotřebičů,
- ovládání elektronických zařízení – spíše v předmětu digitální technologie
- provoz domácnosti – vedení domácí agendy včetně možností elektronického zpracování, ekonomika domácnosti, základní rozpočtování, finanční transakce, nakládání s úspory, nakládání s odpady a jejich správná likvidace, vliv na životní prostředí

Ve výuce předmětu Provoz domácnosti se budeme snažit nenásilnou formou reagovat na současný stav mnoha domácností, kde rodina není úplná a žáci – děti nemají své přirozené vzory ve svých otcích (častěji) nebo méně matkách. V tomto ohledu odmítáme dělení práce na „mužskou" a „ženskou".

3. Časové vymezení

Předmět Provoz a údržba domácnosti je zařazen do učebního plánu v 1. pololetí 8. ročníku s časovou dotací 1 hodina 1x za 14 dní.

4. Organizační vymezení

Výuka předmětu Provoz domácnosti probíhá ve kmenové učebně a v odborné učebně žákovská dílna.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učitel předvádí a komentuje žákům správné provedení jednotlivých pracovních operací.

- Čtením návodů, příruček a postupů vedeme žáky ke správnému zacházení s pomůckami, výrobky a zařízeními.
- Rozebíráním a zpětným smontováním umožníme žákům pochopení principu a oprav různých elementů.
- Učitel seznamuje žáky s možnostmi vedení účtů, platebního styku, (bezpečného) užívání karet.
- Učitel provází žáky přehledem o vedení domácnosti, její agendy a poskytuje možnost srovnání s elektronickým zpracováním.

Kompetence pracovní

- Učitel nechává žáky rozebírat a zpětně sestavovat jednoduché součásti zařízení, aby rozpoznali vadné díly, dokázali objasnit princip činnosti.
- Učitel při ukázkách používá správným způsobem vhodné nářadí, nástroje a postupy.
- Učitel popisuje rozdíly v použití jednotlivými nástrojů pro užití při různých operacích.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel se žáky rozebírá „elementy", vede je k pochopení principu činnosti, a tím jim umožňuje rozpoznání závady a její případné nápravy.
- Omezováním použitých pomůcek a nářadí vede učitel žáky k tomu, aby navrhovali alternativní postupy a dokázali improvizovat při „nutných" zásazích. Zároveň žáky seznamujeme s možnostmi moderní techniky – speciálních i univerzálních přípravků, hmot, apod.
- Žákům předkládáme vadné a poškozené „elementy" k prozkoumání a zjištění nejčastějších závad. Zároveň s tímto mají žáci možnost tyto „elementy" opravovat nebo vyměňovat.
- Žáky vedeme ke stanovení nebo odhadnutí závady na základě ne/činnosti, poruchách daného „elementu".
- Žáci dávají do souvislostí ceny materiálů, hodnoty lidské práce a dalších vstupů, rozhodují o opravě, výměně vadné součásti.
- Učitel požaduje po žácích, aby odhadli časovou náročnost opravy předmětu s úvahou se započítáním případných komplikací a tento pak porovnali se skutečným časem opravy, dosažení cíle.

Kompetence občanské

- Při výuce i práci dbáme na bezpečnost, žákům ukazujeme a popisujeme správné používání nástrojů a varujeme je před (seznamujeme je) s možnými riziky.
- Učitel se žáky diskutuje o navrhovaných řešeních i s ohledem dopadu na životní prostředí.
- Učitel požaduje používání ochranného oděvu (vhodné obuvi) a vyžaduje-li technologie i ochranné pomůcky (brýle, rukavice). Učitel nepřipustí porušení těchto zásad.
- Učitel seznamuje žáky s postupem poskytnutí první pomoci, ukáže místo uložení lékárny. Žákům je též ukázán hlavní uzávěr plynu, vody a elektrické pojistky v rozvodných skříních.
- Učitel seznamuje žáky s povinnostmi poskytnutí první pomoci v potřebném rozsahu (dle platného znění zákona).
- Poznáním a pochopením investic (čas, materiál, energie) je žák veden k uvědomění si hodnoty každého výrobku.
- Srovnáním různých postupů a jejich náročnosti vede učitel žáky k úctě k poctivé řemeslné práci.

Kompetence komunikativní

- Učitel používá správné názvy pro jednotlivé nástroje a nářadí, žáky tím seznamuje s jejich názvoslovím. Žáci definují a pojmenovávají správně nástroje a nářadí.
- Po žácích požadujeme přesný a výstižný popis zařízení, závad a problémů (vysvětlení a oprava po telefonu, „hru na managery – inženýry - dělníky").
- Žáky seznamujeme s různými schematickými značkami, piktogramy - objasňujeme jejich význam a důvod použití.
- Správným užíváním názvů nástrojů, pomůcek a technologických operací jsou žáci schopni si vyměnit informace o postupu zhotovení výrobku.

Kompetence sociální a personální

- Úspěšným zakončením rozdělané práce a dokončením dílčích úkolů vedeme žáky k sebeúctě a budování důvěry v sama sebe.
- Učitel i žáci sami sobě představují své úspěchy, srovnávají úroveň zvládnutí práce – takto vedeme žáky k ocenění zkušenosti a znalosti druhých.
- Žáky vedeme k šetrnému zacházení se svými i cizími pomůckami a výrobky.

Tematický okruh: **Svět práce**

1. Název vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti

2. Obsahové vymezení

V tomto předmětu se žák seznámí s různými druhy profesí, s různými druhy pracovišť, s pracovními prostředky, s kvalifikačními a zdravotními požadavky.
V předmětu nejsou zařazena průřezová témata.

3. Časové vymezení

Předmět Svět práce je zařazen do učebního plánu v 2. pololetí 8. ročníku s časovou dotací 1 hodina 1x za 14 dní.

4. Organizační vymezení

Výuka bude probíhat v kmenových učebnách nebo v počítačové učebně. Budeme spolupracovat s Úřadem práce.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učitel seznamuje žáky s různými druhy profesí a pomáhá mu se v nich orientovat.
- Poskytujeme žákům informace o různých zdrojích informací pro volbu povolání.

Kompetence pracovní

- Výchovný poradce zajistí přednášky na Úřadu práce Pardubice, kde budou mít žáci možnost využít testování, které by jim pomohlo v další profesní orientaci.

Kompetence k řešení problémů

- Seznamujeme žáky s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.
- Učitel umožňuje žákům, aby si ověřili své znalosti v praxi – sestavení životopisu, vyplňování přihlášek.

Kompetence občanské

- Učitel vede žáky k respektování názoru ostatních.
- Učitel objasňuje žákům jejich práva a povinnosti.

Kompetence komunikativní

- Učitel možňuje žákům využívat informační prostředky.
- Učitel vede žáky ke vhodné komunikaci s dospělými a vrstevníky.
- Učitel využívá při skupinové práci dialog i diskusi.

Kompetence sociální a personální

- Učitel umožňuje žákům spolupráci a diskusi ve skupině i celé třídě.
- Učitel vytváří při výuce situace, při jejichž řešení dává žákům prostor k vyjádření vlastního názoru.

	Vzdělávací oblast	**Člověk a svět práce**		
	Vzdělávací obor	**Příprava pokrmů**		
	Vyučovací předmět	**Pracovní činnosti**		
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
8.	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- uvede hygienická pravidla a předpisy, zásady bezpečnosti, - udržuje pořádek a čistotu při práci v učebně, - poskytne první pomoc při úrazu	**Kuchyně** - udržování pořádku a čistoty - bezpečnost a hygiena provozu	
8.	Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - používá vhodné pomůcky a náčiní, ovládá obsluhu základních spotřebičů	základní vybavení kuchyně, inventář, spotřebiče	
8.	Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- použije informace o úpravě pokrmů, připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	**Potraviny** - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku **Příprava pokrmů** - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - recepty, kuchařské knihy	
8.	Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- předvede základní principy stolování, obsluhu u stolu, připraví tabuli pro jednoduché stolování, použije zásady společenského chování	**Úprava stolu a stolování** - jednoduché prostírání - obsluha a chování u stolu - slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	

	Vzdělávací oblast	**Člověk a svět práce**			
	Vzdělávací obor	**Provoz a údržba domácnosti**			
	Vyučovací předmět	**Pracovní činnosti**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo a pomůcky	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	- definuje a popíše rozdíly bez/hotovostního platebního styku, interpretuje princip převádění a dostupnosti peněz s ohledem na čas; - vyplní poukázku pro úhradu platby - porovná jednotlivé banky / druhy platebních karet a najde rozdíly v poskytovaných službách, zhodnotí jejich ne/výhody - uvede seznam plateb a úkonů v domácí agendě, popíše příjemce těchto plateb, vysvětlí důsledky neuhrazování poplatků, srovnává vedení domácí agendy klasickým či elektronickým způsobem zpracování	**Finance, provoz a údržba domácnosti** - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory - hotovostní a bezhotovostní styk - ekonomika domácnosti		
8.	Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	- uvede seznam spotřebičů v běžné domácnosti, popíše je a přiřadí k nim odpovídající vykonávanou funkci - po prostudování návodu nebo dokumentace vlastními slovy vysvětlí jejich obsluhu podle klíčových kroků - seznámí se základními postupy při udržbě oděvů, textilií a úklidu domácnosti	- údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky - běžné a potřebné pracovní nástroje a pomůcky		
8.	Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	- vybaví si, jak vypadají jednotlivá nářadí a nástroje, uvádí jejich seznam a identifikuje je; popíše jejich stavbu a klíčové detaily; přiřazuje k nim jednotlivé operace/užití - přiřazením objasní výběr materiálu pro danou opravu a vyjádří vlastními slovy, jak bude postupovat - zkontroluje, zda používané nářadí je v pořádku; předvede správné provedení drobné opravy	**Elektrotechnika v domácnosti** elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu		

8.	Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	- reprodukuje a vysvětlí opodstatnění pracovních a hygienických požadavků při domácích opravách, následně si vybaví, jaké zásady bezpečnosti musí při práci dodržovat, uvede výčet zásad, chyb, "nesprávností", kterých se musí vyvarovat, aby si nezpůsobil úraz - vyjmenuje postupy a rozhodující okamžiky při jejich volbě při poskytování 1. pomoci - vysvětlí možná rizika při nesprávném používání nástrojů, správně používá nářadí a nástroje a předvádí správné postupy oprav	- prostředky a jejich dopad na životní prostředí - odpad a jeho ekologická likvidace bezpečnost práce, zásady hygieny - 1. pomoc při úrazu elektrickým proudem		

	Vzdělávací oblast	**Člověk a svět práce**			
	Vzdělávací obor	**Svět práce**			
	Vyučovací předmět	**Pracovní činnosti**			
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- vyjmenuje různé druhy profesí, druhy pracovišť, pracovní prostředky, kvalifikační požadavky, zdravotní požadavky - uvede rizika podnikání	**Trh práce** - povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce **Podnikání** - druhy a struktura organizací - nejčastější formy podnikání, dobré a soukromé podnikání		
8.	Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	- definuje svoje osobní zájmy, cíle - popíše svůj tělesný a duševní stav	**Volba profesní orientace** - základní principy, sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace - informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb		

6.10 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

V 7. ročníku nabízíme volitelné předměty, ze kterých si žáci vybírají na konci 6. ročníku. Každý si volí předměty, které nejvíce odpovídají jeho zaměření. V případě nedostatečného zájmu nebude daný předmět otevřen a žák si musí vybrat z náhradní nabídky. Žák má možnost zvolit si i další předměty jako nepovinné, pokud tomu nebudou bránit organizační a kapacitní podmínky.

6.10.1 Konverzace v anglickém jazyce

1. Název předmětu

Konverzace v anglickém jazyce

1. Obsahové vymezení

- Konverzace v angličtině je nabízena jako volitelný předmět pro zájemce ze 7. – 9. ročníku. Předmět je určen pro pokročilé, kteří se studiu angličtiny již věnovali, kteří se chtějí zdokonalit v konverzaci v anglickém jazyce a rozšířit si slovní zásobu. Navazuje na předmět Anglický jazyk a prohlubuje učivo probíraných témat v tomto předmětu.
- Výuka probíhá formou rozhovorů, diskusí a scének. Žáci spolu komunikují na nejrůznější témata, se kterými se setkají v každodenních situacích, reagují na sebe a spolupracují. Komunikují také s učitelem.

3. Časové vymezení

Konverzace v angličtině je nabízena jako volitelný předmět pro zájemce ze 7.- 9. ročníku a má dotaci 1 hodinu týdně.

4. Organizační vymezení

Výuka probíhá ve třídě v méně početných skupinách.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učitel podněcuje tvořivost žáků zadáváním úkolů, které mohou mít více řešení a při kterých žák může realizovat své nápady nebo vlastní postup práce.
- Učitel předkládá žákovi nutné informace pro využití získaných znalostí v praxi. Žák tyto znalosti procvičuje ve hrách, dialozích a scénkách v kooperaci se spolužáky.
- Učitel a žáci společně hodnotí výkony žáků, chválí se nebo odstraňují chyby, a tím se motivují ke zlepšení výsledku práce.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel mluví na žáky anglicky, se známou i neznámou slovní zásobou. Při nejasnostech opakuje učitel formulace pomalu a vícekrát. Vede tak žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu.
- Žáci mohou projevit své znalosti a svou individualitu při plnění úkolů zadaných učitelem, hledají možná řešení a pro jedno se rozhodnou podle vlastního uvážení.
- K vyřešení problému pomáhá žákům jejich práce se slovníky.
- Učitel vyžaduje po žácích aktivní podíl na organizaci činností při vyučování, na plánování (podle zájmu žáků), přípravě, realizaci i hodnocení (sebehodnocení).

Kompetence komunikativní

- Různé způsoby komunikace v angličtině si žáci procvičují formou dialogů ve dvojici, skupině, v dialogu s učitelem nebo při hře či scénce. Simulují tak možné situace praktického života, přičemž využívají nejen své zkušenosti, ale i fantazii.
- Při komunikaci se spolužáky se cvičí také v naslouchání druhému a vhodné reakci na sdělení a chování druhého.

Kompetence sociální a personální

- Učitel zadává úkoly, ve kterých žáci pracují buď samostatně a mohou tak uplatnit své individuální schopnosti, nebo pracují ve skupinkách, kde si navzájem pomáhají, doplňují se, podílejí se na společné práci, projevují a uplatňují se podle svých dovedností, odhadují a hodnotí svůj přínos pro skupinu.

Kompetence občanské

- Při práci ve skupině se hodnotí nejen výsledek práce, ale i cesta k jeho získání. Učitel vybízí žáky k upřímnosti, aby se nebáli zeptat a nestyděli se za své případné chyby, aby tolerovali postupy jiných a získali tak k sobě vzájemnou úctu a respekt.

Kompetence pracovní

- Žáci používají při výuce také obrazový materiál a pomůcky, které si sami vyrobili.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k samostatné práci s digitálními a online slovníky, upozorňuje na jejich přínos i rizika. Zároveň podporuje rozvoj kritického myšlení při práci s online zdroji. Ve výuce jsou využívány multimediální platformy, se kterými žáci pracují v hodinách i doma v rámci samostatné přípravy. Učitel pracuje platformami, které jsou žákům velmi blízké (Youtube, Netflix), ukazuje je jim možnosti samostatného zdokonalování jazyka v rámci volnočasového sledování filmů či videí.

6. Průřezová témata

Nejsou zařazena

Vyučovací předmět	**Konverzace v angličtině - 7. – 9. ročník (VOLITELNÝ)**			
Očekávané školní výstupy	Rozumí jednoduchým pokynům učitele, jednoduchým otázkám spolužáků a reaguje na ně. Sám se také snaží komunikovat ve výuce v anglickém jazyce.	Komunikuje se spolužáky v rámci probíraných témat, naváže kontakt, klade a zodpoví otázky, poskytne informaci. Vyjádří své přání, ne/souhlas se sdělením druhých, vysloví svůj názor. Omluví se. Zapojí se do scénky, diskuse k probíranému tématu.	Při práci používá dostupné slovníky všeho druhu, vyhledává potřebné informace i z jiných zdrojů (internet, knihy, reklamy, plakáty). Používá obrazový a jiný materiál, potřebný k dokreslení konverzace v určitých situacích.	Podílí se na plánování výuky podle zájmu žáků o určité téma, dále na přípravě, organizaci, realizaci a hodnocení výsledků svých i skupiny.
Učivo	Slovní zásoba vedoucí ke komunikaci při výuce pouze v anglickém jazyce.	Dialogy, hovory ve skupině, scénky na probíraná témata: já a moje osoba, moje zájmy, koníčky, moji přátelé, rodina, škola, narozeniny, oslava Vánoc a svátků jara, tradice, vyjádření přání, blahopřání, souhlasu či nesouhlasu se sdělením jiného, vyslovení vlastního názoru, časové údaje, matematické operace, nákupy, cestování (státy Evropy i světa), zvířata. Jídlo, pití, stravování, recepty, jídelníček, u lékaře, léčení nemoci, zdravý životní styl, lidské tělo, příroda a počasí, oblečení.	Vyhledávání potřebných informací ve slovníku, neznámých slov, gramatických struktur, frází, okruhu slov k probíranému tématu. Vyhledávání informací a podnětů ke konverzaci na internetu, v knížce, v časopise či novinách, v reklamách, plakátech apod. Výroba potřebných pomůcek.	Sestavení seznamu probíraných témat dle zájmu žáků, seznamu pomůcek a shromáždění materiálu k těmto tématům.

6.10.2 Sportovní hry

1. Název předmětu

Sportovní hry

2. Obsahové vymezení

Sportovní hry jsou nabízeny jako volitelný předmět pro zájemce ze 7. – 9. ročníku.
Výuka probíhá v tělocvičně školy nebo na hřišti, platí pro ni stejná bezpečnostní pravidla jako pro běžnou tělesnou výchovu včetně používání sportovního oblečení a obuvi.
Žáci se učí techniku her (herní činnosti jednotlivce), základní pravidla her, hru družstva, funkce a spolupráci všech členů týmu. Své dovednosti, znalosti a dodržování pravidel uplatní při hře. Učí se také hru samostatně organizovat a rozhodovat.
Předmět má sloužit k podpoře zájmu žáků o sportovní hry a k jejich uplatnění v osobním životě současném i budoucím jako prostředku aktivní relaxace. Podporuje zdravý životní styl. Nabízí zároveň kompenzaci zátěže školního vyučování.

3. Časové vymezení

Předmět Sportovní hry má v 7. – 9. ročníku dotaci 1 hodinu týdně.

4. Organizační vymezení

Výuka probíhá v tělocvičně.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Při učení zdůrazňuje učitel správné provedení jednotlivých činností, aby zamezil úrazům.
Seznamuje žáky se základními pravidly her jako s prostředky vzájemného dorozumění a též jako s důležitou součástí úrazové zábrany.
Žákům klade postupné cíle, chválí je za výkon při jejich splnění nebo rozebere jejich chyby. Tím pomáhá ke zvládnutí techniky hry.

Kompetence k řešení problémů

Učitel pomáhá žákům s rozborem chyb, žák tedy získá informace o správném řešení vedoucím k vytčenému cíli.
Žáci jsou vedeni k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.
Učitel zařazuje cvičení, která simulují nejrůznější herní situace, při kterých se žáci rozhodují pro vlastní řešení těchto situací.
Pověřuje žáky organizováním a rozhodováním hry, tím jsou podněcováni k pěstování odpovědnosti za vlastní rozhodování.

Kompetence komunikativní

Učitel podporuje a vyžaduje po žácích vhodnou vzájemnou komunikaci během výuky (i mimo ni), také mezi nimi a pedag. pracovníky, upozorňuje na nedostatky v dodržování pravidel slušného chování.
Při výuce zadává učitel úkoly, které vedou ke kooperaci a komunikaci žáků ve skupině. Tím se žák učí vyslovovat svůj názor, obhajovat jej vhodnou formou argumentace a zároveň vyslechnout názor jiných (taktika, povely, signály, gesta).
Žáci se seznamují se základní gestikulací rozhodčího a používají ji.

Kompetence sociální a personální

Učitel pracuje při výuce mimo jiné s žáky rozdělenými do skupin, kde spolu žáci komunikují, diskutují, kooperují a pomáhají si. Jsou vedeni k tomu, aby spolupráce ve skupině probíhala v duchu fair play, aby byla ctěna pravidla hry i slušného chování. Pozitivní vztahy mezi žáky se tak posilují.
Na základě svých znalostí a dovedností se žáci učí řešit zadaný úkol, přispívat do diskuse o problému či taktice hry, učí se ocenit zkušenosti a dovednosti jiných spolužáků a poučit se z nich. Zároveň tím

přispívají k sebepoznání, srovnávají se s ostatními spolužáky, při čemž mohou dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty nebo je to motivuje k usilovnější práci na sobě samém.
Učitel obměňuje cvičení tak, že si žáci své pohybové role střídají, tím se seznamují s novými činnostmi a posilují tak svou odpovědnost za kvalitu práce (útočník, obránce, nahrávač, vedoucí družstva, rozhodčí …).

Kompetence občanské

Při výuce vyžaduje učitel aktivní zapojení žáka do pohybových aktivit, dodržování pravidel slušného chování a také pravidel hry.
Žáci se učí rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající právě z různých rolí (útočník, obránce, nahrávač, vedoucí družstva, rozhodčí …)
Vzhledem k různým schopnostem žáků uplatní učitel individuální přístup k hodnocení jednotlivých žáků tak, aby každý mohl zažít pocit úspěchu a radosti ze svého výkonu. Žáci jsou tak vedeni k toleranci a respektování druhých lidí a k vcítění se do jejich situace.

Kompetence pracovní

Žáci se zapojují do hodin aktivně. Jsou vedeni k tomu, aby se snažili podat svůj nejlepší výkon, jako výkon jednotlivce i při hře družstva, a aby usilovali o jeho zlepšení. Dále také, aby si vypěstovali potřebu chránit zdraví své i druhých a snažili se předcházet situacím lidské zdraví ohrožujícím.
Prostřednictvím předmětu motivuje učitel žáky k uplatnění her v jejich budoucím životě (relaxace, aktivní odpočinek) nebo k organizování hry pro jiné.

6. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova. Při učení zdůrazňuje učitel správné provedení jednotlivých činností, aby zamezil úrazům.

Vyučovací předmět	Sportovní hry - 7. – 9. ročník	
Očekávané školní výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**
Žák se při výuce aktivně zapojuje do všech herních činností, jak jednotlivce, tak systému hry družstva. Podílí se na plánování výuky, přípravě, organizaci, realizaci a hodnocení výsledků.	Odbíjená, košíková, florbal, kopaná, ringo, přehazovaná, vybíjená (a její varianty) a jiné hry podle zájmu žáků. Pravidla jednotlivých her. Hra fair play. Bezpečnostní zásady při sportovních hrách. Herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a systémy hry družstva. Taktika hry družstva, signály, gesta. Úkoly a povinnosti vyplývající z různých rolí hráče. Práce rozhodčího a organizátora.	Osobnostní a sociální výchova
Žák uplatňuje daná základní pravidla všech her, pravidla slušného chování a bezpečnostní zásady při sportu.		
Žák nacvičuje a předvede potřebné herní činnosti jednotlivce a usiluje o jejich uplatnění ve hře.		
Žák spolupracuje s ostatními členy týmu, diskutuje s nimi, hodnotí výsledky a vývoj hry, domlouvá se na taktice hry a zodpovídá družstvu za svůj výkon. Snaží se ho zlepšovat.		
Žák střídá při hrách hráčské role a plní úkoly z nich vyplývající. Vyzkouší si i roli rozhodčího a organizátora.		

6.10.3 Pohybové a sportovní hry 2.st.

1. Název předmětu

Pohybové a sportovní hry

2. Obsahové vymezení

Předmět má sloužit k podpoře zájmu žáků o sportovní hry a k jejich uplatnění v osobním životě současném i budoucím jako prostředku aktivní relaxace. Podporuje zdravý životní styl. Nabízí zároveň kompenzaci zátěže školního vyučování. Žáci se učí techniku her (herní činnosti jednotlivce), základní pravidla her, hru družstva, funkce a spolupráci všech členů týmu. Své dovednosti, znalosti a dodržování pravidel uplatní při hře. Učí se také hru samostatně organizovat a rozhodovat. Hodina plavání se skládá z různě zaměřených cvičení, která se orientují vždy na jeden z vybraných plaveckých stylů, na hry ve vodě nebo na nácvik záchrany tonoucího.

3. Časové vymezení

Předmět Pohybové a sportovní hry je zařazen pro žáky sportovních tříd od 7. do 9. ročníku a mají dotaci 2 hodiny týdně, z toho 1 hodinu plavání.

4. Organizační vymezení

Výuka probíhá v tělocvičně školy nebo na hřišti, platí pro ni stejná bezpečnostní pravidla jako pro běžnou tělesnou výchovu, včetně používání sportovního oblečení a obuvi. Výuka plavání probíhá v areálu plaveckého bazénu.

5. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Při učení zdůrazňuje učitel správné provedení jednotlivých činností, aby zamezil úrazům.
Seznamuje žáky se základními pravidly her jako s prostředky vzájemného dorozumění a též jako s důležitou součástí úrazové zábrany.
Žákům klade postupné cíle, chválí je za výkon při jejich splnění nebo rozebere jejich chyby. Tím pomáhá ke zvládnutí techniky hry.
Různorodostí plaveckých stylů rozšiřujeme škálu cviků (zásobárnu) pro vlastní použití.
Upozorňujeme žáky na vliv pravidelného plavání na jejich organismus, kondici, duševní pohodu a také na odolnost proti nemocem.
Žáci jsou vedeni k dodržování bezpečnosti při cvičení a principů hygieny.

Kompetence k řešení problémů

Učitel pomáhá žákům s rozborem chyb, žák tedy získá informace o správném řešení vedoucím k vytčenému cíli.
Žáci jsou vedeni k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.
Učitel zařazuje cvičení, která simulují nejrůznější herní situace, při kterých se žáci rozhodují pro vlastní řešení těchto situací.
Pověřuje žáky organizováním a rozhodováním hry, tím jsou podněcováni k pěstování odpovědnosti za vlastní rozhodování.
Používáme různá dostupné pomůcky pro zpestření plaveckého výcviku.

Kompetence komunikativní

Učitel podporuje a vyžaduje po žácích vhodnou vzájemnou komunikaci během výuky (i mimo ni), také mezi nimi a pedagog. pracovníky, upozorňuje na nedostatky v dodržování pravidel slušného chování.
Při výuce zadává učitel úkoly, které vedou ke kooperaci a komunikaci žáků ve skupině. Tím se žák učí vyslovovat svůj názor, obhajovat jej vhodnou formou argumentace a zároveň vyslechnout názor jiných (taktika, povely, signály, gesta).
Žáci se seznamují se základní gestikulací rozhodčího a používají ji.

Kompetence sociální a personální

Učitel pracuje při výuce mimo jiné s žáky rozdělenými do skupin, kde spolu žáci komunikují, diskutují, kooperují a pomáhají si. Jsou vedeni k tomu, aby spolupráce ve skupině probíhala v duchu fair play, aby byla ctěna pravidla hry i slušného chování. Pozitivní vztahy mezi žáky se tak posilují.
Na základě svých znalostí a dovedností se žáci učí řešit zadaný úkol, přispívat do diskuse o problému či taktice hry, učí se ocenit zkušenosti a dovednosti jiných spolužáků a poučit se z nich. Zároveň tím přispívají k sebepoznání, srovnávají se s ostatními spolužáky, přičemž mohou dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, nebo je to motivuje k usilovnější práci na sobě samém.
Učitel obměňuje cvičení tak, že si žáci své pohybové role střídají, tím se seznamují s novými činnostmi a posilují tak svou odpovědnost za kvalitu práce (útočník, obránce, nahrávač, vedoucí družstva, rozhodčí,…).

Kompetence občanské

Při výuce vyžaduje učitel aktivní zapojení žáka do pohybových aktivit, dodržování pravidel slušného chování a také pravidel hry.
Žáci se učí rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající právě z různých rolí (útočník, obránce, nahrávač, vedoucí družstva, rozhodčí,…)
Vzhledem k různým schopnostem žáků uplatní učitel individuální přístup k hodnocení jednotlivých žáků tak, aby každý mohl zažít pocit úspěchu a radosti ze svého výkonu. Žáci jsou tak vedeni k toleranci a respektování druhých lidí a k vcítění se do jejich situace.

Kompetence pracovní

Žáci se zapojují do hodin aktivně. Jsou vedeni k tomu, aby se snažili podat svůj nejlepší výkon, jako výkon jednotlivce i při hře družstva, a aby usilovali o jeho zlepšení. Dále také, aby si vypěstovali potřebu chránit zdraví své i druhých a snažili se předcházet situacím lidské zdraví ohrožujícím.
Prostřednictvím předmětu motivuje učitel žáky k uplatnění her v jejich budoucím životě (relaxace, aktivní odpočinek) nebo k organizování hry pro jiné.
Žáci se aktivně zapojují do plaveckého výcviku (pomoc při přípravě pomůcek, měření časů, demonstrace správného provedení).

6. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova.

	Vzdělávací obor	**Tělesná výchova**		
	Předmět	**Pohybové a sportovní hry**		
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
7.	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, uvědomuje si nutnost pohybové aktivity pro své zdraví	pohyb pro zdraví uvolňovací cvičení strečink	Osobnostní rozvoj - organ.vlast. času
7.	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- přístupem v hodinách usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - vybere si vhodný kondiční program pro svůj rozvoj	kondiční cvičení cvičení na stanovištích kruhový trénink	Osobnostní rozvoj - moje tělo, moje psychika
7.	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	- chápe, že různá cvičení mají různé účinky	průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
7.	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví - chápe význam dodržování hygieny jako prevenci proti různým infekčním a plísňovým onemocněním - předchází úrazům dodržováním pokynů organizace plaveckého výcviku a provozního řádu bazénu	hygiena a bezpečnost při plavání	Osobnostní rozvoj - regulace vlastního jednání

7.	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- aktivně se zapojuje do sportovních her a plaveckého výcviku, zvládá techniku, snaží se o fair-play jednání - chápe, že plavání přináší uvolnění a příjemné prožitky - rozpozná správné i nesprávné provedení pohybové činnosti a podle svých možností ji zdokonaluje - osvojí si základní používané názvosloví	fotbal freesbee basketbal ringo přehazovaná softbal netradiční sportovní hry hry ve vodě	Sociální rozvoj - vzájemné poznávání se ve skupině, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
7.	adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	- předvede základní plavecké styly - předvede startovní skok - pokusí se potopit a vyzvednout předměty ze dna - zvládá uplavat sto metrů prsa padesát metrů znak a kraul - zvládá beze strachu skočit do vody - zvládá vydechovat do vody	Plavání - správné dýchání, - plavecký styl prsa, znak, kraul - skok ze startovního bloku po hlavě a po nohou - plavání pod vodou	
7.	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- zvládne přiměřeně vyhodnotit správné a chybné provedení pohybové činnosti - zajímá se o svůj dosažený výkon - dokáže změřit a zapsat sledované výkony	měření a hodnocení test - 50m prsa, 50m kraul, 50m znak	

	Vzdělávací obor	**Tělesná výchova**		
	Předmět	**Pohybové a sportovní hry**		
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
8.-9.	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, uvědomuje si nutnost pohybové aktivity pro své zdraví, - aktivně se účastní organizace svého pohybového režimu	Pohyb pro zdraví - uvolňování, posilování, relaxace	Osobnostní rozvoj
8.-9.	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- přístupem v hodinách usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - vybere si vhodný kondiční program pro svůj rozvoj	kondiční cvičení kruhový trénink manipulace se zátěží	Osobnostní rozvoj
8.-9.	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	- chápe, že různá cvičení mají různé účinky - rozpoznává své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele či spolužáka je ovlivňuje	průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
8.-9.	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	- orientuje se v informacích o předpovědi počasí a tomu přizpůsobuje svoje pohybové aktivity - uvědomuje si negativní vliv návykových látek (drogy, narkotika…) na své sportovní výkony a morálku sportovce	sportování bez dopingu	Osobnostní rozvoj - sebeovládání, regulace vlastního jednání Morální rozvoj - analýza postojů, hodnot a chování vlastní i ostatních lidí
8.-9.	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- předchází úrazům dodržováním pokynů organizace plaveckého výcviku a provozního řádu bazénu	hygiena a bezpečnost při plavání	Osobnostní rozvoj - regulace vlastního jednání

8.-9.	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- aktivně se zapojuje do plaveckého výcviku a sportovních her, zvládá techniku i pravidla her - snaží se o fair-play jednání - zvládne připravit a zorganizovat pro spolužáky jednoduché soutěže a hry - rozpozná správné i nesprávné provedení pohybové činnosti a podle svých možností ji zdokonaluje - osvojí si základní používané názvosloví	basketbal ringo freesbee softbal odbíjená kopaná netradiční sportovní hry pravidla sportovních her	Sociální rozvoj - vzájemné poznávání se ve skupině, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
8.-9.	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- předvede základní plavecké styly - předvede startovní skok - zvládá uplavat sto metrů prsa, padesát metrů znak a kraul	Plavání - plavecký styl prsa, znak, kraul - skok ze startovního bloku po hlavě a po nohou - plavání pod vodou - plavecká obrátka	
8.-9.	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- dokáže změřit a zapsat sledované výkony - vyhodnocuje svůj výsledek vzhledem k výsledkům ostatních	testování a vyhodnocování sportovních činností	
8.-9.	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže, závody	- zvládne připravit jednoduchou pohybovou hru	pravidla sportovních her a plaveckých závodů	sociální rozvoj - komunikace, kooperace

Soustředění

	Vzdělávací oblast	**Člověk a zdraví**		
	Předmět	**Podzimní soustředění**		
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata

6.-7.	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- osvojuje si práci s buzolou - učí se určit azimut - osvojuje si práci s mapou - učí se mapové značky	Práce s mapou a buzolou - znalost a určení azimutů - čtení mapy	
6.-7.	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- používá buzolu a mapu v terénu	Orientační běh - orientace v terénu s mapou a buzolou	Sociální rozvoj - komunikace, kooperace a kompetice
6.-7.		- předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním pokynů organizace pohybové činnosti - přizpůsobuje své chování různým prostředím sportovních aktivit	- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	
6.-7.	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- aktivně se zapojuje do pohybových her, dle svých možností si osvojuje techniku a základní pravidla her - snaží se o fair-play jednání - postupně poznává, že hra přináší radost a příjemné prožitky - rozpozná správné i nesprávné provedení pohybové činnosti a podle svých možností ji zdokonaluje - rozumí základnímu používanému názvosloví	Pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity - znalosti ochrany přírody a orientace v přírodě - turistické značení, turistické cesty	Sociální rozvoj - vzájemné poznávání se ve skupině, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
6.-7.	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	- chápe, že různá cvičení mají různé účinky - rozpoznává své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele či spolužáka je ovlivňuje	průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	

8.-9.	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- osvojuje si práci s buzolou - určí azimut - dokáže pracovat s mapou - učí se mapové značky	Práce s mapou a buzolou - znalost a určení azimutů - čtení mapy	Sociální rozvoj - komunikace, kooperace a kompetice
8.-9.	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- používá buzolu a mapu v terénu - zvládne naplánovat turistický výlet či orientační závod	Orientační běh - orientace v terénu s mapou a buzolou - plánování turistického výletu, plánování orientačního závodu	Sociální rozvoj - komunikace, kooperace a kompetice
8.-9.		- předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním pokynů organizace pohybové činnosti - přizpůsobuje své chování různým prostředím sportovních aktivit	- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	
8.-9.	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- aktivně se zapojuje do pohybových her, dle svých možností si osvojuje techniku a základní pravidla her - jedná v duchu fair-play - uvědomuje si, že hra přináší radost a příjemné prožitky - připraví a zorganizuje pro spolužáky jednoduchou hru - rozpozná správné i nesprávné provedení pohybové činnosti a podle svých možností ji zdokonaluje - rozumí základnímu používanému názvosloví	Pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity - znalosti ochrany přírody a orientace v přírodě - turistické značení, turistické cesty	Sociální rozvoj - vzájemné poznávání se ve skupině, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
8.-9.	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	- chápe, že různá cvičení mají různé účinky - rozpoznává své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele či spolužáka je ovlivňuje	průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	

	Vzdělávací oblast	**Člověk a zdraví**		
	Předmět	**Lyžařský výcvik**		

ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
6.-7.	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- osvojuje si přípravu a mazání lyží, snowboardu a aktivně se zapojuje - osvojuje si pravidla na běžeckých i sjezdových tratích - učí se bezpečně pohybovat v horách	- historie lyžování, historie snowboardingu - příprava a mazání lyží či snowboardu - chování a pravidla pro běžecké i sjezdové tratě, bezpečnost a turistika v horách	Sociální rozvoj - komunikace, kooperace a kompetice
6.-7.		- osvojuje si techniku běžeckého lyžování	Běh na lyžích - všeobecná lyžařská průprava (základní prvky, lyžařská průprava, brzdění) - specializovaná běžecká průprava pro klasickou techniku (střídavý běh dvojdobý, soupažný běh jednodobý)	
6.-7.		- osvojuje si techniku sjezdového lyžování	Sjezdové lyžování - všeobecná lyžařská průprava - specializovaná lyžařská průprava - nácvik jednotlivých oblouků	
6.-7.		- osvojuje si techniku snowboardingu	Snowboarding - všeobecná snowboardová průprava - specializovaná snowboardová průprava - nácvik jednotlivých oblouků	
6.-7.	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- rozpozná správné i nesprávné provedení pohybové činnosti a podle svých možností ji zdokonaluje	Běh na lyžích, sjezdové lyžování, snowboarding – práce s video záznamem	

6.-7.	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	- chápe, že různá cvičení mají různé účinky - rozpoznává své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele či spolužáka je ovlivňuje	průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
6.-7.	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním pokynů organizace sportovní činnosti - přizpůsobuje své chování různým prostředím sportovních aktivit	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Osobnostní rozvoj - regulace vlastního jednání
8.-9.	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- osvojuje si přípravu a mazání běžeckých lyží a aktivně se zapojuje - osvojuje si pravidla na běžeckých tratích - učí se bezpečně pohybovat v horách, adekvátně reagovat na nastalou situaci - zná pravidla jízdy ve skupině	- příprava a mazání běžeckých lyží - chování a pravidla pro běžecké tratě - bezpečnost a turistika v horách, komunikace s členem horské služby	Sociální rozvoj - komunikace, kooperace a kompetice
8.-9.		- osvojuje si techniku běžeckého lyžování	Běh na lyžích - specializovaná běžecká průprava pro klasickou techniku (střídavý běh dvojdobý, soupažný běh jednodobý) - specializovaná běžecká průprava pro bruslení (jednostranné bruslení, oboustranné bruslení jednodobé, oboustranné bruslení dvoudobé)	Sociální rozvoj - komunikace, kooperace a kompetice
8.-9.	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- rozpozná správné i nesprávné provedení pohybové činnosti a podle svých možností ji zdokonaluje	Běh na lyžích, sjezdové lyžování, snowboarding – práce s video záznamem	

8.-9.	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním pokynů organizace sportovní činnosti - přizpůsobuje své chování různým prostředím sportovních aktivit	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Osobnostní rozvoj - regulace vlastního jednání
8.-9.	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	- chápe, že různá cvičení mají různé účinky - rozpoznává své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele či spolužáka je ovlivňuje	průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	

	Vzdělávací oblast	**Člověk a zdraví**		
	Předmět	**Jarní soustředění**		
ročník	Výstupy z RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
6.-7.	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- osvojuje si cyklistické značení a bezpečnostní pravidla - snaží se o správnou techniku jízdy na kole - zná pravidla jízdy ve skupině	- cyklistické značení, cyklotrasy - bezpečnostní pravidla a údržba kola - technika jízdy na kole, pravidla jízdy ve skupině	Sociální rozvoj - komunikace, kooperace a kompetice
6.-7.	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- aktivně se zapojuje do pohybových her, dle svých možností si osvojuje techniku a základní pravidla her - snaží se o fair-play jednání - postupně poznává, že hra přináší radost a příjemné prožitky - připraví a zorganizuje pro spolužáky jednoduchou hru - rozpozná správné i nesprávné provedení pohybové činnosti a podle svých možností ji zdokonaluje - rozumí základnímu používanému názvosloví	Pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity - znalosti ochrany přírody a orientace v přírodě	Sociální rozvoj - vzájemné poznávání se ve skupině, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace

6.-7.	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	- chápe, že různá cvičení mají různé účinky - rozpoznává své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele či spolužáka je ovlivňuje	průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
6.-7.	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním pokynů organizace pohybové činnosti - přizpůsobuje své chování různým prostředím sportovních aktivit	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Osobnostní rozvoj - regulace vlastního jednání
8.-9.	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	- používá speciální běžecká cvičení - používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností - běhá na různé vzdálenosti (od 60m do 3000m) - zvládá nízký start a základy štafetového běhu včetně štafetových předávek (4x60m, 4x300m) - skáče do dálky (technika závěsného a kročného způsobu) - skáče do výšky různou technikou - předvede hod míčkem (granátem) z místa nebo s rozběhem - provádí vrh koulí s použitím základní techniky a s různými odhody - zvládá přeběh překážek - zvládá hod oštěpem (z místa, přeskoku i celého rozběhu) - zvládá hod diskem (z místa, půlotočkou i celou otočkou) - zvládá hod kladivem (z místa, s otočkou) - skáče o tyči	Atletika - sprinty, vytrvalý běh - skok do dálky - skok do výšky - hod míčkem - vrh koulí - běh přes překážky - hod oštěpem - hod diskem - hod kladivem - skok o tyči - víceboje	
8.-9.	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- stane se členem atletického družstva ve své kategorii	Pravidla a taktika atletických soutěží jednotlivců a družstev	Sociální rozvoj - kooperace a kompetice

8.-9.	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	- chápe, že různá cvičení mají různé účinky - rozpoznává své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele či spolužáka je ovlivňuje	průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
8.-9,	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním pokynů organizace pohybové činnosti - přizpůsobuje své chování různým prostředím sportovních aktivit	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Osobnostní rozvoj - regulace vlastního jednání

7. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Každé pololetí škola vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, na 1. stupni je možné se souhlasem ředitele školy a zákonných zástupců použít pro celou třídu slovní hodnocení až do 4. ročníku.
3. U žáka se specifickými vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka.
4. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění dle metodických pokynů a doporučení poradenských center.
5. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených školním vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
6. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
7. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
8. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, žádá zákonný zástupce o přezkoušení krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
9. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval, tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
10. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
11. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Při hodnocení učitel vždy uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, kterého hodnotí.
12. Průběžným hodnocením vyučující posuzuje, do jaké míry žák dosáhl klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání stanovených v rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV), do jaké míry naplnil očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP ZV stanovené pro 1., 2. a 3. vzdělávací období a do

jaké míry naplnil konkretizované výstupy učebních osnov vyučovacího předmětu v daném ročníku stanovené ve školním vzdělávacím programu.

13. Pro získání podkladů pro hodnocení vyučující vybírá vhodné nástroje hodnocení z nástrojů hodnocení uvedených v charakteristice vyučovacích předmětů školního vzdělávacího programu.
14. Minimální počet známek za pololetí u předmětů s jednohodinovou časovou dotací jsou 2, u předmětů s dvouhodinovou dotací jsou 4 a u předmětů s více jak dvouhodinovou dotací je 6.
15. Zákonní zástupci jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka prostřednictvím:
    a) zápisníku žáka – 1. a 2. třída
    b) elektronické žákovské knížky od 3. ročníku
    c) souborem motivačních prvků / smajlík, razítko, ocenění /
    d) třídních schůzek organizovaných školou 1x ročně
    e) konzultací
    f) osobního jednání s učitelem, které si předem dohodnou
16. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků při každodenní práci, jeho prostřednictvím se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků. Žák má prostor k tomu, aby provedl sebehodnocení dříve, než bude znát názor vyučujícího nebo spolužáka. Toto provede formou, která odpovídá jeho schopnostem. V případě klasifikace má žák právo na vyjádření svých připomínek a na odpověď učitele (slovní hodnocení jeho výkonu). Sebehodnocení je chápáno jako dovednost, kterou by si měl žák osvojit. K rozvíjení této dovednosti dochází ve všech vzdělávacích oborech. Objektivní sebehodnocení žáka je jedním z východisek pro plánování dalších činností. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
    a) co se mu daří
    b) co mu ještě nejde
    c) jak bude pokračovat dál
17. Tato pravidla hodnocení jsou platná i v průběhu distančního vzdělávání žáků. Žák je povinen plnit uložené úkoly vyučujících jednotlivých předmětů. V případě nemoci žáka při distančním vzdělávání je žák povinen zadané úkoly po nemoci doplnit a odevzdat později.

Stupnice a kritéria hodnocení prospěchu

18. Při hodnocení prospěchu se používá stupnice:
    1 – výborný
    2 – chvalitebný
    3 – dobrý
    4 – dostatečný
    5 – nedostatečný

19. Kritéria hodnocení (a základní kritéria slovního hodnocení) prospěchu (dále jen kritéria):

    1 – žák dosahuje konkretizovaných výstupů, očekávaných kompetencí, klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání (dále jen stanovených výstupů) rychle, v určeném (nebo kratším) čase, s výrazným podílem samostatné práce a jen s minimální pomocí učitele. Projevuje výrazný zájem o výuku a o pozitivní rozvíjení své osobnosti. Řádně se na výuku připravuje a vzorně plní zadané úkoly. Při výuce plně využívá svých schopností, možností a rezerv.

2 – žák dosahuje stanovených výstupů v určeném čase, jen s malou pomocí učitele. Je schopen samostatně pracovat. Projevuje zřetelný zájem o výuku a o rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů vykazují drobné nedostatky. Při výuce se snaží plně využívat svých schopností, možností a rezerv.

3 – žák dosahuje stanovených výstupů, ale v delším než určeném čase a s výraznou pomocí učitele. Samostatné práce je schopen jen částečně. Projevuje částečný zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů často vykazují výraznější nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen částečně a vykazuje jen malou snahu o zlepšení tohoto stavu.

4 – žák dosahuje i přes výraznou pomoc učitele a za mnohem delší čas, než je určený, jen některých stanovených výstupů. Samostatné práce je téměř neschopen. Projevuje malý zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku trvale vykazuje výrazné nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen velmi málo, spíše ojediněle, a nejeví téměř žádnou snahu tento stav zlepšit.

5 – žák nedosahuje prakticky žádných stanovených výstupů ani ve výrazně delším než určeném čase, a to i přes maximální pomoc a snahu učitele. Samostatné práce není schopen. O výuku a rozvíjení své osobnosti neprojevuje zájem. Na výuku se nepřipravuje. Své schopnosti, možnosti a rezervy při výuce nevyužívá, snahu zlepšit tento stav neprojevuje.

20. Hodnocení žáka známkou probíhá do elektronické žákovské knížky. K hodnocení známkou se používají v žákovské knížce pouze známky: 1, 2, 3, 4, 5, jiné označení známky není přípustné. Ze zápisu v elektronické žákovské knížce musí být zřejmé kdy a za co byl žák hodnocen.

Stupnice a kritéria hodnocení chování na vysvědčení

21. Při hodnocení chování žáka na vysvědčení se používá stupnice:
    1 – velmi dobré
    2 – uspokojivé
    3 – neuspokojivé

22. Kritéria pro jednotlivé stupně hodnocení chování:

    Stupeň 1 – velmi dobré

    Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení Školního řádu. Nedopouští se ani méně závažných přestupků.

    Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení Školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Na základě výchovného působení se však snaží své chyby napravit.

    Stupeň 2 – uspokojivé

    Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními Školního řádu. Dopouští se závažných přestupků, mimo jiné:
    - opakovaného neplnění školních povinností,
    - nevhodného, hrubého slovního či fyzického napadení pracovníků školy,
    - neomluvené absence v počtu 10 – 24 vyučovacích hodin,
    - opakovaného svévolného opuštění školy v době vyučování,
    - podvodů a lhaní,
    - opakovaného ničení školního majetku,

- držení, požití a distribuce omamných psychotropních látek včetně tabáku, elektronických cigaret a alkoholu v době školního vyučování nebo v rámci akcí pořádaných školou, kdy škola za žáka přebírá odpovědnost,
- opakovaného ublížení spolužákovi slovně nebo fyzicky, počínající šikana,
- krádeže v areálu školy nebo na akcích pořádaných školou, kdy škola za žáka přebírá odpovědnost,
- pořizování zvukového či obrazového záznamu bez svolení natáčené osoby, kyberšikana.

Stupeň 3 – neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování a Školním řádem. Dopouští se závažných přestupků, mimo jiné:

- zvláště hrubého slovního a úmyslného fyzického napadení pracovníků školy nebo školského zařízení,
- neomluvené absence v počtu 25 a více vyučovacích hodin,
- opakovaného držení, požití a distribuce omamných psychotropních látek včetně tabáku, elektronických cigaret a alkoholu v době školního vyučování nebo v rámci akcí pořádaných školou, kdy škola za žáka přebírá odpovědnost,
- závažné krádeže v areálu školy nebo na akcích pořádaných školou, kdy škola za žáka přebírá odpovědnost,
- obzvlášť hrubého ublížení spolužákovi, pokročilá šikana,
- opakovaně se dopouští více závažných přestupků (viz stupeň 2 hodnocení chování).

23. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka i při hodnocení chování žáka na vysvědčení se kromě výše uvedených kritérií vždy zohledňují osobnostní předpoklady, věk žáka a důležité okolnosti, které ovlivnily žákův výkon.
24. O důvodech sníženého stupně z chování je neprodleně informován zákonný zástupce žáka přes aplikaci Bakaláři, modul Komens.

Slovní hodnocení žáků

25. Zásady pro používání slovního hodnocení jsou v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání včetně předem stanovených kritérií (viz následující bod).
26. Pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení se použijí následující formulace:

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

27. V případě slovního hodnocení se žák průběžně sebehodnotí za použití zpětné vazby od učitele. V rámci konzultací (triád) žák vyhodnotí své znalosti a dovednosti v jednotlivých očekávaných výstupech daného ročníku. Toto zhodnocení je podkladem pro slovní hodnocení a dochází k němu 2x ročně.

Stupně hodnocení na vysvědčení

28. Hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
    a) prospěl(a) s vyznamenáním
    b) prospěl(a)
    c) neprospěl(a)
    d) nehodnocen(a)

29. Žák je hodnocen stupněm
    a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný (nebo odpovídajícím slovním hodnocením), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných vyučovacích předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
    b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením
    c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí
    d) **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

Výchovná opatření

30. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
31. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby žákovi po projednání na pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
32. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit tato výchovná opatření:
    a) **napomenutí třídního učitele** zejména za:
        - opakované drobné porušování pravidel,
        - časté zapomínání (cvičebního úboru, pomůcek na výuku),
        - nevhodné chování, vyrušování, neplnění zadaných úkolů, za podvod a lhaní,
        - používání zakázaných elektronických zařízení v době vyučování
        - pozdní příchody do výuky

    b) **důtku třídního učitele** zejména za:
        - závažnější porušení pravidel nebo časté neplnění povinností,
        - opakované zapomínání (cvičebního úboru, pomůcek na výuku),
        - opakované nevhodné chování, vyrušování, neplnění zadaných úkolů,
        - nevhodné chování k vyučujícím a zaměstnancům školy,
        - opakované podvádění a lhaní,
        - neomluvenou absenci v počtu 1 – 3 vyučovací hodiny,
        - opakované používání zakázaných elektronických zařízení v době vyučování,
        - opakované pozdní příchody do výuky.

    c) **důtku ředitele školy** zejména za:
        - hrubé jednorázové porušení pravidel či opakované a neustálé neplnění povinností,
        - hrubé a vulgární chování k vyučujícím a zaměstnancům školy,
        - soustavné zapomínání (cvičebního úboru, pomůcek na výuku),
        - svévolné opuštění školy v době vyučování,
        - neomluvenou absenci v počtu 4 – 9 vyučovacích hodin,
        - závažné porušení školního řádu,
        - úmyslné ničení školního majetku a majetku žáků a zaměstnanců,
        - úmyslné ublížení spolužákovi,
        - chování s prvky šikany a kyberšikany.

33. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání na pedagogické radě.
34. Kázeňská výchovná opatření mají posloupnost od nejnižšího (napomenutí) po nejvyšší (důtka ředitele školy).
35. Při mimořádně závažném přestupku lze některá výchovná opatření přeskočit.
36. O udělení jakéhokoli výchovného opatření je neprodleně informován zákonný zástupce žáka přes aplikaci Bakaláři, modul Komens.
37. Postihovat lze pouze porušení povinností zaviněných žákem.

38. **Přeřazení žáka do jiné třídy** v rámci ročníku lze zejména za:
    - porušování školního řádu ve vztahu ke spolužákům,
    - šikanu,
    - při nedostatečném prospěchu nebo neuspokojivém chování ve sportovní třídě.
39. O nepovolení účasti na školních akcích, které nejsou zahrnuty ve Školním vzdělávacím programu Štafeta 2024, rozhoduje pedagog zajišťující organizaci dané akce na základě kázeňských opatření a skutečností, které by ohrožovaly fyzické zdraví žáka samotného a jeho spolužáků.
40. Za účelem objektivního prošetření, projednání a posouzení závažných porušení pravidel a povinností stanovených tímto Školním řádem, příp. jinými závaznými předpisy, může ředitel školy ustanovit výchovnou komisi. Jejími členy mohou být kromě pedagogických pracovníků školy i externí pracovníci, jejichž profese, vzdělání a zkušenosti souvisejí s řešenou problematikou. Výchovná komise projednává chování žáka a navrhuje řediteli školy vhodné způsoby řešení problému.

8. DODATKY A POZNÁMKY

Od školního roku 2024/2024 upřesněna charakteristika cizích jazyků – využití gramaticko-překladové metody k ověření učiva.